

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄

Συνεδρίαση 8^ης Δεκεμβρίου 2017

Ωρα έναρξης: 9.25 π.μ.

Αρ. 12

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίασης της Βουλής. Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:\

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλώστε τις παρουσίες σας, παρακαλώ. Κάποιοι είσατε μέσα και δε δηλώνετε την παρουσία σας. Αυτό περνά στα πρακτικά και είναι κρίμα να παρουσιάζουμε λιγότερες παρουσίες, τη στιγμή που είσατε παρόντες. Κάποιοι θα φροντίσουν αυτά τα πράγματα να δημοσιοποιηθούν, έχετε υπόψη σας. Όχι εγώ, αλλά κάποιοι θα φροντίσουν.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ήδη φρόντισαν να τα δημοσιοποιήσουν παραπονημένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς. Γι' αυτό, παρακαλώ, δηλώστε την παρουσία σας.

Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει απαρτία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μεθαύριο τιμούμε την 69^η επέτειο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία υιοθετήθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στις 10 Δεκεμβρίου 1948, μετά τη λήξη του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου. Η σύνταξη και υιοθέτηση του οικουμενικού αυτού εγγράφου συνιστά σταθμό στην ανθρώπινη ιστορία, αφού αποτέλεσε τη βάση για πολλές διεθνείς και ευρωπαϊκές συμβάσεις και άσκησε σημαντική επίδραση σε εθνικά συντάγματα και δικαστικές αποφάσεις.

Παρ' όλα αυτά, εξακολουθούν μέχρι και σήμερα να καταγράφονται σε όλο τον κόσμο παραβιάσεις στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών: παράνομες διώξεις και συλλήψεις, βασανισμοί, εμπορία προσώπων, διακρίσεις λόγω φυλετικής προέλευσης ή θρησκευματος, ξεριζωμός χιλιάδων ανθρώπων από τις εστίες τους. Τρανότατο παράδειγμα κατάφωρης παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελεί και η πατρίδα μας, με το βίαιο εκτοπισμό από τους Τούρκους εισβολείς εκατοντάδων χιλιάδων Κυπρίων, το συνεχιζόμενο εποικισμό των κατεχόμενων εδαφών μας και την ανελέητη καταστροφή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων καταδικάζει τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων όπου κι αν συμβαίνουν. Ειδικότερα, καταδικάζουμε τις παραβιάσεις στη χώρα μας από την Τουρκία και διακηρύσσουμε την αποφασιστικότητά μας για προάσπιση των δικαιωμάτων του λαού μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα επίσης να αναφερθώ στην Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφθοράς, η οποία καθιερώθηκε την 9^η Δεκεμβρίου του 2003 με την υιοθέτηση της Συνθήκης κατά της Διαφθοράς από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ. Ενδεικτικά, υπολογίζεται ότι εκατοντάδες δισεκατομμύρια έως και ένα τρισεκατομμύριο δολάρια χρησιμοποιούνται κάθε χρόνο παγκόσμια, αντί για αναπτυξιακά και άλλα έργα, αποκλειστικά για δωροδοκίες. Ως Βουλή των Αντιπροσώπων δηλώνουμε την επιθυμία μας να συμβάλουμε στον περιορισμό και την εξάλειψη του φαινομένου, στην κινητοποίηση πολιτείας και αξιωματούχων και στην ευαισθητοποίηση των πολιτών αναφορικά με τις βαθιές επιπτώσεις της διαφθοράς στην πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου. Αντίβαρο στις παράνομες πρακτικές η διαφάνεια, η αξιοκρατία, η υπευθυνότητα και η απόδοση δικαιοσύνης.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Από τις 4 μέχρι τις 6 Δεκεμβρίου πραγματοποιήσα επίσκεψη εργασίας στο Λονδίνο. Είχα χωριστές συναντήσεις με το Βρετανό Αναπληρωτή Πρωθυπουργό κ. Damian Green, τον Αρχιεπίσκοπο Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγόριο, τον Πρόεδρο της Βουλής των Κοινοτήτων κ. John Bercow, τον Αναπληρωτή Πρόεδρο της Βουλής των Λόρδων λόρδο McFall, τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για το Brexit κ. Hilary Benn, τη γενική γραμματέα της Κοινοπολιτείας κ. Patricia Scotland, το γενικό γραμματέα του Κοινοπολιτειακού Κοινοβουλευτικού Συνδέσμου κ. Akbar Khan, το γενικό γραμματέα του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού κ. Kitack Lim, καθώς και το δήμαρχο του City of London λόρδο Charles Bowman.

Μετείχα επίσης σε γεύμα εργασίας που παρέθεσε η Διακομματική Ομάδα Φίλων της Κύπρου, καθώς και σε δείπνο που παρέθεσε η εκτελεστική γραμματεία της Ομοσπονδίας Κυπριακών Οργανώσεων Ηνωμένου Βασιλείου. Προσφώνησα, τέλος, συζήτηση στοργυλής τραπέζης που διοργάνωσε το Κοινοπολιτειακό Συμβούλιο Επιχειρήσεων και Επενδύσεων, παρουσιάζοντας την Κύπρο ως επιχειρηματικό και επενδυτικό κέντρο, καθώς και τη συμβολή της Βουλής των Αντιπροσώπων στο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο ενώπιον εκπροσώπων εταιρειών και επιχειρήσεων με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο.

Κύρια θέματα συζήτησης στις συναντήσεις που είχα αποτέλεσαν το Κυπριακό, τα θέματα Κοινοπολιτείας και οι διμερείς σχέσεις Κύπρου-Ηνωμένου Βασιλείου.

Επίσης, ο βουλευτής κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, εισηγητής της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ανθρωπιστικά Θέματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, πήρε μέρος στη συνάντηση του προεδρείου της Συνέλευσης, που πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη στις 6 Δεκεμβρίου 2017. Ως μέλος του προεδρείου ο κ. Χατζηγιάννης παρέστη επίσης στην εναρκτήρια συνεδρία και στις εργασίες της πρώτης ημέρας της 24^{ης} Συνάντησης του Συμβουλίου Υπουργών του ΟΑΣΕ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχουν κάποιοι κανονισμοί οι οποίοι θα κατατεθούν σήμερα και για τους οποίους υπάρχει εισήγηση να κηρυχθούν επείγοντες και να ψηφιστούν σήμερα. Οι κανονισμοί τιτλοφορούνται «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Καθορισμός μη Ανεπτυγμένης Οικοδομήσιμης Γης και Λοιπές Διατάξεις) Κανονισμοί του 2017».

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, κηρύσσονται επείγοντες και παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με την παράκληση να συνέλθει, να τους μελετήσει και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Αραβικής Δημοκρατίας της Αιγύπτου για την Προστασία και Επιστροφή Κλεμμένης ή Παράνομα Εισηγμένης ή Εξαχθείσας ή Μεταφορά Πολιτιστικής Περιουσίας (Κυρωτικός) Νόμος του 2017.	Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

	(Αρ. Φακ. 23.01.058.206-2017).		
2.	Έκθεση αποσταλείσα από τον Υπουργό Εσωτερικών με ημερομηνία 29 Νοεμβρίου 2017 μετά την έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2017, για την αναπροσαρμογή των διοικητικών ορίων των δήμων Μέσα Γειτονιάς (Ενορία Χαλκούτσας) και Λεμεσού (Ενορία Αγ. Νικολάου), σύμφωνα με το άρθρο 114(γ) των περί Κοινοτήτων Νόμων του 1999 έως 2011. (Αρ. Φακ. 19.22.001).	Εσωτερικών	Εσωτερικών
3.	Έκθεση του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με ημερομηνία 29 Νοεμβρίου 2017 σχετικά με την εκμίσθωση από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας βιομηχανικών οικοπέδων σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές για την περίοδο από 1/4/2017 έως 30/9/2017, σύμφωνα με το άρθρο 18(2) του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου αρ. 74 του 1988. (Αρ. Φακ. 06.03.003.001).	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
4.	Ετήσια έκθεση του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας για το έτος 2016, σύμφωνα με το άρθρο 53(3) του περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμου του 2001 [Ν. αρ. 89(I)/2001]. (Αρ. Φακ. 10.01.001.025).	Υγείας	Υγείας
5.	Ειδικά εντάλματα πληρωμής (αρ. 39, 40, 41, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 57 και 58) του 2017 αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 4 Δεκεμβρίου 2017, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού του 2017 Νόμου του 2016 [Νόμος αρ. 47(II) του 2016]. (Αρ. Φακ. 13.04.001).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 1) του 2017, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017, του προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου του 2017 Νόμου του 2017 [Ν. 28(II)/2017]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ειδικό Ένταλμα πληρωμής (αρ. 3) του 2017 του προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017, σύμφωνα με το άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου του 2017 Νόμου του 2017 [Ν. 12(II) του 2017]. (Αρ. Φακ. 10.04.003).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ειδικό ένταλμα πληρωμής (αρ. 1) του 2016, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017, του	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα
Ισότιμης Κατανομής Βαρών, σύμφωνα με το
άρθρο 4(1) του περί Προϋπολογισμού του
Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής
Βαρών του 2017 Νόμου του 2017 [Ν.
7(ΙΙ)/2017].
(Αρ. Φακ. 10.04.003).

Σχέδιο ψηφίσματος

Σχέδιο ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων
για καταδίκη της αναγνώρισης της Ιερουσαλήμ ως
πρωτεύουσας του κράτους του Ισραήλ.
(Αρ. Φακ. 23.10.001).

Κατατέθηκε από

Γιώργο Λουκαΐδη εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας
ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Παραπέμπεται

Κοινοποιήθηκε σε
όλους τους βουλευτές

Πρόταση νόμου

Ο περί Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
(Αρ. Φακ. 23.02.058.122-2017).

Κατατέθηκε από

Στέλλα Κυριακίδου, βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας

**Παραπέμπεται στην
επιτροπή**

Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων και
Ίσων Ευκαιριών
μεταξύ Ανδρών και
Γυναικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε τώρα στο Πρώτο Κεφάλαιο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα, αν δεν υπάρχει ένσταση, όλες οι εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες. Υπάρχει οποιοσδήποτε που θέλει να πει οτιδήποτε ή να προχωρήσω με το πρώτο θέμα, που είναι η αναπομπή;

Ο κ. Λουκαΐδης κάτι θέλει να πει.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κυρία Πρόεδρε, έχουμε καταθέσει ένα ψήφισμα -είναι το πρώτο ζήτημα- για να γίνει δεκτή η κατάθεσή του με τη διαδικασία του επείγοντος. Δεύτερον, θα ήθελα να παρακαλέσω, εάν είναι δυνατό, ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός του κράτους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 18...

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...να ψηφιστεί ως τελευταίο θέμα, να αλλάξει η σειρά του στην ατζέντα και να πάει τελευταίο, ώστε να το συζητήσουμε μετά το...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω για το δεύτερο ζήτημα δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα να το αφήσουμε στο τέλος της συνεδρίας. Δε νομίζω να έχει ένσταση κανένας. Απλώς να διορθωθεί στον τρόπο ψηφοφορίας από το Τεχνικό Τμήμα. Στο πρώτο όμως υπάρχει παρέμβαση;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Το πρώτο θέμα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι το πρώτο θέμα. Έθεσε δύο ζητήματα ο κ. Λουκαΐδης. Το δεύτερο ήταν για το υπ' αριθμόν 18 θέμα, το λύσαμε. Για το ψήφισμα είναι το πρώτο ζήτημα.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όσον αφορά το ψήφισμα, μόλις το έχουμε πάρει στα χέρια μας. Η διαδικασία και η πρακτική που ακολουθείται όλα τα χρόνια που εγώ τουλάχιστον είμαι στη Βουλή λέει ότι συζητείται το ψήφισμα στη Σύσκεψη των Αρχηγών ή των Εκπροσώπων, γίνονται διαβουλεύσεις και μετά τοποθετούνται βεβαίως τα κόμματα. Θεωρούμε ότι πρέπει τουλάχιστον να γίνει μια σύσκεψη υπό τη δική σας προεδρία, για να εκφραστούν οι απόψεις των κομμάτων. Αν δεν μπορεί να γίνει η σύσκεψη -και το κατανοούμε- λόγω του βεβαρημένου προγράμματος από την επίσκεψη του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, να αναβληθεί για σήμερα η συζήτηση του ψηφίσματος και να οριστεί νέα ημερομηνία συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, το τι μπορεί να γίνει, για να βοηθήσω...

Ο κ. Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα είναι η τελευταία ολομέλεια της Βουλής. Για να έχει νόημα η ψήφιση ή μη του συγκεκριμένου ψηφίσματος, πρέπει να γίνει προτού κλείσει η Βουλή, τώρα που είναι σε εξέλιξη τα γεγονότα. Οπότε, είτε σήμερα πρέπει να ψηφιστεί -εγώ καταλαβαίνω το θέμα και το επιχείρημα το οποίο βάζουν οι συνάδελφοι- ή τη Δευτέρα πριν από την έναρξη της συζήτησης των προϋπολογισμών. Επομένως, εμείς είμαστε στη διάθεσή τους, αν θέλουν, αυτή η δουλειά να γίνει τη Δευτέρα πριν από την έναρξη της συζήτησης των προϋπολογισμών. Θα υπάρχει επαρκής χρόνος να γίνει μια ζύμωση/ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των κοινοβουλευτικών ομάδων, για να προετοιμαστείτε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας πω: Θα κάνω μία εισήγηση και μπορεί να την αποδεχτείτε όλοι και να βοηθήσει. Να είμαστε εντάξει με το τυπικό. Ας θεωρήσουμε ότι γίνεται αποδεκτό το κατεπείγον, κατάθεση και κατεπείγον σήμερα. Το τότε θα ψηφιστεί και το περιεχόμενό του... Δυστυχώς, εγώ δε θα μπορώ να προεδρεύσω, μπορεί να γίνει όμως μία σύσκεψη στις 10.45 π.μ., που θα κάνουμε διάλειμμα, και μέχρι τις 11.25 π.μ., που θα επανέλθετε... Τι; Έχει επιτροπή;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ε, ωραία, εννά οργανώσετε και την Οικονομικών και τούτη. Εύρετε έναν τόπο που να 'σαι φως τζιαι να οργανωθείτε.

(Αστεειυόμενος)

Εξάλλου, αλλάξαμε και τα φώτα και έχει περισσότερο φωτισμό τώρα!

Το λοιπόν, κύριοι, αν αποδέχεστε την εισήγησή μου να κηρυχθεί κατεπείγον, εκεί θα αποφασίσετε και μπορεί να πείτε, παρ' όλο που είναι κατεπείγον, να το χαλαρώσουμε λίγο, να το δούμε τη Δευτέρα ή την Τετάρτη, που θα έχουμε νομοθετική εργασία, διότι έχουμε και μία αναπομπή, αν το ακούσατε. Επομένως, έτσι κι αλλιώς θα έχουμε πέραν των προϋπολογισμών τζιαι ένα-δικο άλλα θέματα την Τετάρτη ή τη Δευτέρα ή σήμερα μετά το διάλειμμα.

Ο κ. Αβέρωφ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εβάλατε μιαν προϋπόθεση και θέλω να πω την άποψή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέστε μου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Είναι με διαχρονική επιμονή και σταθερότητα των συναδέλφων της αριστεράς που δεχτήκαμε κάποιες πολύ σωστές διαδικασίες όσον αφορά τα ψηφίσματα και νιώθαμε τζιαι άβολα, όταν στριμώχναμε το συνάδελφο το Γιώργο τον Περδίκη, που σε κάθε σχεδόν συνεδρία είχε και κάτι κατεπείγον να βάλει ως ψήφισμα και σταθερά το ΑΚΕΛ έλεγε να κρατήσουμε μία σειρά. Εβάλαμε μία διαδικασία και είναι καλό να αποφεύγουμε να φέρνουμε την ολομέλεια προ διλημάτων και να ψηφιστεί ως κατεπείγον ένα ψήφισμα χωρίς τις εκ των προτέρων διαβουλεύσεις. Έχετε πει, αν θα κηρυχθεί επείγον, να γίνει η συνεδρία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γύρω στις έντεκα, για μισή ώρα.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θα αντιστρέψω κάτι. Να γίνει η συνεδρία είτε υπό την προεδρία σας είτε υπό την προεδρία του αρχαιότερου με εκπροσώπους κομμάτων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ δε θα μπορώ. Θα προεδρεύσει ο κ. Αδάμου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...για να αποφασιστεί και σε εκείνο το επίπεδο κατά πόσο είναι επείγον ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Νεοφύτου. Το μόνο πρόβλημα στο να κηρυχθεί επείγον είναι το ότι μόνο τώρα, στην έναρξη, μπορούμε να βάλουμε τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Δεν μπορεί στη μέση της συνεδρίας να κηρυχθεί κάτι κατεπείγον, άρα η σύσκεψη, για να βοηθήσω... Παρ' όλο που έχετε απόλυτο δικαίωμα επί της ουσίας και επί του ιστορικού των ψηφισμάτων... Εγώ θέλω να είμαι δίκαιος, όμως λέω να κηρυχθεί κατεπείγον τυπικά, αλλά ουσιαστικά να το αποφασίσει η σύσκεψη. Αυτό είναι που λέω, κύριε Νεοφύτου, διαφορετικά δεν μπορείτε να έρθετε το μεσημέρι τζιαι να μου πείτε να συζητηθεί σήμερα. Δε γίνεται. Δε θα τεντώνουμε τους κανονισμούς όπως θέλουμε.

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ καταλαβαίνω την επιχειρηματολογία την οποία αναπτύσσει ο κ. Νεοφύτου, αλλά, θα επαναλάβω, εκείνη η επιχειρηματολογία ισχύει σε κανονικές συνθήκες. Σε αυτή την περίπτωση έχουμε μια έκτακτη εξέλιξη. Δίπλα μας σκοτώνονται άνθρωποι και θα γίνουν πολύ μεγαλύτερες αιματοχυσίες λόγω κάποιων αποφάσεων κάποιων ανθρώπων. Κλείει η Βουλή. Σήμερα είναι η τελευταία συνεδρίαση. Είτε θα πάρουμε θέση είτε δε θα πάρουμε θέση, εκτός εάν δεχθούμε να γίνει εκείνο το οποίο είπα νωρίτερα. Εμείς δεν έχουμε ένσταση να αφεθεί να πάει τη Δευτέρα, πριν από την έναρξη της συζήτησης των προϋπολογισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, μπορεί όμως...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δε θέλουμε να νιώθουν οι συνάδελφοι ότι τους ασκούμε τόσο πολλή πίεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, εάν θέλετε να δεχτείτε το σωστό, το πρώτο επιχείρημα του κ. Νεοφύτου, ότι αυτή είναι η διαδικασία που γίνεται... Φυσικά, υπάρχει και το αντεπιχείρημα, δηλαδή, αν πέφτει τώρα ατομική βόμβα, θα πούμε εν' η διαδικασία; Από την άλλη όμως είναι και θέμα σχετικότητας. Αν αρχίσουμε έτσι, ποιο θα θεωρούμε ότι δεν είναι τόσο επείγον να το δούμε σήμερα;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Λέω, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τοποθέτησή σας διευκολύνει, αλλά να το αφήσουμε να το δούμε και διαδικαστικά. Έχουμε Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, θα είμαστε κάθε μέρα εδώ. Μπορεί να είναι Δευτέρα, μπορεί να είναι Τρίτη, μπορεί να είναι Τετάρτη, να το δούμε. Να κάνουμε τζιαι μια σύσκεψη τη Δευτέρα το πρωί να δούμε το περιεχόμενο. Εάν μπορείτε να μας διευκολύνετε έτσι ως ΑΚΕΛ, θεωρώ ότι δεν... Μπορεί να έχει και περισσότερα πράγματα να καλύψουμε ως τη Δευτέρα.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εγώ θεωρώ ότι υπάρχει επαρκής χρόνος μέχρι τη Δευτέρα να δουν το κείμενο, να το μελετήσουν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει. Άρα, τη Δευτέρα πρωί να κάνουμε σύσκεψη. Από τώρα να πούμε ότι η ώρα 9.30 π.μ. είσατε ευπρόσδεκτοι στο γραφείο μου να το κουβεντιάσουμε τζιαι τούτο τζιαι το περιεχόμενο.

Σας ευχαριστώ για τη συνεργασία.

Ο καθένας είπε τα επιχειρήματά του, τα οποία ήταν ευτυχώς όλα σωστά και η συναίνεση...

Συγγνώμη;

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κηρύσσεται τώρα κατεπείγον δηλαδή, κύριε Πρόεδρε; Θα συζητήσουμε τη Δευτέρα πότε εννά ψηφιστεί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ έχω την εντύπωση ότι δε χρειάζεται... Αν ανησυχείτε ότι εννά πέσουμε σε διαδικασίες, έχω την εντύπωση ότι κανένας δε θα προβάλει θέμα διαδικασίας. Νομίζω ότι η συνεννόηση που κάμνουμε ενώπιον του λαού, δημόσια, δε θα επιτρέψει σε κανέναν... Δευτέρα θα συζητήσουμε. Παραδείγματος χάριν έχουμε και μία αναπομπή, μπορεί να έχουμε τζαι δεύτερο τζαι τρίτο θέμα ως τη Δευτέρα. Θα τα βάλουμε όλα κάτω τζαι θα πούμε είτε Δευτέρα είτε Τρίτη είτε Τετάρτη να το συζητήσουμε. Να το αποφασίσουμε εκεί. Κατά την άποψή μου δεν υπάρχει τρόπος να εμποδίσει διαδικαστικά κάποιος τη συζήτησή του, εάν υπάρχει πλειοψηφία. Η Βουλή αποφασίζει τα του οίκου της και ο Πρόεδρος τούτος θα σας δώσει το δικαίωμα να το συζητήσετε και να αποφασίσετε δημοκρατικά, έστω και αν χρειαστεί να γίνει σύγκληση ολομέλειας μόνο για τούτο και να συζητηθεί για τη διαδικασία, εντάξει;

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Πάμε τώρα, αν δεν κάμνω λάθος, στην αναπομπή του νόμου «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Ανδρέας Κυπριανού

Άγγελος Βότσης

Μαριέλλα Αριστείδου

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επανεξέτασε σε συνεδρία της, ημερομηνίας 5 Δεκεμβρίου 2017, τον πιο πάνω νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 10 Νοεμβρίου 2017 και αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την 1^η Δεκεμβρίου 2017, κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όπως είναι γνωστό, ο αναπεμφθείς νόμος κατατέθηκε στη Βουλή υπό τη μορφή πρότασης νόμου με την οποία εσκοπείτο αρχικά η τροποποίηση του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου, ώστε να διασφαλιστεί ότι το προβλεπόμενο στην εν λόγω νομοθεσία Ταμείο Ειδικών Αναγκών, μέρος των εσόδων του οποίου προέρχεται από τα καθαρά έσοδα τα οποία εισπράττονται από το εκδιδόμενο βάσει άλλης νομοθεσίας Λαχείο Πρόνοιας, σε περίπτωση που η νομοθεσία με βάση την οποία αυτό εκδίδεται καταργηθεί και/ή αυτό παύσει να λειτουργεί, να συνεχίσει να ενισχύεται από τον κρατικό προϋπολογισμό κατά το αντίστοιχο και/ή υψηλότερο ποσό, όπως ήδη προβλέπεται από τον υπό τροποποίηση νόμο. Επίσης, με την ίδια πρόταση νόμου εσκοπείτο όπως τα προβλεπόμενα στον υπό τροποποίηση βασικό νόμο σχετικά ποσά, τα οποία είναι εκπεφρασμένα σε κυπριακές λίρες, αντικατασταθούν με τα αντίστοιχα ποσά σε ευρώ.

Στο στάδιο της εξέτασης της πρότασης νόμου η επιτροπή αποφάσισε να τη διαμορφώσει, κατά τρόπο ώστε να προστεθούν σε αυτή ρυθμίσεις αναφορικά με τα ακόλουθα:

1. Την προσθήκη στους υφιστάμενους σκοπούς ίδρυσης και λειτουργίας του Ταμείου Ειδικών Αναγκών της άσκησης μέριμνας από αρμόδιο υπουργείο ή διοικητικό όργανο ή από οργάνωση ή από ίδρυμα αναφορικά με την εκπαίδευση, την επαγγελματική αποκατάσταση και ανέλιξη, την κοινωνική ένταξη, την οικονομική ενίσχυση, την αξιοπρεπή διαβίωση και γενικά τη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης των αναπήρων και την προώθηση των θεμάτων τους.
2. Την τροποποίηση της σύνθεσης της Διαχειριστικής Επιτροπής του Ταμείου Ειδικών Αναγκών, ώστε αυτή να απαρτίζεται από τον πρόεδρο του Παγκύπριου Συμβουλίου για Άτομα με Αναπηρίες και τέσσερα μέλη που διορίζονται για τριετή θητεία από το Υπουργικό Συμβούλιο, τα οποία προτείνονται από αντιπροσωπευτικές οργανώσεις αναπήρων, καθώς και ορισμένων άλλων ρυθμίσεων που αφορούν τη λειτουργία της διαχειριστικής επιτροπής.

3. Την αύξηση από χίλιες λίρες σε δύο χιλιάδες ευρώ του μέγιστου ποσού που προβλέπεται στον υφιστάμενο νόμο και για το οποίο ο πρόεδρος της διαχειριστικής επιτροπής δύναται να αποφασίζει από μόνος του για οποιαδήποτε χορηγία, χρηματική ή υλική, χωρίς σχετική απόφαση της διαχειριστικής επιτροπής.

Οι λόγοι της αναπομπής του νόμου, όπως αυτοί αναφέρονται αναλυτικά στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 1^η Δεκεμβρίου 2017, είναι οι εξής:

1. Η παραβίαση των ακόλουθων διατάξεων του συντάγματος:
  - α. Του άρθρου 80.2 του συντάγματος για την απαγόρευση της αύξησης των δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού με πρόταση νόμου. Σύμφωνα με την πιο πάνω επιστολή, με την τροποποίηση που εισάγει ο αναπεμφθείς νόμος στο άρθρο 15 του υφιστάμενου νόμου και με βάση την υπάρχουσα για το θέμα νομολογία συνάγεται ότι το άρθρο, όπως διαμορφώθηκε, στοιχειοθετεί το κριτήριο της «αναπόφευκτης αύξησης των δαπανών του προϋπολογισμού».
  - β. Της αρχής της αυστηρής διάκρισης των τριών εξουσιών που καθιερώνει το κυπριακό σύνταγμα, με την εισαγωγή ρυθμίσεων που συνιστούν επέμβαση στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής εξουσίας και συγκεκριμένα με την επιβολή από τη Βουλή τρόπου ενέργειας στην εκτελεστική εξουσία, ώστε να υπερβεί το ποσό που προϋπολογίζεται για το Ταμείο Ειδικών Αναγκών (άρθρο 15), την αφαίρεση της εξουσίας του υπουργού ως προέδρου της διαχειριστικής επιτροπής του ταμείου να διορίζει τα μέλη της (άρθρο 17), την αφαίρεση μέρους της εξουσίας του υπουργού σε σχέση με τη διαχείριση του ταμείου (άρθρο 17), την παρέμβαση στην εκτελεστική εξουσία και στην αρμοδιότητα του υπουργού αναφορικά με το χειρισμό των θεμάτων που αφορούν την επαγγελματική αποκατάσταση, εκπαίδευση και οικονομική ενίσχυση των ατόμων με αναπηρίες, θέματα τα οποία ήδη ρυθμίζονται και με άλλες ειδικές νομοθεσίες.
2. Ορισμένα άλλα ζητήματα και κυρίως η απάλειψη της έννοιας των “αγαθοεργών σκοπών” του Ταμείου Ειδικών Αναγκών και η επικάλυψη με τον αναπεμφθέντα νόμο των σκοπών του ταμείου, καθότι η προσθήκη που εισήχθη από τη Βουλή προβλέπεται ήδη από τρεις άλλους διαφορετικούς νόμους.

Στο στάδιο της εξέτασης των λόγων της αναπομπής από την επιτροπή αναλύθηκαν σε έκταση από εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας τα πιο πάνω ζητήματα. Ειδικότερα, τονίστηκε η ανάγκη διασφάλισης της ανεξαρτησίας των μελών της επιτροπής από τα επηρεαζόμενα πρόσωπα που αποτελούν αντικείμενο των αποφάσεων της, αφού με τον αναπεμφθέντα νόμο η διαχειριστική επιτροπή, η οποία καλείται “επιτροπή”, αποτελείται από τον πρόεδρο του Παγκύπριου Συμβουλίου για Άτομα με Αναπηρίες, δηλαδή τον αρμόδιο υπουργό, και τέσσερα μέλη που προτείνονται στο Υπουργικό Συμβούλιο από αντιπροσωπευτικές οργανώσεις αναπήρων και οι τελευταίοι έχουν την πλειοψηφία κατά τη λήψη αποφάσεων στην επιτροπή.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υποστήριξε ότι ο αναπεμφθείς νόμος δεν έχει λόγο ύπαρξης στη σύγχρονη εποχή, αφού οι εξελίξεις στην κυβερνητική πολιτική από τη θέσπισή του μέχρι σήμερα έχουν διαφοροποιήσει σημαντικά τους τρόπους χειρισμού και αντιμετώπισης των θεμάτων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες. Συνεπώς, η οποιαδήποτε τροποποίηση είναι αχρείαστη και επιφορτίζει την κυβέρνηση με δυσκολίες στην άσκηση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής, δυσχεραίνοντας τη λήψη σχετικών αποφάσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα πιο πάνω, κατά πλειοψηφία του προέδρου της μέλους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, αποφάσισε να αποδεχτεί εν μέρει την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας και να διαμορφώσει κατάλληλα το κείμενο του νόμου, ώστε να επιτευχθούν τα ακόλουθα:

1. Η Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου Ειδικών Αναγκών να αποτελείται από δύο μέλη που διορίζονται από τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων από κατάλογο έξι προσώπων που υποβάλλουν σε αυτόν οι οργανώσεις των ατόμων με αναπηρία και από δύο άλλα μέλη που διορίζει ο πιο πάνω υπουργός.
2. Η διαγραφή της τροποποίησης για τη θητεία της πιο πάνω επιτροπής, ώστε αυτή να παραμείνει στα πέντε έτη, όπως προνοείται στον υφιστάμενο νόμο.
3. Η διαγραφή της πρόνοιας του αναπεμφθέντος νόμου για την παραχώρηση διακριτικής ευχέρειας στην εκτελεστική εξουσία να αυξάνει την κυβερνητική ενίσχυση του ποσού των €136.688, σε περίπτωση που το αποφασίσει.

Το μέλος της επιτροπής πρόεδρος του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών τάχθηκε εναντίον της αποδοχής της αναπομπής και επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί στην ολομέλεια της Βουλής επί του κειμένου του νόμου που διαμόρφωσε κατά πλειοψηφία η επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η αναπομπή γίνεται εν μέρει αποδεκτή και έχει κυκλοφορήσει διαμορφωμένο κείμενο.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Το Κίνημα Οικολόγων δεν αποδέχεται την αναπομπή και θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια επί του διαμορφωμένου κειμένου.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Παρακαλώ να είναι σύντομοι οι ομιλητές.

Ο κ. Περδίκης.

Να είμαστε σύντομοι όμως, κύριε Περδίκη, σας παρακαλώ.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απολογούμαι που θα σας κρατήσω λίγο περισσότερο, αλλά από θέση του Κινήματος Οικολόγων, αλλά και από προσωπική μου θέση, θεωρώ το θέμα που αφορά τα δικαιώματα των αναπήρων και της εμπέδωσης των βασικών αρχών διαχείρισης αυτών των θεμάτων πάρα πάρα πολύ σημαντικό. Επιτρέψτε μου το συναισθηματικό φόρτο, έχω τους δικούς μου λόγους, όπως έχει και τους λόγους του το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Αυτό που έκανε η Βουλή, το πάρα πολύ σωστό, ομόφωνα αν θυμάμαι καλά, ήταν να προσπαθήσει να δώσει σε μια υφιστάμενη πρόνοια του περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμου ουσιαστική λειτουργικότητα. Σε αυτή την πρόνοια του νόμου υπάρχει ένα ταμείο ειδικών αναγκών το οποίο δυστυχώς ουδέποτε λειτούργησε και, με αφορμή έναν κυβερνητικό καταργητικό νόμο που θέλει να καταργήσει το ταμείο για το λαχείο των αναπήρων, εν τη σοφία μας ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με πρωτοβουλία του ΑΚΕΛ και του Κινήματος Οικολόγων, αυτά τα €140.000 που ήταν υποχρεωμένη η κυβέρνηση να καταθέτει στο ταμείο του λαχείου τα μεταφέραμε στο ταμείο ειδικών αναγκών κάτω από το νόμο περί Ατόμων με Αναπηρίες.

Η κυβέρνηση, η παρουσία κυβέρνηση -και ελπίζω απερχόμενη κυβέρνηση- είπε από την αρχή ότι δεν πρόκειται να χρησιμοποιήσει αυτό το ταμείο. Μας το είπε και κατά τη διάρκεια της εξέτασης της αναπομπής. Να το ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι ψηφίζοντας την αναπομπή και με παρούσα τη σημερινή κυβέρνηση και του χρόνου, αυτές οι €140.000 δε θα αξιοποιηθούν. Σαφέστατη δήλωση από τον κ. Ασιώτη, γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Δε θέλουν, είπαν, να λειτουργεί αυτό το ταμείο, δε θα αξιοποιήσουν τις €140.000, δε θα λειτουργήσει το ταμείο αν συνεχιστεί η διακυβέρνηση αυτής της κυβέρνησης. Βέβαια, ελπίζω και εύχομαι και εργάζομαι, για να μη συνεχιστεί και γι' αυτό το λόγο. Και γι' αυτό το λόγο! Συνεχίζω και επιμένω ότι, επειδή αυτή η κυβέρνηση ουσιαστικά δεν έχει πολιτική, για να διαχειρίζεται τα θέματα των αναπήρων, με αποτέλεσμα να έρθει σε πλήρη και σε εφ' όλης της ύλης διάσταση με το κίνημα των αναπήρων, δεν πρέπει να αφήσουμε αυτό που θα ψηφίσουμε σήμερα ομόφωνα να μείνει στα χαρτιά.

Γιατί διαφωνούμε εμείς; Είναι επί θέματος αρχής. Γιατί εμείς θεωρούμε ότι στα θέματα των αναπήρων πρέπει να έχουν κύριο λόγο διαχείρισης οι ίδιοι οι ανάπηροι, κάτι το οποίο υιοθέτησε η Βουλή, όταν πριν δεκαπέντε μέρες ψήφισε αυτό το νόμο. Έρχεται η κυβέρνηση και λέει: «Δεν τα ξέρετε καλά. Δε θα δίνω εγώ λεφτά, για να τα διαχειρίζονται οι ανάπηροι για τους ανάπηρους». Ήρθε η ίδια αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και λέει: «Μα, είναι δυνατόν ανάπηροι να αποφασίζουν για ανάπηρους; Είναι δυνατόν ανάπηροι να αποφασίζουν πώς θα διαχειριστούν κυβερνητικά κονδύλια για τους ανάπηρους;» «Δε συμφωνούμε», λέει, «να έχουμε τέσσερις εκπροσώπους από το αναπηρικό κίνημα», οι οποίοι θα επιλέγονται από την κυβέρνηση, δε θα διορίζονται από το αναπηρικό κίνημα! Θα δίνει αριθμό προσώπων το αναπηρικό κίνημα και θα επιλέγει η κυβέρνηση! «Όχι», λέει, «εμείς δε συμφωνούμε». Στο νόμο έχει έναν, μόνο έναν. Και έρχεται η Βουλή και προσπαθεί αυτόν τον έναν να τον κάνει δύο και ενώπιόν σας είναι δύο, αντί τέσσερις. Εμείς υποστηρίζουμε ότι αυτό που κάνουμε σήμερα δεν είναι η σωστή εφαρμογή της Σύμβασης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, όπου σαφέστατα αναφέρει ότι τα άτομα με αναπηρίες πρέπει να έχουν το δικαίωμα να εμπλέκονται ενεργά σε διαδικασίες λήψεων αποφάσεων που τους αφορούν. Η αντίληψη της κυβέρνησης ότι οι ανάπηροι δε δικαιούνται να διαχειρίζονται κονδύλια που αφορούν τους ανάπηρους είναι εντελώς λανθασμένη και δυστυχώς σήμερα πρόκειται να την επιβεβαιώσουμε με την ψήφο μας.

Και το τελευταίο. Μας είπαν ότι δεν μπορούμε να λέμε ότι η κυβέρνηση θα μπορεί να βάζει σε αυτό το ταμείο, εάν θέλει, περισσότερα από €140.000. Και δυστυχώς η επιτροπή το δέχτηκε! Αν είναι δυνατόν, να δεχθούμε ότι η Βουλή δεν μπορεί να δίνει το δικαίωμα στην κυβέρνηση, όταν υπάρχει ένα κονδύλι, εάν θέλει η κυβέρνηση, να προσθέτει ποσά! Και έχουμε δεχθεί αυτή την εισήγηση της κυβέρνησης και αφαιρέθηκε από το νόμο που έχετε μπροστά σας και την πρόταση της Βουλής, αφαιρέθηκε η πρόνοια που δίνει το δικαίωμα στην κυβέρνηση να προσθέτει επιπλέον ποσά για το ταμείο των αναπήρων.

Πιστεύω ότι κακώς η επιτροπή αποδέχθηκε εν μέρει την αναπομπή του Προέδρου, η οποία ήταν αβάσιμη, δε στηριζόταν σε κανένα συνταγματικό κώλυμα, ήταν πολιτική θέση που έβαζε η κυβέρνηση, ότι δε συμφωνεί να συναποφασίζει με τους ανάπηρους για θέματα των αναπήρων. Η ψήφιση, βέβαια, έστω και τροποποιημένης αυτής της νομοθεσίας, είναι προς τη θετική κατεύθυνση, νοουμένου ότι θα αλλάξει η κυβέρνηση και θα αλλάξει και η πολιτική απέναντι στη διαχείριση αυτού του ταμείου.

Και αυτό εύχομαι, αυτό ελπίζω και γι' αυτό εργάζομαι.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Φακοντής.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με νομοσχέδιο και κανονισμούς που κατέθεσε το 2014 στη Βουλή ζητά την κατάργηση του ταμείου λαχείου πρόνοιας, γιατί, όπως αναφέρει, δεν υφίσταται πλέον ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε. Η βασική νομοθεσία περί ταμείου λαχείου πρόνοιας αποσκοπεί στην άσκηση κρατικής μέριμνας και την παροχή έκτακτης βοήθειας σε ανάπηρους δυσπραγούντες και προβλέπει:

1. την ίδρυση ειδικού ταμείου λαχείου πρόνοιας του οποίου οι πόροι βασικά προέρχονται από την πώληση λαχείων,
2. τη διαχείριση του ταμείου από τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και
3. την ίδρυση πενταμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.

Παρ' όλο που το ταμείο ιδρύθηκε με σκοπό να έχει τα κύρια έσοδά του από την κυκλοφορία λαχείου, δεν εκδόθηκε ποτέ λαχείο, αλλά παραχωρείτο από το Υπουργείο Οικονομικών ετήσια κρατική χορηγία ύψους €136.700 περίπου. Το ταμείο λειτούργησε και στήριξε τα ΑΜΕΑ μέχρι το 2013. Μέχρι τότε όλες οι κυβερνήσεις έμβαζαν στο συγκεκριμένο ταμείο το ποσό των €136.688. Το ταμείο αυτό λειτούργησε και στήριξε τα ΑΜΕΑ, όπως είπα, μέχρι το 2013. Από το 2014 η κυβέρνηση Νίκου Αναστασιάδη έπαψε να καλύπτει το ποσό αυτό από τον κρατικό προϋπολογισμό, με τη δικαιολογία ότι οι έκτακτες ανάγκες των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, περιλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, καλύπτονται από το κονδύλι που έχει στη διάθεσή της η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Θέλω να υπενθυμίσω και να υπογραμμίσω ότι το αναπηρικό κίνημα αντέδρασε έντονα, διαφώνησε κάθετα με αυτή την πρόθεση της κυβέρνησης, την κατάργηση δηλαδή του λαχείου πρόνοιας. Τα μέλη της επιτροπής, μετά από εισήγηση του ΑΚΕΛ, κατέθεσαν πρόταση νόμου η οποία τροποποιεί τον περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμο, με την οποία διασφαλίζεται η ενίσχυση του ταμείου ειδικών αναγκών από τον κρατικό προϋπολογισμό, ακόμα και αν το ταμείο λαχείου πρόνοιας πάψει να λειτουργεί ή καταργηθεί. Η πρόταση νόμου ψηφίστηκε ομόφωνα από την ολομέλεια της Βουλής στις 11 Οκτωβρίου 2017. Η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής αποφάσισαν, επειδή μας ανησυχούσε ότι πιθανό να υπήρχε αναπομπή, όπως τεθεί στην ολομέλεια για ψήφιση αρχικά μόνο η πρόταση νόμου που τροποποιεί τον περί Ατόμων με Αναπηρίες Νόμο και, αφού ψηφιστεί και τεθεί σε ισχύ, τότε να παραπεμφθούν στην ολομέλεια το νομοσχέδιο και οι κανονισμοί για κατάργηση του ταμείου λαχείου πρόνοιας.

Και, ως να το ξέραμε, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέπεμψε το συγκεκριμένο νόμο. Συγκεκριμένα, την 1^η Δεκεμβρίου η πρόταση νόμου αναπέμφθηκε και επανεξετάστηκε από την επιτροπή. Η αναπομπή στηρίχτηκε στους εξής λόγους:

1. Στον αναπεμπόμενο νόμο προστέθηκε πρόνοια, ώστε να μην αποκλείεται η περαιτέρω ενίσχυση του ταμείου με οποιοδήποτε ποσό υπερβαίνει τις €136.688. Ο μη αποκλεισμός της περαιτέρω ενίσχυσης του ταμείου ίσως επιφέρει επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού και γι' αυτό κρίθηκε, ως η Εισαγγελία έχει πει, πιθανόν αντισυνταγματική.
2. Με τον αναπεμπόμενο νόμο η διαχείριση του ταμείου, άρθρο 17 του βασικού νόμου, γίνεται από πενταμελή επιτροπή που απαρτίζεται από τον πρόεδρο του συμβουλίου και τέσσερα μέλη, που προτείνονται από τις οργανώσεις αναπήρων και διορίζονται για τριετή θητεία από το Υπουργικό Συμβούλιο. Στον προηγούμενο νόμο ο πρόεδρος ήταν ο εκάστοτε Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος διορίζει τα τέσσερα μέλη της επιτροπής. Ένα απ' αυτά τα μέλη ήταν εκπρόσωπος των ΑΜΕΑ. Σύμφωνα με τη Νομική Υπηρεσία, με τον αναπεμπόμενο νόμο αφαιρείται η εξουσία του υπουργού, προέδρου της επιτροπής να διορίζει τα μέλη της επιτροπής, μειώνοντας έτσι την εκτελεστική εξουσία διαχείρισης του ταμείου, αφού αυτή μεταφέρεται στην πενταμελή επιτροπή.

3. Σύμφωνα με τη βασική νομοθεσία, προτού αυτή τροποποιηθεί, οι βασικοί σκοποί του ταμείου ήταν αγαθοεργοί, ενώ με τον αναπεμπόμενο νόμο αφαιρείται η φράση “αγαθοεργοί σκοποί”, με αποτέλεσμα να προβλέπεται ότι ο κύριος σκοπός του ταμείου είναι η εξίσωση των ευκαιριών για τα ΑΜΕΑ και η παροχή κάθε μορφής βοήθειας. Σύμφωνα πάντοτε με τη Νομική Υπηρεσία, η Βουλή με την εν λόγω τροποποίηση παρεμβαίνει στο έργο της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία θεσπίζει τρόπους αντιμετώπισης των ΑΜΕΑ.

Η επιτροπή, μετά από ενδελεχή μελέτη της αναπομπής και αφού άκουσε τα επιχειρήματα της Γενικής Εισαγγελίας και του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων -το οποίο να σημειώσω ότι εξακολουθεί, ακόμα και με τις τροποποιήσεις τις οποίες έχουμε επιφέρει, να διαφωνεί με την ψήφιση του νόμου- αποφάσισε κατά πλειοψηφία με τους παρόντες βουλευτές μέλη ΑΚΕΛ, ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ στη μερική αποδοχή της αναπομπής, διαμορφώνοντας το κείμενο της πρότασης του νόμου ως εξής:

1. Τροποποιείται η σύνθεση της επιτροπής, ώστε ο πρόεδρος να παραμένει ο εκάστοτε υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο οποίος διορίζει τα υπόλοιπα τέσσερα μέλη. Τα δύο μέλη θα προέρχονται από κατάλογο έξι ατόμων που εισηγούνται οι οργανώσεις των αναπήρων.
2. Η θητεία της επιτροπής θα είναι πενταετής, ως ίσχυε στο νόμο πριν τροποποιηθεί, και όχι τριετής, όπως ήταν στο νόμο ο οποίος έχει αναπεμφθεί.
3. Διαγράφεται η φράση “αγαθοεργοί σκοποί”.
4. Διαγράφεται η διακριτική ευχέρεια που δίνεται στον υπουργό μέσα από τον αναπεμπόμενο νόμο για περαιτέρω ενίσχυση του ταμείου με ποσό πέραν των €136.688.

Θέλω να σημειώσω ότι η μερική αποδοχή, σε επικοινωνία μας που είχαμε και με το κίνημα των αναπήρων, γίνεται αποδεκτή με βάση τις δοσμένες συνθήκες και τον κίνδυνο αυτή η νομοθεσία την οποία θα ψηφίσουμε σε λίγο να αναπεμφθεί εκ νέου και να γίνει αναφορά από τον πρόεδρο. Κάτω απ’ αυτές τις προϋποθέσεις και οι ίδιοι αποδέχονται αυτή τη νομοθεσία.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι τουλάχιστον εμείς ως κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε τον αγώνα των ΑΜΕΑ για ίσα δικαιώματα, ως επίσης και για αύξηση των δαπανών γι’ αυτή την κατηγορία των συνανθρώπων μας. Είμαστε ουραγοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τη στήριξη των ατόμων αυτών και πρέπει όλοι μας να συμβάλουμε, ώστε και τα κονδύλια να αυξηθούν, αλλά να παρασχεθούν και όλες οι διευκολύνσεις στα άτομα με αναπηρία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, γιατί θεωρώ ότι γίνεται πολύς θόρυβος για το τίποτα. Ουαί και αλίμονο αν μία κυβέρνηση η οποία διαθέτει καθεχρονικά στον προϋπολογισμό δεκάδες εκατομμύρια για τους αναπήρους να δείχνει αναληγσία για €136.000! Με αφορμή την κατάργηση του λαχείου πρόνοιας, το οποίο είχε δημιουργηθεί πριν από δεκαετίες και ουδέποτε λειτούργησε, η κυβέρνηση έφερε νομοθεσία, για να καταργηθεί και ζήτησε όπως οι €136.000 που έμπαιναν σε αυτό το ταμείο μπουν μέσα στον προϋπολογισμό για τον ίδιο ακριβώς σκοπό. Κάποιοι θεώρησαν αυτό, τις €136.000, ως πεδίο δόξης λαμπρόν για προεκλογική προπαγάνδα.

Θέλω να ξανατονίσω ότι αυτή η κυβέρνηση έχει αυξήσει τόσο τα κονδύλια για το αναπηρικό κίνημα, αλλά έχει κάνει και πολλές άλλες ενέργειες επί της ουσίας, για να στηρίξει τους αναπήρους. Είχαμε ψηφίσει μια νομοθεσία η οποία διατηρεί τις €136.000, γιατί περί αυτών ο λόγος, και να τις διαχειρίζεται μια συγκεκριμένη διαχειριστική επιτροπή την οποία έκρινε ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας ότι είναι αντισυνταγματική. Και ερχόμαστε σήμερα, ομόφωνα, να αλλάξουμε τον όρο που προέβλεπε ότι τέσσερα από τα πέντε μέλη της διαχειριστικής επιτροπής θα προτείνονται από το κίνημα των αναπήρων και τα έχουμε κάνει δύο μέλη, ούτως ώστε η κυβέρνηση, η οποία βάζει τα λεφτά, να έχει, αν θέλετε, και την πλειοψηφία στη συγκεκριμένη επιτροπή, γιατί δε νοείται αυτοί που ευνοούνται από ένα ταμείο να το διαχειρίζονται.

Τα χρήματα τα οποία οι ίδιοι οι ανάπηροι εισπράττουν, είτε μέσω ενός λαχείου είτε από οποιοσδήποτε άλλους πόρους, σαφέστατα και να τα διαχειρίζονται στο εκατόν τοις εκατόν οι ίδιοι. Όμως, η ισοπολιτεία λέει, όταν είναι κυβερνητικά τα χρήματα, ακριβώς για λόγους ίσης κατανομής, κύριε Περδίκη... Και δεν είσατε ο μόνος που έχετε ευαισθησίες για τους ανάπηρους. Επαναλαμβάνω, αυτή η κυβέρνηση έχει κάνει πάρα πολλά και τα γνωρίζετε, και δε θα έμεινε στις €136.000! Σαφέστατα, μπορεί για προεκλογικούς σκοπούς να μη σέβεστε ούτε την αντισυνταγματικότητα την οποία ο Γενικός Εισαγγελέας έχει πει ξεκάθαρα. Εμείς

σεβόμαστε τη γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελίας και θα ψηφίσουμε τις αλλαγές, ούτως ώστε η νομοθεσία να είναι συνταγματική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία. Επιλέγετε 1 για παρουσία και μετά ψηφίστε ό,τι θέλετε, υπέρ ή κατά της αναπομπής.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα μία ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δύο αποχές, η αναπομπή γίνεται εν μέρει αποδεκτή όπως το έχουμε πει.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Οι περί Εθελοντών - Εθελοντριών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017». Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των βασικών κανονισμών, ώστε να καταστεί δυνατή η καταβολή φιλοδωρήματος στις πενήντα δύο εθελόντριες υπαξιωματικούς οι οποίες θα μονιμοποιηθούν και επιπρόσθετα να καλυφθούν ορισμένα κενά που παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή των εν λόγω κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς «Οι περί Εθελοντών - Εθελοντριών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Ελένη Μαύρου

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Χριστάκης Τζιοβάνης

Γιώργος Κάρουλλας

Γεώργιος Προκοπίου

Κώστας Κωνσταντίνου

Ζαχαρίας Κουλίας

Ελένη Σταύρου

Παύλος Μυλωνάς

Κώστας Κώστα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και 23 Νοεμβρίου 2017. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Άμυνας και ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και εκπρόσωποι της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 20 και 76 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, σκοπεύεται η τροποποίηση των περί Εθελοντών-Εθελοντριών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμών, ώστε να καταστεί δυνατή η καταβολή φιλοδωρήματος στις πενήντα δύο (52) εθελόντριες υπαξιωματικούς οι οποίες θα μονιμοποιηθούν και επιπρόσθετα να καλυφθούν ορισμένα κενά που παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή των υπό αναφορά βασικών κανονισμών σε σχέση με το καθεστώς που υπηρετούν.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, στο Στρατό της Δημοκρατίας υπηρετούν σήμερα πενήντα δύο (52) εθελόντριες υπαξιωματικοί, πενήντα μία (51) εθελόντριες της 8^{ης} σειράς που προσλήφθηκαν το 2003 και μία της 6^{ης} σειράς που προσλήφθηκε το 1996. Με εισήγηση του Υπουργείου Άμυνας, στον κρατικό προϋπολογισμό του έτους 2016 περιλήφθηκαν πενήντα δύο (52) νέες

θέσεις λοχία, με σκοπό να διατεθούν για τη μονιμοποίηση των εν λόγω εθελοντριών και η ίδια πρόβλεψη επαναλήφθηκε και στον κρατικό προϋπολογισμό του 2017.

Περαιτέρω, με βάση τα ίδια στοιχεία, στο πλαίσιο της εξέτασης της μονιμοποίησης των υπό αναφορά εθελοντριών από το Υπουργείο Άμυνας, διαπιστώθηκε ότι, προκειμένου να δικαιούνται φιλοδωρήματος και σε περίπτωση τερματισμού της σύμβασής τους λόγω διορισμού τους σε μόνιμη θέση, είναι αναγκαία η τροποποίηση των υπό αναφορά βασικών κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, με βάση τα ίδια στοιχεία, το Υπουργείο Άμυνας κατέθεσε τους υπό συζήτηση κανονισμούς στη Βουλή στους οποίους, πέραν των προνοιών που ρυθμίζουν το θέμα της καταβολής φιλοδωρήματος στις εθελόντριες υπαξιωματικούς που αναφέρεται πιο πάνω, περιλαμβάνονται πρόνοιες για την κάλυψη ορισμένων κενών που παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή των υπό τροποποίηση κανονισμών σε σχέση με το καθεστώς που υπηρετούν.

Σημειώνεται, ότι το κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών ετοιμάστηκε από το Υπουργείο Άμυνας, λαμβάνοντας υπόψη τις απόψεις του Υπουργείου Οικονομικών.

Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η εναρμόνιση των προβλεπόμενων αδειών ανάπαυσης των εθελοντών υπαξιωματικών με τις αντίστοιχες άδειες που ισχύουν για τους υπόλοιπους κρατικούς υπαλλήλους, έπειτα από σχετική υπόδειξη του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Η εν λόγω εναρμόνιση προτείνεται να ισχύσει αναδρομικά από την 27^η Ιουλίου 2012, ημερομηνία κατά την οποία εναρμονίστηκαν οι άδειες ανάπαυσης των εθελοντών πενταετούς υποχρεώσεως, οι οποίοι υπηρετούν ως υπαξιωματικοί με σύμβαση, με τις άδειες των κρατικών υπαλλήλων.
2. Η εισαγωγή προνοιών στους βασικούς κανονισμούς με τις οποίες ρυθμίζονται οι άδειες ασθενείας των εθελοντών υπαξιωματικών, κατ' αναλογία των ισχυόντων για τις άδειες των εθελοντών πενταετούς υποχρεώσεως.
3. Η τροποποίηση της πρόνοιας των βασικών κανονισμών που αφορά την καταβολή φιλοδωρήματος σε εθελοντές υπαξιωματικούς, έτσι ώστε να επανακαθοριστούν οι περιπτώσεις που εθελοντής υπαξιωματικός δικαιούται φιλοδώρημα, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού του.
4. Η εισαγωγή πρόνοιας με την οποία καθορίζεται η ηλικία υποχρεωτικού τερματισμού της σύμβασης απασχόλησης εθελοντή υπαξιωματικού.
5. Η εισαγωγή πρόνοιας με την οποία καθορίζονται οι περιπτώσεις τερματισμού της σύμβασης απασχόλησης εθελοντή υπαξιωματικού.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησαν με τις πρόνοιες των κανονισμών.

Σημειώνεται ότι με επιστολή που απέστειλε στην επιτροπή ο Σύνδεσμος Υπαξιωματικών Κυπριακού Στρατού ενημερώνει την επιτροπή ότι υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, στο πλαίσιο της συζήτησης των κανονισμών, ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με ορισμένες πρόνοιες των κανονισμών από τον Υπουργό Άμυνας και τους εκπροσώπους του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, και, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενό τους τις πιο κάτω τροποποιήσεις:

1. Διαμόρφωσε την πρόνοιά τους σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που εθελοντής υπαξιωματικός που τραυματίζεται κατά τη διάρκεια συρράξεων ή άλλων έκτακτων καταστάσεων του παραχωρείται από το ιατροσυμβούλιο άδεια ασθενείας μέχρι χρονικού διαστήματος δύο ετών, εκ των οποίων το ένα έτος με πλήρεις απολαβές και το ένα έτος ίσον με το ένα δεύτερο των απολαβών του, έτσι ώστε η υπό αναφορά άδεια να έχει συνολική χρονική διάρκεια μέχρι δύο έτη με πλήρεις απολαβές.
2. Διαμόρφωσε την πρόνοιά τους σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που εθελοντής υπαξιωματικός τραυματίζεται κατά την εκτέλεση του καθήκοντός του χωρίς δική του υπαιτιότητα, να δύναται, μετά τη λήξη της ετήσιας άδειας ασθενείας που δικαιούται, να του χορηγηθεί παράταση της άδειας ασθενείας του με πλήρεις απολαβές για χρονική περίοδο μέχρι τέσσερις μήνες, έτσι ώστε στην εν λόγω περίπτωση να του χορηγείται υποχρεωτικά, έπειτα από σύσταση ιατροσυμβουλίου, παράταση της άδειας ασθενείας του με πλήρεις απολαβές μέχρι τη συμπλήρωση χρονικής περιόδου τεσσάρων μηνών.
3. Διαμόρφωσε την πρόνοιά τους σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση λήξης της παράτασης άδειας ασθενείας εθελοντή υπαξιωματικού που τραυματίζεται κατά την εκτέλεση του καθήκοντός του και αδυνατεί να αναλάβει τα καθήκοντά του, να δύναται να του χορηγηθεί περαιτέρω άδεια ασθενείας με πλήρεις απολαβές μέχρι τέσσερις μήνες, έτσι ώστε στην εν λόγω περίπτωση να του χορηγείται

υποχρεωτικά, έπειτα από σύσταση ιατροσυμβουλίου, περαιτέρω άδεια ασθενείας μέχρι τη συμπλήρωση χρονικής περιόδου δύο ετών με πλήρεις απολαβές.

4. Απάλειψε από την πρόνοιά τους στην οποία καθορίζονται οι περιπτώσεις τερματισμού της σύμβασης απασχόλησης εθελοντή υπαξιωματικού όπου το φιλοδώρημα δεν καταβάλλεται σε αυτόν αλλά στο σύζυγο ή στα εξαρτώμενα τέκνα του τις περιπτώσεις που εθελοντής υπαξιωματικός καταδικάστηκε για αδίκημα λιποταξίας ή για αδίκημα που στρέφεται κατά του δημοκρατικού πολιτεύματος της χώρας ή για αδίκημα που αφορά καλλιέργεια ή κατοχή ή διακίνηση ή εμπορία παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών, έτσι ώστε στις περιπτώσεις αυτές να μην καταβάλλεται φιλοδώρημα ούτε στο σύζυγο ή στα εξαρτώμενα τέκνα του.
5. Διαμόρφωσε την πρόνοιά τους σύμφωνα με την οποία τερματίζεται η σύμβαση απασχόλησης εθελοντή υπαξιωματικού με απόφαση του Υπουργού Άμυνας λόγω μειωμένης απόδοσής του η οποία αιτιολογείται από τον προϊστάμενο του στρατιωτικού τμήματος ή της υπηρεσίας στην οποία έχει τοποθετηθεί, μετατεθεί, αποσπαστεί, έτσι ώστε η σύμβαση απασχόλησής του να μπορεί να τερματιστεί λόγω βαθμολογίας του ως "Απαραδέκτος" σε έκθεση ικανότητάς του.
6. Διαμόρφωσε την πρόνοιά τους με την οποία το φιλοδώρημα που καταβάλλεται σε εθελοντή υπαξιωματικό που συμπλήρωσε τριετή υπηρεσία ισούται με ένα μηνιαίο μισθό για κάθε συμπληρωμένο χρόνο υπηρεσίας, έτσι ώστε το εν λόγω φιλοδώρημα να υπολογίζεται ως ακολούθως:
  - α. Για την υπηρεσία εθελοντή υπαξιωματικού πριν από την 1^η Ιανουαρίου 2018 με βάση συντελεστή ενός δωδέκατου (1/12) των τελευταίων μηνιαίων απολαβών του εθελοντή υπαξιωματικού για κάθε μήνα υπηρεσίας του και
  - β. για την υπηρεσία εθελοντή υπαξιωματικού από την 1^η Ιανουαρίου 2018 και μετά με βάση συντελεστή ενός δωδέκατου (1/12) του μέσου όρου των συνολικών μηνιαίων απολαβών του εθελοντή υπαξιωματικού για κάθε μήνα υπηρεσίας του.
7. Προστέθηκε σε αυτούς πρόνοια σύμφωνα με την οποία, για σκοπούς χορήγησης φιλοδωρήματος σε εθελοντή υπαξιωματικό, στον ορισμό του όρου "εξαρτώμενο τέκνο" να περιλαμβάνονται και τα τέκνα του που φοιτούν σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.
8. Απάλειψε την πρόνοιά τους σύμφωνα με την οποία η καταβολή φιλοδωρήματος σε εθελοντή υπαξιωματικό που προσλαμβάνεται με σύμβαση σε άλλη θέση της κρατικής υπηρεσίας ή σε οργανισμό δημοσίου δικαίου ή στην τοπική αυτοδιοίκηση θα αναστέλλεται μέχρι το χρόνο τερματισμού της απασχόλησής του και θα αποφασίζεται με βάση τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας, έτσι ώστε η καταβολή του φιλοδωρήματος που δικαιούται να μην αναστέλλεται, αλλά να καταβάλλεται σε αυτόν αμέσως μετά τον τερματισμό της υπηρεσίας του ως εθελοντή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού διαμόρφωσε το κείμενο των κανονισμών σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρ' όλο που η ψηφοφορία θα γίνει ξεχωριστά, να παρακαλέσω η συζήτηση, αν το αποδέχεστε, και οποιοσδήποτε παρεμβάσεις θέλετε να κάμετε να γίνουν επί του συνόλου των κανονισμών, και των τριών κανονισμών.

Αυτό θέλατε να πείτε, κύριε Σιζόπουλε;

Ευχαριστώ πολύ.

Και ο κ. Προκοπίου το ίδιο.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, επειδή ακριβώς τα θέματα σχετίζονται μεταξύ τους, θα ήταν σκόπιμο να γίνει η συζήτηση για τα τρία θέματα ταυτόχρονα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό για το υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) Κανονισμοί του 2017», και το σκοπό για το υπ' αριθμόν 4 θέμα, που είναι «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις Υπαξιωματικών) Κανονισμοί του 2017».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός για το υπ' αριθμόν 3 θέμα: Αναθεώρηση και εκσυγχρονισμός των ισχυόντων περί Εθελοντών

Πενταετούς Υπηρεσίας Κανονισμών.

Σκοπός για το υπ' αριθμόν 4 θέμα: Αναθεώρηση και εκσυγχρονισμός των ισχυόντων περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι εκθέσεις για τα δύο αυτά θέματα θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) Κανονισμοί του 2017»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος	Ελένη Μαύρου
Γεώργιος Παπαδόπουλος	Χριστάκης Τζιοβάνης
Γιώργος Κάρουλλας	Γεώργιος Προκοπίου
Κώστας Κωνσταντίνου	Ζαχαρίας Κουλίας
Ελένη Σταύρου	Παύλος Μυλωνάς
Κώστας Κώστα	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε αριθμό συνεδριάσεων της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 24 Νοεμβρίου και 4 Δεκεμβρίου 2017. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας, ο Αρχηγός και ο Υπαρχηγός της Εθνικής Φρουράς, συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 76 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, είναι η αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός των ισχυόντων περί Εθελοντών Πενταετούς Υπηρεσίας Κανονισμών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, η κατάθεση των κανονισμών στη Βουλή εντάσσεται στο πλαίσιο της προσπάθειας που καταβάλλει το Υπουργείο Άμυνας για τον εκσυγχρονισμό των διάφορων νομοθετημάτων που διέπουν τη λειτουργία του Στρατού της Δημοκρατίας και για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα μέλη του. Οι προτεινόμενοι κανονισμοί, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στοχεύουν στην αναθεώρηση και στον εκσυγχρονισμό των ισχυόντων κανονισμών που διέπουν τις προσλήψεις, την υπηρεσιακή κατάσταση, τις προαγωγές και τον τερματισμό της απασχόλησης των εθελοντών πενταετούς υποχρεώσεως. Ειδικότερα, οι κυριότερες πρόνοιες των κανονισμών αφορούν τα ακόλουθα:

1. Τη μετονομασία των υπηρετούντων εθελοντών πενταετούς υποχρεώσεως σε συμβασιούχους υπαξιωματικούς.
2. Τον καθορισμό των βαθμών των συμβασιούχων υπαξιωματικών κατά κλάδο και κοινό σώμα.
3. Την παροχή δυνατότητας στον Υπουργό Άμυνας, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς, σε εξαιρετικές περιπτώσεις για την κάλυψη εξειδικευμένων επιτακτικών και άμεσων υπηρεσιακών αναγκών να μετατάσσει συμβασιούχους υπαξιωματικούς από τον κλάδο, το όπλο, το σώμα ή το κοινό σώμα στο οποίο ανήκουν σε άλλο κλάδο, όπλο, σώμα ή κοινό σώμα.
4. Τον καθορισμό της διαδικασίας χαρακτηρισμού συμβασιούχων υπαξιωματικών που αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα υγείας που πιστοποιούνται από αρμόδιο ιατροσυμβούλιο ως "συμβασιούχων υπαξιωματικών υπηρεσίας γραφείου" και ως "συμβασιούχων υπαξιωματικών ελαφράς υπηρεσίας".
5. Τον καθορισμό της διαδικασίας με βάση την οποία οι υπαξιωματικοί οι οποίοι έχουν χαρακτηριστεί ως "συμβασιούχοι υπαξιωματικοί υπηρεσίας γραφείου" ή ως "συμβασιούχοι υπαξιωματικοί ελαφράς υπηρεσίας" θα μπορούν να επανέλθουν στην προ του χαρακτηρισμού της υπηρεσιακή τους κατάσταση.
6. Τον καθορισμό της ιεραρχίας και της αρχαιότητας των συμβασιούχων υπαξιωματικών μεταξύ τους.
7. Την τήρηση επετηρίδων για τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς με την εγγραφή τους στη σχετική επετηρίδα του κλάδου ή του κοινού σώματος στο οποίο ανήκουν με βάση το βαθμό και την αρχαιότητά

- τους. Περαιτέρω, προβλέπεται η τήρηση ξεχωριστής επετηρίδας για τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς υπηρεσίας γραφείου και ξεχωριστής για τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς ελαφράς υπηρεσίας και η ένταξη σε αυτές των εν λόγω υπαξιωματικών, ανεξαρτήτως του κλάδου ή του κοινού σώματος στο οποίο ανήκουν.
8. Την τήρηση ατομικών φακέλων των συμβασιούχων υπαξιωματικών και τον καθορισμό των στοιχείων που καταχωρίζονται σε αυτούς.
  9. Τον καθορισμό των προσόντων στα οποία αξιολογούνται οι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί, τα οποία προσδιορίζουν την εν γένει ικανότητα και αξία τους και τα οποία αποτελούν τα στοιχεία στα οποία στηρίζεται η αξιολόγησή τους.
  10. Την καθιέρωση νέου συστήματος αξιολόγησης των συμβασιούχων υπαξιωματικών, με ειδική αναφορά στην ανάγκη αιτιολόγησης της βαθμολόγησης και στην εισαγωγή του θεσμού του Β΄ Γνωματεύοντος.
  11. Τον καθορισμό των βαθμών στους οποίους μπορεί να ανελιχθούν οι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί μετά από κρίση τους ως προακτέων.
  12. Τον καθορισμό του βαθμού του ανθυπασπιστή ως του ανώτατου βαθμού ανέλιξης των συμβασιούχων υπαξιωματικών και του βαθμού του αρχιλοχία ως του ανώτατου βαθμού ανέλιξης συμβασιούχων υπαξιωματικών βαθμού λοχία, επιλοχία και αρχιλοχία, οι οποίοι χαρακτηρίζονται δυνάμει των προνοιών των κανονισμών ως “συμβασιούχοι υπαξιωματικοί ελαφράς υπηρεσίας”.
  13. Τον καθορισμό του χρόνου παραμονής που απαιτείται να συμπληρώσουν οι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί στον κατεχόμενο βαθμό, προκειμένου να δικαιούνται κρίση για προαγωγή.
  14. Τη σύνθεση του Συμβουλίου Κρίσεων και το χρόνο σύγκλησής του.
  15. Το διορισμό ανώτατου αξιωματικού ως προέδρου του Συμβουλίου Κρίσεων και τη συμμετοχή σε αυτό ενός τουλάχιστον ανώτερου αξιωματικού από κάθε κλάδο του στρατού.
  16. Την παροχή δυνατότητας στον Υπουργό Άμυνας, σε περίπτωση που διαφωνεί με την κρίση αξιωματικού από το Συμβούλιο Κρίσεων, να αναπέμπει την περίπτωση στο Συμβούλιο Επανακρίσεων για επανεξέταση και υποβολή νέας κρίσης.
  17. Τον καθορισμό των διαβαθμίσεων των κρίσεων συμβασιούχων υπαξιωματικών και τα κριτήρια κρίσεώς τους.
  18. Την απονομή βαθμού και την παροχή ωφελημάτων στους συμβασιούχους υπαξιωματικούς για ειδικούς λογούς και συγκεκριμένα λόγω αναπηρίας ή θανάτου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή κατά τη διάρκεια πολεμικών επιχειρήσεων ή συρράξεων.
  19. Τον καθορισμό των δικαιούμενων απολαβών των συμβασιούχων υπαξιωματικών.
  20. Την αναπροσαρμογή των όρων καταβολής του ειδικού μηνιαίου επιδόματος που λαμβάνουν οι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί, ώστε αυτό να διακόπτεται σε περίπτωση προαγωγής τους, και τον καθορισμό του ύψους του, ανάλογα με την ύπαρξη ή μη εξαρτωμένων τέκνων.
  21. Τον καθορισμό των δικαιούμενων αδειών ανάπαυσης και αδειών ασθενείας των συμβασιούχων υπαξιωματικών.
  22. Τον καθορισμό των προϋποθέσεων καταβολής εφάπαξ φιλοδωρήματος, καθώς και του τρόπου υπολογισμού του.
  23. Τον καθορισμό των περιπτώσεων τερματισμού της υπηρεσίας συμβασιούχου υπαξιωματικού.
  24. Την απονομή σε συμβασιούχους υπαξιωματικούς των οποίων τερματίζεται η υπηρεσία και σε αποβιώσαντες κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους τιμητικού βαθμού, ο οποίος όμως δε συνεπιφέρει οποιαδήποτε οικονομικά ωφελήματα.
  25. Την παροχή δυνατότητας στους συμβασιούχους υπαξιωματικούς για σύναψη νέας σύμβασης απασχόλησης, μετά από σχετική αίτησή τους, από την ηλικία του αναγκαστικού τερματισμού της απασχόλησής τους, που είναι το 57^ο έτος της ηλικίας μέχρι την ηλικία των 60 ετών, και την παροχή δυνατότητας περαιτέρω ανανέωσής της μέχρι την ηλικία των 63 ετών. Κατά την περίοδο ισχύος των εν λόγω συμβάσεων οι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί δε θα προάγονται και δε θα τους καταβάλλεται οποιαδήποτε προσαύξηση της μισθοδοτικής κλίμακας του βαθμού τους.
  26. Την παροχή δυνατότητας στις πενήντα δύο εθελόντριες υπαξιωματικούς που υπηρετούν σήμερα στο Στρατό της Δημοκρατίας να ενταχθούν στην κατηγορία των συμβασιούχων υπαξιωματικών με το ίδιο καθεστώς που προνοούν οι κανονισμοί για τους λοιπούς συμβασιούχους υπαξιωματικούς πλην της καταβολής σε αυτές του ειδικού μηνιαίου επιδόματος.

27. Την εισαγωγή μεταβατικών διατάξεων σε σχέση με διάφορες πρόνοιες των κανονισμών, προκειμένου να επιτευχθεί ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς που εισάγεται σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση, καθώς και τα κριτήρια για την κρίση των συμβασιούχων υπαξιωματικών.

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησαν με τις πρόνοιες των κανονισμών.

Σημειώνεται ότι με επιστολή που απέστειλε ο Σύνδεσμος Υπαξιωματικών Κυπριακού Στρατού ενημερώνει την επιτροπή ότι υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Η επιτροπή στο πλαίσιο της συζήτησης των κανονισμών ζήτησε πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με ορισμένες πρόνοιές τους από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Άμυνας, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών από την επιτροπή, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας εισηγήθηκαν τις πιο κάτω τροποποιήσεις στο κείμενο των κανονισμών:

1. Την εισαγωγή σε αυτό νέων βαθμών, του βαθμού του ανθυπασπιστή Β' και του ανθυπασπιστή Γ', σε αντικατάσταση του βαθμού του ανθυπασπιστή, που περιλαμβάνεται στους κανονισμούς, ως του ανώτατου βαθμού ανέλιξης των συμβασιούχων υπαξιωματικών, έπειτα από την πρόσφατη ψήφιση από τη Βουλή νόμου με τον οποίο τροποποιήθηκε ο περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμος, καταργήθηκε ο βαθμός του ανθυπασπιστή και δημιουργήθηκαν τρεις νέοι βαθμοί προαγωγής για τους υπαξιωματικούς, ο βαθμός του ανθυπασπιστή Α', του ανθυπασπιστή Β' και του ανθυπασπιστή Γ'. Ως αποτέλεσμα της εν λόγω τροποποίησης στον περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμο, κρίθηκε αναγκαία από το Υπουργείο Άμυνας η τροποποίηση του κειμένου των κανονισμών που αφορούν τα πιο κάτω:
  - α. Την πρόνοιά του που καθορίζει ως ανώτατο βαθμό ανέλιξης των συμβασιούχων υπαξιωματικών το βαθμό του ανθυπασπιστή, καθώς και το βαθμό του αρχιλοχία, σε περίπτωση που συμβασιούχος υπαξιωματικός χαρακτηρίζεται δυνάμει των προνοιών των κανονισμών ως "συμβασιούχος υπαξιωματικός ελαφράς υπηρεσίας", έτσι ώστε ο ανώτατος βαθμός των πιο πάνω αναφερόμενων συμβασιούχων υπαξιωματικών να είναι οι βαθμοί του ανθυπασπιστή Β' και ανθυπασπιστή Γ', αντίστοιχα.
  - β. Τη διαμόρφωση της πρόνοιάς του που καθορίζει τα χρόνια παραμονής των συμβασιούχων υπαξιωματικών, για να δικαιούνται κρίση από το Συμβούλιο Κρίσεων, έτσι ώστε αυτά να καθοριστούν κατ' αναλογία των χρόνων παραμονής που προτείνονται στους υπό έγκριση από τη Βουλή κανονισμούς, που διέπουν τους υπαξιωματικούς.
  - γ. Την προσθήκη σε αυτό πρόνοιας με την οποία καθορίζονται οι διαβαθμίσεις των κρίσεων των συμβασιούχων υπαξιωματικών στους βαθμούς του ανθυπασπιστή Β' και ανθυπασπιστή Γ' και τα κριτήρια κρίσεων τους στους εν λόγω βαθμούς.
2. Την απόσυρση της σχετικής πρόνοιάς τους με την οποία καθορίζονται οι περιπτώσεις που παραχωρείται άδεια απουσίας χωρίς απολαβές στους συμβασιούχους υπαξιωματικούς, έτσι ώστε στις εν λόγω περιπτώσεις να εφαρμόζονται και για τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς οι σχετικές πρόνοιες των περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Χορήγηση Αδειών) (Τροποποιητικών) Κανονισμών, οι οποίες εγκρίθηκαν από τη Βουλή στις 8 Νοεμβρίου 2017.
3. Την προσθήκη σε αυτό πρόνοιας σύμφωνα με την οποία η διαδικασία κρίσεων και προαγωγών των συμβασιούχων υπαξιωματικών η οποία τυχόν βρίσκεται σε εξέλιξη κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος των παρόντων κανονισμών θα εξακολουθήσει να διεξάγεται μέχρι και την ολοκλήρωσή της με βάση τους περί Εθελοντών Πενταετούς Υποχρέωσης του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμούς του 1995 μέχρι 2014, οι οποίοι καταργούνται δυνάμει των προτεινόμενων κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθέτησε τις πιο πάνω εισηγήσεις για τροποποίηση των κανονισμών που υποβλήθηκαν από το Υπουργείο Άμυνας. Επιπρόσθετα, αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενο των κανονισμών μεταξύ άλλων τις πιο κάτω τροποποιήσεις:

1. Διαμόρφωσε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία οι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους είναι αρχαιότεροι από τους ομοιόβαθμους υπαξιωματικούς που εκπληρώνουν υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας στην Εθνική Φρουρά δυνάμει των διατάξεων του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, έτσι ώστε να είναι αρχαιότεροι και από τους συμβασιούχους οπλίτες που προσλαμβάνονται δυνάμει των διατάξεων του εν λόγω νόμου και του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου.
2. Διαμόρφωσε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που συμβασιούχος υπαξιωματικός τραυματίζεται κατά τη διάρκεια πολεμικών επιχειρήσεων ή συρράξεων ή άλλων έκτακτων καταστάσεων, του παραχωρείται από το ιατροσυμβούλιο άδεια ασθένειας μέχρι χρονικού διαστήματος δύο ετών, εκ

των οποίων το ένα έτος με πλήρεις απολαβές και το άλλο έτος με το ένα δεύτερο των απολαβών του, έτσι ώστε η υπό αναφορά άδεια να έχει συνολική χρονική διάρκεια μέχρι δύο έτη με πλήρεις απολαβές.

3. Διαμόρφωσε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που συμβασιούχος υπαξιωματικός τραυματίζεται κατά την εκτέλεση του καθήκοντός του χωρίς δική του υπαιτιότητα, δύναται, μετά τη λήξη της ετήσιας άδειας ασθενείας που δικαιούται, να λάβει παράταση της άδειας ασθενείας του με πλήρεις απολαβές για χρονική περίοδο μέχρι τέσσερις μήνες, έτσι ώστε στην εν λόγω περίπτωση να του χορηγείται υποχρεωτικά η εν λόγω άδεια.
4. Διαμόρφωσε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση λήξης της παράτασης της άδειας ασθενείας συμβασιούχου υπαξιωματικού που τραυματίζεται κατά την εκτέλεση του καθήκοντός του και αδυνατεί να αναλάβει τα καθήκοντά του, δύναται να του χορηγηθεί περαιτέρω άδεια ασθενείας με πλήρεις απολαβές μέχρι τέσσερις μήνες, έτσι ώστε στην εν λόγω περίπτωση να του χορηγείται υποχρεωτικά, έπειτα από σύσταση ιατροσυμβουλίου, περαιτέρω άδεια ασθενείας με πλήρεις απολαβές μέχρι τη συμπλήρωση χρονικής περιόδου δύο ετών.
5. Απάλειψε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία συμβασιούχος υπαξιωματικός που διαμένει σε στρατόπεδο έπειτα από έγκριση του Αρχηγού Εθνικής Φρουράς, σε περίπτωση που επιθυμεί να σιτίζεται από την υπηρεσία, οφείλει να καταβάλλει το ανάλογο αντίτιμο.
6. Απάλειψε από την πρόνοιά του στην οποία καθορίζονται οι περιπτώσεις τερματισμού της σύμβασης απασχόλησης συμβασιούχου υπαξιωματικού και το φιλοδώρημά του δεν καταβάλλεται σε αυτόν αλλά στο σύζυγο ή στα εξαρτώμενα τέκνα του τις περιπτώσεις που ο συμβασιούχος υπαξιωματικός καταδικάστηκε για αδίκημα λιποταξίας ή για αδίκημα που στρέφεται κατά του δημοκρατικού πολιτεύματος της χώρας ή για αδίκημα που αφορά καλλιέργεια ή κατοχή ή διακίνηση ή εμπορία παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών, έτσι ώστε στις περιπτώσεις αυτές να μην καταβάλλεται φιλοδώρημα ούτε στο σύζυγο ή στα εξαρτώμενα τέκνα του.
7. Διαμόρφωσε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία η σύμβαση απασχόλησης συμβασιούχου υπαξιωματικού τερματίζεται με απόφαση του Υπουργού Άμυνας λόγω μειωμένης απόδοσής του, η οποία αιτιολογείται από τακτική ή έκτακτη έκθεση αξιολόγησής του, δηλαδή εφόσον έχει βαθμολογηθεί σε ένα ή περισσότερα από τα προσόντα έκθεσης αξιολόγησής με βαθμολογία μη αποδεκτή, έτσι ώστε η σύμβαση απασχόλησής του να μπορεί να τερματιστεί λόγω βαθμολόγησής του σε έκθεση ικανότητάς του ως "Απαράδεκτος".
8. Πρόσθεσε σε αυτό πρόνοια σύμφωνα με την οποία, για σκοπούς χορήγησης φιλοδωρήματος σε συμβασιούχο υπαξιωματικό, στην ερμηνεία του όρου "εξαρτώμενο τέκνο" περιλαμβάνονται και τα τέκνα του που φοιτούν σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, για όσο χρόνο διαρκεί η ελάχιστη χρονική περίοδος φοίτησης που τα υπό αναφορά εκπαιδευτικά ιδρύματα καθορίζουν για σκοπούς απόκτησης πρώτου τίτλου σπουδών συν ένα έτος.
9. Απάλειψε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία η καταβολή φιλοδωρήματος σε συμβασιούχο υπαξιωματικό που προσλαμβάνεται με σύμβαση σε άλλη θέση στην κρατική υπηρεσία ή σε οργανισμό δημόσιου δικαίου ή στην τοπική αυτοδιοίκηση αναστέλλεται μέχρι το χρόνο τερματισμού της απασχόλησής του και η καταβολή του θα αποφασίζεται με βάση τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας, έτσι ώστε το φιλοδώρημα που δικαιούται να μην αναστέλλεται, αλλά να του καταβάλλεται με τον τερματισμό της υπηρεσίας του ως συμβασιούχου υπαξιωματικού.
10. Απάλειψε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία τηρείται ξεχωριστή επετηρίδα για τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς υπηρεσίας γραφείου και ξεχωριστή για τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς ελαφράς υπηρεσίας, έτσι ώστε να μην τηρείται ξεχωριστή επετηρίδα για τους εν λόγω υπαξιωματικούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού διαμόρφωσε το κείμενο των κανονισμών σύμφωνα με τις πιο πάνω αποφάσεις της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τους, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις Υπαξιωματικών) Κανονισμοί του 2017»

Παρόντες:

Μαρίνος Σιζόπουλος, πρόεδρος

Ελένη Μαύρου

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Χριστάκης Τζιοβάνης

Γιώργος Κάρουλλας

Γεώργιος Προκοπίου

Κώστας Κωνσταντίνου
Ελένη Σταύρου
Κώστας Κώστα

Ζαχαρίας Κουλίας
Πάυλος Μυλωνάς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι κατατέθηκαν στη Βουλή στις 10 Νοεμβρίου 2017 από το Υπουργείο Άμυνας για έγκριση, σε τρεις πολύωρες συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 και 30 Νοεμβρίου και στις 4 Δεκεμβρίου 2017. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας και ο Αρχηγός και ο Υπαρχηγός της Εθνικής Φρουράς συνοδευόμενοι από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Υπενθυμίζεται ότι η εξέταση των κανονισμών άρχισε από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας της προηγούμενης βουλευτικής περιόδου και αποτέλεσε αντικείμενο πολλών συνεδριάσεων της, ωστόσο δεν κατέστη δυνατή η ολοκλήρωση της μελέτης τους λόγω απόσυρσής τους από την εκτελεστική εξουσία τον Ιανουάριου του τρέχοντος έτους, για να επανεξετάσει τις πρόνοιές τους.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 76 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, είναι η αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός των ισχυόντων περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών.

Ειδικότερα, στους κανονισμούς διαλαμβάνονται τα πιο κάτω:

1. Βαθμοί των υπαξιωματικών, προσόντα υποψηφίων για διορισμό και διαδικασία διορισμού.

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες καθορίζονται τα πιο κάτω:

- α. Οι βαθμοί των υπαξιωματικών κατά κλάδο και κοινό σώμα.
- β. Η προέλευση των υπαξιωματικών. Ειδικότερα, στην πρόνοια αυτή προβλέπεται ότι ως υπαξιωματικοί διορίζονται:
  - i. οι απόφοιτοι ανώτερων στρατιωτικών σχολών υπαξιωματικών (ΑΣΣΥ) και
  - ii. οι κάτοχοι τίτλου σπουδών ανώτερου ή ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος έπειτα από διαγωνισμό.
- γ. Τα προσόντα που απαιτείται να πληρούν οι υποψήφιοι για εισαγωγή σε ΑΣΣΥ, καθώς και η διαδικασία διορισμού τους.
- δ. Τα προσόντα που απαιτείται να κατέχουν οι υποψήφιοι που προσλαμβάνονται ως υπαξιωματικοί έπειτα από διαγωνισμό, καθώς και η διαδικασία διορισμού τους.
- ε. Ο αριθμός των κενών θέσεων για διορισμό υπαξιωματικών έπειτα από διαγωνισμό σε ποσοστό 20% των εισακτέων στις ΑΣΣΥ κατά το έτος προκήρυξής τους.
- στ. Ο αριθμός των εθελοντών υπαξιωματικών και των ΕΠΥ που θα μπορούν να διοριστούν ως μόνιμοι υπαξιωματικοί σε ποσοστό ύψους 20% των αναμενόμενων να αποφοιτήσουν από τις ΑΣΣΥ το έτος διορισμού τους.

2. Κατάταξη των υπαξιωματικών στους κλάδους και στα κοινά σώματα.

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες προβλέπονται τα πιο κάτω:

- α. Ο τρόπος κατάταξης των υπαξιωματικών στους κλάδους και στα κοινά σώματα.
- β. Η παροχή δυνατότητας στον Υπουργό Άμυνας, έπειτα από αιτιολογημένη εισήγηση του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς σε εξαιρετικές περιπτώσεις για την κάλυψη εξειδικευμένων επιτακτικών και άμεσων υπηρεσιακών αναγκών, να μετατάσει υπαξιωματικούς που κατέχουν τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα και εξειδικευμένες γνώσεις από τον κλάδο, το όπλο, το σώμα ή το κοινό σώμα στο οποίο ανήκουν σε άλλο κλάδο, όπλο, σώμα ή κοινό σώμα, έπειτα από σχετική συναίνεση του επηρεαζόμενου υπαξιωματικού.
- γ. Ο καθορισμός της διαδικασίας χαρακτηρισμού υπαξιωματικών που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας, τα οποία πιστοποιούνται από αρμόδιο ιατροσυμβούλιο, ως “υπαξιωματικών υπηρεσίας γραφείου” ή ως “υπαξιωματικών ελαφράς υπηρεσίας”.
- δ. Ο καθορισμός της διαδικασίας με βάση την οποία οι υπαξιωματικοί οι οποίοι έχουν χαρακτηριστεί ως “υπαξιωματικοί υπηρεσίας γραφείου” ή ως “υπαξιωματικοί ελαφράς υπηρεσίας” θα μπορούν να επανέλθουν στην προ του χαρακτηρισμού τους υπηρεσιακή κατάσταση.

3. Ιεραρχία, αρχαιότητα, επετηρίδες και ατομικά έγγραφα υπαξιωματικών.
Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες προβλέπονται τα πιο κάτω:
- α. Ο καθορισμός της ιεραρχίας και της αρχαιότητας των υπαξιωματικών.
  - β. Η τήρηση επετηρίδων για τους υπαξιωματικούς με την εγγραφή τους στη σχετική επετηρίδα του κλάδου ή του κοινού σώματος στο οποίο ανήκουν με βάση το βαθμό και την αρχαιότητά τους.
  - γ. Η τήρηση ατομικών φακέλων των υπαξιωματικών και ο καθορισμός των στοιχείων που καταχωρίζονται σε αυτούς.
4. Αξιολόγηση υπαξιωματικών.
Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες καθορίζονται τα πιο κάτω:
- α. Τα προσόντα σύμφωνα με τα οποία αξιολογούνται οι υπαξιωματικοί, τα οποία προσδιορίζουν την εν γένει ικανότητα και αξία τους και αποτελούν τα στοιχεία στα οποία στηρίζεται η αξιολόγησή τους στη βάση αμερόληπτου και αξιοκρατικού συστήματος.
  - β. Η διαδικασία αξιολόγησης των υπαξιωματικών και η υποχρέωση αιτιολόγησης της βαθμολόγησης της αξιολόγησής τους.
  - γ. Η κλίμακα βαθμολόγησης των προσόντων των υπαξιωματικών.
5. Ανέλιξη και κρίση υπαξιωματικών.
Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες καθορίζονται τα ακόλουθα:
- α. Οι βαθμοί στους οποίους μπορεί να ανελίσσονται οι υπαξιωματικοί έπειτα από κρίση τους ως προακτέοι.
  - β. Ο βαθμός του ανθυπασπιστή Α΄ ως ο ανώτατος βαθμός ανέλιξης των υπαξιωματικών και ο βαθμός του ανθυπασπιστή Β΄ ως ο ανώτατος βαθμός ανέλιξης των υπαξιωματικών οι οποίοι χαρακτηρίζονται δυνάμει των προνοιών των κανονισμών ως “υπαξιωματικοί ελαφράς υπηρεσίας”.
  - γ. Οι προϋποθέσεις που απαιτείται να πληροί υπαξιωματικός, για να δικαιούται κρίση από το Συμβούλιο Κρίσεων. Ειδικότερα, οι εν λόγω προϋποθέσεις αφορούν τα εξής:
    - i. Τη συμπλήρωση χρόνου διοίκησης δύο χρόνων σε κάθε βαθμό. Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται η συμπλήρωση χρόνου διοίκησης για τους υπαξιωματικούς των κοινών σωμάτων με εξαίρεση τους διοικητικούς του υγειονομικού σώματος, τους υπαξιωματικούς οι οποίοι χαρακτηρίστηκαν ως “υπαξιωματικοί υπηρεσίας γραφείου” ή ως “υπαξιωματικοί ελαφράς υπηρεσίας” και τους υπαξιωματικούς βαθμού ανθυπασπιστή Α΄.
    - ii. Τη συμπλήρωση του καθοριζόμενου στους κανονισμούς χρόνου παραμονής σε κάθε βαθμό ή των καθοριζόμενων συνολικών ετών υπηρεσίας ως υπαξιωματικού.
  - δ. Οι ειδικές καταστάσεις στις οποίες διετέλεσε υπαξιωματικός και οι οποίες αποκλείουν την κρίση του, έστω και αν πληροί τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στους κανονισμούς.
6. Συμβούλιο Κρίσεων και Συμβούλιο Επανακρίσεων υπαξιωματικών.
Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες καθορίζονται τα ακόλουθα:
- α. Η διαδικασία κρίσεων και επανακρίσεων των υπαξιωματικών από το προβλεπόμενο στους κανονισμούς Συμβούλιο Κρίσεων και Συμβούλιο Επανακρίσεων, αντίστοιχα.
  - β. Η σύνθεση του Συμβουλίου Κρίσεων και ο χρόνος σύγκλησής του.
  - γ. Η διαδικασία που θα ακολουθείται πριν, κατά και μετά τις κρίσεις υπαξιωματικών από το Συμβούλιο Κρίσεων.
  - δ. Η σύνθεση του Συμβουλίου Επανακρίσεων και ο χρόνος σύγκλησής του, καθώς και η διαδικασία που θα ακολουθείται από αυτό για την επανεξέταση της κρίσης υπαξιωματικών που παραπέμπονται σε αυτό, καθώς και της κρίσης υπαξιωματικών που προσφεύγουν σε αυτό.
  - ε. Η διαδικασία οριστικοποίησης των πινάκων κρίσεων.
7. Διαβαθμίσεις κρίσεων των υπαξιωματικών.
Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες καθορίζονται μεταξύ άλλων οι διαβαθμίσεις των κρίσεων των υπαξιωματικών κατά βαθμό, καθώς και τα κριτήρια κρίσεώς τους. Ειδικότερα, εισάγονται νέες διαβαθμίσεις κρίσεων των υπαξιωματικών σε σχέση με τα προβλεπόμενα στους υπό κατάργηση

κανονισμούς και καθορίζονται μετρήσιμα κριτήρια για την αντικειμενική κρίση τους με στόχο την ανέλιξη των καταλληλοτέρων σε αξία, γνώσεις και απόδοση.

8. Προαγωγές υπαξιωματικών.

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες καθορίζεται ο τρόπος κατανομής των κενών θέσεων υπαξιωματικών που κρίθηκαν ως προακτέοι.

9. Ανέλιξη υπαξιωματικών σε αξιωματικούς.

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες καθορίζονται τα πιο κάτω:

α. Η διαδικασία διορισμού υπαξιωματικών σε θέσεις αξιωματικών για την πλήρωση κενών θέσεων αξιωματικών βαθμού ανθυπολοχαγού.

Σημειώνεται ότι ο αριθμός των πιο πάνω αναφερόμενων κενών θέσεων ανθυπολοχαγών καθορίζεται σε ποσοστό 20% των αναμενόμενων να αποφοιτήσουν από τα ανώτατα στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα (ΑΣΕΙ) κατά το έτος διορισμού τους.

β. Η διαδικασία διεξαγωγής γραπτών εξετάσεων για σκοπούς διορισμού υπαξιωματικών σε θέσεις αξιωματικών, καθώς και οι προϋποθέσεις που απαιτείται να πληρούν, για να δικαιούνται να συμμετέχουν στις εν λόγω εξετάσεις.

γ. Η αρχαιότητα αξιωματικού που προέρχεται από μόνιμους υπαξιωματικούς.

10. Αφυπηρέτησεις και τερματισμός της υπηρεσίας των υπαξιωματικών.

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες προβλέπονται τα πιο κάτω:

α. Ο καθορισμός της ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης των υπαξιωματικών στο πεντηκοστό έβδομο έτος της ηλικίας τους.

β. Ο καθορισμός των περιπτώσεων που τερματίζεται η υπηρεσία των υπαξιωματικών με απόφαση του Υπουργού Άμυνας.

γ. Η απονομή τιμητικού βαθμού σε υπαξιωματικό που αποβιώνει πριν ή μετά την έναρξη της ισχύος των κανονισμών κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του στο στρατό, καθώς και σε υπαξιωματικό που αφυπηρετεί ή τερματίζονται οι υπηρεσίες του:

i. λόγω συμπλήρωσης της ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησής του,

ii. λόγω έγκρισης αιτήματός του για παραίτησή του μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και

iii. για λόγους υγείας που τον καθιστούν πλήρως ανίκανο στην εκτέλεση των καθηκόντων του σύμφωνα με γνωμάτευση αρμόδιου ιατροσυμβουλίου.

Σημειώνεται ότι η απονομή του εν λόγω τιμητικού βαθμού δε θα επιφέρει οποιαδήποτε μεταβολή στα συνταξιοδοτικά ωφελήματα του υπαξιωματικού.

11. Τελικές διατάξεις.

Στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται πρόνοιες με τις οποίες προβλέπονται τα πιο κάτω:

α. Η κατάργηση των ισχυόντων περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμών.

β. Η ισχύς των προνοιών των κανονισμών με τις οποίες καθορίζονται οι διαβαθμίσεις των κρίσεων των υπαξιωματικών βαθμού λοχία, επιλοχία, αρχιλοχία, ανθυπασπιστή Γ' και ανθυπασπιστή Β', καθώς και τα κριτήρια κρίσεων των εν λόγω αξιωματικών αρχίζει από την 1^η Ιανουαρίου του έτους που έπεται της συμπλήρωσης επτά χρόνων από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών.

γ. Οι υπαξιωματικοί οι οποίοι με βάση τις πρόνοιες των υπό κατάργηση περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) Κανονισμών κατείχαν το βαθμό του ανθυπασπιστή από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των παρόντων κανονισμών θα λογίζεται ότι κατέχουν το βαθμό του ανθυπασπιστή Β'.

δ. Η ισχύς του Μέρους των κανονισμών που καθορίζει τη διαδικασία ανέλιξης των υπαξιωματικών σε θέσεις αξιωματικών λήγει την 31^η Δεκεμβρίου του έτους αφυπηρέτησης ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο τερματισμού της υπηρεσίας όλων των προσώπων μη αποφοίτων ΑΣΣΥ που έχουν διοριστεί ως υπαξιωματικοί πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των παρόντων κανονισμών.

- ε. Η εισαγωγή μεταβατικών διατάξεων με τις οποίες προβλέπονται μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:
- i. Η δυνατότητα διορισμού ως υπαξιωματικών στο βαθμό του λοχία των εθελοντριών υπαξιωματικών οι οποίοι είχαν προσληφθεί με βάση τις πρόνοιες των περί Εθελοντών-Εθελοντριών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμών και υπηρετούν στο στρατό κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των υπό συζήτηση κανονισμών ως εθελοντές υπαξιωματικοί, με βάση τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται σε αυτούς.
  - ii. Ο καθορισμός της αρχαιότητας εθελοντών υπαξιωματικών οι οποίοι διορίζονται ως υπαξιωματικοί σύμφωνα με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών κατά την ίδια ημερομηνία με υπαξιωματικούς διαφορετικής προέλευσης.
  - iii. Η διαδικασία εισαγωγής υποψηφίων σε ΑΣΣΥ η οποία τυχόν βρίσκεται σε εξέλιξη κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται μέχρι και την ολοκλήρωσή της, με βάση τις πρόνοιες των υπό κατάργηση περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγής και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών.
  - iv. Υπαξιωματικοί που υπηρετούν στο στρατό κατά το χρόνο έναρξης της ισχύος των υπό συζήτηση κανονισμών συνεχίζουν να ανήκουν στους ίδιους κλάδους, όπλα και σώματα στα οποία είναι ήδη κατανεμημένοι.
  - v. Υπαξιωματικοί οι οποίοι υπηρετούν στο στρατό κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των υπό συζήτηση κανονισμών δεν απαιτείται να συμπληρώσουν τον καθοριζόμενο σε αυτούς χρόνο διοίκησης, για να δικαιούνται κρίσης από το Συμβούλιο Κρίσεων στο βαθμό που κατέχουν κατά την εν λόγω ημερομηνία και στον επόμενο από αυτό βαθμό.
  - vi. Ο χρόνος παραμονής στο βαθμό του λοχία που απαιτείται να έχει υπαξιωματικός ο οποίος διορίστηκε από την τάξη των εθελοντριών υπαξιωματικών, για να δικαιούται κρίση, είναι δύο έτη.
  - vii. Υπαξιωματικός ο οποίος εδικαιούτο κρίση ή/και έχει κριθεί στο βαθμό που κατέχει από το Συμβούλιο Κρίσεων, με βάση τις πρόνοιες των υπό κατάργηση περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών, με την έναρξη ισχύος των υπό συζήτηση κανονισμών θα συνεχίσει να δικαιούται κρίση στον εν λόγω βαθμό.
  - viii. Υπαξιωματικοί οι οποίοι δυνάμει των προνοιών των κανονισμών λογίζεται ότι κατέχουν το βαθμό του ανθυπασπιστή Β΄ θα δικαιούνται κρίση στον εν λόγω βαθμό κατά το έτος έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών και κατά τα δύο αμέσως επόμενα έτη, εφόσον συμπληρώσουν μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του έτους σύγκλησης του Συμβουλίου Κρίσεων συνολικά τουλάχιστον τριάντα έτη από το διορισμό τους.
  - ix. Υπαξιωματικοί που κατέχουν το βαθμό του ανθυπασπιστή Γ΄ κατά τα έξι έτη που έπονται του έτους έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών θα δικαιούνται κρίση στον εν λόγω βαθμό, εφόσον συμπληρώσουν μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του έτους σύγκλησης του Συμβουλίου Κρίσεων συνολικά τουλάχιστον δεκαπέντε έτη υπηρεσίας ως αρχιλοχίες και ως ανθυπασπιστές Γ΄.
  - x. Οι εκθέσεις ικανότητας και τα σημειώματα απόδοσης που περιλαμβάνονται στους ατομικούς φακέλους των εθελοντών υπαξιωματικών κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών θα εξακολουθήσουν να ισχύουν και να τυγχάνουν της ίδιας ερμηνείας που έδιδαν σε αυτά οι πρόνοιες των υπό κατάργηση περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών, καθώς και των περί Εθελοντών-Εθελοντριών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμών.
  - xi. Εισάγονται πρόνοιες για την ομαλή μετάβαση στις νέες προτεινόμενες με τους κανονισμούς κρίσεις.
  - xii. Η βαθμολογία "Πολύ καλή" ή "Καλή" που τέθηκε σε εκθέσεις ικανότητας ή/και σημειώματα απόδοσης δυνάμει των προνοιών των υπό κατάργηση περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών θα λογίζεται ως "Εξάριετη".

Ο Υπουργός Άμυνας δήλωσε πως οι υπό συζήτηση κανονισμοί περιλαμβάνουν εκσυγχρονιστικές πρόνοιες και με αυτούς θεσπίζεται ένα υγιές νομοθετικό πλαίσιο. Επιπρόσθετα, σημείωσε πως στους

κανονισμούς έχουν εισαχθεί πρόνοιες με τις οποίες επιλύεται το πρόβλημα στασιμότητας στην ανέλιξη των υπαξιωματικών που παρατηρείται επί σειρά ετών, το οποίο επηρεάζει το φρόνημα των στελεχών και έχει καταλυτική αρνητική επίδραση στην επιχειρησιακή λειτουργία του στρατεύματος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Υπουργείο Άμυνας, η κατάθεση των κανονισμών στη Βουλή εντάσσεται στο πλαίσιο της προσπάθειας που καταβάλλει το Υπουργείο Άμυνας για τον εκσυγχρονισμό των διάφορων νομοθετημάτων που διέπουν τη λειτουργία του Στρατού της Δημοκρατίας, την επίλυση των διάφορων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα μέλη του και ειδικότερα τα προβλήματα στασιμότητας που παρατηρούνται στην ανέλιξη των υπαξιωματικών επί σειρά ετών. Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, αναθεωρούνται οι ισχύοντες κανονισμοί που διέπουν τους υπαξιωματικούς του στρατού και οι κυριότερες πρόνοιές τους αφορούν τα ακόλουθα:

1. Τον καθορισμό της προέλευσης των μόνιμων υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας και τη θέσπιση αντικειμενικών, αξιοκρατικών κριτηρίων και διαδικασιών για την επιλογή των διοριστέων. Περαιτέρω, παρέχεται η δυνατότητα διορισμού ως υπαξιωματικών των πενήντα δύο υπηρετούντων εθελοντριών υπαξιωματικών με βάση διαδικασία που καθορίζεται στους κανονισμούς.
2. Τον ειδικό χειρισμό των υπαξιωματικών που χαρακτηρίζονται δυνάμει της καθοριζόμενης στους κανονισμούς διαδικασίας ως “υπαξιωματικοί υπηρεσίας γραφείου” ή ως “υπαξιωματικοί ελαφράς υπηρεσίας” και τη δυνατότητα επανόδου των υπό αναφορά υπαξιωματικών στην προηγούμενη υπηρεσιακή τους κατάσταση υπό προϋποθέσεις.
3. Την καθιέρωση νέου συστήματος αξιολόγησης των υπαξιωματικών με την εισαγωγή πρόνοιας για αιτιολόγηση της βαθμολόγησής τους από τους αξιολογούντες.
4. Την εισαγωγή πρόνοιας σύμφωνα με την οποία απαιτείται συμπλήρωση από τους υπαξιωματικούς χρόνου διοικήσεως δύο χρόνων σε κάθε βαθμό, για να δικαιούνται κρίση για προαγωγή, με εξαίρεση τους υπηρετούντες υπαξιωματικούς στον κατεχόμενο και στον επόμενο τους από αυτό βαθμό.
5. Τον καθορισμό του βαθμού του ανθυπασπιστή Α΄ ως του ανώτατου βαθμού ανέλιξης των υπαξιωματικών και του βαθμού του ανθυπασπιστή Β΄ ως του ανώτατου βαθμού ανέλιξης των υπαξιωματικών που έχουν χαρακτηριστεί ως “υπαξιωματικοί ελαφράς υπηρεσίας”.
6. Τη δυνατότητα κρίσης των υπαξιωματικών μετά τη συμπλήρωση του χρόνου παραμονής σε κάθε βαθμό που καθορίζεται στους κανονισμούς ή μετά τη συμπλήρωση των συνολικών ετών υπηρεσίας που καθορίζονται σε αυτούς ανάλογα με το βαθμό τους. Σε σχέση με τις εθελόντριες υπαξιωματικούς οι οποίες θα μονιμοποιηθούν δυνάμει των υπό έγκριση από τη Βουλή περί Εθελοντών-Εθελοντριών (Τροποποιητικών) Κανονισμών του 2017 θα δύναται να κριθούν στο βαθμό του λοχία, εφόσον συμπληρώσουν δύο χρόνια παραμονής στο βαθμό τους, αντί πέντε χρόνια που προβλέπονται στους υπό συζήτηση κανονισμούς για τον εν λόγω βαθμό.
7. Την εισαγωγή πρόνοιας με την οποία προβλέπεται η συμμετοχή ανώτερου αξιωματικού του ναυτικού ή της αεροπορίας στο Συμβούλιο Κρίσεων, σε περίπτωση που υπό κρίση είναι υπαξιωματικός του ναυτικού ή της αεροπορίας.
8. Την εισαγωγή νέων διαβαθμίσεων κρίσεων των υπαξιωματικών σε σχέση με τις ισχύουσες διαβαθμίσεις κρίσεων, καθώς και μετρήσιμων κριτηρίων για την αντικειμενική κρίση τους, ώστε να ανελίσσονται οι καταλληλότεροι σε αξία, γνώσεις και επιδόσεις. Η εφαρμογή της εν λόγω πρόνοιας προτείνεται να τεθεί σε ισχύ επτά έτη μετά την έναρξη της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών.
9. Την εισαγωγή του φυσιολογικού βάρους ως κριτηρίου για τις κρίσεις των υπαξιωματικών.
10. Την εισαγωγή προνοιών με τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα ανέλιξης μόνιμων υπαξιωματικών σε αξιωματικούς κατόπιν διεξαγωγής γραπτών εξετάσεων. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του έτους αφυπηρέτησης ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο τερματισμού της υπηρεσίας όλων των υπαξιωματικών μη αποφοίτων ΑΣΣΥ που έχουν διοριστεί πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών. Δικαίωμα συμμετοχής στις σχετικές εξετάσεις έχουν υπαξιωματικοί βαθμού επιλοχία ή αρχιλοχία με δεκαεπτά τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στο στρατό ως υπαξιωματικοί, καθώς και οι υπηρετούντες ως ανθυπασπιστές κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των υπό συζήτηση κανονισμών.
11. Τον τερματισμό της υπηρεσίας υπαξιωματικού, σε περίπτωση που κρίνεται ως “παραμένων στον ίδιο βαθμό”, εφόσον έχει και άλλες όμοιες κρίσεις στο βαθμό του ή σε προηγούμενο βαθμό, καθώς και τον τερματισμό της υπηρεσίας υπαξιωματικού ο οποίος, σύμφωνα με γνωμάτευση αρμόδιου ιατροσυμβουλίου, είναι εξαρτημένος από παράνομες εξαρτησιογόνες ουσίες.

12. Την απονομή στους αφυπηρευτούς υπαξιωματικούς, καθώς και σε αυτούς που αποβιώνουν κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας τους τιμητικού βαθμού, ο οποίος δε θα συνεπιφέρει οποιαδήποτε μεταβολή στα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα.
13. Την εισαγωγή μεταβατικών διατάξεων οι οποίες μεταξύ άλλων προβλέπουν την κατά προτεραιότητα πρόσληψη ως μόνιμων υπαξιωματικών των πενήντα δύο εθελοντριών υπαξιωματικών που υπηρετούν στο Στρατό της Δημοκρατίας κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των υπό συζήτηση κανονισμών.
14. Την παροχή δυνατότητας σε υπαξιωματικούς να κριθούν με την ανώτατη διαβάθμιση κρίσης, εάν με τις βαθμολογίες που είχαν μέχρι την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών εξασφάλιζαν την ανώτατη διαβάθμιση κρίσης με βάση τους υπό κατάργηση περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμούς.

Στο στάδιο της συζήτησης των προνοιών των κανονισμών από την επιτροπή ο Υπουργός Άμυνας, ο Αρχηγός και ο Υπαρχηγός της Εθνικής Φρουράς, καθώς και οι υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Άμυνας, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας επεξήγησαν τις πρόνοιές τους και απάντησαν σε επιμέρους ερωτήσεις των μελών της επιτροπής.

Κατά τη συζήτηση των κανονισμών την επιτροπή απασχόλησαν ιδιαίτερα οι πρόνοιές τους που αφορούν τα πιο κάτω:

1. Τον ανώτατο βαθμό ανέλιξης των υπαξιωματικών μη αποφοίτων των ΑΣΣΥ, των υπαξιωματικών ελαφράς υπηρεσίας και των υπαξιωματικών υπηρεσίας γραφείου.
2. Τον ανώτατο βαθμό ανέλιξης των υπαξιωματικών αποφοίτων ΑΣΣΥ, καθώς και τη δυνατότητά τους να διορίζονται ως αξιωματικοί.
3. Την αρχαιότητα μεταξύ ομοίοβαθμων υπαξιωματικών.
4. Τον καθοριζόμενο στους κανονισμούς χρόνο διοίκησης που απαιτείται να έχουν συμπληρώσει οι υπαξιωματικοί, για να δικαιούνται κρίση από το Συμβούλιο Κρίσεων.
5. Την ανέλιξη σε αξιωματικούς των υπαξιωματικών αποφοίτων ΑΣΣΥ οι οποίοι είχαν διοριστεί μέχρι το 2005 πέραν του ποσοστού του 20%, που καθορίζεται στους κανονισμούς.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών συμφώνησαν με τις πρόνοιες των κανονισμών.

Σημειώνεται ότι με επιστολή του ο Σύνδεσμος Υπαξιωματικών Κυπριακού Στρατού ενημέρωσε την επιτροπή ότι υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενο των κανονισμών μεταξύ άλλων τις πιο κάτω τροποποιήσεις:

1. Διαμόρφωσε την πρόνοιά του με την οποία παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Άμυνας, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για την κάλυψη εξειδικευμένων, επιτακτικών και άμεσων υπηρεσιακών αναγκών, να μεταάσσει υπαξιωματικούς που κατέχουν τα απαιτούμενα ακαδημαϊκά προσόντα και εξειδικευμένες γνώσεις από τον κλάδο, το όπλο, το σώμα ή το κοινό σώμα που ανήκουν σε άλλο κλάδο, όπλο, σώμα ή κοινό σώμα, με τη συναίνεση του υπαξιωματικού στον οποίο αφορά η απόφαση, έτσι ώστε οποιαδήποτε απόφαση του υπουργού για μετάταξη υπαξιωματικού να γίνεται έπειτα από αιτιολογημένη εισήγηση του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς.
2. Διαμόρφωσε την πρόνοιά του με την οποία καθορίζεται η αρχαιότητα μεταξύ ομοίοβαθμων υπαξιωματικών των τριών κλάδων και των κοινών σωμάτων που έχουν τις ίδιες ημερομηνίες προαγωγής ή και διορισμού, έτσι ώστε οι διοικητικοί και νοσηλευτές υπαξιωματικοί του υγειονομικού να είναι αρχαιότεροι των υπαξιωματικών των υπόλοιπων κοινών σωμάτων που προβλέπονται στους κανονισμούς.
3. Διαμόρφωσε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία ο ανώτατος βαθμός ανέλιξης των υπαξιωματικών ελαφράς υπηρεσίας είναι ο βαθμός του ανθυπασπιστή Β', έτσι ώστε ο ανώτατος βαθμός ανέλιξής τους να είναι ο βαθμός του ανθυπασπιστή Γ'. Περαιτέρω, πρόσθεσε πρόνοια με την οποία ο ανώτατος βαθμός ανέλιξης των υπαξιωματικών υπηρεσίας γραφείου είναι ο βαθμός του ανθυπασπιστή Β'.
4. Διαμόρφωσε την πρόνοιά του με την οποία καθορίζονται τα χρόνια παραμονής που απαιτείται να έχει υπαξιωματικός στο βαθμό του λοχία, για να δικαιούται κρίση, έτσι ώστε τα προτεινόμενα στους κανονισμούς χρόνια παραμονής να ισχύουν μόνο για τους υπαξιωματικούς αποφοίτους ΑΣΣΥ, και πρόσθεσε πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο ελάχιστος χρόνος παραμονής για τους υπόλοιπους υπαξιωματικούς στο βαθμό του λοχία και τα συνολικά έτη υπηρεσίας που απαιτείται να έχουν οι εν λόγω υπαξιωματικοί στους επόμενους βαθμούς, για να δικαιούνται κρίση, να είναι αυξημένος κατά δύο έτη.

5. Διαμόρφωσε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία ο χρόνος κατά τον οποίο υπαξιωματικός ασκεί διοίκηση σε θέση που προβλέπεται ως θέση διοίκησης υπαξιωματικού ανώτερου του βαθμού του λογίζεται ως χρόνος διοίκησης για το βαθμό τον οποίο κατέχει, έτσι ώστε ο επιπλέον χρόνος διοίκησης που τυχόν ασκεί στην εν λόγω θέση μετά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου διοίκησης για το βαθμό που κατέχει να λογίζεται κατά το ήμισυ ως χρόνος διοίκησης στον επόμενο βαθμό από αυτόν που κατέχει.
6. Διαμόρφωσε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που υπαξιωματικός που κρίθηκε από το Συμβούλιο Κρίσεων θεωρεί ότι αδικείται, δύναται εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της έγγραφης πληροφόρησης για την κρίση του να προσφύγει στο Συμβούλιο Επανακρίσεων, έτσι ώστε ο εν λόγω υπαξιωματικός να μπορεί να προσφύγει εντός χρονικού διαστήματος δεκαπέντε εργάσιμων ημερών.
Περαιτέρω, διαμόρφωσε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία το Συμβούλιο Επανακρίσεων συνέρχεται εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας εντός της οποίας δύναται να προσφύγει υπαξιωματικός, έτσι ώστε το Συμβούλιο Επανακρίσεων να συνέρχεται μετά την παρέλευση των τεσσάρων εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία λήξεως της εν λόγω προθεσμίας.
7. Απάλειψε την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία υπαξιωματικοί οι οποίοι δεν είναι απόφοιτοι ΑΣΣΥ και υπηρετούν στο βαθμό του ανθυπασπιστή κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προτεινόμενων κανονισμών δικαιούνται να συμμετέχουν στις γραπτές εξετάσεις που προνοούνται στους κανονισμούς για σκοπούς διορισμού τους ως αξιωματικοί, έτσι ώστε να μπορούν να συμμετέχουν στις εν λόγω εξετάσεις μόνο οι απόφοιτοι ΑΣΣΥ.
8. Διαμόρφωσε την πρόνοιά του με την οποία καθορίζεται η διαδικασία διεξαγωγής γραπτών εξετάσεων στις οποίες παρακάθονται οι υπαξιωματικοί για διορισμό ως αξιωματικοί, έτσι ώστε η όλη διαδικασία να καταστεί ακόμη πιο αντικειμενική και αμερόληπτη.
9. Πρόσθεσε πρόνοια σύμφωνα με την οποία η ισχύς των προνοιών των κανονισμών που καθορίζουν τη διαδικασία ανέλιξης των υπαξιωματικών σε αξιωματικούς να αρχίζει από την 1^η Ιανουαρίου 2018.
10. Πρόσθεσε πρόνοιες με τις οποίες οι προθεσμίες που καθορίζονται στους κανονισμούς για σκοπούς διεξαγωγής της διαδικασίας κρίσεων υπαξιωματικών για το έτος 2017 συντέμνονται.
11. Πρόσθεσε πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο αριθμός των κενών θέσεων ανθυπολοχαγών που δύναται να πληρωθούν κατά τα επτά έτη που έπονται της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος των παρόντων κανονισμών καθορίζεται σε ποσοστό 25% των αναμενομένων να αποφοιτήσουν από τα ΑΣΕΙ κατά το έτος διορισμού τους, εκ του οποίου το 10% τουλάχιστον προέρχεται από υπαξιωματικούς αποφοίτους ΑΣΣΥ οι οποίοι είχαν δικαίωμα να συμμετέχουν στη διαδικασία διορισμού αξιωματικών μέχρι το 2005.

Πέραν των πιο πάνω, η επιτροπή ενσωμάτωσε ορισμένες βελτιώσεις στο κείμενο των κανονισμών, τις οποίες εισηγήθηκε το Υπουργείο Άμυνας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού ενσωμάτωσε στο κείμενο των κανονισμών τις πιο πάνω αποφάσεις της, διατύπωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ δήλωσε πως, παρά τις επιφυλάξεις που διατηρεί για το ενδεχόμενο οι προτεινόμενοι νέοι βαθμοί ανθυπασπιστών Α', Β' και Γ' να δημιουργήσουν στο μέλλον νέα προβλήματα στασιμότητας στην ανέλιξη των υπαξιωματικών, για να μην αδικηθούν οι υπαξιωματικοί οι οποίοι είναι καθηλωμένοι επί σειράν ετών στους ίδιους βαθμούς, με όλα τα συνεπακόλουθα προβλήματα στην επιχειρησιακή λειτουργία του στρατεύματος και την καταλυτική αρνητική επίδραση στο φρόνημα των στελεχών, υιοθετεί τις πρόνοιες των κανονισμών. Περαιτέρω, ο πρόεδρος της επιτροπής, εκφράζοντας την έντονη δυσφορία του για το γεγονός ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή με υπερβολική καθυστέρηση, χωρίς να τύχουν ενδελεχούς μελέτης από το Υπουργείο Άμυνας και από το Υπουργείο Οικονομικών σε σχέση με τις οικονομικές επιπτώσεις που η υιοθέτηση των προτεινόμενων νέων βαθμών συνεπιφέρει, επισημαίνει ότι προβλήματα που ενδεχομένως να προκύψουν στο μέλλον από τη δημιουργία των νέων βαθμών ανθυπασπιστών θα είναι απόρροια των βεβαισμένων ενεργειών των Υπουργείων Άμυνας και Οικονομικών, για τα οποία σημειώνει ότι η επιτροπή ουδεμίαν ευθύνη θα φέρει.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών, γιατί με την έγκρισή τους επιλύονται τα προβλήματα ανέλιξης των υπαξιωματικών που παρατηρούνται επί σειράν ετών.
3. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της επιτροπής βουλευτής της Αλληλεγγύης, καθώς και το μέλος της επιτροπής ανεξάρτητος βουλευτής κ. Παύλος Μυλωνάς, εκφράζοντας την έντονη δυσφορία τους για

το γεγονός ότι το Υπουργείο Άμυνας κατέθεσε στη Βουλή τους κανονισμούς με υπερβολική καθυστέρηση και ως εκ τούτου τα περιθώρια που παρασχέθηκαν στην επιτροπή για ενδελεχή μελέτη τους ήταν ασφυκτικά στενά, επισημαίνουν ότι εκ των πραγμάτων δεν είχαν άλλη επιλογή από την έγκρισή τους, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα στασιμότητας στην ανέλιξη των υπαξιωματικών σε ανώτερους βαθμούς, η οποία παρατηρείται επί σειράν ετών, με όλα τα συνεπακόλουθα προβλήματα στην επιχειρησιακή λειτουργία του στρατεύματος. Παράλληλα, τα πιο πάνω μέλη της επιτροπής επισημαίνουν ότι οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή βεβιασμένα, χωρίς να τύχουν προηγουμένως ενδελεχούς μελέτης από το Υπουργείο Άμυνας, για καθαρά προεκλογικούς σκοπούς.

Πέραν των πιο πάνω, η επιτροπή σημειώνει ότι, παρ' όλο που για την εξέταση των υπό συζήτηση κανονισμών πραγματοποιήσε εκτεταμένες και επίπονες συνεδρίες, εκ των πραγμάτων αυτές δεν ήταν αρκούντως ικανοποιητικές για την ενδελεχή μελέτη τους, γι' αυτό καλεί το Υπουργείο Άμυνας όπως στο μέλλον καταθέτει έγκαιρα στη Βουλή οποιαδήποτε νομοθετήματα και ιδιαίτερα αυτά τα οποία ως εκ της φύσεώς τους χρήζουν μελέτης, της οποίας η ολοκλήρωση απαιτεί μεγαλύτερη χρονική διάρκεια.

Παράλληλα, η επιτροπή καλεί την εκτελεστική εξουσία να καταθέσει στη Βουλή κανονισμούς για τροποποίηση των κανονισμών που διέπουν τους αξιωματικούς, σε σχέση με τις πρόνοιές τους που αφορούν μεταξύ άλλων τις επετηρίδες των αξιωματικών, καθώς και τις κλίμακες βαθμολογίας τους, κατ' αναλογία των ρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στους υπό συζήτηση κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιοι θέλετε να μιλήσετε;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ούλλοι, φαντάζομαι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ούλλοι μας, φαντάζεσαι.

Ποιος θέλει να μιλήσει πρώτος όμως;

Φαντάζεσαι το τζιαι τούτο, κύριε Κουλία;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Αν δεν πάει κανένας, να έρτω πάνω εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έλα, κόπιασε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Αρμοδιότητα έχουν οι στρατηγοί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι στρατηγοί.

Ο κ. Κώστας Κώστα, που είναι και γραμματέας και είναι καλά να τελειώσει πρώτος, για να έρθει πίσω να συνεχίσει τα καθήκοντα της γραμματείας, να μιλήσει πρώτος. Τζιαι δίνουμε το καλό παράδειγμα 'πού δαπάνω.

Κ. ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μετά τις αλλαγές στους κανονισμούς των υπαξιωματικών, οι οποίες ξεκίνησαν να ισχύουν από το 2005, δημιουργήθηκε πολύ σοβαρό πρόβλημα με τις προαγωγές, οι οποίες μειώθηκαν αισθητά, με αποτέλεσμα να έχουμε σήμερα υπαξιωματικούς οι οποίοι παραμένουν χωρίς προαγωγή εδώ και δεκαπέντε χρόνια, αλλά και μία φοβερή συμφόρηση στις ανώτερες βαθμίδες της ιεραρχίας. Επί προηγούμενης κυβέρνησης ολοκληρώθηκε η ετοιμασία των κανονισμών για τις κρίσεις, τις προαγωγές και τις αφυπηρετήσεις των υπαξιωματικών, οι οποίοι και παραδόθηκαν στην επόμενη πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Άμυνας. Δυστυχώς οι κανονισμοί αυτοί έφτασαν στη Βουλή με μεγάλη καθυστέρηση και συγκεκριμένα τον Ιούνιο του 2015 και μετά από εντονότερες πιέσεις της προηγούμενης επιτροπής Άμυνας.

Ξεκινήσαμε στην επιτροπή τη συζήτηση των κανονισμών των υπαξιωματικών, η οποία κράτησε για περίπου έξι μήνες, οπότε και ο υπουργός, λίγες μέρες πριν να κλείσει η Βουλή για τις βουλευτικές εκλογές του 2016, κατάθεσε τους κανονισμούς των αξιωματικών και απέσυρε τους κανονισμούς των υπαξιωματικών, των οποίων -να σημειωθεί- η συζήτηση είχε σχεδόν ολοκληρωθεί, αφού είχε απομείνει να συμφωνηθεί το σημαντικό ζήτημα της προαγωγής, ανέλιξης των μονίμων αξιωματικών σε αξιωματικούς.

Το Σεπτέμβριο του 2016 η νέα επιτροπή Άμυνας ξεκίνησε τη συζήτηση των κανονισμών των αξιωματικών και παράλληλα απηύθυνε έκκληση στον υπουργό να επανακαταθέσει τους κανονισμούς των υπαξιωματικών, κάτι που έγινε μερικές εβδομάδες μετά. Όταν ολοκληρώθηκε η συζήτηση των κανονισμών των αξιωματικών και αυτοί εγκρίθηκαν, ο υπουργός -δυστυχώς- απέσυρε για δεύτερη φορά τους κανονισμούς των υπαξιωματικών. Η επιτροπή ζήτησε να μάθει πότε θα επανακατατεθούν, για να μπορέσει να ολοκληρώσει τη συζήτησή τους. Ο υπουργός μάς είπε αρχικά ότι αυτό θα γινόταν μετά τα Χριστούγεννα, πριν το Πάσχα, μετά το Πάσχα, τον Ιούνιο, χωρίς αυτό να γίνει. Στις αρχές Σεπτεμβρίου 2017 η επιτροπή απηύθυνε και πάλι δραματική έκκληση στον Υπουργό Άμυνας, ο οποίος και πάλι έδωσε υπόσχεση ότι θα τους κατέθετε άμεσα. Στα τέλη Σεπτεμβρίου ο πρόεδρος της επιτροπής τού ανακοίνωσε ότι, επειδή μπαίνουμε στον Οκτώβριο και στη συζήτηση των προϋπολογισμών, είναι αδύνατο, αν υπάρξει άλλη καθυστέρηση, να μπορέσουν να μελετηθούν σωστά και να εγκριθούν πριν το κλείσιμο της Βουλής. Έκκληση η οποία επαναλήφθηκε και κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού του Υπουργείου Άμυνας στα τέλη Οκτωβρίου. Και βέβαια μπορεί να διερωτηθεί κάποιος: αφού ο υπουργός είχε συμφωνήσει με το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου υπαξιωματικών εδώ και καιρό, γιατί δεν τους κατέθετε στη Βουλή;

Αυτοί που είχαμε την τιμή να είμαστε μέλη και στην προηγούμενη επιτροπή Άμυνας και περάσαμε όλα εκείνα που περάσαμε κατά τη συζήτηση των κανονισμών των αξιωματικών, με τους εκβιασμούς και τις απειλές για άμεση έγκρισή τους με συνοπτικές διαδικασίες, καταλάβαμε ότι ήμασταν πάλι στο ίδιο έργο θεατές. Και πάλι λίγο πριν από τις εκλογές και το κλείσιμο της Βουλής ο Υπουργός Άμυνας θα ερχόταν να μας εκβιάσει ότι πρέπει να εγκρίνουμε τους κανονισμούς, για να πετύχει κάποιο προεκλογικό όφελος, αλλά κυρίως για να μην έχουμε το χρόνο να τους μελετήσουμε και να τους περάσουμε χωρίς αλλαγές. Έτσι ακριβώς και έγινε. Στις 10 Νοεμβρίου 2017 κατατίθενται στη Βουλή οι κανονισμοί των υπαξιωματικών, δύο τροποποιητικά νομοσχέδια για το νόμο περί στρατού, ενώ λίγες μέρες προηγουμένως είχαν κατατεθεί και οι επίσης πολυαναμενόμενοι κανονισμοί των εθελοντριών και των συμβασιούχων υπαξιωματικών, δηλαδή των ΕΠΥ, των οποίων την κατάθεση ως Βουλή ζητούσαμε εδώ και τρία χρόνια. Παράλληλα κατατέθηκε στη Βουλή και ο προϋπολογισμός των δαπανών αμυντικής θωράκισης, μετά από καθυστέρηση δύο μηνών και μετά από επίσης έντονες πιέσεις της επιτροπής μας. Με άλλα λόγια, έξι πολυσέλιδα, δύσκολα και σημαντικά νομοθετήματα τα οποία μαζί με αποδεσμεύσεις κονδυλίων -που ως συνήθως το υπουργείο φέρνει στη Βουλή την τελευταία στιγμή- έπρεπε η επιτροπή Άμυνας να τα εγκρίνει μέσα σε δύο με τρεις συνεδρίες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από τις 10 Νοεμβρίου 2017 ξεκίνησε η άσκηση αφόρητων πιέσεων από το Υπουργείο Άμυνας και τους υπαξιωματικούς, για να ψηφίσουμε και να εγκρίνουμε χωρίς συζήτηση και με συνοπτικές διαδικασίες τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς. Θέση που τη στήριζαν και κάποιοι συνάδελφοι, με τη δικαιολογία ότι το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου είχε συμφωνήσει με το περιεχόμενό τους και άρα δεν ήταν ανάγκη να τους μελετήσουμε. Όταν ως κόμμα μαζί με τον πρόεδρο και κάποια μέλη της επιτροπής δηλώσαμε ξεκάθαρα ότι εμείς θέλουμε να εγκριθούν το συντομότερο, για να αρθεί η αδικία και να γίνουν οι κρίσεις και οι προαγωγές, αλλά ζητούμε τα αυτονόητα, δηλαδή να τους μελετήσουμε, για να γνωρίζουμε τι θα ψηφίσουμε και να μην κάνουμε λάθη, τότε ξεκίνησαν ο ψίθυρος και η διαβολή, τα ψέματα και η λάσπη. Το τι ακούσαμε δεν περιγράφεται: «βρόμικο πολιτικό παιχνίδι σε βάρος των υπαξιωματικών», «ανάληψη πολιτεία», «επιτροπή Άμυνας, ο δήμιος των υπαξιωματικών». Περίμεναν δηλαδή οι υπαξιωματικοί δώδεκα χρόνια για τους κανονισμούς, φωνάζαμε κάποιοι εδώ και δυόμισι χρόνια στον υπουργό να τους καταθέσει και ξαφνικά, επειδή ζητήσαμε χρόνο για να τους μελετήσουμε, βρεθήκαμε στο μάτι του κυκλώνα, σε μία απαράδεκτη κατάσταση τρομερής ψυχολογικής πίεσης και με τη διάδοση του αισχρού ψεύδους ότι δε θέλουμε να τους εγκρίνουμε και ότι τελικά θα τους απορρίψουμε, με φοβερές προσωπικές κατηγορίες και χαρακτηρισμούς.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να σημειώσω τη στάση αξιοπρέπειας για ολόκληρη τη Βουλή την οποία κράτησε ο Πρόεδρος του σώματος στη σύσκεψη που έγινε στο γραφείο του, στις 10 Νοεμβρίου 2017, ο οποίος ρητά και κατηγορηματικά δήλωσε προς κάθε κατεύθυνση ότι η Βουλή δεν εκβιάζεται και ότι τίποτα δεν μπορεί να ψηφιστεί χωρίς να μελετηθεί σε βάθος. Βέβαια ούτε τον Πρόεδρο της Βουλής δε σεβάστηκαν. Κατηγορήθηκε ότι δεν είναι άμοιρος ευθυνών, ότι μένει απαθής μπροστά στο έγκλημα και ότι πρέπει να επιβάλει στην επιτροπή να τους εγκρίνει. Με τη στήριξη του προέδρου της επιτροπής και κάποιων συναδέλφων πετύχαμε τελικά αυτό το οποίο ζητούσαμε από την αρχή, να δοθεί δηλαδή χρόνος να μελετηθούν οι κανονισμοί και μετά να τους εγκρίνουμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ως ΑΚΕΛ ζητήσαμε όπως με πρόταση νόμου ψηφίσουμε όπως οι κρίσεις και οι προαγωγές του 2017 γίνουν το πρώτο τετράμηνο του 2018. Με αυτό τον τρόπο θα δινόταν ο αναγκαίος χρόνος στην επιτροπή, μετά τις εκλογές, να τους μελετήσει, οι υπαξιωματικοί δε θα έχαναν τις προαγωγές του 2017 και η νέα κυβέρνηση θα ήταν αναγκασμένη να τηρήσει το νόμο και να προχωρήσει. Δυστυχώς τόσο το Υπουργείο Άμυνας όσο και η Νομική Υπηρεσία δε μας επέτρεψαν να προχωρήσουμε, αφού η Νομική Υπηρεσία γνωμάτευσε ότι κάτι τέτοιο θα ήταν αντισυνταγματικό.

Η επιτροπή Άμυνας με συνεχείς και πολύωρες συνεδρίες κατάφερε τελικά να ολοκληρώσει τη συζήτηση όλων των νομοθετημάτων. Και αυτοί που επιμέναμε ότι πρέπει να τα μελετήσουμε και που ξοδέψαμε δεκάδες ώρες για να το κάνουμε αυτό τελικά δικαιωθήκαμε. Και αυτό γιατί σε συζήτηση των τριών κανονισμών ανακαλύψαμε κενά, παραλείψεις, λάθη, πιθανές φωτογραφικές μεταβατικές διατάξεις.

Θα μπορούσα να παραθέσω αρκετά και πολύ σοβαρά λάθη που εντοπίσαμε. Θέλω όμως, για να καταλάβετε τι θα εγκρίναμε, αν τελικά γινόταν αυτό που ήθελαν διακαώς κάποιοι, δηλαδή να τους εγκρίνουμε χωρίς μελέτη, για να καταλάβετε τι χοντρό λάθος θα κάναμε, το οποίο θα χρεωνόταν στους αδιάβαστους βουλευτές, οι οποίοι πάλι δεν πήραν ειδηση τι ψήφισαν, να σας αναφέρω ενδεικτικά το εξής: Στους κανονισμούς των συμβασιούχων και των εθελοντριών υπαξιωματικών αναφέρονται οι λόγοι για τους οποίους η πολιτεία μπορεί να απολύσει υπαξιωματικούς από τις τάξεις της Εθνικής Φρουράς, δίνοντάς τους όμως φιλοδώρημα. Όταν το διάβαζα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν πίστευα στα μάτια μου. Αναφερόταν ότι παραχωρείται φιλοδώρημα στην οικογένεια του υπαξιωματικού ο οποίος μεταξύ άλλων καταδικάστηκε για λιποταξία, για εμπορία ναρκωτικών και -παρακαλώ- σ' αυτόν που καταδικάστηκε για την κατάλυση της Δημοκρατίας. Η έκπληξη έγινε ακόμα μεγαλύτερη, όταν προσωπικά ζήτησα εξηγήσεις από τον υπουργό και μου απάντησε ότι το θέμα είναι ανθρωπιστικό! Και βέβαια αναγκάστηκε ο υπουργός να αποσύρει αυτές τις πρόνοιες, όταν με έντονο τρόπο τόσο η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα όσο και άλλοι συνάδελφοι του είπαν το αυτονόητο, ότι αυτό είναι απαράδεκτο και δε θα περάσει.

Κατά τη συζήτηση όμως των κανονισμών των υπαξιωματικών διαπιστώσαμε και κάτι άλλο. Το γεγονός ότι ενώ για δυόμισι χρόνια ο Υπουργός Οικονομικών -η τελευταία φορά ήταν μόλις πριν μερικές βδομάδες- αλλά και ο Υπουργός Άμυνας τέσσερις συνολικά φορές ενώπιον της επιτροπής απέρριψαν την εισήγηση του συνδέσμου υπαξιωματικών για δημιουργία τριών βαθμίδων ανθυπασπιστών Α', Β', Γ', ώστε να μπορέσει να αποσυμφορηθεί η πυραμίδα, λέγοντας ότι αυτό συνεπάγεται τεράστιο οικονομικό κόστος, ξαφνικά, λίγο πριν τις εκλογές, βρέθηκαν και τα λεφτά και το αίτημα αυτό έγινε αποδεκτό.

Την ίδια όμως στιγμή βλέπαμε ότι καμιά απολύτως πρόνοια η οποία θα βοηθούσε στην ανέλιξη των υπαξιωματικών αποφοίτων των παραγωγικών σχολών σε αξιωματικούς -κάτι που ισχύει στην Ελλάδα- δεν υπήρχε. Οι υπαξιωματικοί αυτοί, οι οποίοι έχουν εκπαιδευτεί για δύο ή τρία χρόνια σε μία στρατιωτική σχολή στην οποία τους έστειλε η πολιτεία, θα έπρεπε να έχουν κάποιο προβάδισμα στις προαγωγές. Γι' αυτό και ως ΑΚΕΛ προχωρήσαμε σε συγκεκριμένες εισηγήσεις οι οποίες θα βοηθούσαν στην άρση της αδικίας. Κάποιες απορρίφθηκαν από τη Νομική Υπηρεσία ως αντισυνταγματικές, όπως η εισαγωγή δύο επετηρίδων, αλλά και η μεταβατική διάταξη για τους υπαξιωματικούς αποφοίτους των σχολών που είχαν προσληφθεί μέχρι το 2005, και κάποιες εγκρίθηκαν ομόφωνα ή με πλειοψηφία από την επιτροπή, όπως η αύξηση του ποσοστού των διαθέσιμων θέσεων υπαξιωματικών για ανέλιξη στο βαθμό του ανθυπολοχαγού από 20% σε 25%.

Να σημειωθεί ότι, όταν επανειλημμένα ως κόμμα τονίζαμε στον υπουργό τις έντονες αντιδράσεις των εκατοντάδων υπαξιωματικών αποφοίτων των παραγωγικών σχολών για το περιεχόμενο των κανονισμών, αυτός πάντα μας έλεγε ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες του, αντιδρούν πέντε με έξι άτομα μόνο και δεν ήθελε καν να ακούσει ποιο είναι το μέγεθος του προβλήματος.

Τέλος, επιθυμώ να τονίσω το γεγονός ότι δυστυχώς όλα όσα λέγονταν στις κλειστές συνεδρίες της επιτροπής διέρρεαν στους επηρεαζόμενους αξιωματικούς από συναδέλφους, ποιος βουλευτής τούς στηρίζει και ποιος όχι. Κάτι απαράδεκτο και το οποίο προσωπικά ανάφερα κατ' επανάληψη στην επιτροπή. Επίσης θα ήθελα να σημειώσω τις έντονες πιέσεις μέχρι την τελευταία στιγμή, για να αφαιρεθούν αλλαγές επί του κειμένου οι οποίες είχαν συμφωνηθεί από την επιτροπή στην τελευταία της συνεδρία. Στη συνεδρία αυτή τα κόμματα συμφώνησαν ότι καμιά τροπολογία δε θα κατατίθετο στην ολομέλεια όπως συνηθίζεται σε περιπτώσεις νομοθετημάτων που έχουν σχέση με την Εθνική Φρουρά. Επίσης συμφωνήσαμε ότι πιθανά κενά και λάθη θα τα δούμε και, σε συνεργασία με το υπουργείο, τον ερχόμενο Μάρτιο θα προσπαθήσουμε να τα συμπληρώσουμε και να τα διορθώσουμε, αντίστοιχα.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στη συζήτηση των κανονισμών των υπαξιωματικών προσπαθήσαμε να κλείσουμε κενά, να διορθώσουμε λάθη, να αφαιρέσουμε πιθανές φωτογραφικές διατάξεις. Προσπαθήσαμε να τους κάνουμε όσο καλύτερους και όσο δικαιότερους μπορούσαμε, στο βαθμό που μας επέτρεψε η Νομική Υπηρεσία. Την

αποκλειστική όμως ευθύνη για το τι θα ακολουθήσει μετά την έγκριση των κανονισμών αυτών και για όλα τα πιθανά προβλήματα που θα δημιουργηθούν λόγω κάποιων διατάξεων τις οποίες δε μας επέτρεψαν το υπουργείο και κυρίως η Νομική Υπηρεσία να αλλάξουμε θα φέρει η κυβέρνηση και προσωπικά ο Υπουργός Άμυνας. Εμείς ό,τι μπορούσαμε να κάνουμε το κάναμε, με φοβερή πίεση χρόνου και τρομερή κούραση, για να μπορέσουν να προχωρήσουν οι προαγωγές των υπαξιωματικών, για να τελειώσει η αβεβαιότητα των ΕΠΥ, για να αρθεί η αδικία με την όγδοη σειρά εθελοντριών, με σοβαρότητα και υπευθυνότητα, με μοναδικό γνώμονα το καλό των στελεχών της Εθνικής Φρουράς και τη διασφάλιση ισονομίας και μακριά από μικροπολιτικές ή προεκλογικές σκοπιμότητες. Κάτι για το οποίο πολύ ατυχώς κάποιος συνάδελφος μας είχε κατηγορήσει.

Θα ήθελα, πριν κλείσω, να ευχαριστήσω ξανά τον Πρόεδρο της Βουλής για τη στήριξη, τον πρόεδρο της επιτροπής Άμυνας και τους συναδέλφους μέλη της για τη σκληρή δουλειά και συνεργασία και βεβαίως τις γραμματείες της επιτροπής Λένια Μυριάνθους και Όλγα Μαυρουδή για τη δική τους πολύτιμη συνεισφορά και βοήθεια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κώστα.

Πριν δώσω το λόγο στον κ. Προκοπίου -που, αν θα αγορεύσει από το βήμα, ας ξεκινήσει να έρχεται, για να γλιτώνουμε χρόνο- να πω ότι αυτό είναι ακόμα ένα παράδειγμα που επιβάλλει να εγκρίνουμε τους καινούριους κανονισμούς προς την κατεύθυνση χρονοδιαγραμμάτων, ώστε να μην μπορεί ούτε ο Πρόεδρος της Βουλής ούτε η ολομέλεια ούτε κανένας υπουργός να εκμαιεύσει γρήγορη εξέταση του θέματος, ώστε να μην εξετάζεται σωστά, είτε διότι θα φάμε πρόστιμο από την Ευρώπη είτε διότι θα κάμνουμε οποιεσδήποτε άλλες ενέργειες παρομοίου τύπου που έγιναν τώρα. Πριν περάσουν δεκαπέντε μέρες από την κατάθεση -είναι η πρότασή μου και ελπίζω να τη στηρίξετε όλοι- δεν μπορεί να πηγαίνει σε επιτροπή και ο καθένας να αναλαμβάνει και τις ευθύνες του. Και ίσως να πρέπει να γίνουν και κανονισμοί, εκεί που υπάρχει και χρηματικό πρόστιμο να υπάρχει και η ανάλογη ευθύνη για αυτόν που ευθύνεται. Αν είναι η Βουλή, η Βουλή. Αν είναι υπουργός, υπουργός. Αν είναι κάποιος ημικρατικός οργανισμός, θα πρέπει να υπάρχει και η ανάλογη τιμωρία.

Τζαι μια τζαι έχω το λόγο, σας λέω ότι σε περίπτωση δεκαπέντε λεπτά θα πρέπει να πάω να παραλάβω τον κ. Ταγιάνι και η συνεδρία θα πρέπει να κλείσει στις 10.45 π.μ., έστω και αν δεν έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση αυτού του θέματος.

Έχετε το λόγο, κύριε Προκοπίου.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ενώπιον της τελευταίας ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων και τελευταίας συνεδρίασης προ των προεδρικών εκλογών βρίσκονται οι κανονισμοί των υπαξιωματικών, των συμβασιούχων υπαξιωματικών και των εθελοντριών της Εθνικής Φρουράς που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Άμυνας.

Η επιτροπή Άμυνας, καθώς και τα εν λόγω ενδιαφερόμενα στελέχη περιμέναμε εδώ και αρκετά χρόνια την κατάθεση των συγκεκριμένων κανονισμών. Τους περιμέναμε, για να αρθεί η τεράστια αδικία που επικρατεί σε αυτά τα στελέχη της Εθνικής Φρουράς, γιατί παρέμειναν στον ίδιο βαθμό για πάρα πολλά χρόνια χωρίς προαγωγή και ανέλιξη λόγω μη ύπαρξης θέσεων. Αυτό το διαχρονικό πρόβλημα φαίνεται πως θα λυθεί με την ψήφιση των κανονισμών που έχουμε ενώπιόν μας. Επιτέλους, τα στελέχη της Εθνικής Φρουράς, οι άνθρωποι που είναι ταγμένοι να αγωνίζονται για την υπεράσπιση και την ασφάλεια της πατρίδας μας θα έχουν και την ευκαιρία να ανελιχθούν. Οι νέοι βαθμοί του ανθυπασπιστή Α', Β' και Γ' θα δώσουν αυτή τη δυνατότητα.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Υπηρετήσα ως αξιωματικός της Εθνικής Φρουράς τα περισσότερα χρόνια της ζωής μου. Γνωρίζω από πρώτο χέρι τις έγνοιες, τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς των στελεχών της. Μπορώ να σας πω μετά βεβαιότητας ότι αυτή η αναγνώριση από την πολιτεία γι' αυτό το ξεχωριστό κομμάτι της κοινωνίας μας θα δημιουργήσει ανύψωση του ηθικού τους, αλλά και μία αναγνώριση για τις υπηρεσίες τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η εκτελεστική εξουσία δυστυχώς καθυστέρησε χαρακτηριστικά πέραν των δέκα μηνών στην κατάθεση για ψήφιση των συγκεκριμένων κανονισμών. Η στρέβλωση στην ανέλιξη των στελεχών της Εθνικής Φρουράς

υπάρχει για περισσότερα από δέκα χρόνια. Ως επιτροπή Άμυνας πάρα πολλές φορές πιάσαμε το Υπουργείο Άμυνας να τους καταθέσει. Πάντα υπήρχαν προσκόμματα, πάντα υπήρχαν δικαιολογίες και μισόλογα. Οι κανονισμοί που έχουμε ενώπιόν μας κατατέθηκαν σχεδόν πριν ένα μήνα. Αυτό το γεγονός έκανε το έργο μας ως βουλευτών της επιτροπής Άμυνας ιδιαίτερα δύσκολο, αφού ο χρόνος για μελέτη και συζήτηση των πολυσέλιδων κανονισμών ήταν ιδιαίτερα περιορισμένος. Το Υπουργείο Άμυνας μας έφερε ουσιαστικά προ τετελεσμένων και εκβιαστικών χρονοδιαγραμμάτων, αφού, παρ' όλες τις παραινέσεις μας για την έγκαιρη κατάθεση των κανονισμών, έπραξαν το αντίθετο. Και είναι εδώ δυστυχώς που το Υπουργείο Άμυνας φέρει την ευθύνη. Το τελικό κείμενο των κανονισμών, μετά από την περιορισμένη συζήτηση και μελέτη τους, πιθανόν να μην αντιμετωπίζει όλους τους προβληματισμούς και τις έγνοιες των στελεχών μας. Είμαστε όμως έτοιμοι ως επιτροπή Άμυνας, μετά την επανέναρξη των εργασιών της Βουλής, να επανεξετάσουμε τους κανονισμούς και, αν προκύψουν ανάγκες για αλλαγές, να τις κάνουμε, έχοντας και τις εμπειρίες των κρίσεων που θα πραγματοποιηθούν σε λίγες μέρες.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι πεποιθήσή μου πως κάποιους τομείς, όπως της άμυνας, της υγείας και της παιδείας, δεν πρέπει να τους βλέπουμε με κομματικό ή προεκλογικό χρώμα. Δυστυχώς, οφείλω να παρατηρήσω ότι ειδικά το θέμα των κανονισμών που έχετε ενώπιόν σας το Υπουργείο Άμυνας το χειρίστηκε με προεκλογικές σκοπιμότητες. Και εξηγούμαι: Το συγκεκριμένο αίτημα για τροποποίηση των βαθμίδων των ανθυπασπιστών ήταν αίτημα του Συνδέσμου Υπαξιωματικών εδώ και αρκετό καιρό. Ενώ αρχικά ο Υπουργός Οικονομικών, σε δύο διαφορετικές συνεδρίες που κλήθηκε στην επιτροπή Άμυνας, τοποθετήθηκε αρνητικά στο συγκεκριμένο αίτημα λόγω οικονομικού κόστους -γύρω στα €10 εκατομ., όπως μας ανέφερε- τώρα, δύο μήνες πριν τις προεδρικές εκλογές, το οικονομικό θέμα λύθηκε και όλα τα αιτήματα των υπαξιωματικών έγιναν αποδεκτά. Θέλω να είμαι σαφής και ξεκάθαρος. Δε δικαιούμαστε να παίζουμε παιχνίδια στην πλάτη των ανθρώπων που τάχθηκαν να υπερασπίζονται και να υπηρέτουν την ασφάλεια της πατρίδας μας.

Θέλω εδώ να δηλώσω την τοποθέτησή μου λέγοντας πως ως Δημοκρατικό Κόμμα θα υπερψηφίσουμε τους κανονισμούς, γιατί διαχρονικά βλέπουμε τα θέματα άμυνας ως θέματα ύψιστης εθνικής σημασίας. Θεωρούμε ότι αυτοί οι κανονισμοί θα αναπτερώσουν το ηθικό των στελεχών και θα τους προσφέρουν ένα επιπρόσθετο κίνητρο στην εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Τελειώνοντας, θέλω να πιστεύω ότι όλοι θέλουμε και απαιτούμε να έχουμε μία Εθνική Φρουρά δυνατή, ευέλικτη, ταχυκίνητη, ενισχυμένη με σύγχρονα οπλικά συστήματα, μία δύναμη αποτροπής, υπερασπιζόμενη την κυριαρχία, την εδαφική ακεραιότητα, που να παρέχει ασφάλεια στην πατρίδα μας, έχοντας όμως στις τάξεις της ετοιμοπόλεμο στελέχη, με ακμαϊότατο ηθικό, έτοιμα να εκπληρώσουν τον όρκο που έδωσαν.

Εδώ θέλω επίσης να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Βουλής, τον πρόεδρο της επιτροπής Άμυνας και όλους τους συναδέλφους της επιτροπής για την άριστη συνεργασία που είχαμε, έστω αυτό το χρόνο, που καταφέραμε στο τέλος ομόφωνα να περάσουμε αυτούς τους κανονισμούς, για το καλό αυτών των στελεχών μας, που πράγματι αυτή η κατηγορία ήταν αδικημένη.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Κάρουλλας.

Γ. ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι όντως σήμερα μια σημαντική μέρα για την Εθνική Φρουρά, αφού καλούμαστε ως κοινοβούλιο να εγκρίνουμε τους κανονισμούς που αφορούν τα θέματα των υπαξιωματικών της Εθνικής Φρουράς. Αλλά, πριν προχωρήσω στην όποια τοποθέτησή μου, θα ήθελα πραγματικά να εξάρω το πνεύμα συναίνεσης στο οποίο κατέληξε η επιτροπή, παρά τις αρχικές διαφωνίες και τις διαφορετικές τοποθετήσεις, διότι όλοι μαζί είχαμε αφουγκραστεί και αφουγκραζόμαστε τις έγνοιες, τις ανησυχίες του προσωπικού της Εθνικής Φρουράς. Ως πολιτικοί είναι ακριβώς αυτό το οποίο πρέπει να έχουμε ως γνώμονά μας, το τι δίκαιο, το τι ορθό πρέπει να πρεσβεύουμε και να προτάσσουμε για την εξυπηρέτηση των καλών νοουμένων συμφερόντων των πολιτών και στην περίπτωση μας των υπαξιωματικών της Εθνικής Φρουράς.

Ευχαριστώ επίσης, πέρα από τους συναδέλφους και τον πρόεδρο της επιτροπής, καθώς και τον Πρόεδρο της Βουλής, το προσωπικό της Βουλής, την κ. Λένια Μυριάνθους και την κ. Όλγα Μαυρουδή και το επιτελείο τους για τις άοκνες προσπάθειες. Παρά την ένταση, διότι πραγματικά είχαμε ασφυκτικά

χρονοδιαγράμματα, κατάφεραν σήμερα να έχουμε αυτό το αποτέλεσμα εδώ μπροστά μας στην ολομέλεια, έτσι ώστε να συμβάλουμε στον εκσυγχρονισμό της Εθνικής Φρουράς ως ενός αξιόμαχου, σύγχρονου, λειτουργικού στρατεύματος, ικανού να φέρει σε πέρας την αποστολή του.

Οι κανονισμοί, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που έχουμε σήμερα μπροστά μας περιλαμβάνουν εκσυγχρονιστικές πρόνοιες και σε αυτούς θεσπίζεται ένα υγιές νομοθετικό πλαίσιο και έχουν εισαχθεί πρόνοιες για επίλυση του προβλήματος της στασιμότητας στην ανέλιξη των υπαξιωματικών, που επηρεάζει το φρόνημα των στελεχών και έχει καταλυτική επίδραση στην επιχειρησιακή ετοιμότητα. Αποτελεί ακόμα ένα επίτευγμα της εκσυγχρονιστικής προσπάθειας του Υπουργείου Άμυνας. Ο εκσυγχρονισμός της Εθνικής Φρουράς δεν μπορεί να μην περνά μέσα από τη διαμόρφωση πλαισίου κανονισμών για τη ρύθμιση των ζητημάτων προσλήψεων, ιεραρχίας, κρίσεων, προαγωγών και τερματισμού απασχόλησης των στελεχών και στην περίπτωση μας των υπαξιωματικών της Εθνικής Φρουράς. Υπενθυμίζουμε ότι αυτός ο εκσυγχρονισμός περνά μέσα από τη μείωση της στρατιωτικής θητείας, μέσα από την πρόσληψη τριών και πλέον χιλιάδων συμβασιούχων οπλιτών, τους κανονισμούς των αξιωματικών που είχαμε ψηφίσει πριν ακριβώς ένα χρόνο, την εξελισσόμενη διοικητική μεταρρύθμιση, τις κρίσεις και προαγωγές των αξιωματικών -που συμβαίνουν αυτές τις μέρες- και τις επικείμενες προαγωγές υπαξιωματικών, όταν σήμερα θα εγκρίνουμε αυτούς τους κανονισμούς.

Με το πακέτο αυτών των τριών κανονισμών που καλούμαστε να εγκρίνουμε σήμερα για τους συμβασιούχους υπαξιωματικούς, εθελοντές και εθελόντριες αξιωματικούς και υπαξιωματικούς αίρεται η αδικία της μη μονιμοποίησης πενήντα δύο εθελοντριών υπαξιωματικών, που άρχισε από το 2010 και που η κυβέρνηση αυτή τόλμησε, μέσα από συνεχή διαβούλευση, να ολοκληρώσει τη συζήτηση και να δώσει τέλος σε αυτή την Ιθάκη των πενήντα δύο αυτών υπαξιωματικών της όγδοης σειράς, δίνοντάς τους σήμερα την ευκαιρία να διοριστούν είτε ως συμβασιούχοι υπαξιωματικοί είτε ως μόνιμοι υπαξιωματικοί. Δεύτερον και πιο σημαντικό, αίρεται η στασιμότητα στις προαγωγές που παρατηρείται πέραν της δεκαετίας στις τάξεις των υπαξιωματικών.

Στέκομαι εδώ για λίγο και στη στρατιωτική ψυχολογία. Η παραμονή στον ίδιο βαθμό και στα ίδια καθήκοντα φθείρει ψυχολογικά τα στελέχη της Εθνικής Φρουράς και αποτελεί έναν από τους παράγοντες πτώσης του ηθικού των στελεχών. Δεύτερον, η επιτάχυνση του δημιουργήματος του στρατιωτικού απαιτεί αποθέματα ψυχικών, φυσικών και πνευματικών δυνάμεων. Λόγω της πιο μικρής ηλικίας αφυπηρέτησης, στα πενήντα εφτά χρόνια, οι υπαξιωματικοί πρέπει να εξαντλήσουν την ιεραρχία, πάντοτε στη βάση κριτηρίων. Η στασιμότητα στερεί το ισχυρότατο κίνητρο για ανέλιξη μέσα από προσπάθειες για επιμόρφωση και αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους. Στα πλαίσια του οράματος αυτού για εκσυγχρονισμό, με την έγκριση των κανονισμών ανοίγει ο χρόνος για προαγωγές -σε ετήσιες προαγωγές- με στόχο την κάλυψη των αναγκών της υπηρεσίας και της ιεραρχίας της Εθνικής Φρουράς.

Μέσα από την ψήφιση των κανονισμών απονέμεται σήμερα δικαιοσύνη και αίρεται η αδικία σε βάρος των υπαξιωματικών, με ένα διαρκές σύγχρονο, αμερόληπτο και αξιοκρατικό σύστημα. Για τις εν λόγω προαγωγές έχουν εξευρεθεί οι απαραίτητες πιστώσεις στους προϋπολογισμούς, χωρίς να ζητηθεί η όποια επιπλέον πίστωση. Μακροπρόθεσμα αναμένεται ότι οι δαπάνες για το μισθολόγιο θα μειωθούν από 77% στο 66% του προϋπολογισμού και επιπλέον θα γίνει πιο εφικτή η διοχέτευση πόρων σε άλλους τομείς της άμυνας. Με τις προαγωγές θα λειτουργεί η ιεραρχία και θα προάγονται τα πιο νέα, τα πιο καταρτισμένα στελέχη, στη βάση μετρήσιμων κριτηρίων αξίας, γνώσης, εμπειρίας και προσφοράς.

Σημαντικό στοιχείο των τριών αυτών κανονισμών είναι ο πρωτοποριακός, συμμετοχικός χαρακτήρας στην ετοιμασία τους. Είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που υπήρξε καθυστέρηση, διότι ήταν σε εξέλιξη μια συνεχής διαβούλευση του Υπουργείου Άμυνας με το Σύνδεσμο Υπαξιωματικών, έτσι ώστε οι ανησυχίες των στελεχών αυτών να ενταχθούν στο μέτρο του δικαίου και του λογικού στους κανονισμούς αυτούς. Ευχαριστούμε το Σύνδεσμο Υπαξιωματικών για τη δημιουργική συνεργασία που είχαμε μέχρι τώρα. Μπορεί αναντίλεκτα να υπήρξε καθυστέρηση, όμως δεν παρατηρήθηκε απραξία. Ήταν μια συνεχής ενέργεια και διαβούλευση του Υπουργείου Άμυνας με τους υπαξιωματικούς. Και στέκομαι λίγο στην καθυστέρηση. Ναι, και εμείς επίσημα και δημόσια είπαμε ότι αντιλαμβανόμαστε την καθυστέρηση, όμως θεωρούσαμε -και όντως αυτό βιώσαμε- ότι υπήρχε ο χρόνος να γίνει η απαραίτητη διαβούλευση, έτσι ώστε να εγκριθούν οι κανονισμοί και να ανοίξει ο δρόμος, για να γίνουν και οι προαγωγές, αλλά και να ρυθμιστεί αυτό το σύστημα των υπαξιωματικών, το οποίο χαρακτηριζόταν από στασιμότητα τα τελευταία χρόνια.

Σήμερα ως κοινοβούλιο κάνουμε ένα σημαντικό βήμα προς τον εκσυγχρονισμό της Εθνικής Φρουράς για την άρση της αδικίας σε βάρος στελεχών. Με τις τροποποιήσεις που ψηφίσαμε την περασμένη εβδομάδα, αλλά και με τους κανονισμούς που θα εγκρίνουμε σήμερα και με τους νέους βαθμούς ανθυπασπιστών δίνεται το κίνητρο για ζήλο και προσφορά στους υπαξιωματικούς της Εθνικής Φρουράς σε βάρος της στασιμότητας, διότι, αν δε γίνουν αυτές οι προαγωγές, οι υπαξιωματικοί θα μείνουν στάσιμοι για δεκαοκτώ χρόνια, μιας και θα καλύπτουν τις θέσεις αυτές. Επίσης, επιτυγχάνεται η ορθολογική ρύθμιση των προσλήψεων στις διάφορες βαθμίδες. Οι εθελοντές υπαξιωματικοί μετονομάζονται σε συμβασιούχους υπαξιωματικούς και ρυθμίζονται θέματα υπαξιωματικών υπηρεσίας γραφείου και ελαφράς υπηρεσίας. Δίνεται η δυνατότητα σήμερα με τους κανονισμούς αυτούς οι συμβασιούχοι υπαξιωματικοί, από τα πενήντα εφτά χρόνια που καλούνται να

αφυπηρέτησουν, να συνάψουν δύο τριετή συμβόλαια -μέχρι εξήντα και μέχρι εξήντα τρία έτη για αφυπηρέτηση- έτσι ώστε να μη μείνουν στο δρόμο μετά τα πενήντα επτά χρόνια.

Όσον αφορά τους υπαξιωματικούς, ρυθμίζεται η προέλευσή τους ως αποφοίτους των σχολών υπαξιωματικών και μέσα από διαγωνισμό πτυχιούχων ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης.

Επίσης λάβαμε υπόψη τους αποφοίτους των στρατιωτικών σχολών για θέματα μετεξέλιξής τους σε αξιωματικούς, και με πρόταση του φίλου του Κώστα, την οποία αντικρίσαμε όλοι θετικά και ομόφωνα, το ποσοστό το αφήσαμε στο 25% για τα πρώτα επτά χρόνια, έτσι ώστε να καλυφθούν και οι υπαξιωματικοί απόφοιτοι σχολών. Εισάγονται επίσης ποιοτικά κριτήρια για την κρίση και την ανέλιξη των υπαξιωματικών, για την ανέλιξη των καταλληλότερων σε αξία, γνώσεις και επιδόσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με αυτούς τους κανονισμούς, οι οποίοι όντως, ναι, κατατέθηκαν με καθυστέρηση, επιλύουμε ένα σημαντικό πρόβλημα. Αφουγκραζόμαστε τις ανησυχίες των υπαξιωματικών και ένα έχουμε να πούμε: στο τέλος έχει επικρατήσει η συλλογική θεώρηση και η συναίνεση. Και χρόνος υπήρχε και ιδού το αποτέλεσμα σήμερα. Μπορεί να έχουμε αφήσει πίσω λάθη ή παραλείψεις. Εδώ είμαστε, τον ερχόμενο Φεβρουάριο, Μάρτιο να επιλύσουμε τα όποια ζητήματα.

Θεωρούμε ότι ως Δημοκρατικός Συναγερμός θα υπερψηφίσουμε αυτούς τους κανονισμούς, αλλά παράλληλα τα θέματα άμυνας πρέπει να ρυθμίζονται με συναίνεση - την οποία επαναλαμβάνω για πολλοστή φορά- μακριά από τις όποιες προεκλογικές σκοπιμότητες, διότι η Εθνική Φρουρά έχει να επιτελέσει εθνική αποστολή και αυτήν εμείς καλούμαστε να στηρίζουμε και να πρεσβεύουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Σιζόπουλος. Ο κ. Σιζόπουλος, που έν' πρόεδρος της επιτροπής.

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εννά προλάβουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, έχει μια μικρή καθυστέρηση από τις δεκάμισι αλλά... Εν νομίζω να προλάβω. Εσείς θα προλάβετε.

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για να είμαι ειλικρινής, δεν είχα καμία πρόθεση να τοποθετηθώ πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα για πολλούς και διάφορους λόγους, όμως νιώθω την υποχρέωση να το πράξω, πρώτα πρώτα γιατί θα ήθελα να ευχαριστήσω τις υπηρεσίες της Βουλής και ιδιαίτερα τη γραμματεία της επιτροπής, τη Λένια τη Μυριάνθους, για τις πολύωρες και κοπιαστικές συνεδριάσεις, αλλά και για την εργασία την οποία κατέβαλε μέχρι και την τελευταία στιγμή, για να μπορέσει να ολοκληρωθεί αυτή η προσπάθεια. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω την ομάδα του Υπουργείου Άμυνας, η οποία συνέβαλε σε αυτή την προσπάθεια άοκνα και συστηματικά και βοήθησε να περιοριστούν όσο το δυνατόν τα λάθη τα οποία υπήρχαν και ενδεχομένως να υπάρχουν στους κανονισμούς που εγκρίνονται, και τέλος τους συναδέλφους, γιατί δεν ήταν εύκολη η διαχείριση αυτής της υπόθεσης.

Το ιστορικό το παρέθεσε ο συνάδελφος ο Κώστας Κώστα με κάθε λεπτομέρεια και αντικειμενικότητα και νομίζω ότι δεν υπάρχει οποιοσδήποτε λόγος να προσθέσω οτιδήποτε σε αυτό. Όμως θέλω να εκφράσω πραγματικά για ακόμα μια φορά τη λύπη μου, γιατί ενώ όλα τα μέλη της επιτροπής Άμυνας κατά το διαρρεύσαν χρονικό διάστημα επέδειξαν μια εκπληκτική συναίνεση και μία συνεργασία, ανεξάρτητα από την κομματική τους προέλευση, έτσι ώστε να υπάρχει μια αγαστή συνεργασία με το Υπουργείο Άμυνας για τα θέματα της άμυνας, αυτή η συνεργασία δυστυχώς κινδύνευσε να νταχθεί στον αέρα και να δυναμιτιστεί από τη διαδικασία η οποία ακολουθήθηκε το τελευταίο χρονικό διάστημα και κυρίως την αφόρητη άσκηση πίεσης σε επίπεδο πια μπορώ να πω και εκβιασμού προς τα μέλη για την ολοκλήρωση της προσπάθειας της έγκρισης των κανονισμών.

Δεν είναι δυνατόν από τις 20 Οκτωβρίου μέχρι τις 10 Νοεμβρίου να κατατίθενται έξι σημαντικά νομοσχέδια, τα οποία χρειάζονταν πολύωρες μελέτες στην επιτροπή για έγκριση, δεδομένου ότι η Βουλή θα έκλεινε στις 8 του Δεκέμβρη, και την ίδια στιγμή, πριν από την έγκριση των συγκεκριμένων κανονισμών, θα

έπρεπε να προηγηθεί η αλλαγή των συγκεκριμένων νομοθεσιών, ώστε να επιτρέπεται πια στη Βουλή να προχωρήσει στην αλλαγή των κανονισμών. Αυτά δε λήφθηκαν καθόλου υπόψη.

Δυστυχώς είμαι υποχρεωμένος να αναφερθώ και σε ορισμένα απαράδεκτα συμβάντα και κυρίως στη σκόπιμη προσπάθεια διαβολής και επίρριψης ευθυνών προς μέλη της επιτροπής, και μάλιστα σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχαν κατατεθεί οι συγκεκριμένοι κανονισμοί. Δεν είναι δυνατόν συγκεκριμένοι κύκλοι από πλευράς της Εθνικής Φρουράς και κυρίως των υπαξιωματικών από τον περασμένο Σεπτέμβριο να κατηγορούν και να στηλιτεύουν μέλη της επιτροπής Άμυνας ότι αρνούνται να συζητηθούν οι κανονισμοί, όταν οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 10 Νοεμβρίου. Αυτό με υποχρέωσε στις 27 του Σεπτεμβρίου να κάνω δημόσια τοποθέτηση και να ξεκαθαρίσω τα ζητήματα. Παρ' όλα αυτά, ακόμα και μέχρι σήμερα αυτή η διαβολή εξακολουθεί να υπάρχει. Ποιες είναι οι σκοπιμότητες που κρύβονται; Νομίζω ο καθένας είναι εύκολο να τις αντιληφθεί. Όμως εγώ θέλω να στείλω ένα μήνυμα, ότι τουλάχιστον σε ό,τι με αφορά προσωπικά, εγώ δεν πρόκειται να υποκύψω σε καμίας μορφής εκβιασμό απ' οπουδήποτε και αν προέρχεται. Αυτό να το γνωρίζουν πάρα πολύ καλά αυτοί οι οποίοι εξακολουθούν να λειτουργούν σε αυτό το επίπεδο.

Η δικαιολογία από πλευράς του υπουργείου, ότι έπρεπε να γίνει τώρα η κατάθεση, για να μπορέσουν να γίνουν οι προαγωγές, λυπούμαι να παρατηρήσω ότι στερείται βάσης. Το υπουργείο κατέθεσε ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό και την ίδια στιγμή ζήτησε να καλυφθούν οι έξι κενές θέσεις των υπαξιωματικών -με έγγραφο στις 20 Νοεμβρίου 2017- για να μπορέσουν να γίνουν οι προαγωγές. Την ίδια στιγμή όμως, υπάρχει η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου από το 2007 η οποία καθορίζει το οργανόγραμμα των υπαξιωματικών. Υπάρχουν εκατόν εβδομήντα μία θέσεις υπαξιωματικών και αυτή τη στιγμή οι καλυμμένες θέσεις είναι μόνο εκατόν είκοσι πέντε. Θα μπορούσε, αν ήθελε το υπουργείο, να προχωρήσει με βάση τον παλιό κανονισμό σε προαγωγές, μέχρι και διακόσια τριάντα άτομα, και θα μπορούσαν αυτά να φθάσουν μέχρι και τα τετρακόσια εξήντα.

Άρα λοιπόν, δεν είναι οι προαγωγές ούτε έξι ούτε δεκαπέντε. Υπήρχε η δυνατότητα για μέχρι τετρακόσιες εξήντα προαγωγές. Και διερωτώμαι: γιατί δεν έγιναν αυτές οι προαγωγές; Ποιοι ήταν οι λόγοι που επέβαλλαν στο υπουργείο και στην κυβέρνηση να μην προχωρήσει αυτές τις προαγωγές και να παραμείνουν καθηλωμένοι οι υπαξιωματικοί; Αλλά την ίδια στιγμή λυπούμαι να παρατηρήσω ότι ούτε και από το σύνδεσμο των υπαξιωματικών άκουσα οποιαδήποτε τοποθέτηση πάνω σ' αυτό το ζήτημα. Και δεν άκουσα και καμία τοποθέτηση όσον αφορά την επίρριψη ευθυνών...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε Σιζόπουλε. Να παρακαλέσω τον κ. Αδάμου να έρθει στο προεδρείο και έντεκα παρά τέταρτο πρέπει να τελειώσουμε. Με συγχωρείτε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα τελειώσω σε πέντε λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πολύ παρά δέκα, κύριε Αδάμου, έτσι; Αναλόγως των ομιλητών που έχεις, ίσως να μιλήσει και ο κ. Γιωργάλλας μόνο και τελειώνουμε.

Εάν μπορέσετε να ψηφίσετε, καλώς.

Συνεχίστε, κύριε Σιζόπουλε.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Αδάμος Αδάμου.)

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Την ίδια στιγμή, όταν από την πλευρά της επιτροπής τέθηκε το ζήτημα ότι τουλάχιστον πρέπει να μελετήσουμε, πρέπει να διαβάσουμε αυτούς τους κανονισμούς, η πρόταση ήταν ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος. Από τη στιγμή που συμφωνήθηκαν από τους υπόλοιπους, από το σύνδεσμο υπαξιωματικών και το υπουργείο, δεν υπάρχει κανένας λόγος να τους μελετήσουμε. Και διερωτώμαι δηλαδή. Ο ρόλος της Βουλής είναι απλά να επικυρώνει; Χωρίς να μελετά; Χωρίς να διαβάζει; Χωρίς να έχει γνώση; Και στη συνέχεια για τα όποια αρνητικά προβλήματα προκύπτουν θα είναι υπεύθυνοι οι βουλευτές; Οι άχρηστοι βουλευτές; Οι οποίοι είναι εκεί μόνο για να πιάνουν το μισθό; Οι οποίοι πηγαίνουν εκεί και ψηφίζουν χωρίς να διαβάζουν; Χωρίς να γνωρίζουν; Πόσες φορές έχουμε ακούσει αυτές τις επικρίσεις;

Δηλαδή κάθε φορά που η Βουλή θέλει να είναι σωστή, στη βάση των κοινοβουλευτικών θεσμών, αλλά και της εκπλήρωσης του ρόλου της, θα πρέπει να βρίσκεται στο στόχαστρο, γιατί ακριβώς ζητά να μελετήσει πριν ψηφίσει κάτι; Και πολύ ορθώς έγινε η μελέτη! Γιατί ακριβώς διαπιστώθηκαν σοβαρά λάθη. Δεν αποδίδω σκοπιμότητες στα λάθη. Αλλά δεν μπορεί ακριβώς σήμερα να φθάνουν κανονισμοί στη Βουλή που να επιβραβεύουν τους πραξικοπηματίες! Αυτούς οι οποίοι στρέφονται εναντίον του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Δεν μπορούν αυτή τη στιγμή να επιβραβεύονται άτομα τα οποία καταδικάζονται για εμπορία και καλλιέργεια ναρκωτικών ουσιών και όχι μόνο!

Εάν λοιπόν αυτά περνούσαν στους κανονισμούς, ποια θα ήταν η θέση αυτής της Βουλής; Και ρωτώ τον σύνδεσμο υπαξιωματικών: όταν τα διαβάσατε και τα μελετήσατε, αυτά τα διαπιστώσατε; Ποια ήταν η τοποθέτησή σας; Ζητήσατε να αφαιρεθούν; Και αν δεν αφαιρέθηκαν, ποια ήταν η θέση σας στη συνέχεια; Δεν άκουσα καμιά επίκριση για αυτά τα ζητήματα. Αντίστοιχα μπορώ να πω ότι δυστυχώς μεταφέρονταν σε μας πολλές φορές λανθασμένες πληροφορίες, σε μία προσπάθεια παραπληροφόρησης, για εξυπηρέτηση -δε γνωρίζω ποιων- συμφερόντων.

Ναι, την ίδια στιγμή υπήρχαν φωτογραφικές διατάξεις. Υπήρχαν σοβαρές αδικίες στους κανονισμούς, οι οποίες έπρεπε να διορθωθούν. Καταβάλαμε κάθε δυνατή προσπάθεια. Δεν μπορώ να γνωρίζω αν τα διορθώσαμε όλα. Προσπαθήσαμε όσο μπορούσαμε. Απ' εκεί και πέρα είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε σε πρόσθετες διορθώσεις, γιατί ακριβώς έχει μεγάλη σημασία όχι μόνο να υιοθετήσουμε και να στηρίξουμε την επιχειρησιακή ικανότητα της Εθνικής Φρουράς. Για να μπορέσει να λειτουργήσει, θα πρέπει να υπάρχει αποκατάσταση της αξιοκρατίας και ο καθείς εφ' ω ετάχθη. Δεν μπορούμε όλοι να είμαστε στο ίδιο επίπεδο. Η ισότητα δεν είναι ισοπέδωση. Η ισότητα είναι ο καθένας να τοποθετείται εκεί που του αξίζει και εκεί που πρέπει. Και αυτό θα πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε, αν θέλουμε αυτή η πολιτεία κάποια στιγμή να πάει μπροστά και να βελτιωθεί.

Από την πλευρά του υπουργείου με το συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Κατατέθηκαν και συγκεκριμένες κλίμακες και θέσεις που αφορούν τους ανθυπασπιστές. Και κυρίως προβλέπεται ότι στο νέο οργανόγραμμα θα υπάρχουν είκοσι μία θέσεις ανθυπασπιστών Α', εκατόν πέντε θέσεις ανθυπασπιστών Β' και ογδόντα πέντε θέσεις ανθυπασπιστών Γ' με διαφορετική μισθολογική κλίμακα.

Προσωπικά είχα διαφορετική άποψη. Δε θεωρώ ότι είναι σκόπιμο οι αξιωματικοί να κατανέμονται σε άλφα, βήτα, γάμμα. Δεν είμαστε δημοτικό σχολείο, για να βάζουμε βαθμούς, άλφα, βήτα, γάμμα. Εδώ είναι στρατός, είναι Εθνική Φρουρά. Αυτό το οποίο πρότεινα ήταν ο βαθμός του ανθυπασπιστή να παραμείνει ένας. Την ίδια στιγμή όμως η αρχαιότητα καθόριζε ποιος είναι ανώτερος και ποιος είναι κατώτερος. Και στη βάση ακριβώς συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων να υπάρχουν οι μισθολογικές αναπροσαρμογές, στη βάση αυτού που εισηγείται το υπουργείο, της κλίμακας Α9, Α10 και Α11. Αυτό απορρίφθηκε και από το υπουργείο, απορρίφθηκε και από το Υπουργείο Οικονομικών, γιατί θα έχει επιπρόσθετα οικονομικά βάρη στο κράτος.

Να είσατε σίγουροι, συναδέλφισες και συνάδελφοι, ότι πολύ σύντομα θα υπάρξει εμπλοκή στις προαγωγές, γιατί, όταν υπάρχουν είκοσι μία θέσεις ανθυπασπιστών, έχει οποιονδήποτε που πιστεύει ότι θα αφυπηρετούν περισσότεροι από τρεις, από τέσσερις, από επτά, από δέκα το χρόνο; Άρα; Στη συνέχεια; Οι βήτα πώς θα γίνονται άλφα; Οι γάμμα πώς θα γίνονται βήτα; Οι αρχιλοχίες πώς θα γίνονται ανθυπασπιστές; Θα μπλοκαριστεί η διαδικασία. Ο μόνος τρόπος να μην μπλοκαριστεί η διαδικασία ήταν η εισήγηση να παραμείνει ένας ο βαθμός και να υπάρχουν ακριβώς οι μισθολογικές αναπροσαρμογές, κάτι το οποίο δεν έγινε αποδεκτό.

Θα μπορούσα να αναφερθώ σε πάρα πολλά θέματα, όπως επίσης και στο γεγονός ότι, εάν και εφόσον η επιτροπή άκουε την πρόταση του υπουργείου, να ξεκινήσουμε πρώτα να συζητούμε τους κανονισμούς των ΕΠΥ και στη συνέχεια των υπαξιωματικών, σήμερα δε θα είχαμε κανονισμούς για συζήτηση. Θα εγκρίνονταν οι κανονισμοί των ΕΠΥ, αλλά, όπως διαπιστώσαμε, υπήρχαν αντινομίες, υπήρχαν αντιφάσεις ανάμεσα στα δύο νομοσχέδια. Που το ένα θα ακύρωνε το άλλο και δε θα μπορούσαν να λειτουργήσουν. Γι' αυτό και η επιτροπή, παρ' όλη την ευθύνη, παρ' όλες τις πιέσεις, λειτούργησε σωστά, ότι έπρεπε πρώτα να συζητηθούν και να εγκριθούν οι κανονισμοί των υπαξιωματικών, για να μπορούν στη βάση αυτών των κανονισμών να καθοριστούν στη συνέχεια και οι κανονισμοί των ΕΠΥ.

Κλείνοντας θα ήθελα για ακόμη μια φορά να ευχαριστήσω όλους όσους συνέβαλαν σ' αυτή την προσπάθεια. Εύχομαι και ελπίζω ότι θα αποτελέσει ένα πρώτο σωστό βήμα, για να μπορέσει να προχωρήσει η διαδικασία. Η επιτροπή δηλώνει έτοιμη οποιαδήποτε στιγμή να διορθώσει ό,τι κακώς υπάρχει ενδεχομένως στους κανονισμούς. Όχι μόνο σε αυτούς, αλλά και στους κανονισμούς των αξιωματικών, οι οποίοι θα χρειαστούν ενδεχομένως κάποια διόρθωση. Όμως, πριν κατέλθω από το βήμα, θα ήθελα ακριβώς να διευκρινίσω ότι από την πλευρά τη δική μας θα αλλάξουμε τους κανονισμούς για τους ανθυπασπιστές, θα πάμε στους ανθυπασπιστές μόνο με τις μισθολογικές αναπροσαρμογές, όπως είπα προηγουμένως, για να μπορούν όλοι να ανεβαίνουν τις κλίμακες χωρίς περιορισμούς και χωρίς να υπάρχει οποιοδήποτε εμπόδιο. Και ήδη και ο υποψήφιος Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νικόλας Παπαδόπουλος έχει αποδεχθεί την εισήγηση ότι, αν και εφόσον μετά τις επόμενες εκλογές είναι Πρόεδρος, ένα από τα πρώτα του καθήκοντα είναι ακριβώς να επανέλθουν οι καθορισμοί, να καταργηθούν οι βαθμοί των ανθυπασπιστών, το άλφα, βήτα, γάμμα. Να παραμείνει ένας βαθμός και να υπάρχει μισθολογική ανέλιξη στη βάση ακριβώς των χρόνων υπηρεσίας του καθενός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΔΑΜΟΥ)

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Ο κ. Γιωργάλλας.

Κύριε Γιωργάλλα, πόση ώρα εννά μιλήσετε;

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Είχα σκοπό να μιλήσω, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κοιτάξτε, έχουμε...

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

...θα είμαι πάρα πολύ σύντομος, διότι πρέπει να εγκριθούν οι κανονισμοί, για να τους επεξεργαστεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν μπορείτε να υπερβείτε τα πέντε λεπτά μάξιμουμ, κύριε Γιωργάλλα.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

...να τους επεξεργαστεί η γραμματεία, για να δημοσιευτούν, οπότε θα περιοριστώ σε κάποια σημεία της τοποθέτησής μου. Νομίζω την ουσία του όλου θέματος την απέδωσαν οι προλαλήσαντες συνάδελφοι της επιτροπής Άμυνας, όμως εκράτησα απ' όλους ένα στοιχείο το οποίο ίσως δείχνει και φανερώνει κάποια σημαντικά σημεία τα οποία θα πρέπει να προσεχθούν.

Όλοι οι συνάδελφοι το χαρακτήρισαν ένα σημαντικό θέμα, που αναδεικνύει τη σημερινή συνεδρία ή τη σημερινή μέρα ως ιστορική για την Εθνική Φρουρά. Και όμως αυτό το σημαντικό θέμα που καθιστά σήμερα ιστορική τη μέρα για την Εθνική Φρουρά κάποιοι το κακοποίησαν με προχειρότητα. Και αυτό το σώμα έχει βρεθεί πάρα πολλές φορές προ των εκβιαστικών, πιεστικών διλημάτων να ψηφίζει νομοθετήματα υπό καθεστώς πίεσης και έλλειψης χρόνου. Και αυτή η πολύ κακή, κάκιστη πρακτική πρέπει κάποτε να τελειώσει. Να τελειώσει για τον απλούστατο λόγο ότι οι βουλευτές -είμαι σίγουρος όλοι- θέλουμε να συζητούμε και να ψηφίζουμε νομοσχέδια, κανονισμούς, προτάσεις νόμου με άνεση χρόνου. Και αυτό είναι αναγκαίο, για να αποφεύγονται τα τραγικά λάθη, τραγικά λάθη τα οποία οδηγούν στη θεσμοθέτηση κακών νόμων. Και η κακονομία και η πολυνομία, κύριοι συνάδελφοι, είναι μάλιστα για το κυπριακό κράτος. Το κυπριακό κράτος έχει πολλούς νόμους, έχει πολλούς κακούς νόμους και έχει και πολλούς ανενεργούς νόμους. Και αυτό είναι αναπηρία σε μια δημοκρατία όπως τη δική μας.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι κανονισμοί των υπαξιωματικών της Εθνικής Φρουράς, όπως είπαμε, όλοι αναγνωρίζουν ότι ήταν ένα πολύ φλέγον θέμα, ένα θέμα το οποίο έφθανε στα όρια της καυτής πατάτας, ένα θέμα με συγκεκριμένες ημερομηνίες, που, αν περνούσαν, κάποιοι από τα στελέχη της Εθνικής Φρουράς θα θυματοποιούνταν. Ήταν ένα θέμα το οποίο έπρεπε να έρθει στη Βουλή και να συζητηθεί με άνεση χρόνου και να ψηφιστεί χωρίς πίεση και ελλείμματα.

Όλα αυτά τα γνώριζε η Βουλή. Τα γνώριζε η επιτροπή Άμυνας και πολύ έγκαιρα πίεζε το Υπουργείο Άμυνας να επιταχύνει τις διαδικασίες κατάθεσης των κανονισμών. Την κρισιμότητα όμως του θέματος, τα χρονοδιαγράμματα και τις ημερομηνίες τους, όπως επίσης και το γεγονός ότι κάποια στελέχη της Εθνικής Φρουράς ήταν καθηλωμένα για δεκαπέντε χρόνια χωρίς προαγωγές, όλα αυτά τα γνώριζε και το Υπουργείο Άμυνας, τα γνώριζε και ο Υπουργός Άμυνας. Τα γνώριζε και όμως κατέθεσε έξι κρίσιμα νομοσχέδια στις 10 Νοεμβρίου, με την απαίτηση να συζητηθούν, να αποφασιστούν και να οδηγηθούν στην ολομέλεια μέσα σε λίγες μέρες, με λίγες συνεδρίες και με συνοπτικές διαδικασίες!

Η επιτροπή Άμυνας υποχρεώθηκε να διαχειριστεί αυτή την αφόρητη κατάσταση, που η προχειρότητα ή η προεκλογική σκοπιμότητα κάποιων δημιούργησε και εκεί δημιουργήθηκε ακόμη μια δυσάρεστη κατάσταση: προσωπικές επιθέσεις, χυδαίες αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, υβριστικές δηλώσεις, κατηγορίες, πίεση, σκοπιμότητες! Αυτό το άθλιο, αντιπαραγωγικό κλίμα επικράτησε κατά τη συζήτηση περί της συζήτησης που γινόταν στη Βουλή. Γι' αυτό νομίζω είναι άξιοι συγχαρητηρίων οι συνάδελφοι, η γραμματεία της επιτροπής Άμυνας, που, παρά τη φοβερή πίεση χρόνου, παρά την πολλή κούραση, εργάστηκαν ακούραστα, προσπαθώντας να περιορίσουν τα λάθη και να φτιάξουν κανονισμούς αμερόληπτους, δίκαιους και λειτουργικούς. Εύχομαι να το πέτυχαν, γιατί πραγματικά μόνο έτσι θα εξαιρεθούν σε κάποιο βαθμό οι στρεβλώσεις που υπάρχουν στην ανέλιξη των επηρεαζόμενων στελεχών της Εθνικής Φρουράς, κάτι το οποίο θα παίξει ρόλο, σίγουρα, στο ηθικό τους και στην υπηρεσιακή τους απόδοση.

Θα συμφωνήσω με αυτό που είπε ο Πρόεδρος της Βουλής, ότι, αν κάτι πρέπει να κρατήσουμε απ' αυτή την ιστορία, είναι ότι πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες συζήτησης του νέου κανονισμού της Βουλής, γιατί αυτές οι κακές, καταχρηστικές πρακτικές πρέπει να εκλείψουν, γιατί το καλό του νομοθετικού έργου επηρεάζεται από τη λειτουργία της Βουλής και βέβαια το καλό νομοθετικό έργο εμβολιάζει τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της Δημοκρατίας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Γιωργάλλα.

Λοιπόν, επειδή πρέπει να διακόψουμε, αλλά, επειδή έχετε μιλήσει όλοι, νομίζω να προχωρήσουμε γρήγορα στην ψηφοφορία και να διακόψουμε.

Λοιπόν, προχωρούμε στην ψηφοφορία για τους υπ' αριθμόν 2 κανονισμούς.

Παρακαλώ, ψηφίστε.

Κύριε Καυκαλιά, ψήφισ' μου.

Λοιπόν, να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία για τους υπ' αριθμόν 3 κανονισμούς.

Παρακαλώ, ψηφίστε.

Ναι, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία για τους υπ' αριθμόν 4 κανονισμούς.

Παρακαλώ, ψηφίστε.

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Έντζιε έχουμε άλλο, Κώστα...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Όχι, όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν...

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Αδάμο, συνέχισε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, όι, έθθα συνεχίσουμε, Ευθύμιε. Υπάρχει τζαι ένας κανονισμός δαμαί!

Λοιπόν, διακόπτουμε για μετά την ομιλία του κ. Ταγιάνι. Είναι στις 12.15 μ.μ., αν δεν κάνω λάθος, η συνέχιση. Θα ειδοποιηθείτε με τα κουδούνια. Διακόπτουμε προσωρινά.

(Ωρα διακοπής: 10.55 π.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 12.19 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζουμε την πρωινή συνεδρία.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2016». Να διαβαστεί ο σκοπός, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Σκοπός του υπ' αριθμόν 5 νομοσχεδίου είναι η κατοχύρωση του γενικού δικαιώματος πρόσβασης του πολίτη στις πληροφορίες που κατέχουν δημόσιες αρχές, καθώς και η ρύθμιση του τρόπου άσκησης του δικαιώματος αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2016»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πάνικος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο μεταξύ της 1^{ης} Φεβρουαρίου και της 17^{ης} Οκτωβρίου 2017. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η Έφορος Κρατικού Αρχείου, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Κρατικού Αρχείου του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ένωσης Συντακτών Κύπρου (ΕΣΚ), της Οργάνωσης Πολιτών "Πολιτεία", της Access Info Europe, καθώς και του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου, του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, του Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας, του Κέντρου Μελετών Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', του Ινστιτούτου Ερευνών "Προμηθέας", του μη κερδοσκοπικού οργανισμού "Διεθνής Διαφάνεια-Κύπρος" και του ΣΕΛΚ. Το Πανεπιστήμιο Frederick, το Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου, το University of Central Lancashire Cyprus (UCLan Cyprus), το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ, το Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου και η Δεξαμενή Σκέψης "Θουκυδίδης", παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η κατοχύρωση του γενικού δικαιώματος πρόσβασης του πολίτη στις πληροφορίες που κατέχουν δημόσιες αρχές, καθώς και η ρύθμιση του τρόπου άσκησης του δικαιώματος αυτού.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορίζεται η διαδικασία και οι κανόνες άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα.
2. Καθορίζονται απόλυτες και μη απόλυτες εξαιρέσεις στην άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα, τις οποίες μπορεί να επικαλεστεί δημόσια αρχή για τη μη παροχή των ζητούμενων πληροφοριών.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, πληροφορίες η αποκάλυψη των οποίων εμπίπτει στις μη απόλυτες εξαιρέσεις δύναται να παρασχεθούν στον αιτούντα την αποκάλυψή τους, νοουμένου ότι το δημόσιο συμφέρον στο να διατηρηθεί η εξαίρεση των ζητούμενων πληροφοριών δεν υπερτερεί του δημόσιου συμφέροντος στην αποκάλυψή τους («προϋπόθεση της εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος»).

3. Εισάγεται ο θεσμός του Επιτρόπου Πληροφοριών και καθορίζονται οι αρμοδιότητες και ευθύνες του, καθώς και οι προϋποθέσεις διορισμού και παύσης αυτού.
4. Καθορίζονται οι κανόνες που διέπουν την επιβολή τελών για την παροχή των ζητούμενων πληροφοριών.
5. Ρυθμίζεται η πρόσβαση σε ιστορικά αρχεία και σε αρχεία που φυλάσσονται στο Κρατικό Αρχείο.
6. Καθορίζονται οι υποχρεώσεις των δημόσιων αρχών όσον αφορά την πληροφόρηση του πολίτη για τον τρόπο άσκησης του δικαιώματος σε πρόσβαση σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα.
7. Παρέχεται η δυνατότητα στον πολίτη όπως υποβάλλει παράπονο ή/και ένσταση, σε περίπτωση που πιστεύει ότι το δικαίωμα πρόσβασης σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα παραβιάζεται.

Κατά τη συζήτηση επί των προνοιών του νομοσχεδίου ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως εξέφρασε την άποψη ότι η παροχή στους πολίτες του δικαιώματος πρόσβασης σε δημόσια έγγραφα είναι μια καινοτομία η οποία διευρύνει το θεσμό της δημοκρατίας, προάγει τα θέματα διαφάνειας και συντείνει στην πάταξη της διαφθοράς μέσω της θέσπισης διαδικασιών ελέγχου της δημόσιας εξουσίας με τη συμμετοχή του πολίτη.

Ο αρμόδιος υπουργός αναφέρθηκε επίσης στους περιορισμούς που προβλέπονται στο νομοσχέδιο για την άσκηση του νέου αυτού δικαιώματος και σημείωσε ότι αυτοί καθορίστηκαν μετά από συγκριτική μελέτη που έγινε σε σχέση με νομοθεσίες άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη βάση των εξαιρέσεων που προβλέπονται στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόσβαση σε Δημόσια Έγγραφα, την οποία έχει κυρώσει η Κυπριακή Δημοκρατία. Ο ίδιος σημείωσε περαιτέρω ότι, όπως όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα, και το δικαίωμα πρόσβασης σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα εκτείνεται μέχρι να συναντήσει τα όρια των άλλων ανθρώπινων δικαιωμάτων και στο σημείο που να μην τα εμποδίζει.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συμφώνησε με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και ενημέρωσε την επιτροπή ότι, όπως και με τον οικείο νόμο που διέπει τη λειτουργία του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, στη βάση του νομοσχεδίου επιβάλλεται υποχρέωση στην ανεξάρτητη αρχή, στον Επίτροπο Πληροφοριών, όπως εκδώσει τις αναγκαίες οδηγίες και κατευθύνσεις, για να εφαρμόζεται σωστά και πλήρως ο υπό ψήφιση νόμος.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ενημέρωσε την επιτροπή ότι, λόγω της πολυπλοκότητας του αντικείμενου του νομοσχεδίου και δεδομένου του γεγονότος ότι επηρεάζει πέραν του ενός τομείς δικαίου, κατά το νομικό και νομοτεχνικό έλεγχό του μελετήθηκε τόσο η κυπριακή νομοθεσία όσο και καλές πρακτικές άλλων κρατών, οι οποίες προσαρμόστηκαν στα δεδομένα της Κύπρου.

Ο εκπρόσωπος της ΕΣΚ κατάθεσε ενώπιον της επιτροπής γραπτό υπόμνημα στο οποίο εκφράζεται η πάγια θέση αρχής της ΕΣΚ να στηρίζει, να υποστηρίζει και να προωθεί ό,τι διευκολύνει, διευρύνει και αναβαθμίζει την πρόσβαση των πολιτών, αλλά και των μελετητών και των δημοσιογράφων σε πληροφόρηση, είτε αυτή αφορά το δημόσιο τομέα είτε αφορά ευρύτερα ζητήματα δημόσιου συμφέροντος.

Ωστόσο, στο ίδιο υπόμνημα καταγράφεται η άποψη της ΕΣΚ ότι οι απαγορευτικές ή αποτρεπτικές πρόνοιες του νομοσχεδίου είναι πολλαπλάσιες των καταφατικών ή προτρεπτικών προνοιών και εκφράζεται προβληματισμός αναφορικά με την επίτευξη των στόχων του νομοσχεδίου, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς αυτούς. Περαιτέρω προβληματισμοί της ΕΣΚ αφορούν το ύψος των τελών που θα επιβάλλονται στη βάση των προνοιών του νομοσχεδίου και το ενδεχόμενο αυτό να είναι απαγορευτικό για την πρόσβαση από το μέσο πολίτη.

Ο εκπρόσωπος της Οργάνωσης Πολιτών “Πολιτεία” εξέφρασε την άποψη ότι με τον προτεινόμενο νόμο αναβαθμίζεται ποιοτικά η δημοκρατία, εκφράζοντας όμως τη γενική θέση ότι πρέπει να περιοριστούν όσο το δυνατό περισσότερο οι εξαιρέσεις στην άσκηση του δικαιώματος, ειδικότερα η εφαρμογή απόλυτων εξαιρέσεων.

Ο εκπρόσωπος της Access Info Europe κατάθεσε στην επιτροπή γραπτό υπόμνημα με λεπτομερείς εισηγήσεις για τροποποίηση συγκεκριμένων άρθρων του νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Κύπρου κατάθεσαν στην επιτροπή γραπτό υπόμνημα, στο οποίο εκφράζεται η άποψη ότι η εισαγωγή του δικαιώματος πρόσβασης σε έγγραφα του δημόσιου τομέα είναι ένα ιδιαίτερος σημαντικό βήμα για την ενίσχυση του δικαιώματος της πληροφόρησης και της διαφάνειας, σημειώνοντας όμως ότι η εισαγωγή του δικαιώματος αυτού συνοδεύεται από μεγάλο αριθμό εξαιρέσεων (απόλυτων και μη), που καθιστούν το δυνητικό πεδίο εφαρμογής του δικαιώματος και του νέου νόμου στην πράξη περιορισμένο.

Ο εκπρόσωπος του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου εξέφρασε την άποψη ότι το νομοσχέδιο είναι συντεταγμένο σε σωστή βάση και προς τη σωστή κατεύθυνση.

Ο εκπρόσωπος του Ινστιτούτου Ερευνών “Προμηθέας” συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, εκφράζοντας παράλληλα προβληματισμό αναφορικά με την έκταση των περιορισμών άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης σε πληροφορίες, σημειώνοντας ότι με την επιβολή περιορισμών ίσως αναιρεθεί το ίδιο το δικαίωμα.

Ο εκπρόσωπος του Κέντρου Ερευνών Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι του μη κερδοσκοπικού οργανισμού “Διεθνής Διαφάνεια-Κύπρος” και του ΣΕΛΚ κατάθεσαν από κοινού γραπτός λεπτομερείς εισηγήσεις για την τροποποίηση συγκεκριμένων άρθρων του νομοσχεδίου. Επιπρόσθετα, η εκπρόσωπος του μη κερδοσκοπικού οργανισμού “Διεθνής Διαφάνεια-Κύπρος” κατάθεσε γραπτό υπόμνημα στο οποίο σημειώνεται ότι για την αποτελεσματική εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου απαιτείται ουσιαστική ενίσχυση του Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, το οποίο θα αναλάβει τις αρμοδιότητες εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου, τόσο σε προσωπικό όσο και σε υλικούς πόρους.

Κατά τη συζήτηση επί των προνοιών του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν ιδιαίτερα τα πιο κάτω:

1. Οι εξαιρέσεις στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νόμου και κατ’ επέκταση στο ίδιο το δικαίωμα πρόσβασης σε πληροφορίες.

Η Έφορος Κρατικού Αρχείου ενημέρωσε την επιτροπή ότι οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στο νομοσχέδιο αφορούν περιπτώσεις όπου η πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες επιτρέπεται με βάση διατάξεις ειδικού νόμου, όπως π.χ. η πρόσβαση προσώπου σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, η οποία ρυθμίζεται με τον περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμο, ή δεν είναι συμβατή με υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή συνιστά ή τιμωρείται ως περιφρόνηση δικαστηρίου.

2. Οι περιορισμοί στην παροχή των ζητούμενων πληροφοριών με την επιβολή απόλυτων και μη απόλυτων εξαιρέσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η επιτροπή μελέτησε έκαστη εκ των εξαιρέσεων που προβλέπονται στο νομοσχέδιο σε συνάρτηση με την προώθηση της διαφάνειας και του δικαιώματος του πολίτη για πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα όπως αυτό θεσπίζεται από το νομοσχέδιο.

Ειδικότερα, η επιτροπή επέφερε τροποποιήσεις στις πιο κάτω προβλεπόμενες στο νομοσχέδιο εξαιρέσεις:

- α. Εξαίρεση που αφορά πληροφορίες οι οποίες ήταν ήδη στην κατοχή της δημόσιας αρχής κατά την υποβολή της αίτησης για αποκάλυψη πληροφοριών με σκοπό τη δημοσίευσή τους από την αρχή ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο σε κάποια μελλοντική καθορισμένη ή αόριστη ημερομηνία και είναι εύλογο υπό τις περιστάσεις να μην αποκαλυφθούν πριν από τη δημοσίευσή τους.

Τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με την πιθανή κατάχρηση της σχετικής πρόνοιας και την αναίρεση του δικαιώματος σε πρόσβαση σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα με αφορμή μελλοντική δημοσίευση των πληροφοριών χωρίς τον καθορισμό του χρόνου εντός του οποίου θα πραγματοποιηθεί η εν λόγω δημοσίευση.

Η Έφορος Κρατικού Αρχείου ενημέρωσε την επιτροπή ότι σκοπός της εν λόγω πρόνοιας είναι να δοθεί ευχέρεια στη δημόσια αρχή να ολοκληρώσει τις απαιτούμενες διαδικασίες για την προώθηση της δημοσίευσης των πληροφοριών.

Στη βάση των πιο πάνω η επιτροπή εισηγήθηκε όπως τροποποιηθεί η εν λόγω πρόνοια, ώστε να αφαιρεθεί η αναφορά σε μελλοντική αόριστη ημερομηνία και να αναφέρεται σε επικείμενη δημοσίευση των πληροφοριών. Η Έφορος Κρατικού Αρχείου και η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας συμφώνησαν με την εισήγηση αυτή.

- β. Η εξαίρεση που αφορά τη μη παροχή πληροφοριών η αποκάλυψη των οποίων παραβιάζει ή δυνατό να παραβιάσει τα οικονομικά συμφέροντα της Δημοκρατίας ή της κυβέρνησής της.
- Την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα η σύνταξη της πιο πάνω εξαίρεσης, αφού η αναφορά σε οικονομικά συμφέροντα της Δημοκρατίας ή της κυβέρνησης δεν αποτυπώνει την πρόθεση προστασίας πληροφοριών που σχετίζονται με την οικονομική, νομισματική και συναλλαγματική πολιτική του κράτους.
- Η επιτροπή εισηγήθηκε όπως επαναδιατυπωθεί η εν λόγω πρόνοια, με στόχο την αποσαφήνιση του νοήματός της. Με την εισήγηση αυτή συμφώνησε η Έφορος Κρατικού Αρχείου και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Νομικής Υπηρεσίας.
3. Τα τέλη που δυνατό να επιβληθούν δυνάμει των προνοιών του νομοσχεδίου, καθώς και ο καθορισμός του τρόπου υπολογισμού τους, είτε με κανονισμούς είτε με διάταγμα.
- Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε η διαφοροποίηση σε πρόσβαση σε πληροφορίες που πραγματοποιείται ατελώς και σε αναπαραγωγή του σχετικού υλικού η οποία προϋποθέτει κόστος και για την οποία επιβάλλεται τέλος. Μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τον προβληματισμό τους αναφορικά με τη δυνατότητα παρεμπόδισης της άσκησης του δικαιώματος με την επιβολή απαγορευτικών τελών.
- Ο εκπρόσωπος του Access Info ενημέρωσε την επιτροπή ότι σε άλλα κράτη δεν επιβάλλονται τέλη για τη λήψη πληροφοριών, ενώ με βάση τη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν επιβάλλονται τέλη για την αίτηση ή την πρόσβαση αλλά μόνο για το υλικό κόστος, όπως για φωτοτυπίες κ.λπ.
- Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας σημείωσε ότι σκοπός της επιβολής τέλους για την πρόσβαση σε πληροφορίες είναι να καλυφθεί το διοικητικό κόστος για τον εντοπισμό των σχετικών πληροφοριών από τη δημόσια αρχή.
- Η Έφορος Κρατικού Αρχείου ενημέρωσε περαιτέρω την επιτροπή ότι με βάση τη νομοθεσία για το Κρατικό Αρχείο ήδη προνοείται η δυνατότητα χρέωσης της πρόσβασης σε στοιχεία του Αρχείου για χρήση τους για ιστορικούς ή εμπορικούς σκοπούς, ενώ το Αρχείο επιβάλλει τέτοια χρέωση μόνο για εμπορικούς σκοπούς.
- Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ενημέρωσε την επιτροπή ότι, με βάση τον οικείο νόμο που διέπει τη λειτουργία της, το κόστος πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανέρχεται σε €17. Επιπρόσθετα, σημείωσε ότι στα πρότυπα δημοσίευσης που θα συνταχθούν από κάθε δημόσια αρχή για σκοπούς εφαρμογής των προνοιών του νομοσχεδίου θα περιλαμβάνεται ξεκάθαρη αναφορά σε υπηρεσίες που παρέχονται χωρίς τέλος και σε υπηρεσίες που παρέχονται με τέλος, καθώς και το ύψος του επιβαλλόμενου τέλους.
4. Η ανάθεση της άσκησης των καθηκόντων του Επιτρόπου Πληροφοριών στον εκάστοτε Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησαν οι διαφορές μεταξύ της πρόνοιας του νομοσχεδίου που ρυθμίζει τα προσόντα, τα κωλύματα και τις υποχρεώσεις του Επιτρόπου Πληροφοριών και των ανάλογων διατάξεων του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου, που ρυθμίζουν τα προσόντα, τα κωλύματα και τις υποχρεώσεις του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- Τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν κυρίως τον προβληματισμό τους αναφορικά με τη διαφοροποίηση των λόγων απόλυσης του Επιτρόπου Πληροφοριών, αφού επιτρέπουν την απόλυση του προσώπου που κατέχει τη θέση του Επιτρόπου Πληροφοριών χωρίς να απαιτείται παράλληλα η απόλυσή του από τη θέση του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- Την επιτροπή απασχόλησε περαιτέρω το ενδεχόμενο σύγκρουσης μεταξύ των καθηκόντων του Επιτρόπου Πληροφοριών και αυτών του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, δεδομένου ότι θα ασκούνται από το ίδιο πρόσωπο.
- Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ενημέρωσε την επιτροπή ότι υπάρχει πρόθεση τροποποίησης του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου, στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού του και εναρμόνισης των διατάξεών του με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, στην οποία περιλαμβάνεται τροποποίηση των σχετικών διατάξεων κατά τρόπο που θα συνάδει με τις προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις. Ανέφερε επίσης ότι μετά από έρευνα διαπιστώθηκε ότι σε αριθμό κρατών τα καθήκοντα του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και του Επιτρόπου Πληροφοριών ασκούνται από το ίδιο πρόσωπο.
5. Ο ορισμός του όρου “ιστορικό αρχείο” και οι προϋποθέσεις της μη εφαρμογής των προβλεπόμενων στο νομοσχέδιο εξαιρέσεων σε αρχεία που εμπίπτουν στον ορισμό αυτό.

Το νομοσχέδιο προβλέπει ότι ένα αρχείο χαρακτηρίζεται ως ιστορικό μετά την πάροδο είκοσι ετών από τη δημιουργία του, καθώς και ότι για αρχεία που είναι τοποθετημένα για διοικητικούς σκοπούς σε ένα φάκελο ή σε άλλη ανάλογη δέσμη ως ημερομηνία έναρξης της περιόδου αυτής λογίζεται η ημερομηνία κατά την οποία προστέθηκε στον εν λόγω φάκελο ή δέσμη το πιο πρόσφατο αρχείο.

Μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με τη δυνατότητα κατάχρησης της σχετικής πρόνοιας του νομοσχεδίου με την προσθήκη νέων αρχείων με μοναδικό σκοπό την αναβολή του χαρακτηρισμού του φακέλου ή της δέσμης ως ιστορικών.

Την επιτροπή απασχόλησε επίσης ο καθορισμός των εκατό ετών ως περιόδου μετά την οποία δεν εφαρμόζεται η προϋπόθεση της εξυπηρέτησης του δημόσιου συμφέροντος σε πληροφορίες που δεν αφορούν έρευνες και διαδικασίες που διεξάγονται από δημόσιες αρχές, αλλά εμπίπτουν στη μη απόλυτη εξαίρεση, με βάση την οποία εξαιρούμενες πληροφορίες είναι πληροφορίες που αφορούν την εφαρμογή συγκεκριμένων εκτελεστικών εξουσιών κατοχυρωμένων διά νόμου και η αποκάλυψή τους παραβιάζει ή δυνατόν να παραβιάσει την άσκηση αυτών των εξουσιών. Οι εν λόγω εκτελεστικές εξουσίες περιλαμβάνουν την πρόληψη ή την εξιχνίαση εγκλημάτων, τη σύλληψη υπόπτων ή παραβατών ή την ποινική δίωξη υπόπτων, την απονομή δικαιοσύνης, τον υπολογισμό ή τη συλλογή οποιουδήποτε φόρου ή τέλους ή παρόμοιας φύσεως επιβάρυνσης, τη διενέργεια ελέγχων μετανάστευσης ή τη διατήρηση της ασφάλειας και της τάξης σε φυλακές ή άλλα ιδρύματα όπου πρόσωπα κρατούνται νόμιμα.

Ειδικότερα, μέλη της επιτροπής διαφώνησαν με το μεγάλο χρονικό διάστημα που προβλέπεται, εκφράζοντας την άποψη ότι η περίοδος αυτή έχει ως αποτέλεσμα τη μη αποτελεσματική εφαρμογή της φιλοσοφίας του νομοσχεδίου, που σκοπεί στην προώθηση της διαφάνειας και τη διεύρυνση του θεσμού της δημοκρατίας.

Η επιτροπή εισηγήθηκε όπως οι σχετικές πρόνοιες τροποποιηθούν, ώστε η προαναφερόμενη περίοδος να μειωθεί από τα εκατό στα πενήντα χρόνια. Η Έφορος Κρατικού Αρχείου δεν έφερε ένσταση στην εν λόγω εισήγηση.

6. Ο καθορισμός της ημερομηνίας έναρξης της ισχύος των προνοιών του νομοσχεδίου μετά την πάροδο τριών ετών από την ημερομηνία δημοσίευσής του και η παροχή της δυνατότητας στο Υπουργικό Συμβούλιο με διάταγμά του να καθορίσει ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος για ορισμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου ημερομηνία διαφορετική από την προβλεπόμενη στο νομοσχέδιο για το σύνολο των προνοιών του.

Μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με την έκταση της χρονικής περιόδου που μεσολαβεί από τη δημοσίευση του προτεινόμενου νόμου μέχρι την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των προνοιών του.

Η Έφορος Κρατικού Αρχείου ενημέρωσε την επιτροπή ότι το χρονικό αυτό διάστημα παρέχεται, για να δοθεί ευχέρεια στις δημόσιες αρχές να λάβουν την κατάλληλη εκπαίδευση για την εφαρμογή του νόμου και να εκδώσουν τα αναγκαία έγγραφα, όπως τα σχέδια δημοσίευσης των πληροφοριών και τους κώδικες πρακτικής για την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου.

Την επιτροπή απασχόλησε επίσης η παρεχόμενη με τις σχετικές πρόνοιες δυνατότητα αναβολής της έναρξης της ισχύος ορισμένων εκ των προνοιών του νομοσχεδίου μετά την προβλεπόμενη σε αυτό ημερομηνία έναρξης της ισχύος του συνόλου των προνοιών του. Άποψη των μελών της επιτροπής είναι ότι σε τέτοιο ενδεχόμενο υπάρχει η δυνατότητα καταστρατήγησης των σκοπών του νομοσχεδίου.

Η επιτροπή εισηγήθηκε όπως τροποποιηθεί η σχετική πρόνοια, έτσι ώστε να παρέχεται στο Υπουργικό Συμβούλιο η δυνατότητα να καθορίζει διαφορετική ημερομηνία έναρξης της ισχύος για ορισμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου, σε ημερομηνία όμως προγενέστερη της προβλεπόμενης στο νομοσχέδιο για την έναρξη της ισχύος του συνόλου των προνοιών του.

Η Έφορος Κρατικού Αρχείου συμφώνησε με την εν λόγω εισήγηση της επιτροπής.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, σε συνεργασία με το Κρατικό Αρχείο και τη Νομική Υπηρεσία, κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, στο οποίο υιοθετήθηκε αριθμός επιμέρους παρατηρήσεων της επιτροπής, καθώς και οι εισηγήσεις της στα υπ' αριθμόν 2 και 6 σημεία.

Κατά την περαιτέρω συζήτηση του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν εκ νέου τα πιο κάτω θέματα:

1. Ο καθορισμός των επιβαλλόμενων δυνάμει του προτεινόμενου νόμου τελών, ειδικά καθόσον αφορά τον καθορισμό των επιβαλλόμενων τελών ή του τρόπου υπολογισμού τους, με κανονισμούς σε κάποιες περιπτώσεις ή με διάταγμα σε άλλες περιπτώσεις.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της κατά τη συζήτηση του θέματος αυτού, η επιτροπή αποφάσισε όπως τροποποιήσει το κείμενο του νομοσχεδίου, ώστε, σε κάθε περίπτωση που τα

επιβαλλόμενα τέλη ή ο τρόπος υπολογισμού τους καθορίζεται με κανονισμούς, αυτοί να κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

2. Οι διαφορές που παρατηρούνται μεταξύ προνοιών του νομοσχεδίου που αφορούν τα προσόντα, τα κωλύματα και τις υποχρεώσεις του Επιτρόπου Πληροφοριών και αυτών που προβλέπονται στον περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμο για τα προσόντα, τα κωλύματα και τις υποχρεώσεις του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησαν οι νομικές επιπτώσεις που ίσως προκύψουν λόγω των διαφορών αυτών, αφού θα ισχύουν παράλληλα για το ίδιο πρόσωπο διαφορετικές διατάξεις.

Ενόψει της σκοπούμενης τροποποίησης του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου, η επιτροπή αποφάσισε όπως αντικαταστήσει τις σχετικές πρόνοιες με αναφορά στον πιο πάνω νόμο, έτσι ώστε οι σχετικές διατάξεις του νόμου αυτού να ισχύουν για τον Επίτροπο Πληροφοριών. Με τον τρόπο αυτό, στο πρόσωπο που θα κατέχει τις δύο αυτές θέσεις θα εφαρμόζεται ενιαίο νομοθετικό πλαίσιο όσον αφορά τα προσόντα, τα κωλύματα και τις υποχρεώσεις και δε θα δημιουργείται καμία αμφισβήτηση ή σύγχυση όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων.

3. Ο καθορισμός των εκατό ετών ως περιόδου μετά την οποία δεν εφαρμόζεται η προϋπόθεση της εξυπηρέτησης του δημόσιου συμφέροντος για πληροφορίες που δεν αφορούν έρευνες και διαδικασίες που διεξάγονται από δημόσιες αρχές, αλλά εμπίπτουν στη μη απόλυτη εξαίρεση, με βάση την οποία πληροφορίες που αφορούν την εφαρμογή συγκεκριμένων εκτελεστικών εξουσιών κατοχυρωμένων διά νόμου και η αποκάλυψή τους παραβιάζει ή δυνατόν να παραβιάσει την άσκηση των εξουσιών αυτών είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της κατά τη συζήτηση του πιο πάνω θέματος, η επιτροπή αποφάσισε να τροποποιήσει τις σχετικές πρόνοιες, ώστε η προαναφερόμενη περίοδος να μειωθεί από εκατό σε πενήντα χρόνια.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου περαιτέρω τροποποιήσεις, με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνική άποψη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υποβάλλει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια της Βουλής για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Χ. ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Έχουμε τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε τροπολογίες. Χρειάζονται εξήγηση ή απλώς προχωρούμε;

Χ. ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ένα λεπτό μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, έχετε το λόγο.

Χ. ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Οι τροπολογίες που έχουμε βάλει είναι βασικά δύο. Η μία τροπολογία αφορά το μεγάλο διάστημα το οποίο δίνεται στις Αρχές, για να είναι έτοιμες να ανταποκριθούν στην εφαρμογή της νομοθεσίας, το οποίο ανέρχεται σε τρία χρόνια. Η μόνη δικαιολογία που παρουσιάστηκε ήταν το ότι χρειάζεται να εκπαιδευτούν οι λειτουργοί -δεν ξέρω τι εκπαίδευση χρειάζεται, ώστε να διαρκεί τρία χρόνια- για να απαντούν απλά στα ερωτήματα των πολιτών, για να δουν ορισμένα έγγραφα. Επομένως, αυτή είναι η μια η τροπολογία, η δεύτερη τροπολογία, ώστε να μειωθεί αυτή η περίοδος από τα τρία χρόνια στον ένα χρόνο. Η πρώτη τροπολογία που έχουμε είναι να αφαιρεθεί η πρόνοια η οποία λέει ότι η αλληλογραφία μεταξύ υπουργών δεν εμπίπτει κάτω από το νόμο. Πάρα πολύ συχνά επιστολές που φεύγουν από το ένα υπουργείο στο άλλο, από υπουργό σε υπουργό και από υπουργό σε άλλους κρατικούς αξιωματούχους είναι επιστολές και σημειώματα που ετοίμασαν οι λειτουργοί, είναι ένα θέμα το οποίο νομίζω ότι πρέπει να αφαιρεθεί. Πρέπει να υπάρχει διαφάνεια και είναι γι' αυτό το λόγο που έχει μπει αυτή η τροπολογία, με την ελπίδα τελικά, επαναλαμβάνω, να μην

έχουμε αυτή την παρεμπόδιση στην πρόσβαση των στοιχείων, στοιχεία για τα οποία αναμένω ότι οι πρώτοι που θα ενδιαφερθούν θα είναι οι δημοσιογράφοι.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψηφοφορία της πρώτης τροπολογίας.

Έχει και άλλους ομιλητές.

Ο κ. Δαμιανού.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Θα κάνετε ενιαία συζήτηση, αντιλαμβάνομαι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Πολύ πολύ σύντομα να πω ότι σε μια περίοδο εννέα μηνών έγινε μια πολύ σοβαρή δουλειά, για να φέρουμε αυτό το νομοσχέδιο, που είναι σημαντικό, εκεί που θεωρούμε ότι οφείλουμε έναντι της κοινωνίας. Γίνεται ένα βήμα μπροστά σε σχέση με τη διαφάνεια, την πρόσβαση του πολίτη σε δημόσια έγγραφα. Την ίδια ώρα, πρέπει να πω ότι στην αρχική του μορφή δεν ήταν και το καταλληλότερο, ήταν αποτέλεσμα της επεξεργασίας αυτών που έχουμε μπροστά μας σήμερα, αλλά εν πάση περιπτώσει εμείς το χαιρετίζουμε.

Σ' ό,τι αφορά τις τροπολογίες... Είναι ένα θέμα σ' ό,τι αφορά την πρώτη τροπολογία των Οικολόγων, που συζητήθηκε στην επιτροπή... Θεωρούμε ότι είναι λανθασμένο να λέμε σήμερα ότι ψηφίζουμε νόμο, για να εφαρμοστεί σε τρία χρόνια. Επομένως, θα συμφωνήσουμε με τη σύντμηση στον ένα χρόνο και βεβαίως οι υπηρεσίες να λάβουν το μήνυμα, να κινητοποιηθούν, να ενεργοποιηθούν, για να μπορέσουν να εφαρμόσουν αυτή τη νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ο κ. Δημητρίου.

Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να επαναλάβω και εγώ ότι είναι ένα σημαντικό νομοσχέδιο, έγινε μια διεξοδική συζήτηση στην επιτροπή Νομικών και είναι σημαντικό το βήμα που γίνεται αυτή τη στιγμή για πρόσβαση των πολιτών σε πληροφορίες του δημοσίου, σε μια διαδικασία πλήρους σιγά σιγά διαφάνειας. Σε σχέση με τις τροπολογίες και με την πρώτη τροπολογία ειδικά, έγινε μια συζήτηση... Δε θέλουμε να σκοτώσουμε αυτό το νομοσχέδιο για διαδικαστικούς λόγους. Κάνουμε το μεγάλο βήμα. Οι υπηρεσίες ζήτησαν τρία χρόνια και ας τους τα δώσουμε, να στήσουν τις υποδομές που χρειάζεται να στηθούν, για να το κάνουμε σωστά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε τώρα με τις τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2016»

1. Γίνεται εισήγηση για τη διαγραφή του άρθρου 32 του νομοσχεδίου και τη διενέργεια των αναγκαίων νομοτεχνικών τροποποιήσεων.
2. Γίνεται εισήγηση για την τροποποίηση του άρθρου 55 του νομοσχεδίου ως ακολούθως:
  - (α) Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (1) αυτού των λέξεων “τριών (3) ετών” (δεύτερη γραμμή) με τις λέξεις “ενός (1) έτους” και
  - (β) με την αντικατάσταση στο εδάφιο (2) αυτού των λέξεων “των τριών (3) ετών” (τρίτη γραμμή) με τις λέξεις “του ενός (1) έτους”.

Σημείωση:

Σκοπός των προτεινόμενων τροπολογιών είναι η διαγραφή από το κείμενο του νομοσχεδίου της εξαίρεσης στο δικαίωμα πρόσβασης σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα όσον αφορά πληροφορίες που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιας αρχής και σχετίζονται με υπουργική επικοινωνία που αφορά τη διαμόρφωση κυβερνητικής πολιτικής ή την παροχή συμβουλών από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή οποιαδήποτε αίτηση για την παροχή τέτοιων συμβουλών σε σχέση με τη διαμόρφωση κυβερνητικής πολιτικής, καθώς και τον καθορισμό νέας ημερομηνίας έναρξης της ισχύος των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου σε ένα αντί σε τρία χρόνια από τη δημοσίευσή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Ψηφίζουμε για την πρώτη τροπολογία.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ποια είναι η πρώτη;

Παρακαλώ τη γραμματέα να το εξηγήσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι εισήγηση για τη διαγραφή του άρθρου 32 του νομοσχεδίου και τη διενέργεια των αναγκαίων νομοτεχνικών τροποποιήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία. Ψηφίστε για την πρώτη τροπολογία.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Δέκα ψήφοι υπέρ και είκοσι πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δέκα ψήφους υπέρ, είκοσι πέντε εναντίον και καμία αποχή, η πρώτη τροπολογία απορρίπτεται.

Ψηφίζουμε τώρα για τη δεύτερη τροπολογία. Δε χρειάζεται να ξαναδιαβαστεί, είναι η σύντημη από τρία χρόνια σε ένα.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Είκοσι τέσσερις ψήφοι υπέρ, έντεκα εναντίον και ένας ή μια δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, έντεκα εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Δικαίωμα πρόσβασης σε πληροφορίες και πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Δημόσια αρχή. Άρθρο 4.

Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που είναι ιδιοκτησία του κράτους. Άρθρο 5.

Δυνατότητα πρόσθετου καθορισμού δημόσιας αρχής. Άρθρο 6.

Σχέδια δημοσίευσης. Άρθρο 7.

Δικαίωμα παροχής πληροφοριών. Άρθρο 8.

Αίτηση για παροχή πληροφοριών. Άρθρο 9.

Διευκρινίσεις και πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με αίτηση. Άρθρο 10.

Τέλη. Άρθρο 11.

Προθεσμία δημόσιας αρχής να επιληφθεί αίτησης. Άρθρο 12.

Τρόπος παροχής πληροφοριών στον αιτητή. Άρθρο 13.

Ειδικές πρόνοιες για μεταφερθέντα δημόσια αρχεία. Άρθρο 14.

Εξαίρεση όπου το κόστος παροχής πληροφοριών υπερβαίνει το εύλογο κόστος. Άρθρο 15.

Επιβολή τελών για παροχή πληροφοριών όπου το κόστος υπερβαίνει το εύλογο κόστος. Άρθρο 16.

Καθήκον δημόσιας αρχής για παροχή βοήθειας και συμβουλών σε αιτητές. Άρθρο 17.

Απόρριψη αίτησης παροχής πληροφοριών. Άρθρο 18.

Απόλυτες και μη απόλυτες εξαιρέσεις. Άρθρο 19.

Πληροφορίες στις οποίες ο αιτητής έχει πρόσβαση μέσω άλλων μεθόδων. Άρθρο 20.

Πληροφορίες που κατέχει δημόσια αρχή με σκοπό τη δημοσίευσή τους. Άρθρο 21.

Πληροφορίες που σχετίζονται με ή παρέχονται από σώματα ασφαλείας και κατέχονται από δημόσια αρχή. Άρθρο 22.

Πληροφορίες που επηρεάζουν την εθνική ασφάλεια. Άρθρο 23.

Άμυνα. Άρθρο 24.

Διεθνείς σχέσεις. Άρθρο 25.

Οικονομία. Άρθρο 26.

Έρευνες και διαδικασίες που διεξάγονται από δημόσιες αρχές. Άρθρο 27.

Εφαρμογή εκτελεστικών εξουσιών κατοχυρωμένων διά νόμου. Άρθρο 28.

Δικαστικά αρχεία. Άρθρο 29.

Αρμοδιότητες ελέγχου. Άρθρο 30.

Βουλή των Αντιπροσώπων. Άρθρο 31.

Διαμόρφωση κυβερνητικής πολιτικής. Άρθρο 32.

Ασφάλεια και υγεία. Άρθρο 33.

Πληροφορίες που δόθηκαν υπό τον όρο της εμπιστευτικότητας και εχεμύθειας ή του επαγγελματικού απορρήτου - Εμπορικά συμφέροντα. Άρθρο 34.

Επίτροπος Πληροφοριών. Άρθρο 35.

Προσόντα, κωλύματα και υποχρεώσεις επιτρόπου. Άρθρο 36.

Αρμοδιότητες του επιτρόπου. Άρθρο 37.

Σχέδια δημοσίευσης και πρότυπα σχέδια δημοσίευσης. Άρθρο 38.

Κώδικες πρακτικής. Άρθρο 39.

Συστάσεις πρακτικής. Άρθρο 40.

Εξουσίες εισόδου και επιθεώρησης. Άρθρο 41.

Υποβολή παραπόνου προς τον επίτροπο. Άρθρο 42.

Εξέταση παραπόνων ή αυτεπάγγελτη έρευνα από τον επίτροπο. Άρθρο 43.

Έκδοση απόφασης επιτρόπου. Άρθρο 44.

Δικαίωμα ένστασης. Άρθρο 45.

Επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 46.

Προσφυγή. Άρθρο 47.

Ερμηνεία Μέρους VI. Άρθρο 48.

Μη εφαρμογή εξαιρέσεων σε ιστορικά αρχεία. Άρθρο 49.

Μη εφαρμογή εξαιρέσεων σε ιστορικά αρχεία που φυλάσσονται στο Κρατικό Αρχείο. Άρθρο 50.

Αποφάσεις σχετικά με μεταφερθέντα δημόσια αρχεία που δεν είναι ανοιχτά για επιθεώρηση από το κοινό. Άρθρο 51.

Δυσφήμιση. Άρθρο 52.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 53.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 54.

Έναρξη της ισχύος των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 55.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ψηφίσουμε για τα άρθρα όπως έχουν τροποποιηθεί με τη δεύτερη τροπολογία.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες, τριάντα οκτώ ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, ουδεμίαν εναντίον και ουδεμίαν αποχή, τα άρθρα 1 έως 55 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ και ψηφίστε.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ παρόντες. Τριάντα επτά ψήφοι υπέρ. Ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, ουδεμίαν εναντίον και ουδεμίαν αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Πάμε τώρα στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, το οποίο θα προωθηθεί νοουμένου ότι ψηφίζεται το υπ' αριθμόν 5. Ψηφίστηκε το υπ' αριθμόν 5, άρα προχωρούμε.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Ο περί Κρατικού Αρχείου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017». Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εναρμόνιση των διατάξεων του περί Κρατικού Αρχείου Νόμου με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου «Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2016», το οποίο προωθείται ταυτόχρονα ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων για ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Κρατικού Αρχείου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος
Δημήτρης Δημητρίου
Αριστος Δαμιανού
Ευανθία Σάββα

Νίκος Κέττηρος
Χριστιάνα Ερωτοκρίτου
Πανίκος Λεωνίδου
Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιουνίου και στις 22 Νοεμβρίου 2017. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίασης κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Κρατικού Αρχείου του ίδιου υπουργείου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση των διατάξεων του περί Κρατικού Αρχείου Νόμου με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου «Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2016», με το οποίο σκοπείται η κατοχύρωση του γενικού δικαιώματος πρόσβασης του πολίτη στις πληροφορίες που κατέχουν δημόσιες αρχές, καθώς και η ρύθμιση του τρόπου άσκησης του δικαιώματος αυτού και το οποίο προωθείται ταυτόχρονα ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων για ψήφιση.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Παρέχεται η δυνατότητα στη Συμβουλευτική Επιτροπή, που διορίζεται δυνάμει των διατάξεων του περί Κρατικού Αρχείου Νόμου, να υποβάλλει εισηγήσεις στον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για θέματα που αφορούν την εφαρμογή του περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμου σε σχέση με πληροφορίες που περιέχονται σε δημόσια αρχεία τα οποία εμπίπτουν στον ορισμό του όρου "ιστορικά αρχεία" όπως αυτός περιέχεται στο νομοσχέδιο.
2. Αντικαθίστανται οι υφιστάμενες διατάξεις του περί Κρατικού Αρχείου Νόμου αναφορικά με την επιθεώρηση δημόσιων αρχείων με ρυθμίσεις που προβλέπουν:
  - α. την επιβολή καθήκοντος στον Έφορο Κρατικού Αρχείου να προβαίνει σε διευθετήσεις για την παροχή λογικών διευκολύνσεων προς το κοινό για επιθεώρηση και λήψη αντιγράφων των δημόσιων αρχείων που βρίσκονται στο Κρατικό Αρχείο και είναι προσβάσιμα δυνάμει των διατάξεων του περί Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμου και
  - β. ότι για τα δημόσια αρχεία που βρίσκονται σε τόπους φύλαξης εκτός του Κρατικού Αρχείου, οι οποίοι έχουν οριστεί δυνάμει των διατάξεων του περί Κρατικού Αρχείου Νόμου, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ορίζει όπως γίνουν διευθετήσεις για την επιθεώρησή τους ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τα δημόσια αρχεία που βρίσκονται στο Κρατικό Αρχείο.

Η Έφορος Κρατικού Αρχείου ενημέρωσε την επιτροπή ότι η προτεινόμενη τροποποίηση του περί Κρατικού Αρχείου Νόμου κατέστη αναγκαία λόγω της προώθησης στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση του νομοσχεδίου «Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2016», έτσι ώστε να προσαρμοστούν οι πρόνοιες του βασικού νόμου στα νέα δεδομένα που δημιουργούνται με το εν λόγω νομοσχέδιο που προωθείται για ψήφιση.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου.

Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στο κείμενο του νομοσχεδίου τροποποιήσεις με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών του, καθώς και τη βελτίωσή του από νομοτεχνική άποψη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υποβάλλει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια της Βουλής για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εάν δεν υπάρχουν ομιλητές, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος των διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφοφορία, παρακαλώ.

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες. Τριάντα επτά υπέρ. Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, ουδεμίαν εναντίον και ουδεμίαν αποχή, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κρατικού Αρχείου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά παρόντες. Υπέρ τριάντα επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, ουδεμίαν εναντίον και ουδεμίαν αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 7 μέχρι 12 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Σύστασης και Λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Αστυνομίας Νόμος του 2017», «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017», «Ο περί Ρυθμίσεως Ορισμένων Ανακριτικών Εξουσιών (Υπό Κάλυψη Αστυνομικοί) Νόμος του 2017», «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017», «Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017» και «Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017». Παρακαλώ να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής για την πρόληψη και την πάταξη της διαφθοράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Νίκος Κέττηρος

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια και κανονισμούς σε αριθμό συνεδριών της, που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο μεταξύ της 17^{ης} Φεβρουαρίου και της 22^{ας} Νοεμβρίου 2017. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, εκπρόσωποι της αστυνομίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου.

Σκοπός των νομοσχεδίων και των κανονισμών είναι η υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής για την πρόληψη και την πάταξη της διαφθοράς, ειδικότερα στην αστυνομία, με τη συμπερίληψη και/ή την ενίσχυση των ρυθμίσεων που αφορούν τον καθορισμό και τη δίωξη αδικημάτων διαφθοράς, καθώς και των προβλεπόμενων ποινών.

Ειδικότερα, με το υπ' αριθμόν 1 νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Συστήνεται Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (ΥΕΕ) στην Αστυνομία Κύπρου, η οποία υπάγεται διοικητικά και επιχειρησιακά στον Αρχηγό Αστυνομίας και είναι αρμόδια, υπό την εποπτεία του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, για τη συλλογή, την επεξεργασία, την αξιολόγηση και τη διερεύνηση πληροφοριών για θέματα διαφθοράς στην αστυνομία, καθώς και τη διερεύνηση και τη δίωξη αδικημάτων διαφθοράς που διαπράττουν μέλη της αστυνομίας.
2. Ρυθμίζεται η στελέχωση της ΥΕΕ με μέλη της αστυνομίας που επιλέγονται από τριμελή επιτροπή και μετατίθενται από τον Αρχηγό Αστυνομίας για περίοδο τεσσάρων ετών, με δικαίωμα παράτασης για δύο επιπρόσθετα έτη, και ορίζεται ότι ως διευθυντής της ΥΕΕ υπηρετεί Ανώτερος Αξιωματικός της αστυνομίας, ο οποίος ορίζεται από τον Αρχηγό Αστυνομίας μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.
3. Καθορίζονται τα προσόντα των μελών της ΥΕΕ, τα οποία περιλαμβάνουν διάκριση στον επαγγελματισμό, στην αποδοτικότητα, στην αποτελεσματικότητα, στο ήθος, στη διαγωγή, στην υπευθυνότητα και στην ευσυνειδησία, καθώς και εμπειρία στη συλλογή, στην αξιολόγηση και στην αξιοποίηση πληροφοριών, στη διεξαγωγή ανακρίσεων και στη διερεύνηση υποθέσεων.
4. Αποκλείονται από μετάθεση και υπηρεσία στην ΥΕΕ μέλη της αστυνομίας που έχουν προηγούμενες πειθαρχικές καταδίκες πέραν της ποινής της επίπληξης ή έχουν τιμωρηθεί για παράπτωμα το οποίο μαρτυρά έλλειψη συνείδησης του υπηρεσιακού καθήκοντος και ακεραιότητα χαρακτήρα ή για τα οποία υπάρχουν πληροφορίες για ύποπτες διασυνδέσεις τους.
5. Παρέχονται στα μέλη της ΥΕΕ, για σκοπούς διερεύνησης πληροφοριών για την καταπολέμηση της διαφθοράς, οι ακόλουθες μεταξύ άλλων εξουσίες:
  - α. Απρόσκοπτη πρόσβαση σε βιβλία, έγγραφα, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και αρχεία όλων των τμημάτων και υπηρεσιών της αστυνομίας και άλλων υπηρεσιών του ευρύτερου δημόσιου τομέα για θέματα που αφορούν μέλη της αστυνομίας, την/το σύζυγο και τα τέκνα τους.
  - β. Παροχή από το Τμήμα Φορολογίας οποιωνδήποτε πληροφοριών που αποκτούνται από αυτό και που σχετίζονται με τη διάπραξη αδικήματος διαφθοράς από μέλη της αστυνομίας.
  - γ. Δικαίωμα υποβολής αιτήματος στον Έφορο Φορολογίας να ασκήσει τις αρμοδιότητές του και να απαιτήσει από οποιοδήποτε μέλος της αστυνομίας για το οποίο υπάρχουν πληροφορίες για διάπραξη αδικήματος διαφθοράς να υποβάλει δήλωση κατάστασης περιουσίας.
  - δ. Αποκάλυψη τραπεζικών λογαριασμών ή πληροφοριών αναφορικά με μέλος της αστυνομίας για το οποίο υπάρχουν πληροφορίες για διάπραξη αδικήματος διαφθοράς ή αναφορικά με λογαριασμό εξαρτημένων προσώπων του και του/της συζύγου του.
  - ε. Δέσμευση κινητής και ακίνητης περιουσίας, σε περίπτωση που μέλος της αστυνομίας δύναται να κατηγορηθεί για διάπραξη γενεσιουργού αδικήματος, όπως αυτό καθορίζεται στον περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμο.
6. Παρέχονται επίσης, στα πλαίσια εκτέλεσης της αποστολής της ΥΕΕ και κατά τη διενέργεια επιχειρήσεων, ερευνών ή αιφνιδιαστικών ελέγχων προς διαπίστωση διάπραξης αδικήματος διαφθοράς, οι ακόλουθες εξουσίες στα μέλη αυτής:
  - α. Υποβολή αιτήματος για άρση του απορρήτου της ιδιωτικής επικοινωνίας μέλους της αστυνομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων) Νόμου.
  - β. Χρήση ειδικών τεχνικών μέσων καταγραφής ήχου και εικόνας για εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων.
  - γ. Διενέργεια αιφνιδιαστικών ελέγχων ναρκωτέστ και αλκοτέστ.
  - δ. Απαίτηση για υποβολή δήλωσης περιουσιακών στοιχείων ("πόθεν έσχες") από μέλος της αστυνομίας που αναλαμβάνει και εκτελεί καθήκοντα στην ΥΕΕ.
7. Προβλέπεται ότι με την εκούσια ανάληψη των καθηκόντων τους τα μέλη της αστυνομίας που υπηρετούν στην ΥΕΕ συναινούν στην έκθεσή τους σε ευρύτερο έλεγχο της οικονομικής και ιδιωτικής τους ζωής και παραχωρούν τη συγκατάθεσή τους για άρση του τραπεζικού τους απορρήτου και των τηλεπικοινωνιακών τους δεδομένων.

8. Ρυθμίζονται ζητήματα προστασίας μέλους της αστυνομίας που παρέχει πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές και δεν εμπλέκεται σε πράξη διαφθοράς, για την παρεμπόδιση λήψης εκδικητικών μέτρων εναντίον του και παρέχονται κίνητρα για την υπηρέσεια του.
9. Προβλέπεται η ετοιμασία ετήσιας Έκθεσης Πεπραγμένων της ΥΕΕ, η οποία περιλαμβάνει παρατηρήσεις και εισηγήσεις αναφορικά με την αξιολόγηση των κινδύνων από φαινόμενα διαφθοράς, αντίγραφο της οποίας υποβάλλεται με τη μορφή “απόρρητου εγγράφου” στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως.

Με το υπ’ αριθμόν 2 νομοσχέδιο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορίζονται οι όροι “πράξεις διαφθοράς” και “πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς” ως ακολούθως:
  - α. Ο όρος “πράξεις διαφθοράς” ερμηνεύεται ως τα αδικήματα που προβλέπονται στον περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικό) Νόμο, στον περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικό) Νόμο, στον περί Πρόληψης της Διαφθοράς Νόμο, στον περί Αθέμιτης Κτήσης Περιουσιακού Οφέλους από Αξιωματούχους και Λειτουργούς του Δημοσίου Νόμο, καθώς και τα αδικήματα που περιλαμβάνονται στον περί Ποινικού Κώδικα Νόμο, τα οποία εμπεριέχουν το στοιχείο του δεκασμού ή της κατάχρησης εξουσίας ή εμπιστοσύνης ή εναντίον της άσκησης νόμιμης εξουσίας, και οποιαδήποτε άλλα αδικήματα που από τη φύση τους θα συνιστούσαν πράξη διαφθοράς.
  - β. Ο όρος “πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς” σημαίνει άλλες καταχρηστικές ή αθέμιτες συμπεριφορές, ενέργειες, παραλείψεις ή πρακτικές οι οποίες παραβιάζουν ή δυνατόν να παραβιάσουν το δημόσιο συμφέρον, περιλαμβανομένων της κατάχρησης εξουσίας, της μεγάλης κλίμακας κακοδιαχείρισης, της ύπαρξης σύγκρουσης συμφερόντων και της παράβασης οποιασδήποτε νομικής υποχρέωσης, και περιλαμβάνει τη συγκάλυψη όλων ή οποιουδήποτε από τα ανωτέρω.
2. Αυξάνονται οι πειθαρχικές ποινές κατά τρόπο ώστε η επιβολή της πειθαρχικής ποινής της μετάθεσης να καθορίζεται σε ένα μέχρι πέντε έτη και η χρηματική ποινή να έχει ανώτατο όριο το ποσό των €10.000.
3. Θεσπίζεται το αδίκημα της διαφθοράς για μέλος της αστυνομίας που διαπράττει, συμμετέχει, συντρέχει ή παρέχει καθοδήγηση ή συμβουλή στη διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος διαφθοράς, όπως αυτό καθορίζεται στον όρο “πράξεις διαφθοράς”.
4. Θεσπίζεται το πειθαρχικό παράπτωμα της διάπραξης αδικήματος διαφθοράς από μέλος της αστυνομίας, όπως αυτό καθορίζεται στον όρο “πράξεις διαφθοράς”, για το οποίο προβλέπεται η ποινή της απόλυσης ή της υποχρεωτικής αφυπηρέτησης και η δήμευση της περιουσίας του, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Συγκάλυψης Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις Νόμου.
5. Επιβάλλεται η υποχρέωση στα μέλη της Αστυνομίας Κύπρου όπως καταγγέλλουν ή παρέχουν στην ΥΕΕ πληροφορίες ή στοιχεία για πράξεις διαφθοράς που υποπίπτουν στην αντίληψή τους ή περιέρχονται εις γνώσιν τους.
6. Θεσπίζονται τα αδικήματα της συγκάλυψης, της παράλειψης, της απόκρυψης ή της ανοχής γεγονότων που αφορούν αδικήματα διαφθοράς που διαπράχθηκαν από μέλος της αστυνομίας και της παρεμπόδισης έρευνας που διεξάγεται με βάση τις εξουσίες της ΥΕΕ. Για τα εν λόγω αδικήματα προβλέπεται ποινή φυλάκισης μέχρι πέντε έτη ή χρηματική ποινή μέχρι €50.000 ή και οι δύο αυτές ποινές.
7. Παρέχεται η δυνατότητα στον Αρχηγό Αστυνομίας για λήψη μέτρων προστασίας για μέλη της αστυνομίας που καταγγέλλουν ή παρέχουν στοιχεία ή πληροφορίες για πράξεις διαφθοράς ή πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς.

Με το υπ’ αριθμόν 3 νομοσχέδιο, όπως αυτό αρχικά κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Επιτρέπεται η δραστηριοποίηση υπό κάλυψη αστυνομικού μετά από εξουσιοδότηση που παραχωρείται μόνο για την πρόληψη ή εξιχνίαση σοβαρών ποινικών αδικημάτων και εφόσον ικανοποιούνται συγκεκριμένα κριτήρια.
2. Ρυθμίζεται η εκπαίδευση που πρέπει να παρέχεται σε αστυνομικούς που θα ενεργούν υπό κάλυψη, καθώς και ο βαθμός εμπλοκής τους σε παράνομες δραστηριότητες.
3. Η συναίνεση του επηρεαζόμενου μέλους της αστυνομίας τίθεται ως προϋπόθεση για την εκτέλεση καθήκοντος υπό κάλυψη αστυνομικού.
4. Προβλέπεται η δυνατότητα παραχώρησης παράλληλης ταυτότητας σε υπό κάλυψη αστυνομικό για σκοπούς προστασίας του και ρυθμίζεται η προστασία και η μη αποκάλυψη της ταυτότητάς του,

περιλαμβανομένου του τρόπου κατάθεσής του ενώπιον του δικαστηρίου, περιλαμβανομένης της εφαρμογής του περί Προστασίας Μαρτύρων Νόμου.

5. Ρυθμίζεται η αστική ευθύνη των αστυνομικών που ενεργούν υπό κάλυψη.
6. Θεσπίζονται ποινικά αδικήματα, σε περίπτωση δημοσιοποίησης εγγράφων και πληροφοριών που σχετίζονται με την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου.

Με τους υπ' αριθμόν 4 κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τον περί Αστυνομίας Νόμο, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Εισάγεται στους περί Αστυνομίας (Γενικούς) Κανονισμούς η υποχρέωση υποβολής υποψήφιου μέλους της αστυνομίας σε έλεγχο ναρκωτέσ με τη λήψη γενετικού υλικού κατά το τελικό στάδιο της διαδικασίας πρόσληψης και πριν από την πρόσληψή του στην αστυνομία, καθώς και η υποχρέωση λήψης γενετικού υλικού DNA από υφιστάμενα και νεοεισερχόμενα μέλη της αστυνομίας.
2. Αυξάνεται η χρονική περίοδος διαγραφής των πειθαρχικών ποινών από το ατομικό δελτίο μέλους της αστυνομίας και προβλέπεται ότι η ποινή του υποβιβασμού κατά βαθμό ή τάξη δεν παραγράφεται.
3. Προβλέπεται ότι η καταδίκη για ποινικό αδίκημα διαγράφεται από το ατομικό δελτίο μέλους της αστυνομίας μετά την παραγραφή της, όπως προβλέπεται στον περί Αποκαταστάσεως Καταδικασθέντων Νόμο.
4. Επεκτείνεται η παροχή ειδικού επιδόματος σε μέλη της αστυνομίας που ασχολούνται με εξειδικευμένα καθήκοντα ή με καθήκοντα που ενέχουν το στοιχείο της επικινδυνότητας και αποδεδειγμένα εκτίθενται σε υπηρεσιακούς κινδύνους.

Με τους υπ' αριθμόν 5 κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τον περί Αστυνομίας Νόμο, όπως αρχικά κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Συστήνεται μόνιμη τριμελής επιτροπή για την εκδίκαση πειθαρχικών υποθέσεων διαφθοράς από μέλη της αστυνομίας, η οποία απαρτίζεται από δύο μέλη της Νομικής Υπηρεσίας ή πρώην μέλη της Δικαστικής Υπηρεσίας και ένα Ανώτερο Αξιωματικό, με δικαιοδοσία να εκδικάζει υποθέσεις εναντίον μελών της αστυνομίας μέχρι και του βαθμού του Ανώτερου Υπαστυνόμου.
2. Προβλέπεται ότι την υπόθεση ενώπιον της πιο πάνω αναφερόμενης επιτροπής παρουσιάζει μέλος της αστυνομίας το οποίο ορίζεται από τον Αρχηγό Αστυνομίας, διαθέτει επαρκή εμπειρία σε δικαστικές διαδικασίες και κατέχει πτυχίο νομικής και βαθμό μέχρι τον Ανώτερο Υπαστυνόμο.
3. Παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως να εφεισιβάλει ενώπιον του Συμβουλίου Εφέσεων την απόφαση της πιο πάνω αναφερόμενης επιτροπής για το λόγο ότι η επιβληθείσα ποινή ήταν ανεπαρκής ή να εφεισιβάλει αθωωτική απόφαση της επιτροπής κατ' αναλογίαν των όρων που ισχύουν σε ποινικές υποθέσεις.
4. Αναθεωρούνται και αυξάνονται οι προβλεπόμενες στους περί Αστυνομίας (Πειθαρχικούς) Κανονισμούς πειθαρχικές ποινές και διαβαθμίζονται ανάλογα με τη σοβαρότητα του πειθαρχικού αδικήματος.
5. Προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που επιβάλλεται ποινή από δικαστήριο σε μέλος της αστυνομίας για τη διάπραξη ποινικού αδικήματος διαφθοράς και ανεξάρτητα από την εν λόγω ποινή, η πιο πάνω αναφερόμενη επιτροπή επιβάλλει την πειθαρχική ποινή της απόλυσης ή τον εξαναγκασμό σε παραίτηση.
6. Ρυθμίζεται η γνωστοποίηση σε όλα τα μέλη της αστυνομίας των αποφάσεων και των ποινών που επιβλήθηκαν σε μέλη της αστυνομίας στα πλαίσια πειθαρχικής υπόθεσης.

Με τους υπ' αριθμόν 6 κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τον περί Αστυνομίας Νόμο, τροποποιούνται οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμοί με τη συμπερίληψη σ' αυτούς πρόνοιες με βάση την οποία τα υποψήφια για προαγωγή μέλη κωλύονται από πειθαρχική καταδίκη η οποία δεν έχει διαγραφεί σύμφωνα με τους περί Αστυνομίας (Γενικούς) Κανονισμούς, των οποίων η τροποποίηση προτείνεται με τους υπ' αριθμόν 4 κανονισμούς.

Κατά τη συζήτηση των προνοιών των νομοσχεδίων και των κανονισμών ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε την επιτροπή για τα ακόλουθα:

1. Στα πλαίσια της προσπάθειας για αναγνώριση και αποτύπωση του εύρους του προβλήματος της διαφθοράς στο αστυνομικό σώμα εκπονήθηκαν αρχικά από την αστυνομία δύο μελέτες και μια εμπειρική έρευνα, στην οποία μετείχαν περίπου τετρακόσια μέλη της αστυνομίας, μέσω των οποίων έχει αποτυπωθεί το πρόβλημα της διαφθοράς.

2. Στην εμπειρική έρευνα, η οποία ολοκληρώθηκε το Φεβρουάριο του 2016, παρουσιάζονται αφενός τα προβληματικά πεδία εντός της αστυνομίας και γίνονται αφετέρου εισηγήσεις για μέτρα που είναι αναγκαία, ώστε να προκύψουν τα θεμιτά αποτελέσματα, τα οποία κατατάσσονται σε τρεις πυλώνες, στο νομοθετικό, στον υλικότεχνικό και στον πυλώνα που αφορά το ανθρώπινο δυναμικό.
3. Η προσέγγιση που υιοθετήθηκε από την Αστυνομία Κύπρου και το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ήταν η υιοθέτηση μηχανισμών και η λήψη τέτοιων μέτρων, ώστε να παραχωρούνται σε αυτόνομη και ανεξάρτητη υπηρεσία ειδικές εξουσίες και αρμοδιότητες για πιο αποτελεσματικό έλεγχο.
4. Τα νομοσχέδια και οι κανονισμοί που βρίσκονται ενώπιον της επιτροπής αποτελούν μέρος πακέτου νομοθετικών μέτρων το οποίο προωθείται από το υπουργείο και στο οποίο περιλαμβάνονται επίσης δύο νομοσχέδια τα οποία ρυθμίζουν την παρακολούθηση της ιδιωτικής επικοινωνίας και την προστασία των προσώπων που παρέχουν πληροφορίες ή καταγγέλλουν πράξεις διαφθοράς.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα καλωσόρισε τις προτεινόμενες ρυθμίσεις και εξέφρασε την ετοιμότητα του γραφείου της να συνδράμει την υιοθέτηση των ρυθμίσεων αυτών κατά τρόπο συμβατό με τον περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμο.

Ο Αρχηγός Αστυνομίας ενημέρωσε την επιτροπή για τα ακόλουθα:

1. Λόγω της ανεπάρκειας των μέτρων αντιμετώπισης της διαφθοράς το πρόβλημα οξύνθηκε. Αν δε δοθούν στην αστυνομία όλα εκείνα τα νομικά όπλα που διαθέτουν οι αστυνομίες χωρών που αποτελούν πρότυπα στην πρόληψη και πάταξη της αστυνομικής διαφθοράς, το πρόβλημα θα συνεχίσει να διογκώνεται με διαστάσεις και επιδράσεις πολύ αρνητικές για την κοινωνία, αλλά και για την οικονομία της Δημοκρατίας.
2. Μετά τις δύο διαδοχικές ακαδημαϊκές έρευνες και την εμπειρική έρευνα που διεξήχθησαν κατόπιν οδηγιών της αστυνομίας, διαπιστώθηκε για πρώτη φορά επιστημονικά και τεκμηριωμένα η υφή και η διάσταση του προβλήματος της διαφθοράς στην Αστυνομία Κύπρου.
3. Μετά την ολοκλήρωση των πιο πάνω ερευνών, η αστυνομία προέβη σε συγκεκριμένες εισηγήσεις προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Ως αποτέλεσμα, κατατέθηκαν τα νομοσχέδια και οι κανονισμοί που βρίσκονται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών, με τα οποία επιχειρείται η οριοθέτηση ενός ξεκάθਾਰου, σαφούς και δυναμικού πλαισίου, μέσω του οποίου η προσπάθεια πρόληψης και πάταξης της διαφθοράς εντός της αστυνομίας τίθεται σε εντελώς νέα και στέρεα θεμέλια, πλήρως εναρμονισμένα με την αδήριτη και επιβαλλόμενη ανάγκη για κατά μέτωπον επίθεση κατά της διαφθοράς.
4. Η διαφθορά επιβάλλεται να καταπολεμηθεί με μια πολυεπίπεδη και πολυμέτωπη προσπάθεια με την οποία θα παρέχεται η δυνατότητα αποτελεσματικής και ουσιαστικής αντιμετώπισης του προβλήματος μέσα από μηχανισμούς πρόληψης και καταστολής.
5. Με τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς προωθούνται για πρώτη φορά ριζοσπαστικές πρόνοιες και μηχανισμοί που αναμένεται ότι θα ενισχύσουν το νομικό οπλοστάσιο της αστυνομίας κατά τρόπο αποδοτικό και αποτελεσματικό.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου τοποθετήθηκε υπέρ της ψήφισης των προνοιών για καταπολέμηση της διαφθοράς, τονίζοντας παράλληλα ότι η διαφθορά δεν υπάρχει μόνο εντός της αστυνομίας, αλλά και σε άλλους χώρους της κοινωνίας.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου συμφώνησε με τον Αρχηγό Αστυνομίας και τάχθηκε υπέρ των σκοπών και των επιδιώξεων των υπό συζήτηση νομοσχεδίων και κανονισμών.

Κατά τη συζήτηση επί των προνοιών όλων των νομοσχεδίων και των κανονισμών την επιτροπή απασχόλησε η εισαγωγή στο νομικό πλαίσιο της Δημοκρατίας των εννοιών “πράξεις διαφθοράς” και “πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς”.

Τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με τη γενικότητα των ορισμών των πιο πάνω όρων.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε την επιτροπή ότι σκοπός της περίληψης των εννοιών αυτών στο νομοσχέδιο είναι η προστασία των μελών της αστυνομίας που προβαίνουν σε καταγγελία πράξεων που δε συνιστούν ακόμα αδικήμα.

Κατά τη συζήτηση των προνοιών του υπ' αριθμόν 1 νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν ιδιαίτερα τα πιο κάτω:

1. Οι εξουσίες που παρέχονται με τα άρθρα 5 και 6 του νομοσχεδίου στα μέλη της ΥΕΕ.

Η επιτροπή μελέτησε τις πιο πάνω αναφερόμενες εξουσίες και τα μέλη της ζήτησαν αριθμό διευκρινίσεων και επεξηγήσεων για τις νομικές και νομοθετικές επιπτώσεις τους, για τους στόχους και τους σκοπούς της συμπερίληψης εκάστης εξ αυτών στο νομοσχέδιο, αλλά και για την πρακτική εφαρμογή τους.

Ειδικότερα σε σχέση με τα πιο πάνω, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- α. Τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με την παροχή της δυνατότητας στα μέλη της ΥΕΕ να εισέρχονται και να διενεργούν έρευνες και ελέγχους σε οποιοδήποτε τόπο, περιλαμβανόμενης οικίας, χωρίς δικαστικό ένταλμα. Επιπρόσθετα, εξέφρασαν ανησυχία αναφορικά με την πιθανή αντισυνταγματικότητα της εν λόγω πρόνοιας σε σχέση με το άρθρο 16 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, το οποίο προβλέπει ότι η είσοδος σε οποιαδήποτε κατοικία ή η οποιαδήποτε έρευνα εντός αυτής δεν επιτρέπεται, εκτός όταν και όπως ο νόμος ορίζει και κατόπιν δικαστικού εντάλματος δεόντως αιτιολογημένου.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως τόνισε ότι οι πρόνοιες του νομοσχεδίου αφορούν μόνο θέματα διαφθοράς που σχετίζονται με την αστυνομία και δε σκοπείται η εφαρμογή τους σε άλλους πλην των μελών του σώματος. Ανέφερε περαιτέρω ότι παρόμοια διάταξη περιλαμβάνεται στον περί Ποινικής Δικονομίας Νόμο (Κεφ. 155) και με βάση το άρθρο 25(1)(β) του εν λόγω νόμου επιτρέπεται σε οποιοδήποτε αστυνομικό, μεταξύ άλλων, να εισέλθει και ερευνησει οποιοδήποτε τόπο, αν έχει λόγο να πιστεύει ότι σε αυτόν πρόκειται να διαπραχθεί ή διαπράττεται ή έχει πρόσφατα διαπραχθεί ποινικό αδίκημα που τιμωρείται με φυλάκιση που υπερβαίνει τα δύο έτη ή ότι δύναται να βρεθεί σε αυτόν οποιοδήποτε όργανο με το οποίο έχει πρόσφατα διαπραχθεί οποιοδήποτε τέτοιο ποινικό αδίκημα. Ολοκληρώνοντας, ο υπουργός διευκρίνισε ότι, επιπρόσθετα από τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 25(1)(β) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, στη σχετική πρόνοια επιτρέπεται η διερεύνηση και συγκέντρωση πληροφοριών, όταν μέλος της ΥΕΕ έχει πληροφορίες ή στοιχεία που αφορούν τη διάπραξη αδικήματος διαφθοράς.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας εξέφρασε την άποψη ότι η εν λόγω πρόνοια χρήζει επανεξέτασης, αφού σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, για να επιτραπεί η είσοδος σε οποιαδήποτε κατοικία ή η οποιαδήποτε έρευνα εντός αυτής, απαιτείται δικαστικό ένταλμα δεόντως αιτιολογημένο. Σημείωσε περαιτέρω ότι σε περίπτωση διαγραφής της εν λόγω πρόνοιας από το νομοσχέδιο θα τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις του άρθρου 25 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου αναρωτήθηκε για τη χρησιμότητα μιας τέτοιας πρόνοιας, αφού ουσιαστικά επαναλαμβάνει τις διατάξεις του άρθρου 25(1)(β) του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου.

Ανταποκρινόμενος στις ανησυχίες και στους προβληματισμούς που τέθηκαν κατά τη συζήτηση, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως υπέβαλε εισήγηση για προσθήκη επιφύλαξης στην εν λόγω πρόνοια με την οποία να εξαιρείται ρητά από την εξουσία που παρέχεται στα μέλη της ΥΕΕ για είσοδο και έρευνα οποιοσδήποτε τόπος χρησιμοποιείται ως κατοικία ή χώρος διαμονής.

- β. Μέλη της επιτροπής εξέφρασαν ανησυχία για τη δυνατότητα κατάχρησης των εξουσιών που παρέχονται με τα άρθρα 5 και 6 του υπ' αριθμόν 1 νομοσχεδίου στα μέλη της ΥΕΕ, σε περίπτωση που εντοπίζεται, στα πλαίσια έρευνας που πραγματοποιείται βάσει αυτής, στοιχείο για αδίκημα άλλο από το υπό διερεύνηση αδίκημα διαφθοράς.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως σημείωσε ότι στην περίπτωση αυτή τα σχετικά στοιχεία τυγχάνουν χειρισμού δυνάμει των διατάξεων του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, με βάση τις οποίες οτιδήποτε βρεθεί κατά τη διάρκεια έρευνας που διεξάγεται χωρίς ένταλμα όπως προβλέπεται στο νόμο, το οποίο θα μπορούσε να κατασχεθεί, αν η έρευνα διεξαγόταν δυνάμει εντάλματος, δύναται να κατασχεθεί και να τύχει μεταχείρισης κατά τον ίδιο τρόπο ως εάν αυτό να ήταν πράγμα που κατασχέθηκε κατά τη διάρκεια έρευνας δυνάμει εντάλματος.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σε γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή εξέφρασε προβληματισμό αναφορικά με τη δυνατότητα χρήσης της πρόνοιας αυτής για αλίευση πληροφοριών, πρακτική η οποία αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας όπως αυτή καθιερώνεται στον περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμο. Στο ίδιο υπόμνημα η επίτροπος εισηγείται όπως η πρόσβαση της ΥΕΕ σε πληροφορίες περιοριστεί μόνο για μέλη της αστυνομίας για τα οποία υπάρχει βάσιμη πληροφορία ότι εμπλέκονται σε αδικήματα διαφθοράς.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου εξέφρασε την ανησυχία ότι ανώνυμες πληροφορίες θα έχουν ως αποτέλεσμα την πρόσβαση σε πληροφορίες που ίσως

αποτελούν προσωπικά δεδομένα και ίσως, ως αποτέλεσμα, να μην είναι αποδεκτά στοιχεία από το δικαστήριο.

- γ. Η δυνατότητα κατάχρησης των προνοιών που επιτρέπουν τη διερεύνηση ανώνυμων καταγγελιών από μέλη της αστυνομίας σε σχέση με αδικήματα διαφθοράς.

Ειδικότερα, τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με τις επιπτώσεις στα άτομα που είναι αντικείμενο ψευδών καταγγελιών, οι οποίες μετά από έρευνα αποδεικνύονται ανυπόστατες.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως σημείωσε σχετικά ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου η παροχή στην ΥΕΕ εκ προθέσεως ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών, όπως και η παροχή πληροφοριών ή στοιχείων εν γνώσει ανακριβών ή για τα οποία υπάρχει εύλογος λόγος να πιστεύει ότι δεν είναι ακριβή αποτελεί αδίκημα και επισύρει ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη ή χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις €100.000 ή και τις δύο αυτές ποινές.

- δ. Η εξουσία που παρέχεται στα μέλη της ΥΕΕ να ζητούν την παραχώρηση, κοινοποίηση και αποκάλυψη οποιωνδήποτε πληροφοριών αναφορικά με τους τραπεζικούς λογαριασμούς μέλους της αστυνομίας, των εξαρτημένων προσώπων του και του ή της συζύγου του για το οποίο υπάρχουν πληροφορίες ή στοιχεία που αφορούν διάπραξη αδικήματος διαφθοράς δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 29 του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου.

Μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με την ευρύτητα της πρόνοιας, ειδικότερα όσον αφορά την περίληψη σε αυτήν των εξαρτημένων προσώπων και του/της συζύγου του μέλους της αστυνομίας, καθώς και αναφορικά με τη δυνατότητα η πρόνοια αυτή να προσκρούει σε νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ).

- ε. Η δυνατότητα χρήσης ειδικών τεχνικών μέσων καταγραφής ήχου και εικόνας για εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων.

2. Η πρόνοια του νομοσχεδίου με την οποία ρυθμίζεται η προστασία του καταγγέλλοντος πράξεις διαφθοράς.

Τα μέλη της επιτροπής απασχόλησε ιδιαίτερα και η διασφάλιση των δικαιωμάτων των προσώπων που γίνονται αντικείμενο ψευδών καταγγελιών, όσον αφορά παραδείγματος χάριν τη συκοφαντική δυσφήμισή τους ή και την κάλυψη της προκληθείσας σε αυτά ζημιάς, έστω και αν το καταγγέλλον πρόσωπο υποβάλει την καταγγελία καλή τη πίστει.

3. Οι πιο κάτω λόγοι αποκλεισμού μελών της αστυνομίας από υπηρεσία ή μετάθεση στην ΥΕΕ:

- α. Αν πρόσωπο έχει μέλη του οικογενειακού του περιβάλλοντος ή συγγενείς εξ αίματος πρώτου βαθμού ή εξ αγχιστείας που απασχολούνται σε τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας που δημιουργεί συνθήκες εξάρτησης ή διαπλοκής.

Η επιτροπή εισηγήθηκε τη διεύρυνση της πιο πάνω απαγόρευσης, ώστε να αναφέρεται σε συγγενείς μέχρι και δεύτερου βαθμού συγγένειας.

- β. Αν πρόσωπο είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου ή του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως αναφέρθηκε στην ανάγκη τα μέλη της ΥΕΕ να είναι, αλλά και να φαίνονται αντικειμενικά και εξέφρασε την άποψη ότι με τον πιο πάνω λόγο αποκλεισμού αποφεύγεται η δυνατότητα να δοθεί η εντύπωση ότι μέλος της ΥΕΕ έδειξε επιείκεια σε μέλος της αστυνομίας, λόγω του ότι είναι μέλος του συνδέσμου τον οποίο εκπροσωπεί.

Οι πρόεδροι του Συνδέσμου Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου διαφώνησαν με τον πιο πάνω λόγο αποκλεισμού, εκφράζοντας την άποψη ότι αποτελεί δυσμενή διάκριση κατά των μελών των διοικητικών τους συμβουλίων.

- γ. Αν πρόσωπο έχει υπηρετήσει ή υπηρετεί με οποιαδήποτε ιδιότητα στο γραφείο υπουργού ή αρχηγού πολιτικού κόμματος.

Τοποθετούμενος σχετικά, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε την επιτροπή ότι ο πιο πάνω λόγος αποκλεισμού από υπηρεσία στην ΥΕΕ περιλήφθηκε, με στόχο να αποφευχθούν οι οποιοσδήποτε πολιτικές παρεμβάσεις.

Μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με την πιθανή παράβαση της αρχής της αναλογικότητας.

δ. Η επιτροπή εισηγήθηκε επίσης την προσθήκη, στους λόγους για τους οποίους αποκλείεται η υπηρεσία ή η μετάθεση μέλους της αστυνομίας στην ΥΕΕ, της προαγωγής του δημόσιου συμφέροντος.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως συμφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση της επιτροπής.

4. Η επιβολή υποχρέωσης στα μέλη της ΥΕΕ, με την ανάληψη των καθηκόντων τους, ενυπόγραφα να παραχωρούν τη συγκατάθεσή τους για άρση του τραπεζικού απορρήτου τους και των τηλεπικοινωνιακών τους δεδομένων και ενυπόγραφα να δεσμεύονται να μην αμφισβητήσουν με οποιοδήποτε ένδικο μέσο την άρση του τραπεζικού τους απορρήτου και των τηλεπικοινωνιακών τους δεδομένων.

Τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό, διότι με την πρόνοια αυτή φαίνεται, όπως ανέφεραν, να επιβάλλεται υποχρέωση στα μέλη της ΥΕΕ να αποποιούνται συνταγματικά τους δικαιώματα, όπως αυτό του άρθρου 17 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Εξέφρασαν επίσης την άποψη ότι τα δικαιώματα αυτά επηρεάζονται και παραβιάζονται, ακόμα και αν τα δεδομένα που αποκτούνται δε χρησιμοποιούνται ως μαρτυρία ενώπιον δικαστηρίου.

Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σε γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή εισηγήθηκε επανεξέταση της πιο πάνω πρόνοιας, επειδή επιτρέπεται με αυτήν η άρση του τραπεζικού απορρήτου και του απορρήτου των τηλεπικοινωνιακών δεδομένων των μελών της ΥΕΕ χωρίς δικαστικό ένταλμα.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας εξέφρασε την άποψη ότι δεν πρόκειται για αποποίηση δικαιώματος, αλλά για την παροχή συγκατάθεσης κατ' αναλογία της συγκατάθεσης που παρέχεται από ένοικο οικίας, για να εισέλθει η αστυνομία στην οικία του χωρίς δικαστικό ένταλμα.

Η ίδια εκπρόσωπος, ανταποκρινόμενη στην εισήγηση της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, αναφέρθηκε στη σχετική νομολογία και εισηγήθηκε όπως διευκρινιστεί στη σχετική πρόνοια ότι, στην έκταση που τα τηλεπικοινωνιακά δεδομένα στα οποία αποκτάται πρόσβαση δυνάμει της πρόνοιας αυτής αφορούν τρίτα πρόσωπα, αυτά δύναται να αξιοποιηθούν ως μαρτυρία εναντίον των προσώπων αυτών, μόνο στην περίπτωση που αυτά έχουν εξασφαλιστεί δυνάμει σχετικού δικαστικού διατάγματος σύμφωνα με τον περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Ποινικών Αδικημάτων Νόμο.

Κατά τη συζήτηση των προνοιών του υπ' αριθμόν 2 νομοσχεδίου μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά με το γεγονός ότι μέλος της αστυνομίας το οποίο διαπράττει, συμμετέχει, συμπράττει, συνεργάζεται, συνωμοτεί για διάπραξη ή αποπειράται να διαπράξει ή και παρέχει συνδρομή, βοήθεια, καθοδήγηση ή συμβουλή στη διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος διαφθοράς και τιμωρείται με την ποινή της απόλυσης ή της υποχρεωτικής αφυπηρέτησης αφυπηρετεί από την Αστυνομία Κύπρου με αλώβητα τα δικαιώματα σύνταξής του.

Κατά τη συζήτηση των προνοιών του υπ' αριθμόν 3 νομοσχεδίου την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

1. Ο ορισμός του όρου “σοβαρό ποινικό αδίκημα” ως αδίκημα που καθορίζεται ως κακούργημα σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα ή οποιουδήποτε άλλου νόμου ή επιφέρει σε περίπτωση καταδίκης ποινή φυλάκισης 3 ετών και άνω ή αποτελεί αδίκημα κατά παράβαση των προνοιών του νομοσχεδίου. Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σε γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή εξέφρασε προβληματισμό για τον καθορισμό ως σοβαρού ποινικού αδικήματος μεταξύ άλλων οποιουδήποτε αδικήματος το οποίο επιφέρει ποινή φυλάκισης 3 ετών και άνω, αφού σε άλλους νόμους ο όρος αυτός αποδίδεται σε αδικήματα που επιφέρουν ποινή φυλάκισης 5 ετών και άνω.

Τοποθετούμενος σχετικά, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ενημέρωσε την επιτροπή ότι ο ορισμός του όρου αυτού διαμορφώθηκε κατά τρόπο που να επιτρέπει τη δραστηριοποίηση υπό κάλυψη αστυνομικών για σοβαρά αδικήματα που σχετίζονται με τη διαφθορά, όπως η δωροδοκία, για την οποία επιβάλλεται ποινή φυλάκισης μέχρι 3 ετών.

2. Η πρόνοια που αφορά την υποχρέωση παροχής εξουσιοδότησης δραστηριοποίησης υπό κάλυψη αστυνομικού από το βοηθό αρχηγό επιχειρήσεων, σε περίπτωση που εμπλέκονται σε επιχειρήσεις ή έρευνες πρόσωπα ηλικίας κάτω των 21 ετών. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου σε όλες τις άλλες περιπτώσεις η εξουσιοδότηση δύναται να παρασχεθεί από τον αστυνομικό διευθυντή επαρχίας ή τμήματος ή το διοικητή μονάδας ή υπηρεσίας. Τα μέλη της επιτροπής σημείωσαν ότι στο νομοσχέδιο δε γίνεται πρόβλεψη για τις περιπτώσεις όπου η εμπλοκή προσώπου ηλικίας κάτω των 21 ετών σε επιχειρήσεις ή έρευνες διαπιστώνεται μετά την παροχή εξουσιοδότησης για δραστηριοποίηση υπό κάλυψη αστυνομικού.

3. Ο τρόπος εξουσιοδότησης για δραστηριοποίηση υπό κάλυψη αστυνομικού και η δυνατότητα παροχής προφορικής εξουσιοδότησης για δραστηριοποίηση υπό κάλυψη αστυνομικού σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις.

Ειδικότερα, τα μέλη της επιτροπής απασχόλησε η απουσία ασφαλιστικών δικλείδων για τον έλεγχο του εύλογου της εξουσιοδότησης, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις προφορικής εξουσιοδότησης. Ειδικότερα, τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν την άποψη ότι, για να είναι νομιμοποιημένη η δράση υπό κάλυψη αστυνομικού, δεν αρκεί η αρχική εξουσιοδότηση δραστηριοποίησής του, αλλά πρέπει να είναι συνεχώς ενήμερη η ηγεσία της αστυνομίας, στο μέτρο του εφικτού, για τις απαιτούμενες για τη σχετική επιχείρηση ή έρευνα δράσεις του αστυνομικού και ότι προς το σκοπό τούτο χρειάζεται μηχανισμός αναθεώρησης και επικύρωσης οδηγιών.

Τοποθετούμενος σχετικά, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως σύγκρινε τις πρόνοιες του νομοσχεδίου με τις διατάξεις που αφορούν τις τηλεφωνικές παρακολουθήσεις, εκφράζοντας την άποψη ότι οι υπό συζήτηση πρόνοιες δεν παραβιάζουν δικαιώματα στον ίδιο βαθμό με τις προαναφερόμενες διατάξεις και ως εκ τούτου δεν είναι αναγκαία η θεσμοθέτηση του ίδιου τύπου ασφαλιστικών δικλείδων. Σημείωσε περαιτέρω ότι κατά τη δραστηριοποίηση υπό κάλυψη αστυνομικού η μόνη επέμβαση στην ιδιωτική ζωή προσώπου είναι η μη αποκάλυψη της ιδιότητας του αστυνομικού, κάτι το οποίο έγινε ήδη αποδεκτό από το δικαστήριο σε σωρεία αποφάσεων που αφορούν υποθέσεις στις οποίες εμπλέκεται υπό κάλυψη αστυνομικός.

4. Οι συνέπειες της άρνησης αστυνομικού να δραστηριοποιηθεί ως υπό κάλυψη αστυνομικός.
Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως εξέφρασε την άποψη ότι η συναίνεση του επηρεαζόμενου μέλους της αστυνομίας είναι απαραίτητη για τη συμμετοχή σε συγκεκριμένη δραστηριότητα, ιδιαίτερα λόγω της επικινδυνότητας που ενέχεται στη δραστηριοποίησή του ως υπό κάλυψη αστυνομικού. Ο ίδιος τόνισε ότι η μη συναίνεση για συμμετοχή σε υπό κάλυψη δραστηριότητα δεν πρέπει να επιφέρει δυσμενείς συνέπειες στο επηρεαζόμενο μέλος της αστυνομίας.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου εξέφρασε την άποψη ότι αστυνομικός που συναίνεσε να μετέχει στην εκπαίδευση για δραστηριοποίηση ως υπό κάλυψη αστυνομικός οφείλει να μην αρνείται την ανάθεση τέτοιων καθηκόντων, εκτός αν υπάρχουν πολύ σοβαροί λόγοι για την άρνησή του αυτή, ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική επένδυση που απαιτείται για την εκπαίδευση αυτή.

Αναποκρινόμενος στους προβληματισμούς και στις ανησυχίες που τέθηκαν, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως εξέφρασε την άποψη ότι μέλος της αστυνομίας που συναινεί στην εκπαίδευση είναι λογικό να συναινέσει και στη δραστηριοποίησή του ως υπό κάλυψη αστυνομικού.

5. Η περίοδος ισχύος της παράλληλης ταυτότητας που εκδίδεται δυνάμει των προνοιών του νομοσχεδίου για σκοπούς υποστήριξης της μυστικής ιδιότητας του υπό κάλυψη αστυνομικού.
Τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν προβληματισμό για το μη καθορισμό συγκεκριμένης περιόδου ισχύος της παράλληλης ταυτότητας, αφού σύμφωνα με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου κάθε παράλληλη ταυτότητα υπό κάλυψη αστυνομικού ισχύει μέχρι την απόσυρσή της από τον Αρχηγό της Αστυνομίας.

Αναποκρινόμενος στους προβληματισμούς και στις ανησυχίες που τέθηκαν, ο ίδιος υπουργός εισηγήθηκε όπως η εν λόγω πρόνοια τροποποιηθεί, ώστε να προβλέπεται ότι η ισχύς της παράλληλης ταυτότητας δεν υπερβαίνει χρονικά το ένα έτος, εκτός αν ζητηθεί ανανέωση.

6. Η δυνατότητα υποκίνησης προσώπων για διάπραξη αδικήματος από υπό κάλυψη αστυνομικούς με στόχο την παγίδευση των προσώπων αυτών.
Ο υπουργός ενημέρωσε σχετικά την επιτροπή ότι κατά τη συγγραφή του νομοσχεδίου λήφθηκε υπόψη νομολογία του Ανώτατου Δικαστηρίου και του ΕΔΑΔ επί του θέματος αυτού, η οποία θέτει τις αρχές της διαφοράς μεταξύ υποκίνησης και υπό κάλυψη αστυνομικού.

Κατά τη συζήτηση των υπ' αριθμόν 5 προτεινόμενων κανονισμών την επιτροπή απασχόλησε η δυνατότητα που παρέχεται δυνάμει των βασικών κανονισμών στον Αρχηγό της Αστυνομίας να αποφασίσει τη συνοπτική εκδίκαση οποιουδήποτε πειθαρχικού αδικήματος.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε ότι παρόμοιες διατάξεις περιλαμβάνονται στον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο, όπου τέτοια δυνατότητα παρέχεται στον αρμόδιο υπουργό.

Στα πλαίσια της συζήτησης των νομοσχεδίων και των κανονισμών ενώπιον της επιτροπής το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κατάθεσε στην επιτροπή αναθεωρημένα κείμενα των υπ' αριθμόν 1, 2, 3 νομοσχεδίων και των υπ' αριθμόν 5 κανονισμών, τα οποία τροποποίησε με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών τους και την ενσωμάτωση σε αυτά ορισμένων εκ των εισηγήσεων που υποβλήθηκαν από τα μέλη της επιτροπής.

Ειδικότερα, το υπ' αριθμόν 1 νομοσχέδιο, όπως αναθεωρήθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, προβλέπει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Προβλέπεται ρητά ότι η δυνατότητα που παρέχεται στα μέλη της ΥΕΕ να εισέρχονται και να διενεργούν έρευνες και ελέγχους σε οποιοδήποτε τόπο χωρίς δικαστικό ένταλμα δεν περιλαμβάνει τόπο που χρησιμοποιείται ως κατοικία ή ως τόπος διαμονής.
2. Τροποποιείται ο λόγος αποκλεισμού μέλους της αστυνομίας από υπηρεσία ή μετάθεση στην ΥΕΕ που αφορά μέλη του οικογενειακού του περιβάλλοντος ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας που απασχολούνται σε τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας που δημιουργεί συνθήκες εξάρτησης ή διαπλοκής, ώστε να αναφέρεται σε συγγενείς εξ αίματος μέχρι και δεύτερου βαθμού επιχειρηματικής δραστηριότητας που δημιουργεί συνθήκες εξάρτησης ή διαπλοκής, ώστε να αναφέρεται σε συγγενείς εξ' αίματος μέχρι και του δεύτερου βαθμού συγγένειας.
3. Προστίθεται στους λόγους αποκλεισμού μελών της αστυνομίας από υπηρεσία ή μετάθεση στην ΥΕΕ η ύπαρξη γεγονότων που τείνουν να καταδείξουν ότι η μη μετάθεση στην ΥΕΕ ή ο τερματισμός της υπηρεσίας του μέλους αυτού στην ΥΕΕ προάγει το δημόσιο συμφέρον.
4. Τροποποιείται η πρόνοια που προβλέπει για την επιβολή υποχρέωσης στα μέλη της ΥΕΕ, με την ανάληψη των καθηκόντων τους, να δίνουν ενυπόγραφα τη συγκατάθεσή τους για άρση του τραπεζικού τους απορρήτου και των τηλεπικοινωνιακών τους δεδομένων, ώστε να αναφέρεται ρητά ότι, στην έκταση που τηλεπικοινωνιακά δεδομένα στα οποία αποκτάται πρόσβαση δυνάμει της πρόνοιας αυτής αφορούν τρίτα πρόσωπα, αυτά είναι δυνατό να αξιοποιηθούν ως μαρτυρία εναντίον των προσώπων αυτών, μόνο στην περίπτωση που αυτά έχουν εξασφαλιστεί δυνάμει σχετικού δικαστικού διατάγματος, σύμφωνα με τον περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Ποινικών Αδικημάτων Νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 νομοσχέδιο, όπως αναθεωρήθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, προβλέπει μεταξύ άλλων ότι, σε περίπτωση που σε επιχειρήσεις ή έρευνες εμπλέκονται πρόσωπα ηλικίας κάτω των 21 ετών και η εμπλοκή τους διαπιστώνεται μετά ή κατά τη δραστηριοποίηση υπό κάλυψη αστυνομικού, τότε το μέλος της αστυνομίας που υπέβαλε αίτηση για εξουσιοδότηση δραστηριοποίησης υπό κάλυψη αστυνομικού και προέβη στη δραστηριοποίησή του, μετά που θα λάβει σχετική γνώση, προωθεί την αρχική αίτηση και την εξουσιοδότηση για δραστηριοποίηση υπό κάλυψη αστυνομικού στο Βοηθό Αρχηγό Επιχειρήσεων ή σε αυτόν που τον αναπληρεί, με έκθεση γεγονότων ως προς την εμπλοκή στην επιχείρηση ή την έρευνα προσώπου ηλικίας κάτω των 21 ετών, και ο Βοηθός Αρχηγός Επιχειρήσεων ή ο αναπληρωτής αυτού αποφασίζει ως προς την επικύρωση της εξουσιοδότησης ή τον τερματισμό της.

Κατά την περαιτέρω συζήτηση των νομοσχεδίων και των κανονισμών την επιτροπή απασχόλησαν εκ νέου τα ακόλουθα θέματα:

1. Η εισαγωγή στο νομικό πλαίσιο της Δημοκρατίας των εννοιών “πράξεις διαφθοράς” και “πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς”.

Την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα η σύγκρουση μεταξύ της νεοεισερχόμενης στο δικαιοκώ σύστημα της Κύπρου έννοιας της πρόληψης αδικημάτων διαφθοράς με το δικαίωμα σεβασμού και διασφάλισης του απορρήτου της αλληλογραφίας και κάθε άλλης επικοινωνίας, όπως αυτό διασφαλίζεται στο άρθρο 17 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Μέλη της επιτροπής αναφέρθηκαν στις διατάξεις του πιο πάνω άρθρου του συντάγματος και υπογράμμισαν το γεγονός ότι στο άρθρο 17 επιτρέπεται επέμβαση στο δικαίωμα αυτό μετά από δικαστικό ένταλμα και αν η επέμβαση αποτελεί μέτρο το οποίο σε μια δημοκρατική κοινωνία είναι αναγκαίο μόνο προς το συμφέρον της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή για την αποτροπή, τη διερεύνηση ή τη δίωξη συγκεκριμένων σοβαρών ποινικών αδικημάτων, περιλαμβανομένων αδικημάτων διαφθοράς, για τα οποία προβλέπεται, σε περίπτωση καταδίκης, ποινή φυλάκισης πέντε ετών και άνω.

2. Αναφορικά με το υπ' αριθμόν 1 νομοσχέδιο, η επιτροπή επικεντρώθηκε στα ακόλουθα:

- α. Η παροχή της δυνατότητας στα μέλη της ΥΕΕ να εισέρχονται και να διενεργούν έρευνες και ελέγχους σε οποιοδήποτε τόπο χωρίς δικαστικό ένταλμα, έστω και αν με το αναθεωρημένο κείμενο του υπ' αριθμόν 1 νομοσχεδίου διευκρινίστηκε ότι η εν λόγω πρόνοια δεν περιλαμβάνει τόπο που χρησιμοποιείται ως κατοικία ή ως τόπος διαμονής.

Μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν όπως η εν λόγω εξουσία περιοριστεί, ώστε να απαιτείται η έκδοση εντάλματος έρευνας για την άσκησή της, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο επηρεασμού των δικαιωμάτων τρίτων προσώπων, πέραν των μελών της αστυνομίας, καθώς και τις σχετικές διατάξεις του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, για τις περιπτώσεις όπου απαιτείται διεξαγωγή έρευνας χωρίς ένταλμα, οι οποίες τυγχάνουν εφαρμογής σε κάθε ποινική διαδικασία, περιλαμβανομένων και των προβλεπόμενων στο νομοσχέδιο.

Τοποθετούμενος σχετικά, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως διαφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση, εκφράζοντας την άποψη ότι η απαίτηση για εξασφάλιση δικαστικού εντάλματος είναι υπερβολικά περιοριστική.

- β. Η δυνατότητα κατάχρησης των εξουσιών που παρέχονται με τα άρθρα 5 και 6 του υπ' αριθμόν 1 νομοσχεδίου στα μέλη της ΥΕΕ, σε περίπτωση που εντοπίζεται, στα πλαίσια έρευνας που πραγματοποιείται βάσει αυτής, στοιχείο για αδίκημα άλλο από το υπό διερεύνηση αδίκημα διαφθοράς.

Ειδικότερα, τα μέλη της επιτροπής απασχόλησε η χρήση των εν λόγω εξουσιών για αλίευση πληροφοριών (fishing expedition) και η θέσπιση ασφαλιστικών δικλίδων για την αποτροπή του φαινομένου αυτού. Προς το σκοπό αυτό μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν την προσθήκη, στην πρόνοια του νομοσχεδίου που προβλέπει ότι πληροφορίες και στοιχεία που συλλέγονται από την ΥΕΕ χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση της αποστολής της, της διευκρίνισης ότι οι εν λόγω πληροφορίες και τα εν λόγω στοιχεία δε χρησιμοποιούνται σε σχέση με τη διερεύνηση οποιουδήποτε άλλου αδικήματος.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, τοποθετούμενος σχετικά, συμφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση της επιτροπής.

- γ. Η εξουσία που παρέχεται με το υπ' αριθμόν 1 νομοσχέδιο στα μέλη της ΥΕΕ να ζητούν την παραχώρηση, την κοινοποίηση και την αποκάλυψη οποιωνδήποτε πληροφοριών αναφορικά με τους τραπεζικούς λογαριασμούς μέλους της αστυνομίας, εξαρτώμενων από αυτό προσώπων και του/της συζύγου του, για το οποίο υπάρχουν πληροφορίες ή στοιχεία που αφορούν τη διάπραξη αδικήματος διαφθοράς, δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 29 του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου.

Μέλη της επιτροπής επανέλαβαν τον προβληματισμό τους αναφορικά με την ευρύτητα της πρόνοιας και εισηγήθηκαν όπως:

- i. η εν λόγω πρόνοια τροποποιηθεί κατά τρόπο που να αφαιρείται η αναφορά στα εξαρτώμενα πρόσωπα και στο/στη σύζυγο του μέλους της αστυνομίας, καθώς επίσης να περιοριστεί σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν εύλογες πληροφορίες ή στοιχεία και
- ii. προστεθεί ειδική πρόνοια με την οποία να απαγορεύεται σε πρόσωπο που παρέχει πληροφορίες στην ΥΕΕ να παρέχει, είτε εκ προθέσεως είτε εξ αμελείας, ψευδείς, ελλιπείς, ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες ή να μη συνδράμει ικανοποιητικά στην ΥΕΕ.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, τοποθετούμενος σχετικά, συμφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση της επιτροπής.

- δ. Η παρεχόμενη με το υπ' αριθμόν 1 νομοσχέδιο δυνατότητα χρήσης ειδικών τεχνικών μέσων καταγραφής ήχου και εικόνας για εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων από την ΥΕΕ.

Μέλη της επιτροπής διαφώνησαν με τη συμπερίληψη τέτοιας δυνατότητας στις εξουσίες της ΥΕΕ και εισηγήθηκαν τη διαγραφή της.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, τοποθετούμενος σχετικά, διαφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση της επιτροπής.

3. Αναφορικά με το υπ' αριθμόν 3 νομοσχέδιο, η επιτροπή επικεντρώθηκε στα ακόλουθα:

- α. Ο ορισμός του όρου "σοβαρό ποινικό αδίκημα" ως αδικήματος που καθορίζεται ως κακούργημα σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα ή οποιουδήποτε άλλου νόμου ή επιφέρει, σε περίπτωση καταδίκης, ποινή φυλάκισης τριών (3) ετών και άνω ή αποτελεί αδίκημα κατά παράβαση των προνοιών του νομοσχεδίου.

Μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν όπως τροποποιηθεί ο πιο πάνω ορισμός, έτσι ώστε η αναφερόμενη σε αυτόν ποινή φυλάκισης τριών (3) ετών να αυξηθεί σε ποινή φυλάκισης πέντε (5) ετών.

Τοποθετούμενος σχετικά, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως διαφώνησε με την πιο πάνω εισήγηση και τόνισε ότι με την πρόνοια όπως αυτή έχει διαμορφωθεί από την εκτελεστική εξουσία επιτρέπεται η δραστηριοποίηση υπό κάλυψη αστυνομικών για σοβαρά αδικήματα που σχετίζονται με τη διαφθορά, όπως η δωροδοκία, για την οποία επιβάλλεται ποινή φυλάκισης μέχρι τρία (3) έτη.

- β. Οι συνέπειες της άρνησης αστυνομικού να δραστηριοποιηθεί ως υπό κάλυψη αστυνομικός.

Μέλη της επιτροπής εισηγήθηκαν την τροποποίηση της σχετικής πρόνοιας, ώστε να διευκρινίζεται ότι η μη συναίνεση μέλους της αστυνομίας για συμμετοχή σε υπό κάλυψη δραστηριότητα δεν επηρεάζει δυσμενώς την υπηρεσιακή ανέλιξη του εν λόγω μέλους της αστυνομίας.

Αναφορικά με τους υπ' αριθμόν 5 κανονισμούς, την επιτροπή απασχόλησαν μεταξύ άλλων οι προτεινόμενες πρόνοιές τους που αφορούν την τροποποίηση του μέρους του Πειθαρχικού Κώδικα που αφορά τη διαφθορά. Ειδικότερα, μέλη της επιτροπής υπέβαλαν εισηγήσεις για αναδιατύπωση ορισμένων εκ των προνοιών του Πειθαρχικού Κώδικα, καθώς και για τη διαγραφή του στοιχείου (στ) του σημείου 8 του Πειθαρχικού Κώδικα, το οποίο αναφέρεται σε παράτυπες υπηρεσιακής φύσεως διευθετήσεις προς μέλη ή προς άλλους, που συνιστούν προνομακή μεταχείριση, αφού, αν οι εν λόγω διευθετήσεις έχουν οποιαδήποτε βαρύτητα, τότε καλύπτονται από άλλες διατάξεις του Πειθαρχικού Κώδικα.

Τοποθετούμενος σχετικά, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως συμφώνησε με τις πιο πάνω αναφερόμενες εισηγήσεις.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε όπως τροποποιήσει τα κείμενα των υπ' αριθμόν 1 και 3 νομοσχεδίων και το κείμενο των υπ' αριθμών 5 κανονισμών ως ακολούθως:

1. Στο υπ' αριθμόν 1 νομοσχέδιο η επιτροπή επέφερε τις ακόλουθες τροποποιήσεις:
  - α. Τροποποίηση του άρθρου 5(1)(γ) του νομοσχεδίου, με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα στα μέλη της ΥΕΕ να εισέρχονται και να διενεργούν έρευνες και ελέγχους σε οποιοδήποτε τόπο χωρίς δικαστικό ένταλμα, έτσι ώστε να απαιτείται η έκδοση εντάλματος έρευνας για την άσκηση της εν λόγω εξουσίας.
  - β. Τροποποίηση του άρθρου 5(1)(θ) του νομοσχεδίου, με το οποίο παρέχεται η εξουσία στα μέλη της ΥΕΕ να ζητούν την παραχώρηση, την κοινοποίηση και την αποκάλυψη οποιωνδήποτε πληροφοριών αναφορικά με τους τραπεζικούς λογαριασμούς μέλους της αστυνομίας, εξαρτώμενων από αυτό προσώπων και του/της συζύγου του, για το οποίο υπάρχουν πληροφορίες ή στοιχεία που αφορούν διάπραξη αδικήματος διαφθοράς, δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 29 του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου, έτσι ώστε να αφαιρεθεί η αναφορά στα εξαρτώμενα πρόσωπα και στο/στη σύζυγο του μέλους της αστυνομίας και να περιοριστεί σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν εύλογες πληροφορίες ή στοιχεία.
  - γ. Προσθήκη στο άρθρο 5 του νομοσχεδίου νέας πρόνοιας, με την οποία απαγορεύεται σε πρόσωπο που παρέχει πληροφορίες στην ΥΕΕ να παρέχει, είτε εκ προθέσεως είτε εξ αμελείας, ψευδείς, ελλιπείς, ανακριβείς ή παραπλανητικές πληροφορίες ή να μη συνδράμει ικανοποιητικά στην ΥΕΕ.
  - δ. Διαγραφή του άρθρου 6(1)(β) του νομοσχεδίου, με το οποίο παρέχεται στην ΥΕΕ, στο πλαίσιο της εκτέλεσης της αποστολής της, η δυνατότητα χρήσης ειδικών τεχνικών μέσων καταγραφής ήχου και εικόνας για εξασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων.
2. Τροποποίηση του άρθρου 7 του υπ' αριθμόν 3 νομοσχεδίου, έτσι ώστε να προβλέπεται σε αυτό ότι η μη συναίνεση μέλους της αστυνομίας για τη συμμετοχή σε υπό κάλυψη δραστηριότητα δεν επηρεάζει δυσμενώς την υπηρεσιακή του ανέλιξη.
3. Τροποποίηση του κειμένου των υπ' αριθμόν 5 κανονισμών με τη διαγραφή του στοιχείου (στ) του σημείου 8 του Πειθαρχικού Κώδικα, καθώς και με την αναδιατύπωση του στοιχείου (ζ) του ίδιου σημείου. Σημειώνεται ότι η επιτροπή επέφερε στα κείμενα των νομοσχεδίων και των κανονισμών περαιτέρω τροποποιήσεις, με σκοπό τη διασαφήνιση των προνοιών τους, καθώς και τη βελτίωσή τους από νομοτεχνική άποψη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υποβάλλει την παρούσα έκθεση στην ολομέλεια της Βουλής για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Σύστασης και Λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Αστυνομίας Νόμος του 2017.
2. Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
3. Ο περί Ρυθμίσεως Ορισμένων Ανακριτικών Εξουσιών (Υπό Κάλυψη Αστυνομικοί) Νόμος του 2017.
4. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.
5. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.
6. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 7 θέμα έχει τροπολογίες το ΑΚΕΛ και κοινή τροπολογία η ΕΔΕΚ και το ΔΗΚΟ.

Να γίνει κοινή συζήτηση για όλα, κύριοι συνάδελφοι;

Έτσι λέτε.

Άρα, γίνεται συζήτηση η οποία θα καλύψει και τις τροπολογίες για τα υπ' αριθμόν 7, 8, 9 και 11 θέματα.

Ποιος θέλει να μιλήσει πρώτος;

Ο κ. Λεωνίδου.

Π. ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια οι διάφοροι θεσμοί και τα διάφορα όργανα του κράτους συμμετείχαν σε διάφορα εγκλήματα διαφθοράς, που έχουν πλήξει σε μεγάλο βαθμό το κύρος, την αξιοπιστία και τη λειτουργία τους. Αυτό το δυσάρεστο φαινόμενο βεβαίως δεν έχει αφήσει έξω και την αστυνομία, της οποίας τα όργανα έχουν μεταξύ άλλων και την ευθύνη για την πρόληψη και την πάταξη των εγκλημάτων.

Δυστυχώς, η παρούσα κυβέρνηση, αντί να ενεργήσει έγκαιρα και αποτελεσματικά, γνωρίζοντας και διαπιστώνοντας πολλές φορές η ίδια τις αδυναμίες και τα προβλήματα που υπάρχουν στην αστυνομική δύναμη, με πολλή καθυστέρηση παρουσίασε ενώπιον της επιτροπής Νομικών έξι νομοθετήματα που αφορούν νομοσχέδια και κανονισμούς και αναφέρονται σε ποικίλα θέματα που έχουν σχέση με την πρόληψη και την πάταξη της διαφθοράς. Στα ογκώδη αυτά νομοθετήματα εισάγονται καινοφανείς όροι και ορισμοί, πολλές φορές ακατανόητοι, όπως για παράδειγμα “εν δυνάμει αδικήματα διαφθοράς”, “υπό απόκρυψη αστυνομικός” και άλλα, με αποτέλεσμα η επιτροπή μαζί με άλλους κρατικούς θεσμούς να έχουν παρέμβει καταλυτικά, με στόχο την εξομάλυνση και την απλοποίησή τους.

Περαιτέρω, οι αρχικές εισηγήσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης παρέμβαιναν σε τέτοιο βαθμό στον πυρήνα των συνταγματικά κατοχυρωμένων ατομικών δικαιωμάτων των μελών της αστυνομίας, με αποτέλεσμα την ουσιαστική κατάργησή τους ή τον περιορισμό τους. Παράδειγμα η χωρίς δικαστικό ένταλμα διενέργεια έρευνας ή αιφνιδιαστικού ελέγχου προς διαπίστωση του ενδεχομένου διάπραξης αδικήματος διαφθοράς. Και εδώ με τις παρεμβάσεις των μελών της επιτροπής Νομικών καταφέραμε να περιορίσουμε αυτές τις προσβολές των ατομικών δικαιωμάτων, τις αδιαφανείς διαδικασίες, καλύπτοντας παράλληλα κενά και αντινομίες.

Παρ' όλες τις αλλαγές, πιστεύουμε ότι τα παρόντα νομοσχέδια και οι κανονισμοί παρουσιάζουν αρκετές αδυναμίες και ενδεχομένως να λειτουργήσουν αναποτελεσματικά. Αυτό οφείλεται κυρίως στην πίεση από το Υπουργείο Δικαιοσύνης να οδηγηθούν προς ψήφιση στην ολομέλεια πριν από τις προεδρικές εκλογές. Επειδή όμως πιστεύουμε στην άμεση νομοθετική ρύθμιση του προβλήματος της πρόληψης και πάταξης της διαφθοράς στην αστυνομία, θα ψηφίσουμε τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς, στηρίζοντας κάποιες τροπολογίες που κατά την άποψή μας βρίσκονται στη σωστή κατεύθυνση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαγιάννης.

Λ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος.

Θα στηρίξουμε τις τροπολογίες για τα νομοσχέδια αυτά, όμως δε θα ψηφίσουμε τα νομοσχέδια. Η δική μας πρόβλεψη είναι ότι στο τέλος της ημέρας τίποτα δε θα αλλάξει. Η διαφθορά θα παραμείνει και είναι αδιανόητο να παραβιάζονται τόσο έντονα τα ανθρώπινα δικαιώματα των αστυνομικών. Και ας μην ξεχνούμε ότι είναι και αυτοί συμπολίτες μας, δεν είναι κατώτερης κατηγορίας άνθρωποι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Άριστος Δαμιανού.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα αξιοποιήσουμε τη σημερινή ευκαιρία, για να προβούμε σε μια εφ' όλης της ύλης εκτίμηση των αδυναμιών και της ανεπάρκειας που παρουσιάζει το αρμόδιο υπουργείο. Εξάλλου, σε λίγες μέρες θα συζητήσουμε εφ' όλης της ύλης στα πλαίσια απολογισμού της πενταετούς διακυβέρνησης του Νίκου Αναστασιάδη. Όμως θέλω να πω υπό μορφή προειδοποίησης, επειδή έγινε μια προσπάθεια να κτιστεί μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα από πλευράς του αρμόδιου υπουργείου... Αυτά τα νομοσχέδια δεν μπορούν να λειτουργήσουν ως η θεραπεία διά πάσαν νόσον και, δεύτερον και κυριότερο, δεν μπορούν να λειτουργήσουν ως η κολυμβήθρα του Σιλβάμ για ανεπάρκειες, για συγκαλύψη, για διαφθορά και διαπλοκή. Βεβαίως, σύντομα θα τα συζητήσουμε εν εκτάσει αυτά τα ζητήματα.

Ως ΑΚΕΛ εδώ και χρόνια προειδοποιούμε ότι ως κομμάτι της ευρύτερης σήψης και διαφθοράς στην κυπριακή κοινωνία δυστυχώς από ανάλογα φαινόμενα πάσχει και το αστυνομικό σώμα. Και βεβαίως να πω το αυτονόητο, διότι για πολλούς δεν είναι αυτονόητο, ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων που υπηρετούν υπηρετούν σωστά, ευσυνείδητα και πολλές φορές κάτω από πολύ αντίξοες συνθήκες. Αλλά, κακά είναι τα φέματα, υπάρχει και μια μικρή μερίδα η οποία δυστυχώς κηλιδώνει το σύνολο του σώματος. Αλλά, αυτή η μικρή μερίδα δε λειτουργεί σε πολιτικό κενό. Πολλά πράγματα είναι γνωστά, πολλά πράγματα έπρεπε να είχαν αλλάξει, πολλοί έπρεπε να παν σπίτι τους, πλην όμως, για λόγους που θα εξηγηθούν στην πορεία, κανένας δεν έχει τιμωρηθεί. Και έχουμε μπροστά μας συγκεκριμένα νομοσχέδια, τα οποία, όταν κατατέθηκαν στο δημόσιο διάλογο... Και πρέπει να πω, αφενός σημειώνοντάς το ως θετικό, αφετέρου κάμνοντας και κριτική, ότι είναι το πρώτο και το μόνο συνολικό πακέτο νομοθετημάτων στο οποίο έχει διεξαχθεί δημόσιος διάλογος.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Γιατί η κριτική; Διότι, ανεξαρτήτως του δημοσίου διαλόγου που κάναμε με τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, στο τέλος της ημέρας, σε πάρα πολλά ζητήματα επέμεινε μέχρι τέλους στις δικές του θέσεις. Ε, ο διάλογος έχει μια αμφίδρομη διάσταση. Σε κάθε περίπτωση, επειδή έχουμε επιφέρει σημαντικότερες αλλαγές στα νομοθετήματα, τα οποία, όπως κατατέθηκαν, είχαν σωρεία αντινομιών, είχαν ανεπάρκειες, είχαν πρόνοιες οι οποίες αντέβαιναν το ίδιο το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχουμε κατορθώσει -πρέπει να πω με τη συνδρομή όλων στην επιτροπή Νομικών- να βελτιώσουμε πάρα πολλά πράγματα.

Την ίδια ώρα, έμειναν δύο σημαντικά ζητήματα ανοικτά και μπαίνω στην επεξήγηση των τροπολογιών. Το ένα έχει ήδη αναφερθεί από τον κ. Λεωνίδα. Είναι αδιανόητο, δίνοντας όπλα για πάταξη της διαφθοράς στην αστυνομία, να καταπατούμε ανθρώπινα δικαιώματα. Χρειάζεται ισορροπία. Οι νόμοι είναι εργαλείο για πάταξη, αλλά την ίδια ώρα δεν πρέπει να πατάσουμε και το ίδιο το σύνταγμα. Επομένως, η μία τροποποίηση που εισηγήσαμε, η μία τροπολογία, αφορά την ενσωμάτωση πρόνοιας για προαπαιτούμενο εντάλματος, ως αποτέλεσμα απόφασης δικαστηρίου, για να μπαίνει ο οποιοσδήποτε σε χώρο, για να κάμνει έρευνα. Και η δεύτερη δική μας εισήγηση για τροπολογία αφορά ένα ζήτημα το οποίο μπορεί να θεωρηθεί νομικό ή νομικίστικο ή τεχνικό. Σε ένα λεπτό να το επεξηγήσω. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως είχε τη φαινή ιδέα να δημιουργήσει το λεγόμενο "πλάσμα δικαίου". Πέραν 'πού το ποινικό δίκαιο, έχει ονομάσει συγκεκριμένες πράξεις διοικητικές, πειθαρχικές ή άλλες που δεν αποτελούν ποινικά αδικήματα ως "πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς", πρώτον, καταργώντας το τεκμήριο της αθωότητας, δεύτερον, ξεχνώντας ότι έτσι κι αλλιώς όλ' αυτά τιμωρούνται ως απόπειρες διάπραξης αδικημάτων και, τρίτον, δημιουργώντας μία ειδική κατηγορία δυνητικά διεφθαρμένων που είναι το σύνολο του αστυνομικού σώματος. Και πρέπει να γνωρίζουν οι αστυνομικοί ότι, παρά την επιμονή μας, παρά την έντονη διαφωνία μας, αυτή η επιμονή της κυβέρνησης έμεινε μέχρι τέλους. Και έστω και με την τροπολογία των συναδέλφων, αν περάσει, της ΕΔΕΚ και άλλων, για τροποποίηση του τι σημαίνει "εν δυνάμει αδικήματα διαφθοράς", η παραμονή αυτής της καινοφανούς πρόνοιας δημιουργεί πολίτες δύο ταχυτήτων. Και πολύ φοβούμαι ότι, αν περάσει η μόλα η συγκεκριμένη της κυβέρνησης για τους αστυνομικούς, αν παρ' ελπίδα αύριο επανεκλεγούν, αυτή τη μόλα θα τη μεταφέρουν και στο πολυνομοσχέδιο για τις παρακολουθήσεις για το σύνολο της κοινωνίας. Επομένως, δεν είναι απλό ζήτημα. Έχουμε ποινικό δίκαιο, έχουμε σύνταγμα. Το να δημιουργούμε ποινικά αδικήματα, χωρίς να είναι ποινικά αδικήματα, για όσους γνωρίζουν, αυτό από μόνο του είναι πολύ επικίνδυνο. Άρα, δεν είμαστε σε θέση να στηρίξουμε την τροπολογία που βελτιώνει ελαφρώς την πρόνοια που έφερε η κυβέρνηση. Εμείς θα επιμείνουμε μέχρι τέλους στη δική μας εισήγηση για απάλειψη της αναφοράς σε "πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς".

Δύο τελευταία σημεία, κύριε Πρόεδρε.

Θεωρούμε αναγκαία την ψήφιση με τις βελτιώσεις που έχουμε επιφέρει, γιατί ακριβώς θέλουμε να δώσουμε εργαλεία στην αστυνομία, για να αυτοελεγχθεί, αλλά την ίδια ώρα απευθύνουμε προειδοποίηση: Έχουμε δώσει πάρα πολλά όπλα στις διοικητικές αρχές, σε μια σειρά από τομείς, και το αποτέλεσμα δεν είναι καθόλου ικανοποιητικό. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι, σε ένα χρόνο που θα κάνουμε αποτίμηση εφαρμογής αυτού του νόμου, δε θα υπάρχουν επιπρόσθετες δικαιολογίες για τα κακώς έχοντα στην αστυνομία σήμερα. Και δεύτερον, επειδή ακριβώς τα νομοθετήματα δεν είναι πλήρη, εμείς θα συνεχίσουμε αυτή την προσπάθεια μέσα από την κοινοβουλευτική μας δουλειά, για να επιφέρουμε τις αναγκαίες αλλαγές και αισιοδοξούμε ότι

μέσα από μια νέα, πιο προοδευτική κυβέρνηση υπό τον Σταύρο Μαλά θα μπορέσουμε πιο αποτελεσματικά και να πατάξουμε και να αποτρέψουμε και να εκσυγχρονίσουμε νομοθετικό πλαίσιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου.

Κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Η αστυνομία είναι κοινωνικός θεσμός, είναι ο καθρέφτης της κοινωνίας, η οποία έχει και αυτή τους καλούς και τους κακούς της, τους κομματικούς και τους μη κομματικούς, τους ημέτερους και τους υμέτερους, έχει τους δουλευταράδες και τους τεμπέληδες, τους οκνηρούς. Έχει όμως ένα μεγάλο καθήκον, ένα πολύ υψηλό καθήκον και πολύ σοβαρό καθήκον να επιτελέσει, γιατί είναι κοινωνικός θεσμός ο οποίος φέρει και στολή και όπλα, επομένως θα πρέπει να ασκεί την εξουσία του με σεβασμό προς τον πολίτη και με πάρα πολύ μεγάλη προσοχή, όταν επεμβαίνει και όταν ασχολείται με τα ανθρώπινα δικαιώματα των συμπολιτών μας.

Είναι γι' αυτό το λόγο που προβληματίσε πάρα πολύ την επιτροπή Νομικών η δέσμη των νομοσχεδίων και των κανονισμών που τέθηκε ενώπιόν μας. Και σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να ευχαριστήσω τόσο τον πρόεδρο όσο και τους συναδέλφους της επιτροπής Νομικών και ιδιαίτερα για την προσφορά του το φίλο μου τον Άριστο το Δαμιανού, τον Πανίκο το Λεωνίδου και τη Χριστιάνα την Ερωτοκρίτου, αλλά και το Δημήτρη Δημητρίου, δηλαδή όλους όσοι έλαβαν ενεργό μέρος στην όλη διαδικασία, χωρίς βεβαίως να υπολείπονται οι υπόλοιποι και ευχαριστώ βεβαίως και τις υπηρεσίες και ειδικά την κ. Καραγιάννη για τη βοήθειά της.

Αυτό το οποίο θα πρέπει όμως να έχουμε πάντα υπόψη μας, είναι ότι απαιτείται, όπως είπε πολύ σωστά ο Άριστος ο Δαμιανού, και ισορροπία, αλλά και αναλογικότητα στο έργο της αστυνομίας. Είναι γι' αυτό το λόγο που δώσαμε ιδιαίτερη σημασία στην απάλειψη κάποιων προνοιών οι οποίες μπορούσαν να τύχουν κατάχρησης από την αστυνομία τόσο έναντι πολιτών της Δημοκρατίας όσο και έναντι συναδέλφων τους. Καταλήξαμε και συζητήσαμε πολύ σοβαρά την έννοια "πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς". Τι είναι οι "πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς"; Είναι πράξεις οι οποίες από τη φύση τους πιθανό να έχουν, να ενέχουν, να περιέχουν το ψήγμα της διαφθοράς. Και επαναλαμβάνω, επειδή ακριβώς η αστυνομία είναι κοινωνικός θεσμός ο οποίος φέρει στολή και όπλα, θα πρέπει γι' αυτού του είδους τις συμπεριφορές να είμαστε αμείλικτοι και πολύ προσεκτικοί. Γι' αυτό και εμείς είχαμε κατ' επανάληψη θέσει στον υπουργό, φίλο μου και κοντοχωριανό μου, τον Ιωνά το Νικολάου, την απαίτηση ότι δεν μπορούσαν να γίνουν δεχτά τα νομοσχέδια αν δε γινόταν περιορισμός και προσδιορισμός αυτής της έννοιας. Τελικώς, αυτό έγινε κατορθωτό πριν τρεις μέρες, όταν επικοινωνήσε μαζί μου σε μια ύστατη προσπάθεια να εξευρεθεί η χρυσή τομή. Γι' αυτό και η τροπολογία εκ μέρους μας, η κοινή τροπολογία μαζί με το Δημοκρατικό Κόμμα, με την οποία θεωρούμε ότι περιορίζεται το εύρος της έννοιας και δεν έχουμε επέκταση αυτής της έννοιας, ώστε να καταντά μάλιστα για τον αστυνομικό, τον καλό αστυνομικό, ο οποίος θα πρέπει να προστατευτεί.

Επομένως, έχοντας υπόψη τα πιο πάνω και χωρίς να θέλω να θίξω οποιονδήποτε, θα προχωρήσουμε και θα υποστηρίξουμε την τροπολογία του ΑΚΕΛ αναφορικά με την ανάγκη έκδοσης προηγούμενου δικαστικού εντάλματος για έρευνα ή για ενέργεια για τη διαφθορά, ακόμα και για αστυνομικό. Θα επιμείνουμε στις τροπολογίες μας. Εάν αυτές περάσουν, θα προχωρήσουμε στην ψήφιση των νομοσχεδίων. Εάν αυτές δεν περάσουν, δεν τύχουν της έγκρισης του κοινοβουλίου, δεν μπορούμε να συγκατατεθούμε στην επέμβαση σε ανθρώπινα δικαιώματα χωρίς να υπάρχουν οι ασφαλιστικές δικλίδες. Τελιώνω και λέγω το εξής, όσον αφορά και αυτό το οποίο έχει αναφέρει ο κ. Δαμιανού, ότι, τουλάχιστον από την πλευρά της ΕΔΕΚ, καμιά έρευνα, καμιά παρακολούθηση δεν μπορεί να είναι επιτρεπτή χωρίς επέμβαση δικαστηρίου κατά παράβαση του συντάγματος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τον κ. Περδίκη να έρθει στο βήμα ή να μιλήσει από τη θέση του, όπως θέλει.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε. Δεν είμαι μέλος της επιτροπής, παρακολουθήσαμε όμως τη συζήτηση και έχουμε μελετήσει και τις τροπολογίες. Κοιτάξτε, εμάς η θέση μας είναι ότι, κακά τα ψέματα -και δυστυχώς έν' κακά- υπάρχει διαφθορά στην αστυνομία και κατά καιρούς και σε ορισμένα τμήματα και εκτεταμένη. Και δεν είναι μόνο στα κατώτερα τμήματα της αστυνομίας, αλλά και στα ανώτερα και στα πολιτικά μέρη αυτών των δυνάμεων. Είναι γνωστές και όλοι ομολογούν ότι υπάρχουν σχέσεις ακόμα και πολιτικών προσώπων με τον υπόκοσμο, ακόμα και αστυνομικών σε υψηλά δώματα με τον υπόκοσμο. Έχουμε τρανταχτά παραδείγματα, αιματηρά παραδείγματα που ανέδειξαν αυτές τις σχέσεις. Έρχεται η κυβέρνηση και φέρνει ένα εργαλείο αντιμετώπισης αυτής της διαφθοράς και της διαπλοκής στην αστυνομία. Δε θέλουμε να

δώσουμε οποιοδήποτε επιχείρημα σ' αυτή ή την οποιαδήποτε κυβέρνηση ότι αυτό το εργαλείο το έχουμε ξεδοντιάσει. Δε θέλουμε να δώσουμε σε καμία περίπτωση στον οποιοδήποτε να βγει και να πει αύριο ότι οι βουλευτές -και με τη δική μας την ψήφο- αδυνάτισαν αυτό το εργαλείο. Κατανοούμε απόλυτα τις επιφυλάξεις των συναδέλφων σ' ό,τι αφορά τον όρο "πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς". Είναι ένας όρος ο οποίος μπορεί να έχει επικίνδυνες ερμηνείες, αλλά, επαναλαμβάνω, δε θέλουμε να δώσουμε σε κανέναν το δικαίωμα να βγει και να πει αύριο ότι οι βουλευτές με την ψήφο τους αφαίρεσαν εργαλεία εφαρμογής μιας πολιτικής καταστολής της διαφθοράς στην αστυνομία.

Σ' ένα μόνο σημείο θα υποστηρίξουμε τις τροπολογίες, γιατί είναι απολύτως σωστό και αγγίζει ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στο σημείο που αφορά την έρευνα χωρίς ένταλμα. Αυτό είναι απαράδεκτο, δεν μπορεί να γίνει σε καμία περίπτωση αποδεκτό και θα υποστηρίξουμε τη σχετική τροπολογία του ΑΚΕΛ στο συγκεκριμένο σημείο και μόνο αυτή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πριν πω οτιδήποτε σχετικό με τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς, θέλω να ξεκινήσω με τη διαπίστωση ότι, αν μπορούμε σήμερα να λέμε ότι ζούμε σ' ένα ιδιαίτερα ασφαλές περιβάλλον, το οφείλουμε σε μεγάλο βαθμό στον επαγγελματισμό και το φιλότιμο των μελών της αστυνομίας. Η διαφύλαξη και η προστασία της υπόληψης αυτών ακριβώς των φιλότιμων αστυνομικών, των έντιμων και ακούραστων μελών της δύναμης, είναι άριστα συνδεδεμένη με την πρόληψη της διαφθοράς στις τάξεις της αστυνομίας.

Θέλω να υπογραμμίσω την πολιτική βούληση και του Δημοκρατικού Συναγερμού και της παρούσας διακυβέρνησης για την πάταξη της διαφθοράς και στην αστυνομία. Κατατέθηκαν είκοσι πέντε συνολικά νομοσχέδια για την πάταξη της διαφθοράς. Προωθείται η δημιουργία ανεξάρτητης αρχής κατά της διαφθοράς, καθώς και ρύθμιση του lobbying, δηλαδή των ομάδων πίεσης και των επαφών κατά τη λήψη δημοσίων αποφάσεων.

Θέλω να πω και το εξής, διότι είναι κάποια πράγματα που πρέπει να λέγονται, και τα θετικά: Αν καταφέρουμε να αναβαθμίσουμε τους θεσμούς που υπηρετούμε, αυτό θα γίνει μέσα και από τη δική μας δήλωση των θετικών που επισυμβαίνουν. Από το Μάρτιο του '17 έχει καταγραφεί στην έκθεση της GRECO για πρώτη φορά η εφαρμογή των συστάσεων της επιτροπής από την Κυπριακή Δημοκρατία σε επίπεδο που αγγίζει την πλήρη συμμόρφωση. Τα νομοθετήματα που κατατέθηκαν και βρίσκονται σήμερα ενώπιον της ολομέλειας περιλαμβάνουν και ενισχύουν πρόνοιες που αφορούν τη σύσταση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της αστυνομίας και καθορίζονται οι πράξεις διαφθοράς και οι πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς.

Στο σημείο αυτό να πω ότι οι τροπολογίες της ΕΔΕΚ και του Δημοκρατικού Κόμματος περί επανορισμού των πράξεων εν δυνάμει διαφθοράς είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, μας βρίσκουν σύμφωνους και θα υπερψηφιστούν από εμάς.

Θεσμοθετείται η δραστηριοποίηση και η προστασία της ταυτότητας των μελών που εκτελούν τα καθήκοντά τους ως υπό κάλυψη αστυνομικών και αυξάνονται οι πειθαρχικές ποινές και προνοείται η απόλυση ή ο εξαναγκασμός σε παραίτηση σε περιπτώσεις καταδίκης από το δικαστήριο για αδικήματα διαφθοράς.

Τα νομοθετήματα αυτά, αγαπητοί συνάδελφοι, θα δώσουν στην ηγεσία της αστυνομίας νομικά όπλα, που θα συμβάλουν ακριβώς στην προσπάθεια που καταβάλλεται για αποτελεσματική καταπολέμηση της διαφθοράς.

Αφιερώθηκαν αρκετοί μήνες στην επιτροπή Νομικών και πρέπει να υπογραμμίσουμε τη θετική συμβολή όλων, αλλά και της γραμματείας της επιτροπής, που ήταν ιδιαίτερα υποβοηθητική στην όλη εξέλιξη και στην όλη κατάληξη των νομοσχεδίων. Υπήρχαν πρόνοιες που ακριβώς κινούνταν στις κόκκινες γραμμές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των αστυνομικών και μας βρήκαν και εμάς σύμφωνους, για να αλλάξουν. Και των ανθρώπων που βρίσκονται στο στενό τους οικογενειακό περιβάλλον.

Πριν κατέβω από το βήμα, θέλω να πω το εξής: Η πολιτική βούληση για την πάταξη της διαφθοράς, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι δεδομένη και από το Δημοκρατικό Συναγερμό και από την παρούσα κυβέρνηση. Γι' αυτό και σήμερα έχουμε αυτά τα νομοθετήματα ενώπιόν μας. Πολιτική βούληση που θέλουμε να βλέπουμε και βλέπουμε σήμερα με αυτό το σημαντικό βήμα και από τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις που θα υπερψηφίσουν αυτά τα νομοθετήματα. Και είμαι σίγουρος πως με τέτοια βήματα μπορούμε να έχουμε καλύτερες μέρες σε ό,τι αφορά το κεφαλαίωδες ζήτημα της καταπολέμησης της διαφθοράς.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μόλις πριν από λίγες μέρες ακούσαμε από το στόμα του Γενικού Ελεγκτή και του Γενικού Εισαγγελέα αναφορές περί του μεγέθους και της έκτασης της διαφθοράς στον τόπο μας. Εγώ θα πρόσθετα ότι όχι μόνο υπάρχει διαφθορά και διαπλοκή, αλλά αυτή παρουσιάζει και δομικά στοιχεία. Δηλαδή είναι ενταγμένη μέσα στους μηχανισμούς λειτουργίας της πολιτείας και δε χρειάζεται πολλές φορές μεγάλη προσπάθεια, για να διαπιστώσει κανείς ότι υπάρχουν παράνομες σχέσεις μεταξύ πολιτικών, οικονομικών και υπηρεσιακών παραγόντων, οι οποίοι πλουτίζουν παράνομα, καταχρώμενοι την υπηρεσιακή τους θέση και το δημόσιο πλούτο. Και η αστυνομία βέβαια δε θα μπορούσε να εξαιρεθεί από αυτή τη σαθρή κατάσταση. Παρότι και στο αστυνομικό σώμα, αλλά και στο δημόσιο τομέα υπάρχουν άριστα, εξαιρετα, έντιμα, ευσυνείδητα στελέχη με απόλυτα επαγγελματική συνείδηση στο καθήκον που τους ανέθεσε η πατρίδα.

Τα νομοθετήματα που έχουμε μπροστά μας όπως έχει ήδη αναφερθεί από τους συναδέλφους της επιτροπής Οικονομικών δεν είναι πλήρη. Στην Αλληλεγγύη θα τα δούμε ως μια αρχή, για να μπορέσουμε να ξεκινήσουμε να δημιουργούμε αυτά τα εργαλεία που χρειάζεται η πολιτεία, για να αντιμετωπίσει τη διαφθορά στην αστυνομία. Θα ψηφίσουμε τις τροπολογίες και θα ψηφίσουμε και τα νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα σκοπό να μιλήσω, αλλά, επειδή έγινε αναφορά στη διαφθορά και συγκεκριμένες τοποθετήσεις... Απέφυγα δημόσια τις τελευταίες μέρες να τοποθετηθώ και βρίσκω την καταλληλότερη ευκαιρία σε αυτό το σώμα, που η εξουσία του πηγάζει από το μόνο κυρίαρχο, το λαό.

Είναι γνωστός ο σεβασμός μας προς οποιουδήποτε ανεξάρτητους θεσμούς, αλλά να γίνονται τοποθετήσεις ότι αυτή η χώρα είναι η χώρα της διαπλοκής και της διαφθοράς δεν τιμά τη χώρα μας. Θα ήταν πολύ σωστότερο να λεχθεί ότι με αυτούς τους ανεξάρτητους θεσμούς, που τους στηρίζουμε, σε αυτή τη χώρα υπάρχει μηδενική ανοχή στη διαπλοκή και στη διαφθορά. Άθελά μας, από κεκτημένη ταχύτητα προξενούμε ζημιά στον τόπο μας.

Και ερωτώ, εάν κάποιος που βρίσκεται στην Ευρώπη και στην Αμερική ή από αυτούς τους επενδυτές που προσπαθούμε να προσελκύσουμε για το καλό του τόπου μας διαβάσουν τις τοποθετήσεις, ποια θα είναι η θέση τους; Αλλά και αντίστροφα: ποια θα ήταν η αντίδραση όλου του πολιτικού κόσμου, κυβέρνησης και αντιπολίτευσης, εάν μια "Financial Times" ή ο "Economist" ή το "Bloomberg" έβγαζαν τίτλο ότι η Κύπρος είναι η χώρα της διαφθοράς και της διαπλοκής; Γι' αυτό μπορούμε να λέμε κάποια πράγματα όλοι μας, αλλά να προσέχουμε και τις φράσεις μας, οι οποίες άθελά μας -και το υπογραμμίζω- μπορεί να βλάψουν ανεπανόρθωτα τη χώρα μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έμεινα όρθιος να ακούσω το συνάδελφο.

Παρά το ότι δεν είναι στην επιτροπή μας, ως πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου θέλω να πω δύο λόγια.

Ξέρετε, έχουμε έναν εξαιρετο ποινικό κώδικα -έν' πολλά σπουδαίος- και δεν είναι τα νομοθετήματα που μας ελείψαν σε τούτο τον τόπο. είναι η βούλησή μας να τα εφαρμόσουμε.

Χαιρετίζουμε τους ανεξάρτητους θεσμούς, όπως είναι ο Γενικός Ελεγκτής, όπως είναι ο Γενικός Εισαγγελέας και άλλοι, όμως είμαι ένθερμος υποστηρικτής της λαϊκής μας θυμοσοφίας. Το ψάρι ξέρετε πόθεν βρομεί, 'πού πάνω, 'πού την κκέλλα, τζιαι πάει κάτω. Εάν δεν υπάρχει πολιτική βούληση να δράσουμε, παίρνουμε ένα μηδενικό.

Και θέλω στο σώμα τούτο να αναφέρω τρία κορυφαία οικονομικά εγκλήματα, κύριε Πρόεδρε, στα οποία δείξαμε γαλαντομία ή σιωπήσαμε ή κάτω από το βάρος των μεγάλων εγκλημάτων δεν τα σηκώσαμε στους ώμους μας, ως δικαιοσύνη, ως ανεξάρτητο θεσμοί, και να μπει ο κάθε κατεργάρης στον πάγκο του. Κορυφαίο έγκλημα εναντίον αυτού του λαού και αυτού του τόπου ήταν το πραξικόπημα. Οι κύριοι υπουργοί που έκατσαν

πάνω στις καρέκλες έμειναν αλώβητοι και, αν θυμάστε, τότε και επί δικής μας διακυβερνήσεως, τότε που ζούσε και ο μακαρίτης ο Παπαϊωάννου, που ήταν διακυβέρνηση ΑΚΕΛ-ΔΗΚΟ, τιμωρήθηκαν μόνο οι εξήντα δύο. Εστειλάμεν τους έσσω τους, απολύσαμεν τους δηλαδή. Αλλά εκείνους που έκατσαν πάνω στις καρέκλες δεν τους άγγιξε κανένας και πήραν και αξιώματα. Μετά είχαμε ακόμη ένα κορυφαίο έγκλημα. Και έτσι, επειδή το '74 καμπόσοι επισκαλίζαν, να θυμίσω ποιοι ήταν οι χειροκροτητές, α, και να θυμόμαστε όλοι. Το 1999 με το περιβόητο Χρηματιστήριο καταστράφηκε ο πυρήνας της μικρομεσαίας επιχείρησης. Και στην Κύπρο νομίζω οι πλούσιοι είναι μετρημένοι, δεν ξέρω πόσους έχουμε, αλλά σίγουρα είναι μετρημένοι πάνω στα δάχτυλά μας, άτε να πάω και στα δάχτυλα των ποδιών, έντζε έσειε πολλούς, αλλά καταστράφηκε ο πυρήνας μας.

Θυμούμαι τον κ. Πουργουρίδη, ήταν στην επιτροπή Ελέγχου και ήμουν μέλος, συνεδρία μια, άλλη μια, μέρα-νύχτα, τάγκα-τούγκου και έλεγε «εγώ, αν δεν τους στείλω τούτους φυλακή, θα πάω σπίτι μου»! Τελικά, εν ετάραξεν ο κουμπάρος, δεν επήεν σπίτι του, έστειλέν τον το εκλογικό σώμα σπίτι του, αλλά έμεινέν μας η καταστροφή και ουδείς εκλήθη από αυτούς τους θεορπαίχτες να δώσει λόγο! Και θυμούμαι τους τραπεζίτες έρκουντον, θυμούμαι και κάτι προέδρους, ο ένας εδάκκανεν και την πένα στο στόμα του και έλεγε «η μετοχή της Κύπρου εννά πάει πάνω τζι άλλο πάνω τζι άλλο πάνω». Πάνω στην αίθουσα εδώ που έχουμε, την αίθουσα τη μεγάλη! Και μετά, αφού εκαλοπεράσαν σε δύο κορυφαία εγκλήματα, εφτάσαμεν αισίως σε τούτο το σημερινό, για το οποίο ο σημερινός Πρόεδρος ελάεν θα τους μαντρώσει και θα τους στείλει φυλακή. Ε, είδετε να συμβεί τίποτε; Τίποτε απολύτως! Άρα, δεν είναι οι νόμοι που μας ελείψαν. Γι' αυτό χρειάζεται να μπει μια κυβέρνηση σε τούτο τον τόπο που να είναι αποφασισμένη να κάμει το σωστό. Και νομίζω την απάντηση ξέρετέ την, ποιου πρέπει να έχει τη σφραγίδα!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Να μας πει ο κ. Δημητρίου.

Έλα, κύριε Δημητρίου.

Α, ο κ. Ζαχαρίας.

Ζ. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Αφού, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα πλάτειασε και στους θεσμούς και στη διαφθορά, θεωρώ καθήκον μου ως προέδρου της επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως να τοποθετηθώ.

Είμαι από τους ανθρώπους που χαίρομαι, όταν ακούσω ότι βγαίνει σκάνδαλο. Και ξέρετε γιατί χαίρομαι; Όχι γιατί δημιουργήθηκε το σκάνδαλο. Είναι γιατί μια ζωή τούτο το κράτος, από το '60, έκρυβε όλα τα προβλήματα κάτω από το χαλί. Η οικονομική κρίση δημιούργησε μια κοινωνική απαίτηση προς όλους μας να κυνηγήσουμε τα σκάνδαλα και να κάνουμε ένα πιο σωστό κράτος. Η σημερινή κυβέρνηση δίνει την πολιτική στήριξη στις διωκτικές αρχές, γιατί οι καταγγελίες πάντοτε υπήρχαν, αλλά δεν προχωρούσαν να φτάσουν στα αρμόδια σώματα. Και αν δεν κατανοήσουμε ότι όλο το πολιτικό σύστημα βάλλεται σήμερα και αποκτά αναξιοπιστία και έχει καταντήσει συνώνυμο ο πολιτικός του απατεώνα και ενώσουμε τις δυνάμεις μας, δεν μπορούμε να νικήσουμε και να δημιουργήσουμε ένα σύγχρονο κράτος.

Θεωρώ ότι έχουν γίνει τεράστια βήματα και μέσα από τη Βουλή, θεωρώ ότι η εκτελεστική εξουσία στήριξε τις διωκτικές αρχές. Πρέπει να κατανοήσουμε ότι υπάρχουν θεσμοί που οδηγούνται αυτά τα προβλήματα και δεν υπάρχει ούτε Πρόεδρος της Δημοκρατίας να τους βάλει φυλακή ούτε Βουλή να τους βάλει φυλακή. Εκείνο που έχουμε υποχρέωση όλοι μας είναι με το δικό μας παράδειγμα, με τις νομοθεσίες που ψηφίζουμε, με τη συνεργασία της κυβέρνησης και της Βουλής να δώσουμε μια μάχη όλοι μας ενάντια στη διαφθορά. Θεωρώ ότι έχουν γίνει τεράστια βήματα προς τα εμπρός. Είναι η πρώτη φορά που έχουν οδηγηθεί ανώτατοι πολιτειακοί ή κρατικοί αξιωματούχοι στις Κεντρικές Φυλακές, φαινόμενο που δεν υπήρχε τα προηγούμενα χρόνια.

Είναι η ώρα όμως που πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι σε τούτο τον αγώνα δεν είμαστε σε διαφορετικά χαρακώματα τα πολιτικά κόμματα. Είμαστε όλοι μαζί, όλους μας έχουν ταυτίσει με την απατεωνιά. Ακούστε τον κόσμο κάτω, ο κόσμος θεωρεί ότι όσοι ασχολούμαστε με την πολιτική είμαστε όλοι, για να τρώμε. Πρέπει με το παράδειγμά μας να ενώσουμε δυνάμεις όλα τα πολιτικά κόμματα και αντίπαλός μας να είναι η διαφθορά και η δημιουργία ενός σωστού κράτους. Θεωρώ ότι έχουν γίνει τεράστια βήματα σε συνεργασία και της κυβέρνησης και της Βουλής και θεωρώ ότι αυτό τον αγώνα πρέπει να το δώσουμε όλοι μαζί, μακριά από αντεγκλήσεις, γιατί ο στόχος όλων μας και η επιθυμία μας, όταν εκλεγόμαστε βουλευτές ή σε οποιαδήποτε αξιώματα, είναι να δημιουργήσουμε ένα κράτος αξίας και αριστείας, το οποίο να δώσουμε στις επόμενες γενιές. Είμαστε σε μια καλή πορεία αυτή τη στιγμή. Αν συνειδητοποιήσουμε ότι αυτό δε μας χωρίζει, αλλά μας ενώνει, μπορούμε να δώσουμε τη μάχη και οι δυνάμεις της διαφθοράς που αντιστέκονται να καταπολεμηθούν και να κερδίσουμε το στοίχημα, που είναι η δημιουργία ενός σωστού κράτους με αξίες και αριστεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Να προχωρήσουμε στις τροπολογίες.

Έχετε υπόψη σας ότι υπάρχουν ακόμα δεκαοκτώ θέματα. Έχετε όρεξη! Για μένα κανένα πρόβλημα, διότι εγώ εννά πάω να φάω με τον κ. Ταγιάνι τώρα! Αλλά έχουμε ακόμα δεκαοκτώ θέματα. Μιλάτε... Τα ίδια πράγματα που λέτε, νομίζω, μπορείτε να τα λέτε εν συντομία.

Προχωρούμε στην τροπολογία του ΑΚΕΛ για το θέμα υπ' αριθμόν 7.

Να διαβαστεί, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Σύστασης και Λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Αστυνομίας Νόμος του 2017»

1. α. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση άρθρου 2 του νομοσχεδίου με τη διαγραφή του όρου «πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς» και του ορισμού του.
- β. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του εδαφίου (1) του άρθρου 8 του νομοσχεδίου με τη διαγραφή της φράσης «ή δύνανται οι πληροφορίες αυτές να αποκαλύψουν οποιαδήποτε άλλη πράξη εν δυνάμει διαφθοράς» (όγδοη και ένατη γραμμή).
2. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του εδαφίου (1) του άρθρου 6 του νομοσχεδίου ως ακολούθως:
  - α. Με τη διαγραφή της φράσης «, για σκοπούς πρόληψης αδικημάτων διαφθοράς» (τέταρτη και πέμπτη γραμμή) και
  - β. με την προσθήκη αμέσως μετά τη φράση «και για το σκοπό αυτό,» (πέμπτη και έκτη γραμμή) της φράσης «κατόπιν έκδοσης δικαστικού εντάλματος,».

Σημείωση:

Σκοπός της τροπολογίας είναι να αφαιρεθεί από το νομοσχέδιο οποιαδήποτε αναφορά σε πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς, για το λόγο ότι δεν αποτελούν ποινικό αδίκημα, καθώς και για να περιοριστεί η δυνατότητα της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου να διενεργεί επιχειρήσεις, έρευνες ή αιφνιδιαστικούς ελέγχους στο πλαίσιο της εκτέλεσης της αποστολής της μόνο προς διαπίστωση του ενδεχόμενου διάπραξης αδικήματος διαφθοράς από μέλη της αστυνομίας και όχι για σκοπούς πρόληψης αδικημάτων διαφθοράς.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Απλά μια τοποθέτηση.

Εμείς από τες δύο τροπολογίες που είναι θα ψηφίσουμε τη δεύτερη. Την πρώτη δε θα την ψηφίσουμε. Για τα πρακτικά...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Θα τις βάλουμε ξεχωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μία μία θα μπαίνουν.

Προχωρούμε στην πρώτη τροπολογία.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεπτά ψήφοι υπέρ και τριάντα ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον και δεκαεπτά ψήφους υπέρ, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε με την ψηφοφορία για την τροπολογία 2α.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και τρεις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ και τρεις εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε με την ψηφοφορία για την τροπολογία 2β.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα έξι ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία, που είναι του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Να διαβαστεί, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για το νομοσχέδιο «Ο περί Σύστασης και Λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Αστυνομίας Νόμος του 2017»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση άρθρου 2 του νομοσχεδίου με την αντικατάσταση του όρου «πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς» και του ορισμού του με τον ακόλουθο όρο και ορισμό:

«Πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς» σημαίνει καταχρηστικές ή αθέμιτες συμπεριφορές, ενέργειες, παραλείψεις ή πρακτικές οι οποίες παραβιάζουν ή σκοπό έχουν να παραβιάσουν οποιαδήποτε νομική υποχρέωση, περιλαμβανομένης της κατάχρησης εξουσίας, και περιλαμβάνει τη συγκάλυψη όλων ή οποιουδήποτε από τα ανωτέρω.»

Σημείωση:

Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι να επαναπροσδιοριστεί ο ορισμός του όρου «πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς», ώστε να ερμηνεύεται πιο συγκεκριμένα ο όρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, δεκαεννέα ψήφοι εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ και δεκαεννέα εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σύσταση Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου. Άρθρο 3.

Αποστολή της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου. Άρθρο 4.

Εξουσίες και αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου. Άρθρο 5.

Μηχανισμοί ελέγχου, επιχειρήσεις και έρευνες. Άρθρο 6.

Ποινική ευθύνη. Άρθρο 7.

Προστασία καταγγέλλοντος. Άρθρο 8.

Στελέχωση, προσόντα και διαδικασία επιλογής μελών και οργάνωση της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου. Άρθρο 9.

10. Απόσπαση προσωπικού από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου. Άρθρο

Υποχρεώσεις και δικαιώματα μελών της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου. Άρθρο 11.

Προστασία του υπηρεσιακού καθεστώτος των μελών της Υπηρεσίας. Άρθρο 12.

Ποινική και πειθαρχική έρευνα κατά μέλους της Υπηρεσίας. Άρθρο 13.

Οργάνωση, διάρθρωση και λειτουργία της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου. Άρθρο 14.

Έκθεση Πεπραγμένων της Υπηρεσίας. Άρθρο 15.

Συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες και επίλυση διαφορών. Άρθρο 16.

Παράβαση καθήκοντος εχεμύθειας. Άρθρο 17.

Παροχή ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών και παρεμπόδιση ερευνητικού έργου. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να παρακαλέσω να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ και μία εναντίον, τα άρθρα 1 μέχρι 18 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σύστασης και Λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Αστυνομίας Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, μία ψήφος εναντίον και ένας ή μία δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ και μία εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Έχουμε τροπολογίες για το υπ' αριθμόν 8 θέμα;

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κάτι που, νομίζω, θα βοηθήσει.

Η εισήγηση για την ερμηνεία των πράξεων εν δυνάμει διαφθοράς, όπως τέθηκε 'πού τους συναδέλφους, πέρασε ήδη στο προηγούμενο νομοσχέδιο. Άρα, να θεωρηθεί ότι κατ' αναλογίαν έχει ψηφιστεί. Αυτό εννοούσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο υπ' αριθμόν 8 θέμα.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, στο θέμα υπ' αριθμόν 8 η τροπολογία του ΑΚΕΛ συμφωνούμε όλοι ότι εγκρίνεται με τους ίδιους αριθμούς. Έχει κανέναν που άλλαξε...

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Της ΕΔΕΚ και του ΔΗΚΟ, κύριε Πρόεδρε. Η δική μας δεν έχει εγκριθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 8 θέμα, της ΕΔΕΚ και του ΔΗΚΟ. Έχει κανέναν που άλλαξε τη γνώμη του;

Άρα, με την ίδια αναλογία -ελπίζω να μη συγχύζω τη γραμματεία και, αν κάνουμε ευκολία, είναι καλά- εγκρίνεται, με τους ίδιους αριθμούς της προηγούμενης.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 8 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε! Έχει και άλλες τροπολογίες και πρέπει να μπουν ξεχωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Νομίζω να προχωρήσουμε όπως το έχουμε, διότι πάμε να κάμουμε σύντημηση και στο τέλος θα τα συγχύσουμε.

Να προχωρήσουμε με την τροπολογία του ΑΚΕΛ πρώτα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Απορρίφθηκε ήδη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να απορριφθεί ξανά τώρα!

Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, γιατί να ψηφίσουμε ξανά...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Άτε, ψηφίστε να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε τροπολογίες για πέντε νομοσχέδια και διαπλέκεται η μία στην άλλη. Κάμετέ τα ξεχωριστά, διότι υπάρχει και η γραμματεία που παίρνει σημειώσεις. Δεν είσατε εσείς που θα τα γράψετε!

Προχωρούμε με την τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Να διαβαστεί, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση άρθρου 2 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθενται στο βασικό νόμο νέοι όροι και ορισμοί, με τη διαγραφή του προτεινόμενου όρου «πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς» και του ορισμού του.

2. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 6 του νομοσχεδίου, με το οποίο αντικαθίσταται το άρθρο 38 του βασικού νόμου, ως ακολούθως:
  - α. Με τη διαγραφή από τον πλαγιότιπλο του προτεινόμενου άρθρου 38 των λέξεων «ή πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς» και
  - β. με τη διαγραφή από το προτεινόμενο άρθρο 38 των λέξεων «ή πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς» (έβδομη και όγδοη γραμμή).
3. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 7 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθενται στο βασικό νόμο νέα άρθρα 38Α, 38Β και 38Γ, ως ακολούθως:
  - α. Με τη διαγραφή από το προτεινόμενο άρθρο 38Β των λέξεων «ή πράξεων εν δυνάμει διαφθοράς» (έκτη και έβδομη γραμμή) και
  - β. με τη διαγραφή από το προτεινόμενο άρθρο 38Γ των λέξεων «ή πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς» (όγδοη και ένατη γραμμή).

Σημείωση:

Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι να αφαιρεθεί από το νομοσχέδιο οποιαδήποτε αναφορά σε πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς, για το λόγο ότι δεν αποτελούν ποινικό αδίκημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα οκτώ παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαεπτά ψήφοι υπέρ και τριάντα μία ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους εναντίον και δεκαεπτά ψήφους υπέρ, η τροπολογία απορρίπτεται.

Η επόμενη ποια είναι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η τροπολογία της ΕΔΕΚ και του ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος για το νομοσχέδιο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση άρθρου 2 του νομοσχεδίου, με το οποίο προστίθενται στο βασικό νόμο νέοι όροι και ορισμοί, με την αντικατάσταση του προτεινόμενου όρου «πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς» και του ορισμού του με τον ακόλουθο όρο και ορισμό:

«“Πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς” σημαίνει καταχρηστικές ή αθέμιτες συμπεριφορές, ενέργειες, παραλείψεις ή πρακτικές, οι οποίες παραβιάζουν ή σκοπό έχουν να παραβιάσουν οποιαδήποτε νομική υποχρέωση, περιλαμβανομένης της κατάχρησης εξουσίας, και περιλαμβάνει τη συγκάλυψη όλων ή οποιουδήποτε από τα ανωτέρω».

Σημείωση:

Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι να επαναπροσδιοριστεί ο ορισμός του όρου «πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς», ώστε να ερμηνεύεται πιο συγκεκριμένα ο όρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι επτά ψήφοι υπέρ και δεκαέξι ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους υπέρ και δεκαέξι εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.
Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.
Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.
Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την κατάργηση του άρθρου 37 αυτού. Άρθρο 5.
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του άρθρου 38 αυτού. Άρθρο 6.
Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.
Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ και μία εναντίον, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.
Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.
Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ και μία εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.
Προχωρούμε τώρα με το υπ' αριθμόν 9 θέμα.
Υπάρχουν τροπολογίες του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ.
Να διαβαστούν, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Ορισμένων Ανακριτικών Εξουσιών (Υπό Κάλυψη Αστυνομικοί) Νόμος του 2017»

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του εδαφίου (4) του άρθρου 9 του νομοσχεδίου με την αντικατάσταση της φράσης «μεριμνά για την τήρηση απόρρητου αρχείου» (δεύτερη γραμμή) με τη φράση «τηρεί απόρρητο αρχείο».
2. Γίνεται εισήγηση για την αντικατάσταση του άρθρου 10 του νομοσχεδίου με το ακόλουθο άρθρο:
«Αστική ευθύνη υπό κάλυψη αστυνομικού. 10. Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν επηρεάζουν τη ρύθμιση της αστικής ευθύνης του υπό κάλυψη αστυνομικού, όπως αυτή προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 172 του συντάγματος και οποιουδήποτε άλλου εν ισχύ νόμου.».

Σημείωση:

Σκοπός των προτεινόμενων τροπολογιών είναι να τροποποιηθεί το κείμενο του νομοσχεδίου, κατά τρόπο που να προβλέπεται ρητά ότι το απόρρητο αρχείο στο οποίο περιλαμβάνονται οι εκδοθείσες παράλληλες ταυτότητες των υπό κάλυψη αστυνομικών τηρείται από τον ίδιο το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, έτσι ώστε το αρχείο να μην είναι αγνώστου κατοχής, αλλά να είναι γνωστό το ποιος έχει την ευθύνη για την τήρηση, κατοχή και φύλαξή του, καθώς και κατά τρόπο που να προβλέπεται ότι υπό κάλυψη αστυνομικός υπέχει αστική ευθύνη για τις πράξεις του όπως κάθε άλλος πολίτης της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την πρώτη τροπολογία, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται ομόφωνα.

Προχωρούμε με την ψηφοφορία της δεύτερης τροπολογίας.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ και τρεις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ και τρεις εναντίον, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εξουσιοδότηση για δραστηριοποίηση. Άρθρο 3.

Αίτηση για εξουσιοδότηση. Άρθρο 4.

Εποπτεία των ερευνών και της επιχείρησης. Άρθρο 5.

Ειδική εκπαίδευση. Άρθρο 6.

Συναίνεση. Άρθρο 7.

Έρευνα και συμμετοχή σε παράνομες πράξεις. Άρθρο 8.

Έκδοση παράλληλης ταυτότητας. Άρθρο 9.

Αστική ευθύνη υπό κάλυψη Αστυνομικού. Άρθρο 10.

Μαρτυρία υπό κάλυψη Αστυνομικού. Άρθρο 11.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να παρακαλέσω να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα έξι ψήφοι υπέρ και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 12 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Ορισμένων Ανακριτικών Εξουσιών (Υπό Κάλυψη Αστυνομικοί) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα πέντε ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ και μία εναντίον, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα με το υπ' αριθμόν 10 θέμα. Είναι κανονισμοί.

Ψηφίστε για την έγκριση των κανονισμών, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ και μία εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται

Για το θέμα με αριθμό 11 υπάρχει τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Να διαβαστεί, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος για τους κανονισμούς «Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του κανονισμού 23 των προτεινόμενων κανονισμών, με τον οποίο αντικαθίσταται το σημείο 8 του πίνακα των βασικών κανονισμών, με τη διαγραφή από το προτεινόμενο σημείο 8 της φράσης «ή πράξη εν δυνάμει διαφθοράς» (δεύτερη γραμμή).

Σημείωση:

Σκοπός της προτεινόμενης τροπολογίας είναι να αφαιρεθεί από τους προτεινόμενους κανονισμούς η αναφορά σε πράξεις εν δυνάμει διαφθοράς, για το λόγο ότι δεν αποτελούν ποινικό αδίκημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίστε για την τροπολογία του ΑΚΕΛ, παρακαλώ.

Ο κ. Αδάμου να ετοιμάζεται να έρθει πάνω.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκαέξι ψήφοι υπέρ και τριάντα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον και δεκαέξι υπέρ, η τροπολογία απορρίπτεται.

Ψηφίζουμε για τους κανονισμούς στο σύνολό τους.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ και μία εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα με το υπ' αριθμόν 12 θέμα. Είναι κανονισμοί.

Ψηφίστε για το υπ' αριθμόν 12 θέμα, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα δύο ψήφοι υπέρ και μία ψήφος εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ και μία εναντίον, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για δέκα δευτερόλεπτα.

Θα παρακαλούσα, διότι δεν αποδίδουμε σκοπιμότητα, να γίνονται πιο σωστές αποτυπώσεις της επεξήγησης των νομοσχεδίων. Δεν μπορεί να ψηφίζουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για το υπ' αριθμόν 13 θέμα μιλάτε τώρα;

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Για το σύνολο, από το υπ' αριθμόν 7 μέχρι και το υπ' αριθμόν 12, και να λέει από κάτω «υλοποίηση κυβερνητικής πολιτικής για την πρόληψη και την πάταξη της διαφθοράς». Δεν είναι θεσμικά σωστό αυτό το πράγμα. Δεν υλοποιούμε κυβερνητική πολιτική εδώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ σωστό. Να το λάβει υπόψη η γραμματεία. Να είναι προσεκτική, όταν βάζουν αυτές τις σημειώσεις, και να διορθωθεί αυτό εν πάση περιπτώσει.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Οι περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017». Παρακαλώ τη γραμματεία να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση των σχεδίων υπηρεσίας των θέσεων Λειτουργού και Ανώτερου Λειτουργού με νέα σχέδια υπηρεσίας και θέσπιση σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Α' και για τη θέση Γραμματειακού Λειτουργού στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Αδάμος Αδάμου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΔΑΜΟΥ)

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς «Οι περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Μαρίνος Μουσιούττας
Ονούφριος Κουλλά	Μαρίνος Σιζόπουλος
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Σεπτεμβρίου και 27 Νοεμβρίου 2017. Στις συνεδρίες της επιτροπής παρευρέθηκαν η πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του ίδιου υπουργείου και της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΕΚ.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 48 και 55 του περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου Νόμου, είναι η αντικατάσταση των σχεδίων υπηρεσίας των θέσεων Λειτουργού και Ανώτερου Λειτουργού με νέα σχέδια υπηρεσίας και η θέσπιση σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Α΄ και για τη θέση Γραμματειακού Λειτουργού στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, με βάση τον προϋπολογισμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου για το έτος 2016 δημιουργήθηκαν δώδεκα νέες θέσεις, εκ των οποίων οι δέκα αφορούν θέσεις Λειτουργού Α΄ [Κλίμακα Α11^(ω)] και οι δύο θέσεις Γραμματειακού Λειτουργού (Κλίμακα Α8 και Α9).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η νέα θέση Λειτουργού Α΄ που δημιουργήθηκε με τον υπό αναφορά προϋπολογισμό αποτελεί ενδιάμεσο επίπεδο θέσης μεταξύ της υφιστάμενης θέσης Λειτουργού (Κλίμακα Α8, Α10 και Α11) και της θέσης Ανώτερου Λειτουργού (Κλίμακα Α11 και Α13). Ως εκ τούτου, κρίνεται αναγκαία η θέσπιση σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Λειτουργού Α΄, όπως και νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού, η οποία πλέον θα αποτελεί θέση προαγωγής από τη θέση Λειτουργού Α΄ αντί από τη θέση Λειτουργού, όπως ίσχυε μέχρι σήμερα. Περαιτέρω, αποφασίστηκε και ο εκσυγχρονισμός του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το σχέδιο υπηρεσίας για τη νέα θέση Γραμματειακού Λειτουργού (Κλίμακα Α8 και Α9) καταρτίστηκε με βάση τις εισηγήσεις του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, ώστε να συνάδει με τη νέα πολιτική που εφαρμόζεται στη δημόσια υπηρεσία και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα σχετικά με την απαιτούμενη υπηρεσία υπαλλήλου για προαγωγή σε αντίστοιχη θέση. Συναφώς, όπως σχετικά έχει κατατεθεί, στη βάση της πιο πάνω πολιτικής στα απαιτούμενα προσόντα του υπό αναφορά σχεδίου υπηρεσίας περιλήφθηκε πρόνοια για δεκαοκταετή συνολική υπηρεσία στην αμέσως κατώτερη θέση.

Στο πλαίσιο της συζήτησης του θέματος, την επιτροπή απασχόλησε το ζήτημα των απαιτούμενων επαγγελματικών προσόντων, όπως αυτά καθορίζονται στο προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Λειτουργού, και ειδικότερα η απαίτηση όπως ο κάτοχος της θέσης είναι μέλος του Συνδέσμου Εγκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ). Όπως επισημάνθηκε από την επιτροπή, παρά το γεγονός ότι στο παρόν στάδιο ο ΣΕΛΚ αποτελεί το μόνο αναγνωρισμένο σώμα στο οποίο μπορούν να εγγράφονται ως μέλη επαγγελματίες λογιστές/ελεγκτές, στη βάση προσφάτως ψηφισθείσας νομοθεσίας με τον τίτλο «Ο περί Ελεγκτών Νόμος του 2017» δεν απαγορεύεται η αναγνώριση και άλλων αντίστοιχων επαγγελματικών σωμάτων. Ως εκ τούτου, η σχετική αναφορά στα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα πρέπει να τροποποιηθεί ανάλογα, ώστε υποψήφιος για τη θέση Λειτουργού να μπορεί να είναι εκτός από μέλος του ΣΕΛΚ και μέλος οποιουδήποτε άλλου αναγνωρισμένου σώματος ελεγκτών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή κάλεσε το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού να μελετήσει το ειδικό αυτό ζήτημα και να υποβάλει γραπτώς τις θέσεις του. Συναφώς, το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού με επιστολή του, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2017, ενημέρωσε την επιτροπή ότι κατόπιν συνεννόησης με τη Γενική Λογίστρια, η οποία κατέχει τη θέση του προέδρου της αρμόδιας δημόσιας εποπτικής αρχής του ελεγκτικού/λογιστικού επαγγέλματος, κατέληξε στη θέση ότι η σχετική εισήγηση της επιτροπής είναι ορθή και ως εκ τούτου πρέπει να γίνει ανάλογη διατύπωση του κειμένου των κανονισμών, ώστε στα απαιτούμενα προσόντα να περιληφθεί και η περίπτωση που υποψήφιος για τη θέση Λειτουργού είναι μέλος οποιουδήποτε άλλου αναγνωρισμένου σώματος ελεγκτών πέραν του ΣΕΛΚ, ο οποίος ήδη προνοείται στους κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτοί τελικά διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ, ψηφίστε για τους κανονισμούς.

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μία ψήφοι υπέρ, μία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ και μία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 14, 15 και 16 έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται «Ο περί των Οργανωμένων Ταξιδιών και Συνδεδεμένων Ταξιδιωτικών Διακανονισμών Νόμος του 2017», «Ο περί των Δικαιωμάτων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και «Ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017». Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 14 νομοσχεδίου: Κατάργηση της υφιστάμενης νομοθεσίας για τα οργανωμένα ταξίδια, τις διακοπές και περιηγήσεις και θέσπιση νέου νομοθετικού πλαισίου στα πλαίσια εναρμόνισης με τη σχετική Οδηγία 2015/2302.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 15 νομοσχεδίου: Εναρμόνιση με το άρθρο 27 της Οδηγίας 2015/2302.

Σκοπός του υπ' αριθμόν 16 νομοσχεδίου: Εναρμόνιση με το άρθρο 27 της Οδηγίας 2015/2302.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος

Κώστας Κώστα

Μαρίνος Μουσιούτσας

Άννα Θεολόγου

Ανδρέας Κυπριανού

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Νίκος Νουρής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού μελέτησε τα τρία νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 14 και την 21^η Νοεμβρίου και στις 5 Δεκεμβρίου 2017. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών, της Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ), του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ), του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου (ΑCTA), του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, της Παγκύπριας Ένωσης Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, της Γενικής Συνομοσπονδίας Παγκύπριων Οργανώσεων Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών, της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΕΚ, των εργοδοτικών οργανώσεων ΚΕΒΕ και ΟΕΒ, του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Πανεπιστημίου Λευκωσίας. Το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Άμυνας, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η Υπηρεσία Αφερεγγυότητας Κλάδου Πτωχεύσεων και Εκκαθαρίσεων Εταιρειών, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα, ο Σύνδεσμος Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου, ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, οι

συνδικαλιστικές οργανώσεις ΠΑΣΥΔΥ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ και το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η κατάργηση της υφιστάμενης νομοθεσίας για τα Οργανωμένα Ταξίδια, τις Διακοπές και Περιηγήσεις του 1998, όπως τροποποιήθηκε έκτοτε, και η θέσπιση νέου νομοθετικού πλαισίου στα πλαίσια εναρμόνισης της εθνικής έννομης τάξης με την Οδηγία με τίτλο "Οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2015 σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς, η οποία τροποποιεί τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και την Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και καταργεί την Οδηγία 90/314/ΕΟΚ του Συμβουλίου".

Σκοπός του δεύτερου και τρίτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί των Δικαιωμάτων των Καταναλωτών Νόμου και του περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών Νόμου, αντίστοιχα, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση με το άρθρο 27 της Οδηγίας 2015/2302.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, με το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο σκοπείται η επίτευξη ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών και συγκεκριμένα των ταξιδιωτών, στο πλαίσιο των συμβάσεών τους με τους εμπόρους ταξιδιωτικών υπηρεσιών τόσο όσον αφορά τα οργανωμένα ταξίδια όσο και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς.

Σημειώνεται ότι, η Κυπριακή Δημοκρατία οφείλει να εναρμονιστεί με τις πρόνοιες της Οδηγίας 2015/2302 μέχρι την 1^η Ιανουαρίου 2018 και να θέσει σε εφαρμογή τις εν λόγω διατάξεις από την 1^η Ιουλίου 2018.

Εισάγοντας τις πρόνοιες του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δήλωσε ότι με τον προτεινόμενο νόμο θεσπίζονται νομοθετικές ρυθμίσεις οι οποίες επεκτείνουν την προστασία των καταναλωτών σε σχέση με τα οργανωμένα ταξίδια, πέραν των παραδοσιακών πακέτων και σε άλλες μορφές ταξιδιωτικών υπηρεσιών. Παράλληλα, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο εισάγονται, μεταξύ άλλων, πρόνοιες με τις οποίες καθορίζονται θέματα που αφορούν τόσο την πληροφόρηση που θα πρέπει να έχουν οι ταξιδιώτες σε σχέση με τα ταξιδιωτικά πακέτα που αγοράζουν όσο και τα δικαιώματά τους σε σχέση με θέματα ακυρώσεων, επιστροφής χρημάτων, αλλαγής των συμφωνηθεισών τιμών, εκχώρησης και καταγγελίας συμβάσεων, αφερεγγυότητας των διοργανωτών και επαναπατριsmού.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τον ίδιο εκπρόσωπο, με τον προτεινόμενο υπ' αριθμόν 1 νόμο επωφελούνται και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παροχής ταξιδιωτικών υπηρεσιών, καθότι αφενός μεν εφαρμόζεται ένα κοινό νομοθετικό πλαίσιο σε όλη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπάρχει αμοιβαία αναγνώριση της προστασίας της αφερεγγυότητας μεταξύ των επιχειρήσεων που πουλούν ανταγωνιστικά προϊόντα στα κράτη μέλη και αφετέρου διευκολύνονται οι διασυνοριακές συναλλαγές.

Σε σχέση με τις πρόνοιες του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο ACTA σε σχετική επιστολή του προς την επιτροπή, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2017, αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι η χρηματική εγγύηση η οποία θα πρέπει να καταβάλλεται από τους διοργανωτές ταξιδιών για σκοπούς προστασίας των καταναλωτών από το ενδεχόμενο αφερεγγυότητας των διοργανωτών θα πρέπει να μειωθεί. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου, η σχετική εγγύηση ανέρχεται τουλάχιστον στο 20% του ποσού που ο διοργανωτής ταξιδιών έχει εισπράξει από τις πωλήσεις ταξιδιωτικών πακέτων κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα μηνών.

Σχολιάζοντας τις πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου, οι εκπρόσωποι του ΚΟΤ, του ΠΑΣΥΞΕ και του ΚΕΒΕ ανέφεραν στην επιτροπή ότι, παρότι συμφωνούν με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, καλό θα ήταν όπως μελλοντικά επέλθουν περαιτέρω τροποποιήσεις της νομοθεσίας, ώστε να ρυθμίζονται με μεγαλύτερη επάρκεια θέματα που αφορούν τις κρατήσεις ταξιδιωτικών υπηρεσιών μέσω διαδικτύου.

Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών με επιστολή του προς την επιτροπή, ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2017, εξέφρασε τις επιφυλάξεις του για αριθμό προνοιών του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, τονίζοντας παράλληλα ότι οι εν λόγω επιφυλάξεις έχουν κοινοποιηθεί και στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης που διεξήχθη για το σκοπό αυτό.

Όλοι οι υπόλοιποι φορείς που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση νομοσχεδίων.

Τοποθετούμενος στα όσα ακούστηκαν από τους εκπροσώπους των διαφόρων φορέων, ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δήλωσε ότι το ποσοστό της χρηματικής εγγύησης που θα υποχρεούνται να καταβάλλουν οι διοργανωτές ταξιδιών στο πλαίσιο προστασίας των καταναλωτών από ενδεχόμενο αφερεγγυότητας δεν υπερβαίνει το ποσοστό που ήδη επιβάλλεται βάσει της υφιστάμενης νομοθεσίας, ενώ παράλληλα η τροποποίηση της εν λόγω πρόνοιας σε οποιοδήποτε ποσοστό μικρότερο του 20% δε θα προσφέρει επαρκή προστασία των καταναλωτών από τα εν λόγω φαινόμενα.

Περαιτέρω, σε σχέση με τις παρατηρήσεις του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, ο ίδιος εκπρόσωπος δήλωσε ότι αυτές έχουν ήδη μελετηθεί στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης που διεξήχθη στο στάδιο της ετοιμασίας του σχετικού νομοθετικού πλαισίου και έχουν δοθεί επαρκείς εξηγήσεις για όσες απ' αυτές δεν έχουν υιοθετηθεί και ενσωματωθεί στα κείμενα των νομοσχεδίων.

Στο πλαίσιο της συζήτησης επί του κειμένου του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή επισήμανε ότι στο κείμενο παρατηρείται πληθώρα ρυθμίσεων οι οποίες είναι ασαφείς και χρήζουν περαιτέρω νομοτεχνικής επεξεργασίας για σκοπούς καλύτερης απόδοσης του περιεχομένου αυτών.

Λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πάνω επισημάνσεις της επιτροπής, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κατέθεσε αναθεωρημένο κείμενο του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου για σκοπούς σαφέστερης διατύπωσης και ορθότερης ενσωμάτωσης των προνοιών της Οδηγίας 2015/2302 στο κείμενο του νομοσχεδίου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση των τριών νομοσχεδίων σε νόμους, όπως αυτά έχουν τελικά διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη με βάση τα πιο πάνω.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί των Οργανωμένων Ταξιδιών και Συνδεδεμένων Ταξιδιωτικών Διακανονισμών Νόμος του 2017.
2. Ο περί των Δικαιωμάτων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.
3. Ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 14 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Πληροφορίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης. Άρθρο 4.

Δεσμευτικός χαρακτήρας των πληροφοριών που παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού. Άρθρο 5.

Περιεχόμενο της σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού και έγγραφα που πρέπει να παρέχονται πριν από την έναρξη του πακέτου. Άρθρο 6.

Βάρος της απόδειξης. Άρθρο 7.

Εκχώρηση της σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού σε άλλον ταξιδιώτη. Άρθρο 8.

Αλλαγή των τιμών. Άρθρο 9.

Τροποποίηση άλλων όρων της σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού. Άρθρο 10.

Καταγγελία της σύμβασης οργανωμένου ταξιδιού. Άρθρο 11.

Ευθύνη για την εκτέλεση του πακέτου. Άρθρο 12.

Μείωση της τιμής και αποζημίωση. Άρθρο 13.

Δυνατότητα επικοινωνίας με το διοργανωτή μέσω του πωλητή. Άρθρο 14.

Υποχρέωση παροχής βοήθειας. Άρθρο 15.

Αποτελεσματικότητα και πεδίο εφαρμογής της προστασίας κατά της αφερεγγυότητας. Άρθρο 16.

Προστασία κατά της αφερεγγυότητας με σύναψη ασφάλειας. Άρθρο 17.

Προστασία κατά της αφερεγγυότητας με εξασφάλιση χρηματικής εγγύησης από χρηματοοικονομικό ίδρυμα και έγκριση εγκεκριμένου σώματος. Άρθρο 18.

Αμοιβαία αναγνώριση της προστασίας κατά της αφερεγγυότητας και διοικητική συνεργασία. Άρθρο 19.

Απαιτήσεις σχετικά με την προστασία κατά της αφερεγγυότητας και την παροχή πληροφοριών για τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς. Άρθρο 20.

Ειδικές υποχρεώσεις του πωλητή σε περίπτωση που ο διοργανωτής είναι εγκατεστημένος εκτός της Ένωσης. Άρθρο 21.

Ευθύνη για σφάλματα κρατήσεων. Άρθρο 22.

Δικαίωμα αποζημίωσης. Άρθρο 23.

Αναγκαστικός χαρακτήρας του παρόντος Νόμου. Άρθρο 24.

Εξουσίες της Εντεταλμένης Υπηρεσίας για έρευνα και έλεγχο. Άρθρο 25.

Παράλειψη παροχής πληροφοριών και παρακώλυση μέλους της Εντεταλμένης Υπηρεσίας. Άρθρο 26.

Επιβολή διοικητικών προστίμων και έκδοση απαγορευτικού ή προστακτικού διατάγματος. Άρθρο 27.

Επιβολή διοικητικών προστίμων και άσκηση της ιεραρχικής προσφυγής. Άρθρο 28.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 29.

Επίδοση απόφασης. Άρθρο 30.

Διοικητικές αρχές, τεκμηρίωση ισχυρισμών. Άρθρο 31.

Δικαίωμα προσφυγής από οργανισμούς. Άρθρο 32.

Εξουσία Εντεταλμένης Υπηρεσίας για διάδοση πληροφοριών. Άρθρο 33.

Ευθύνη αξιωματούχων, υπαλλήλων, κλπ. νομικών προσώπων. Άρθρο 34.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 35.

Ευθύνη. Άρθρο 36.

Κατάργηση. Άρθρο 37.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 38.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να παρακαλέσω να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 38 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Οργανωμένων Ταξιδιών και Συνδεδεμένων Ταξιδιωτικών Διακανονισμών Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 15 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να παρακαλέσω να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τρεις παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα τρεις ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα τρεις ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Δικαιωμάτων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα μία ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 16 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να παρακαλέσω να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Ανακοινώστε τα αποτελέσματα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, σαράντα ψήφοι υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2017». Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €7.600.000 για την κάλυψη αναγκών για τις οποίες η αρχική πρόβλεψη κρίθηκε ανεπαρκής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2017»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος	Αντρέας Καυκαλιάς
Μάριος Μαυρίδης	Μαρίνος Μουσιούππας
Ονούφριος Κουλλά	Μαρίνος Σιζόπουλος
Στέφανος Στεφάνου	Άννα Θεολόγου
Άριστος Δαμιανού	Γιώργος Περγίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2017. Στη συνεδρία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (CYTA).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €7.600.000 για την κάλυψη αναγκών για τις οποίες η αρχική πρόβλεψη κρίθηκε ανεπαρκής.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, ζητείται η έγκριση συνολικών πρόσθετων πιστώσεων ύψους €7.600.000 για την κάλυψη των ακόλουθων αναγκών:

1. Η ετήσια δόση για κάλυψη του αναλογιστικού ελλείμματος του Ταμείου Συντάξεως της Αρχής, σύμφωνα με πρόσφατη αναλογιστική μελέτη που διεξήχθη την 31^η Δεκεμβρίου 2016, για την αξιολόγηση του ταμείου. Για το σκοπό αυτό ζητούνται συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους €2,6 εκατομ. κάτω από το Κεφάλαιο 60, άρθρο 000 “Υποχρέωση Ταμείου Συντάξεως”.
2. Το αναμενόμενο κόστος από την εφαρμογή του Σχεδίου Ευδόκιμης Αφυπηρέτησης, το οποίο έχει εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής στη βάση σχετικής πρόνοιας των Γενικών Κανονισμών Προσωπικού του Οργανισμού.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η CYTA αναμένει ότι η εφαρμογή του εν λόγω σχεδίου θα επιφέρει θετικά αποτελέσματα για την Αρχή, αφού μέρος του προσωπικού θα αντικατασταθεί με την πρόσληψη νέων ανθρώπων, με σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες, όπως και σημαντικά χαμηλότερο κόστος, εφόσον δεν υπάρχει πρόθεση για πλήρη αντικατάσταση των υπαλλήλων που θα αφυπηρετήσουν πρόωρα. Με βάση τα ίδια στοιχεία, αναμένεται η αφυπηρέτηση πενήντα περίπου υπαλλήλων μέχρι το τέλος του 2017. Για το σκοπό αυτό ζητούνται συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους €5 εκατομ. κάτω από το Κεφάλαιο 20, άρθρο 410 “Αποζημίωση για Πρόωρη Αφυπηρέτηση”.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ θα ψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, όμως την ίδια στιγμή δεν μπορούμε να μην ασκήσουμε και κριτική για το γεγονός ότι υπάρχουν προσλήψεις υπεράριθμες σε διάφορους οργανισμούς δημοσίου δικαίου για κάλυψη σκοπιμοτήτων και ότι στη συνέχεια καλούμαστε να εγκρίνουμε ποσά για την πρόωγη αφυπηρέτηση, για να υπάρξει εξορθολογισμός. Κάποτε αυτά τα πράγματα πρέπει να σταματήσουν!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος που θέλει να μιλήσει;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού ύψους €7.600.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2017. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα ψήφοι υπέρ και δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2017 Νόμος (Αρ. 2) του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Τα αποτελέσματα, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Σαράντα μία ψήφοι υπέρ και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2017». Παρακαλώ να διαβάσει το σκοπό η γραμματέας.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τούτο εννά πάει τελευταίο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, έχουμε πει να μείνει τελευταίο τούτο;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, μα έντζιεν μόνο τούτο!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Έν' τούτο μόνο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μόνο το 18;

Ουαία. Άρα, το υπ' αριθμόν 18 θέμα θα το συζητήσουμε τελευταίο.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2017». Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Αρχής ποσού ύψους €1.902.000 για την υλοποίηση διάφορων σκοπών και δραστηριοτήτων για τα οποία η αρχική πρόβλεψη στον αντίστοιχο εγκεκριμένο προϋπολογισμό για το έτος 2017 κρίθηκε ανεπαρκής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2017»

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Αντρέας Καυκαλιάς

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Μουσιούπτας

Ονούφριος Κουλλά

Μαρίνος Σιζόπουλος

Στέφανος Στεφάνου

Άννα Θεολόγου

Άριστος Δαμιανού

Γιώργος Περδίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε μία συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2017. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, η γενική διευθύντρια και άλλοι εκπρόσωποι της Αρχής Λιμένων Κύπρου (ΑΛΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο της ΑΛΚ ποσού ύψους €1.902.000 για την υλοποίηση διάφορων σκοπών και δραστηριοτήτων για τα οποία η αρχική πρόβλεψη στον αντίστοιχο εγκεκριμένο προϋπολογισμό για το έτος 2017 κρίθηκε ανεπαρκής. Ειδικότερα, με το συμπληρωματικό προϋπολογισμό προτείνεται μείωση κατά €2.017.752 του συνολικού κονδυλίου που αφορά τους βασικούς μισθούς και αύξηση κατά €1.902.000 διάφορων άλλων κονδυλίων.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η ανάγκη υποβολής του συμπληρωματικού προϋπολογισμού για το έτος 2017 προέκυψε πρωτίστως λόγω μεταβολών που ήταν αναγκαίες για την υλοποίηση της νέας δομής της ΑΛΚ μετά την εμπορικοποίηση μέρους των δραστηριοτήτων του λιμανιού Λεμεσού ταυτόχρονα με την αλλαγή του ρόλου της από διαχειριστή σε ρυθμιστή. Οι εν λόγω

μεταβολές πραγματοποιήθηκαν λαμβάνοντας υπόψη τη νομική υποχρέωση της Αρχής για διασφάλιση των εργασιακών δικαιωμάτων των υπαλλήλων της, με τρόπο που οι υφιστάμενες προοπτικές ανέλιξης των υπαλλήλων να μην επηρεάζονται δυσμενώς.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό περιλαμβάνονται πρόσθετες πιστώσεις, οι οποίες αφορούν την κάλυψη απολύτως αναγκαίων δαπανών και είναι μη προβλέψιμες, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχιση της ομαλής λειτουργίας της Αρχής.

Ειδικότερα, με βάση τα κατατεθέντα στοιχεία, ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός προβλέπει:

1. την κατάργηση 195 θέσεων και τη δημιουργία 18 νέων θέσεων, καθώς και τη μετονομασία ορισμένων θέσεων στο πλαίσιο της υλοποίησης της νέας δομής της Αρχής και
2. πρόσθετες πιστώσεις, που αφορούν κυρίως την κάλυψη:
  - α. της απασχόλησης του ωρομίσθιου προσωπικού το οποίο παρέμεινε στην υπηρεσία της Αρχής μετά την εμπορικοποίηση του λιμανιού Λεμεσού (€290.000),
  - β. αυξημένης δαπάνης για υπερωρίες λόγω της αύξησης του κύκλου εργασιών στο λιμάνι Λάρνακας, οι οποίες θα καλυφθούν μέσω των εσόδων ως δικαιωμάτων επίβλεψης (€200.000) (αναμένεται να προκύψουν σχετικά έσοδα),
  - γ. αυξημένης δαπάνης για παροχή ηλεκτρικού ρεύματος κυρίως στο λιμάνι Λεμεσού μέχρι το διαχωρισμό των μετρητών (€330.000),
  - δ. αυξημένης δαπάνης για τέλη νερού σε λιμάνια, περιλαμβανομένου του παλιού λιμανιού Λεμεσού, του λιμανιού Πάφου και του λιμανιού Λατσιού (€110.000) (αναμένεται να προκύψουν σχετικά έσοδα),
  - ε. του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας προς το δήμο Λεμεσού μετά την έκδοση των τίτλων ιδιοκτησίας του λιμανιού Λεμεσού (€82.000),
  - στ. εξειδικευμένων υπηρεσιών οι οποίες είναι αναγκαίο να παρέχονται στην ΑΛΚ από τρίτους (€50.000),
  - ζ. της δαπάνης για την αναβάθμιση και το διαχωρισμό ηλεκτρικών εγκαταστάσεων στο λιμάνι Λεμεσού μετά την εμπορικοποίησή του (€300.000) και
  - η. απρόβλεπτων αναγκών σε διάφορα κονδύλια τα οποία προβλέπονται στον προϋπολογισμό (€500.000).

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και σε αυτή την περίπτωση οφείλουμε να διαπιστώσουμε ακριβώς ότι επιβεβαιώνεται η προχειρότητα της συμφωνίας που είχε γίνει από την κυβέρνηση για την παραχώρηση των εμπορικών δραστηριοτήτων του λιμανιού της Λεμεσού σε ιδιωτικές εταιρείες. Και, αν προσέξετε, υπάρχουν τεράστια ποσά για τα οποία θα πρέπει να γίνουν ρυθμίσεις όσον αφορά το διαχωρισμό καλωδίων, μετρητών και όλων των υπολοίπων, για να μπορέσει να γίνεται στη συνέχεια η τιμολόγηση του ηλεκτρικού ρεύματος και όχι μόνο. Όμως την ίδια στιγμή, χωρίς να επιβαρύνεται ο ιδιώτης ο οποίος ανέλαβε την ευθύνη της διαχείρισης του λιμανιού, να υπενθυμίσω ότι υπήρξαν περιπτώσεις στις οποίες, από συμφωνίες της κυβέρνησης, έσοδα τα οποία θα μπορούσε να έχει η Κυπριακή Δημοκρατία παραχωρήθηκαν στον ιδιώτη. Άρα, στην ουσία τα δικά τους δικά τους και τα δικά μας πάλι δικά τους! Αυτή είναι μία πολύ ετεροβαρής συμφωνία, την οποία εμείς έχουμε υποχρέωση να στηλιτεύσουμε και να θέσουμε... Και γι' αυτό ακριβώς το λόγο εμείς θα τηρήσουμε αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Ο κ. Καυκαλιάς.

Α. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο που συζητούμε έρχεται πολύ βεβιασμένα ενώπιον της ολομέλειας κατά έναν αυτόματο τρόπο, χωρίς να έχει προηγηθεί η όποια ουσιαστική συζήτηση και χωρίς να έχει προηγηθεί κανένας διάλογος στην επιτροπή Οικονομικών με τους εμπλεκόμενους, τουλάχιστον σ' ό,τι αφορά στη νέα δομή. Ο κ. Σιζόπουλος αναφέρθηκε στο κομμάτι εκείνο της συγκεκριμένης νομοθεσίας που εξετάζουμε που αφορά στις επιπρόσθετες δαπάνες. Υπάρχει και ένα άλλο κομμάτι που αφορά σε νέες θέσεις, νέα δομή της Αρχής Λιμένων Κύπρου. Και πρέπει να πω και να σημειώσω ότι και ο χρόνος που κατατίθεται το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είναι παράξενος και εμπεριέχει σαφώς σκοπιμότητες. Μιλούμε... Είμαστε στο Δεκέμβρη του 2017! Σε ένα-δύο μήνες με το καλό η Βουλή θα συζητήσει τους προϋπολογισμούς της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 2018. Ποιο το νόημα να συζητείται νέα δομή σήμερα και νέες θέσεις για την Αρχή Λιμένων Κύπρου;

Επιπλέον, κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να πω ότι έχουμε καταγγείλει πάρα πολλές φορές τη συμφωνία που έχει γίνει με την Αρχή Λιμένων Κύπρου, την ιδιωτικοποίηση, και την έχουμε χαρακτηρίσει ως μία εξαιρετικά κακή πράξη και ενέργεια από την κυβέρνηση, που ζημιώνει το κράτος και ζημιώνει και την κοινωνία. Η συμφωνία είναι και ετεροβαρής. Και δυστυχώς, επιβεβαιώνεται μέσα και από τα κονδύλια που έρχονται ως συμπληρωματικός προϋπολογισμός. Ενδεικτικά να σημειώσω, κύριε Πρόεδρε, ότι κονδύλι €630.000 συν ένα κονδύλι απρόβλεπτων εξόδων €500.000, δηλαδή €1.130.000, προβλέπονται για δαπάνες για παροχή ηλεκτρικού ρεύματος και ηλεκτρικών εγκαταστάσεων προς όφελος των ιδιωτών. Ε, δεν μπορούμε να ψηφίσουμε, κύριε Πρόεδρε, αυτές τις δαπάνες! Γ' αυτό το λόγο και θα καταψηφίσουμε το σύνολο του νομοσχεδίου. Θα ψηφίσουμε απλά τις δαπάνες που αφορούν στο Κεφάλαιο 2, άρθρο 711, υποδιαίρεση 21 και 09, που αφορούν σε αποδοχές του προσωπικού. Είναι απασχόληση ωρομίσθιου προσωπικού και υπερωρίες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Καυκαλιά.

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο σύνολό της σχεδόν η δαπάνη, όπως καταλάβατε πριν και από την τοποθέτηση του κ. Καυκαλιά, έχει άμεση σχέση με την εφαρμογή των αποφάσεων για παραχώρηση των εργασιών του λιμανιού της Λεμεσού σε ιδιώτες, σε ιδιωτικές εταιρείες. Εμείς είχαμε ταχθεί ενάντια σ' αυτή την παραχώρηση, προβλέποντας ότι είχε εξαιρετικούς κινδύνους -και αποδείχθηκε από το πρώτο στάδιο ότι αυτές οι επιφυλάξεις ήταν ρεαλιστικές- αλλά και γιατί πιστεύουμε ότι δε θα έχει τα αναμενόμενα κέρδη, τα οποία διαφήμιζε και ακόμα διαφημίζει ο κ. Υπουργός Συγκοινωνιών. Διερωτώμαι αν στις χθεσινές πανηγυρικές του διαπιστώσεις για τα κέρδη που έχουν ήδη διαπιστωθεί περιλαμβάνονται ως αρνητικό και τα €2 εκατομ. τα οποία μας ζητά σήμερα να ψηφίσουμε, σχεδόν €2 εκατομ.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι θα γίνει, κύριοι συνάδελφοι; Εννά ακούτε τον ομιλητή ή εννά μιλάτε μεταξύ σας;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απολογούμαι, αλλά προσπαθώ να συντονίσω το κέντρο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Περδίκη, συνεχίστε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

(Αστεειεύομενος)

Θα το σχολιάσω. Φαίνεται ότι έν' πιο δύσκολο για τον κ. Αβέρωφ να συντονίζει το κέντρο, παρά να συντονίζει την αριστερά! Τέλος πάντων.

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, δε θα ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι, συνεπείς στις θέσεις μας ότι ήταν λανθασμένη πολιτική απόφαση η παραχώρηση των εργασιών του λιμανιού Λεμεσού σε ιδιώτες, αλλά και γιατί θεωρούμε ότι αυτή η παραχώρηση αυτών των επιπλέον κονδυλίων δεν οδηγεί στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στα λιμάνια μας, αλλά αντίθετα οδηγεί στην περαιτέρω διαδικασία απορρύθμισης των υπηρεσιών στα λιμάνια μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού ύψους €1.902.000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2017. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Ισχύς ορισμένων διατάξεων του περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου του 2004. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο επί των κονδυλίων. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τη διευκρίνιση του κ. Αντρέα Καυκαλιά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ότι θα ψηφίσουν τις δαπάνες που αφορούν στο Κεφάλαιο 2, άρθρο 711, υποδιαίρεση 21 και 09, που αφορούν σε αποδοχές του προσωπικού, ψηφίστε τα υπόλοιπα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαεννέα ψήφοι υπέρ, είκοσι δύο εναντίον και τρεις αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι δύο ψήφους εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και τρεις αποχές, τα άρθρα απορρίπτονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκαεννέα ψήφοι υπέρ, είκοσι μία ψήφοι εναντίον, τρεις αποχές και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι μία ψήφους εναντίον, δεκαεννέα υπέρ και τρεις αποχές, το νομοσχέδιο απορρίπτεται, με εξαίρεση τις δαπάνες που αφορούν στο Κεφάλαιο 2, άρθρο 711, υποδιαίρεση 21 και 09.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 20, 21 και 22...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ, κάντε ησυχία!

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέψετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Σιζόπουλε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή προέκυψε ένα ζήτημα με τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος, ο οποίος λόγω ειλημμένης υποχρέωσης...

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγγνώμη, δεν προέκυψε τέτοιο θέμα! Εγώ εν εκατάλαβα πότε αποφασίσαμε να μην το συζητήσουμε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Εάν υπάρχει θέμα, να τον συζητήσουμε το συμπληρωματικό προϋπολογισμό, να τον συζητήσουμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, μα, συγγνώμη, αλλά αποφασίσατε να το αφήσουμε τελευταίο. Τώρα εννά το αλλάξουμε;

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, γι' αυτό λέω "αν υπάρχει θέμα"!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, τα θέματα υπ' αριθμόν 20, 21 και 22 έχουν κοινή έκθεση και τιλοφορούνται...

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη. Απλά, δεν κατάλαβε κανένας ότι είχαμε συμφωνήσει να πάει το υπ' αριθμόν 18 θέμα τελευταίο. Εμείς θεωρούμε ότι έπρεπε να πάμε με τη σειρά που είσιεν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Βότση, να σας πω κάτι; Όταν διάβασα τον τίτλο, μου είπαν ότι αυτό συμφωνήσαμε να το πούμε τελευταίο και δεν αντέδρασε κανένας από σας! Τι θέλετε να υποθέσω εγώ;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Βάλαμε το θέμα στην έναρξη της ολομέλειας, ότι θέλαμε να μείνει στο τέλος. Εν έχουμε πρόβλημα! Αν θέλετε να το συζητήσουμε τώρα, να το συζητήσουμε τώρα. Εμείς εκάμαμεν τη συνεδρίασή μας, συνεννοηθήκαμε για το θέμα, οπότεν μπορούμε να το συζητήσουμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να λήξει τώρα, για να αποφασίσουμε, για να ξέρουμε. Θέλετε να πάω πίσω στο υπ' αριθμόν 18 θέμα;

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Μάλιστα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό θέλετε;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μάλιστα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι τελεσίδικο και δε σηκώνω άλλη διαμαρτυρία!

Λοιπόν, πάμε στο υπ' αριθμόν 18 θέμα. Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2017». Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €271.191.250 και χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του 2017 είναι ανεπαρκής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2017»

Παρόντες:

Μάριος Μαυρίδης, αναπλ. πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Στέφανος Στεφάνου

Γιώργος Πεردίκης

Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Νοεμβρίου και στις 4 Δεκεμβρίου 2017. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής παρευρέθηκε ο Υπουργός Οικονομικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς του υπουργείου του.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €261.191.250 και η χρήση τους για τη διενέργεια δαπανών προς υλοποίηση διάφορων σκοπών για τους οποίους δεν έχει γίνει οποιαδήποτε πρόνοια ή η πρόνοια που περιλήφθηκε στον προϋπολογισμό του 2017 είναι ανεπαρκής.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, λόγω πρόσθετων αναγκών που προέκυψαν για το τρέχον έτος, οι ανεξάρτητες υπηρεσίες/υπουργεία/τμήματα υπέβαλαν διάφορα αιτήματα προς το Υπουργείο Οικονομικών για παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων. Οι ανάγκες αυτές περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων πρόσθετες πιστώσεις για κάλυψη αποζημιώσεων στο γεωργικό τομέα, κοινωνικές παροχές, παροχές υγείας, δαπάνες που αφορούν την αμυντική θωράκιση και επιστροφές φόρων.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, επειδή δεν υπάρχουν διαθέσιμες εξοικονομήσεις από άλλες ομάδες/υποομάδες του ίδιου κεφαλαίου, αλλά ούτε είναι δυνατή η μεταφορά ισόποσων πιστώσεων από το Κεφάλαιο 18.30 “Μη Προβλεπόμενες Δαπάνες και Αποθεματικό”, οι απαιτούμενες πιστώσεις πρέπει να εξασφαλιστούν με την έγκριση συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Σημειώνεται ότι αναλυτική κατάσταση των ομάδων/υποομάδων δαπανών, καθώς και λεπτομέρειες για τις πρόσθετες ανάγκες που έχουν προκύψει και για τις οποίες απαιτείται η έγκριση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού παρουσιάζονται στο επεξηγηματικό σημείωμα που κατατέθηκε στη Βουλή με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2017.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, το σύνολο των πρόσθετων πιστώσεων που απαιτούνται για κάλυψη νέων αναγκών ανέρχεται στα €335,8 εκατομ., όμως ποσό ύψους €74,6 εκατομ. θα καλυφθεί από μεταφορά εξοικονομήσεων από άλλες ομάδες/υποομάδες δαπανών διάφορων κεφαλαίων του προϋπολογισμού. Συνεπώς, το σύνολο των δαπανών για τις οποίες ζητείται η έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων ανέρχεται περίπου σε €261,2 εκατομ.

Οι δαπάνες αυτές, οι οποίες αναλύονται λεπτομερώς στα στοιχεία που κατατέθηκαν, αφορούν τα ακόλουθα:

1. Μισθοδοσία κρατικών υπαλλήλων	€1.300.000
2. Λειτουργικές δαπάνες	€2.567.815
3. Επιστροφές φόρων (περιλαμβανομένων και τόκων)	€65.000.000
4. Γεωργοκτηνοτροφικές επιχορηγήσεις/αποζημιώσεις	€10.697.165
5. Κοινωνικές παροχές	€16.028.335
6. Παροχές παιδείας	€53.200.000
7. Παροχές υγείας	€22.000.000
8. Χορηγίες προς αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης	€21.246.750
9. Χορηγίες προς ημικρατικούς οργανισμούς	€79.280.000
10. Διάφορα αναπτυξιακά έργα	€30.412.544

11. Δαπάνες αμυντικής θωράκισης	€10.000.000
12. Άλλες δαπάνες	€24.035.000

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, με βάση τα πιο πάνω ποσά, η ουσιαστική επιβάρυνση του δημοσιονομικού ισοζυγίου από την έγκριση της προτεινόμενης πρότασης συμπληρωματικού προϋπολογισμού υπολογίζεται στο 0,8% του ΑΕΠ και η ενσωμάτωση των εν λόγω πιστώσεων στο σύνολο των δημόσιων δαπανών δεν αναμένεται να προκαλέσει υπέρβαση στο δημοσιονομικό στόχο που έχει τεθεί για δημοσιονομικό πλεόνασμα ύψους 0,9% του ΑΕΠ.

Αναφορικά με τις πληρωμές ύψους €7.000.000 προς τα αστικά συμβούλια αποχετεύσεων, αυτές θα κατανεμηθούν ως ακολούθως:

1. Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λευκωσίας	€1.050.000
2. Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού - Περιαστικές κοινότητες	€750.000
3. Κατασκευή Σταθμού Επεξεργασίας Λυμάτων Αγίας Νάπας - Παραλιμνίου	€320.000
4. Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λεμεσού - Περιαστικές κοινότητες - Έργα όμβριων υδάτων	€1.500.000
5. Συμβούλιο Αποχετεύσεων Λάρνακας	€2.230.000
6. Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου	€1.150.000

Πέραν των πρόσθετων πιστώσεων για τις οποίες ζητείται η έγκριση, στο νομοσχέδιο περιλαμβάνεται κονδύλι ύψους €19,5 εκατομ., που αφορά τις διαγραφές παλιών φορολογικών υποχρεώσεων ποδοσφαιρικών σωματείων προς το Τμήμα Φορολογίας και την Υπηρεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και, περαιτέρω, περιλαμβάνονται πρόνοιες οι οποίες αφορούν μισθοδοτικές ρυθμίσεις στον τομέα της υγείας και της αεροναυτιλίας ως ακολούθως:

1. Το άρθρο 16 του κρατικού προϋπολογισμού τροποποιείται, ώστε το ανώτατο όριο απασχόλησης Λειτουργών Νοσοκομειακού Εργαστηρίου και Τεχνολόγων Νοσοκομειακού Εργαστηρίου να αυξηθεί κατά επτά άτομα για τις ανάγκες του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου.
2. Τροποποίηση του Παραρτήματος - Μισθολογικές Θέσεις, με την προσθήκη σχετικών επεξηγήσεων σύμφωνα με τις οποίες:
  - α. παραχωρούνται δύο πρόσθετες μισθολογικές προσαυξήσεις σε Ελεγκτή Εναέριας Κυκλοφορίας που διορίστηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2007 και απέκτησε την 4^η ειδικότητα στις 17 Δεκεμβρίου 2012 και
  - β. ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου ή κανονισμού που ρυθμίζει θέματα μισθοδοσίας, από την 1^η Δεκεμβρίου 2017 παραχωρείται σε προσωπική βάση μια πρόσθετη προσαύξηση της μισθοδοτικής κλίμακας που διανύει κάθε Πρώτος Ιατρικός Λειτουργός ή Ανώτερος Ιατρικός Λειτουργός και κάθε Βοηθός Διευθυντής Κλινικής/Τμήματος ή Ιατρικός Λειτουργός, 1^{ης} Τάξεως και 2^{ας} Τάξεως, ο οποίος απασχολείται σε μόνιμη ή σε έκτακτη βάση. Η προσαύξηση παραχωρείται και στο προσωπικό που βρίσκεται στην κορυφή της εγκεκριμένης μισθοδοτικής κλίμακας ή των συνδυασμένων κλιμάκων της θέσης του, ανάλογα με την περίπτωση, με την επέκταση της οικείας κλίμακας σε προσωπική βάση και λήγει με την πάροδο ενός χρόνου από την παραχώρησή της ή με την ένταξη των επηρεαζόμενων ιατρών στο νέο οργανισμό δημόσιου δικαίου που θα δημιουργηθεί.

Επιπρόσθετα από τα πιο πάνω, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις τροποποιείται το Παράρτημα - Μισθολογικές Θέσεις του κρατικού προϋπολογισμού με την κατάργηση και τη δημιουργία νέων θέσεων στον κυπριακό στρατό.

Στο πλαίσιο της συζήτησης, ο Υπουργός Οικονομικών ανέφερε ότι από το σύνολο των περίπου €261,2 εκατομ. που περιλαμβάνονται στον υπό συζήτηση συμπληρωματικό προϋπολογισμό, τα €160 εκατομ. αφορούν ενδοκυβερνητικές λογιστικές πληρωμές και ως εκ τούτου η πραγματική δημοσιονομική επίπτωση ανέρχεται στα €100 εκατομ. περίπου, που αντιστοιχεί σε ποσοστό λιγότερο από το 1% του ΑΕΠ. Το γεγονός αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο δημοσιονομικός στόχος για το 2017 υπερκαλύπτεται.

Σύμφωνα με τον ίδιο αξιωματούχο, το Υπουργείο Οικονομικών, εκφράζει την πλήρη βεβαιότητα ότι, ακόμα και με την έγκριση του προτεινόμενου συμπληρωματικού προϋπολογισμού, ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2017 θα είναι πλεονασματικός κατά ποσοστό ύψους 0,9%, χωρίς καμιά διαφοροποίηση των δημοσιονομικών στόχων του κράτους.

Στο πλαίσιο της συζήτησης βουλευτές μέλη της επιτροπής υπέβαλαν σωρεία ερωτημάτων για τις

επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά συμπληρωματικού προϋπολογισμού και ζήτησαν και έλαβαν διευκρινίσεις για τα επιμέρους κονδύλια που περιλαμβάνονται σε αυτόν.

Σημειώνεται ότι μέλη της επιτροπής επισήμαναν ότι στο νομοσχέδιο πρέπει να επέλθουν ανάλογες τροποποιήσεις, ώστε η πρόνοια για δημιουργία ή κατάργηση θέσεων στον κυπριακό στρατό να ενεργοποιηθεί μόνο κατόπιν έγκρισης των σχετικών κανονισμών που έχουν ήδη κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων και οι οποίοι έχουν τεθεί προς συζήτηση στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Στη βάση της πιο πάνω επισήμανσης, το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2017, κατέθεσε σχετική τροποποίηση επί του κειμένου του νομοσχεδίου.

Σημειώνεται ότι, επιπρόσθετα από τις ζητούμενες με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αρχικές συμπληρωματικές πιστώσεις, το Υπουργείο Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή ότι καθίσταται ανάγκη έγκρισης πρόσθετων κονδυλίων ύψους €10.000.000, που αφορούν την κάλυψη δαπάνης για τους δικαιούχους Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, καθότι δεν είχε περιληφθεί η αναγκαία αυτή πίστωση στις αρχικά ζητηθείσες. Ως εκ τούτου, καθίσταται αναγκαία η κατάθεση αναθεωρημένου κειμένου νομοσχεδίου, ώστε να περιληφθεί η σχετική πρόνοια, με την οποία το σύνολο των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων θα ανέλθει στα €271.191.250.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση των συμπληρωματικών πιστώσεων και των ρυθμίσεων που απαιτούνται.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, τα μέλη της βουλευτικής κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτικής της Συμμαχίας Πολιτών και το μέλος της βουλευτικής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεση υποβάλλει το νομοσχέδιο στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ομιλητές;

Υπάρχουν και τροπολογίες κοινές των ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύης, Οικολόγων και του κ. Παύλου Μυλωνά. Υπάρχουν και άλλες τροπολογίες.

Παρακαλώ, ομιλητές;

Μόνο δύο; Έν' καλά!

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα 'θελα να πω πολλά, κύριε Πρόεδρε, αλλά εν ξέρω αν θα πρέπει να έρθω στο βήμα. Αντιλαμβάνομαι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Περδίκη, ο κανονισμός μιλά για δύο λεπτά. Αν είναι παραπάνω, να έρθετε στο βήμα, σας παρακαλώ!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κάμε λίγη χαλαρότητα τζιαι εννά τα πούμε 'πού δαμαί!

Θέλετε 'πού τζιειπάνω;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

'Πού τζιειπάνω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έλα στο βήμα, κύριε Πεردίκη! Έλα στο βήμα, για να μιλήσεις όση ώρα θέλεις.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Θα μπορούσα να τελειώνω γρήγορα, λέγοντάς σας ότι ως Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών δεν έχουμε ψηφίσει τον τακτικό προϋπολογισμό και ως συνέπεια, επειδή αυτό που έχουμε μπροστά μας είναι ουσιαστικά ένας μικρός νέος προϋπολογισμός, θα σας δηλώσω ευθύς εξ αρχής ότι δεν πρόκειται να ψηφίσουμε και το συμπληρωτικό προϋπολογισμό. Όμως υπάρχουν ορισμένα κονδύλια, τα οποία θα δείτε και στις τροπολογίες, για τα οποία πρέπει να γίνει μια ειδική αναφορά.

Πριν γίνει αυτή η ειδική αναφορά, πρέπει να κάμω μια γενική παρατήρηση. Το να έρχεται η κυβέρνηση τις τελευταίες ημέρες, πριν να κλείσει η Βουλή, και, καθώς έχουμε μπροστά μας τον τακτικό προϋπολογισμό, για να ψηφίσουμε, να φέρνει τεράστια ποσά τα οποία μετακινούνται από αναπτυξιακές δαπάνες, τις οποίες δεν κατάφερε να υλοποιήσει -έτσι;- να τις μεταφέρει σε καινούριες δαπάνες οι οποίες δημιουργήθηκαν την τελευταία στιγμή ή για να στηρίξει πολιτικές του "θα" λίγες ώρες πριν την κάλπη, αυτό είναι ένα νοσηρό παλαιολιθικό μοντέλο διακυβέρνησης. Τζιαι το λέω μετά λόγου γνώσεως. Δεν είναι συμπεριφορές αυτές ενός σύγχρονου κράτους το οποίο στηρίζει τάχατες τη δημοσιονομική ουδετερότητα. Που αφήνει πίσω την υλοποίηση αναπτυξιακών δαπανών, για να έρχεται την τελευταία ημέρα πριν τα Χριστούγεννα, ενόψει προεκλογικής περιόδου, μέσα σε προεκλογική περίοδο και μπροστά στην κάλπη, και να μεταφέρει κονδύλια από εκείνα τα οποία έπρεπε να είχε υλοποιήσει όλο τον προηγούμενο χρόνο, για να ενισχύσει προεκλογικά τα "θα".

Ένα προεκλογικό "θα" για το οποίο πρέπει να μιλήσουμε είναι τάχα μου η ενίσχυση του Ταμείου Αλληλεγγύης. Έχετε μπροστά σας €25 εκατομ. να ψηφιστούν για το Ταμείο Αλληλεγγύης. Και τι εστί αυτό το Ταμείο Αλληλεγγύης; Εμείς το ψηφίσαμε στις μαύρες εκείνες ώρες του 2013. Για ποιο λόγο; Για να στηρίξει τες τράπεζες, που επρόκειτο να καταρρεύσουν. Είναι κανένας από σας έτοιμος σήμερα να ψηφίσει €25 εκατομ., για να στηρίξει τες τράπεζες; Για ένα λόγο τον οποίο ο ίδιος ο υπουργός δημόσια προχθές ομολογούσε στην εκπομπή του Τρίτου Ραδιοφώνου του ΡΙΚ ότι «ναι, έπρεπε να είχαμε φέρι και τροποποίηση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, αλλά δεν προλάβαμε». Ε, πώς θα προλάβουν; Αφού μέχρι πριν δεκαπέντε μέρες υπήρχε ενώπιον της Βουλής νομοσχέδιο της κυβέρνησης για κατάργηση αυτού του ταμείου! Όταν για τριάμισι χρόνια αυτή η κυβέρνηση πηγαινοερχόταν στη Βουλή και της έλεγε: «Καταργήστε το Ταμείο Αλληλεγγύης»!

Και σε αντίθεση σε αυτή την πολιτική της κυβέρνησης, ή μάλλον σε συνάφεια και σε συνέχεια, ο κ. Νεοφύτου, πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, και ο κ. Λιλήκας, πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών, ανακάλυψαν ένα άλλο ταμείο, Κοινωνικής Συνοχής και κοινωνικής αλληλεγγύης, για να χρηματοδοτηθεί η αποζημίωση των κουρεμένων καταθετών, των κατόχων αξιογράφων και των ταμείων προνοίας. Πώς να είχε πρόνοια στον τακτικό προϋπολογισμό ή να μας έφερναν ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό πριν από ένα μήνα μαζί με τροποποίηση του σχετικού νόμου περί Ταμείου Αλληλεγγύης, για να δούμε σε ποιους θα παν αυτά τα λεφτά και πώς θα καταμεμηθούν αυτά τα λεφτά; Είναι αρκετά τα €25 εκατομ.; Θα υπάρχουν άλλοι πόροι;

Στην πρόταση νόμου που βρέθηκε ενώπιον της επιτροπής Οικονομικών της Βουλής, του κ. Αβέρωφ και του κ. Λιλήκα, υπήρχαν σχετικές πρόνοιες και αρχίσαμε να τις συζητούμε. Σε αυτό το Ταμείο Αλληλεγγύης, που σήμερα καλείστε να βάλετε €25 εκατομ., τι πρόνοιες υπάρχουν; Ουδμία. Για ποιους θα δοθούν τα λεφτά; Για τις τράπεζες. Έτσι λέει ο νόμος του '13. Θα φέρει νομοσχέδιο στη Βουλή η κυβέρνηση. Θα φέρει νομοσχέδιο! Ακόμα δεν ξέρουμε τι είδους νομοσχέδιο είναι αυτό.

Και για να μη νομίζετε ότι σας λέω πράματα πρωτοφανή, γιατί είναι πρωτοφανές να βάζεις λεφτά σε ένα ταμείο που δεν ξέρεις για ποιο λόγο θα διατεθούν, δε συνέβη ποτέ στα δεκαοκτώ χρόνια της θητείας μου σε αυτή τη Βουλή. Ποτέ! Να βάλουμε λεφτά σε ταμείο από το οποίο δεν ξέρουμε σε ποιον θα κατατεθούν τζιαι ποιοι θα είναι οι πόροι του. Ουδέποτε συνέβη τέτοιο πράμα. Για να καταλάβετε τι μπαρούφα προεκλογική είναι αυτά τα €25 εκατομ!

Να θυμίσω έναν αγαπητό συνάδελφο, που, όταν μας έβαλλαν στον προϋπολογισμό κάποτε λεφτά για σχέδιο αφυπηρέτησης των υπαλλήλων της Cyta -από τη συμπολίτευση, την κυβέρνηση, βουλευτής είναι αυτός, με βλέπει με πολλή προσοχή σήμερα- επιπήδησεν στο ταβάνι τζιαι έλεγε «μα, είναι δυνατό να βάλουμε λεφτά για σχέδιο αφυπηρέτησης της Cyta, χωρίς να ξέρουμε ποιο έν' τούντο σχέδιο;». Τζιαι είσιεν δίκαιο. Και δεν εβάλαμε λεφτά. Είπαμε στην κυβέρνηση: «Όχι, κυρία κυβέρνηση, θα φέρεις πρώτα το σχέδιο να το δούμε τζιαι ύστερα να βάλουμε λεφτά μες τούντο σχέδιο». Και αυτή η σωστή θέση του βουλευτή της συμπολίτευσης έγινε πλέον κανόνας. Ακόμα, πριν λίγες βδομάδες ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού έφερε μας προϋπολογισμό για σχέδιο αφυπηρέτησης και είπαμε «όχι». Σωστά του είπε η Βουλή: «Δε θα βάλουμε λεφτά σε ένα σχέδιο που δεν το ξέρουμε. Φέρ' μας το σχέδιο πρώτα τζιαι ύστερα να βάλουμε λεφτά». Αυτός είναι ο κανόνας που ακολουθούμε σε αυτή τη Βουλή.

Ε, έχουμε μπροστά μας μια πρόταση, να βάλουμε €25 εκατομ. σε ένα ταμείο που λειτουργεί... Λειτουργεί; Που δε λειτουργεί! Τεσσεράμισι χρόνια το είχαν ξεχάσει στο συρτάρι. Έτσι; Για το οποίο λέει ο υπουργός δημόσια ότι θα μας φέρει νομοσχέδιο το οποίο θα καθορίζει ποιοι θα είναι οι δικαιούχοι και ποιοι θα είναι οι επιπλέον πόροι αυτού του ταμείου. Για ένα πουκάμισο αδειανό δηλαδή, ούτε καν για μια Ελένη αυτά τα €25 εκατομ. Γι' αυτό ζητούμε να σταυρωθεί -οί έννεν για σένα, Ελένη μου, που λέω, έν' για άλλην Ελένη- να σταυρωθεί, να δεσμευτεί, μέχρι να μας φέρει αυτή η κυβέρνηση, αν έχει, σχέδιο για τη διαχείριση αυτών των €25 εκατομ. και οποιαδήποτε άλλα.

Βέβαια, μέχρι να έρτει αυτή η κυβέρνηση -που δε θα προλάβει- έχουμε πρόταση εδώ πέρα συγκεκριμένη από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος, τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο, την οποία στηρίζουν τα κόμματα ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και ο ανεξάρτητος βουλευτής κ. Παύλος Μυλωνάς, και ζητούσαμε αυτές τες δεκαπέντε μέρες από το φίλτατο τον αγαπητό μας πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών να τη συζητήσουμε, αλλά δυστυχώς δε μας έκαμε αυτή την πολύ λογική χάρη, δηλαδή πριν ψηφίσουμε τα €25 εκατομ. να ξέρουμε σε ποιο κουτί τα βάλουμε τα μαυρογέριμα! Είντα κουτί έν' τούτο; Είντα size έσαι; Είντα χρώμα έσαι; Είντα τρύπες έσαι; Ποιος έννα βάλλει σιέριν μες τζέιντο κουτί;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όι size, νούμερο να λαλείς!

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Νούμερο, εντάξει. Εννοώ διαστάσεις, όι νούμερο. Είπες τζιαι συ να αλλάξεις, να φύεις 'πού τα αγγλικά τζιαι επήες στα αγγλικά πάλε! "Size" σημαίνει "διαστάσεις". Διαστάσεις, τούτο εννοούσα.

Συνεπώς, ένα το κρατούμενο, τα €25 εκατομ.

Υπάρχει τζιαι μια δεύτερη αναφορά, στα εκατομμύρια που θέλουν να πάρουν τα κοινοτικά συμβούλια για λογαριασμό του νερού τον οποίο έχουν εισπράξει και δεν τον έχουν αποδώσει στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Έχουμε και τη συμβουλή, αν θέλετε τη σύσταση, του Γενικού Ελεγκτή, ότι αυτό το ποσό δεν πρέπει να διατεθεί...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Για τα σωματεία.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Περίμενε. Πρόεδρέ μου, ευχαριστώ για τη βοήθεια.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Σε υπενθυμίζω.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Αν και είμαστε της ίδιας ηλικίας, το μνημονικό μου έν' καλλύπτερο 'πού το δικό σου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παράκληση να μεν κάμνουμε διάλογο.

Γιώργο... Κύριε Περδίκη, μεν κάμνετε διάλογο και, κύριε Περδίκη, συντόμευε.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μάλιστα.

Εμείς θεωρούμε ότι και αυτό το κονδύλι πρέπει να δεσμευτεί, μέχρι να εξεταστεί από την αρμόδια επιτροπή, την επιτροπή του φίλτατού μου προέδρου της επιτροπής Οικονομικών του κ. Αβέρωφ, γιατί δίδονται αυτά τα λεφτά και γιατί στα συγκεκριμένα κοινοτικά συμβούλια. Γιατί πολύ σωστά ο Γενικός Ελεγκτής αναφέρει ότι δημιουργούνται ανισότητες. Το κοινοτικό συμβούλιο Χ κοινότητας που εισέπραξε τα λεφτά και τα παρέδωσε θα βρεθεί σε δυσμενή θέση σε σχέση με το κοινοτικό συμβούλιο που εισέπραξε τα λεφτά και δεν τα παρέδωσε.

Το τρίτο σταύρωμα, δέσμευση, έχει να κάμει με τα σωματεία. Μια συμφωνία την οποία τα σωματεία δεν έχουν υλοποιήσει ποτέ και ο κ. Πρόεδρος της Δημοκρατίας, μέσα στη δίνη του προεκλογικού -έτσι δεν το είπε αυτό το στέλεχος του Δημοκρατικού Συναγερμού, «δίνη του προεκλογικού»;- παρασύρθηκε. Και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρασύρθηκε από τη δίνη του προεκλογικού και υποσχέθηκε μια νύχτα σε μια συνεστιάση €19 εκατομ. απαλλαγή 'πού το ΦΠΑ. Εν ξέρω αν έσαι κανέναν 'πού μας που τον απαλλάσσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας 'πού τες καταβολές του στο ΦΠΑ. Πάντως, εμείς θέλουμε να έρθει ενώπιον της αρμόδιας

επιτροπής και της επιτροπής Ελέγχου, κύριε Κουλία, γιατί εκεί ήταν που εξετάστηκε για πρώτη φορά αυτό το θέμα πριν από πολλά χρόνια, να δούμε αυτή τη συμφωνία, να δούμε τους όρους της, να δούμε αν υλοποιήθηκε και ποιος φταίει που δεν υλοποιήθηκε αυτή η συμφωνία και μετά, αν έχουν δίκαιο, να τα εγκρίνουμε και αυτά τα εκατομμύρια. Αλλά όχι χωρίς να τα ελέγξουμε και χωρίς να τα εγκρίνουμε.

Αυτές οι τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε, είναι κοινές των κομμάτων ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, Αλληλεγγύη, Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και του κ. Παύλου Μυλωνά. Υπάρχει όμως τζιαι μια τροπολογία λλίον πιο περιέργη, λλίον πιο "ατακτούλα", η οποία είναι εκ μέρους του κ. Μυλωνά, των Οικολόγων τζιαι νομίζω έν' τζιαι η Αλληλεγγύη πάνω. Έχει να κάμει με €2 εκατομ. τα οποία λέει η κυβέρνηση είναι επιστροφή του ΦΠΑ προς την Εκκλησία. Βέβαια, έντζιε καταλάβαμε για ποια εκκλησία ένι, διότι, ας έν' καλά η συνάδελφος η Σκεύη Κουκουμά, πριν λίγους μήνες έγραψε μια ερώτηση επί του θέματος τζιαι πήραμε μία απάντηση η οποία μας έβαλε σε πολλές υποψίες. Σε εκείνη την απάντηση -και σας παρακαλώ να τη διαβάσετε- ο υπουργός αναφέρει ότι είναι για έργα τα οποία έχουν να κάνουν με ανέγερση ναών και επιδιόρθωση ναών, αλλά και κτιρίων στον περίβολο των ναών. Αυτό το «κτιρίων στον περίβολο των ναών» εμάς μας βάζει σε πολλές υποψίες. Τζιαι θέλουμε να έρτει στη Βουλή τζιαι να μας πει σε ποιες εκκλησίες θα δοθεί αυτή η ελάφρυνση των πολλών εκατομμυρίων τζιαι σε ποια άλλα κτίρια στον περίβολο των εκκλησιών έχει δοθεί ελάφρυνση στο ΦΠΑ. Θέλουμε να ξέρουμε, πριν να ψηφίσουμε. Δεν μπορούμε να δίνουμε εκατομμύρια στον οποιονδήποτε, είτε είναι σωματεία είτε είναι κοινοτικά συμβούλια είτε είναι εκκλησίες, χωρίς να ελέγξουμε για ποιο λόγο δίνονται αυτά τα λεφτά.

Τούτων λεχθέντων, κύριε Πρόεδρε, επανέρχομαι στην πρώτη μας θέση και τελειώνω. Εμείς θεωρούμε ότι αυτή η πρακτική των συμπληρωματικών προϋπολογισμών και της μετακίνησης κονδυλίων... Μία εξ αυτών με έχει στεναχωρήσει ιδιαίτερα, δηλαδή το να βγάζεις εκατομμύρια από τα νοσοκομεία, από τον εξοπλισμό των νοσοκομείων, να τα αφαιρείς αυτά τα εκατομμύρια, για να χρηματοδοτήσεις όλα αυτά τα οποία περιέγραψα προηγουμένως, εμένα με στεναχώρησε, πάρα πολύ με στεναχώρησε. Τα νοσοκομεία μας πρέπει να στηριχθούν σε αυτή την περίοδο, όχι να αφαιρείς κονδύλια που δεν επένδυσες στα νοσοκομεία, για να τα δώσεις στα σωματεία, για να τα δώσεις σε αυτή την "αμπούστα" που λέγεται Ταμείο Αλληλεγγύης και στην οποιαδήποτε Εκκλησία που θέλει να αποφύγει τες φορολογικές της υποχρεώσεις.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Απολογούμαι που μακρηγόρησα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδίκης μίλησε σχεδόν δεκατρία λεπτά. Εάν πρόκειται να μιλά ο καθένας από σας δεκατρία λεπτά, θέλω να μου το πείτε, για να ξέρω να προγραμματίσω το χρόνο που θα συνεδριάσουμε. Είναι δικαίωμά σας να μιλάτε όση ώρα θέλετε, αλλά είναι και δικαίωμά μου εμένα να διακόψω τη συνεδρία, γιατί θέλω να ξεκουραστώ.

Λοιπόν, εγώ σας προειδοποιώ. Είπαμε είναι ελεύθερο να μιλάτε όσην ώρα θέλετε, έν' η Βουλή των Αντιπροσώπων εδώ, αλλά, σας παρακαλώ πολύ, βάλτε μέτρο σε αυτά που λέτε.

Η κ. Θεολόγου.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή μακρηγόρησε, όπως είπατε, ο κ. Περδίκης τζιαι επειδή δε θέλω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μίλα λίγο πιο δυνατά!

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ε, τα μικρόφωνα δεν είναι φτιαγμένα για ψηλούς ανθρώπους, κύριε Πρόεδρε! Λυπούμαι, αλλά τι να κάμω;

(Γέλια)

Λοιπόν, επειδή μακρηγόρησε ο κ. Περδίκης τζιαι δεν πρόκειται...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Κάμετε ησυχία, σας παρακαλώ!

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

...δεν πρόκειται να ξανασυζητήσω τα ίδια πράγματα που έθεσε ο κ. Περδίκης, διότι συμφωνώ μαζί του όσον αφορά όλα αυτά τα οποία ανέφερε, και εμείς θα καταψηφίσουμε το συμπληρωματικό προϋπολογισμό, καθώς έχουμε καταψηφίσει και τον προϋπολογισμό για το 2017. Απλά να πούμε ότι δεν υπάρχουν

οποιαδήποτε ποσά ή οποιαδήποτε κονδύλια που αφορούν το πολύκροτο Ταμείο Αλληλεγγύης στον τακτικό προϋπολογισμό για το 2018, άρα η πρόθεση αυτής της κυβέρνησης να δώσουμε λεφτά σε ένα ταμείο στο οποίο το 2018 δε θέλουμε να βάλουμε λεφτά μέσα, δεν ξέρω γιατί να έχουμε τα €25 εκατομ. εκεί να κάθονται για τον επόμενο ένα χρόνο.

Από εκεί και πέρα, ο προϋπολογισμός όντως αποκλίνει από τες προβλέψεις και την αναμενόμενη εφαρμογή του, καθότι δεν έχουν εφαρμοστεί πλήρως οι αναπτυξιακές δαπάνες, αλλά θα ήθελα να σας αναφέρω ότι απ' αυτά τα πολλά εκατομμύρια του συμπληρωματικού προϋπολογισμού €100 εκατομ. έχουν προέλθει από το πρωτογενές πλεόνασμα, που για τούτο το πρωτογενές πλεόνασμα ο λαουτζίκος δεινοπάθησε και δεινοπαθεί, για να μπορέσει το κράτος να το εξείρει.

Δυστυχώς, δεν ακούσαμε από πλευράς της κυβέρνησης μέσα σε αυτό το συμπληρωματικό προϋπολογισμό κονδύλια που να αφορούν προγράμματα στήριξης και προστασίας της πρώτης κατοικίας, όπως ήταν άλλοτε τα σχέδια που έβγαλε για τον ΚΟΑΠ η κυβέρνηση, που θα προστάτευαν την πρώτη κατοικία και τους δανειολήπτες που κινδυνεύουν να χάσουν την πρώτη τους κατοικία, δεν είδαμε εκατομμύρια από αυτόν το συμπληρωματικό προϋπολογισμό ούτε την πρόθεση να βοηθήσουν αυτές τις ομάδες του πληθυσμού, παρά μόνο να διαγράψουμε φόρους και ειδικά στα σωματεία, που δεν είναι όπως ήταν άλλοτε μη κερδοσκοπικός ο ρόλος τους, αλλά έχουν γίνει πλέον εταιρείες με όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που κάμνουν και οι άλλες εταιρείες που είναι σε αυτό τον τόπο, άρα θα μπορούσαμε κάλλιστα αυτά τα €100 εκατομ. του προϋπολογισμού να τα διαφυλάσσαμε για το 2018 που έχουμε να πληρώσουμε και έχουμε να βρούμε €650 εκατομ. πρωτογενές πλεόνασμα για το 2018, γιατί αυτές είναι οι δεσμεύσεις μας προς την τρόικα.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Θεολόγου.

Ο κ. Στεφάνου.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ποια είναι η αναγκαιότητα να έχουμε συμπληρωματικό προϋπολογισμό; Δυο είναι οι βασικοί λόγοι: Πρώτον, να καλυφθούν ανάγκες που προκύπτουν, που προέκυψαν στη συνέχεια, ενώ εγκρίθηκε ο τακτικός προϋπολογισμός, και είτε δεν προβλέφθηκαν στον τακτικό προϋπολογισμό ή δεν προβλέφθηκαν αρκετά κονδύλια και πρέπει να συμπληρωθούν. Δευτερευόντως, ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός έρχεται να μεταφέρει κονδύλια από τον ένα τομέα σε άλλο ανάλογα με ανάγκες που έχουν προκύψει.

Θα ήθελα εδώ να κάνω ένα σχόλιο. Επειδή για πάρα πολλά χρόνια γινόταν κατάχρηση των συμπληρωματικών προϋπολογισμών, ήρθε η Βουλή κάποια στιγμή και είχε συγυρίσει αυτή τη δουλειά με το συμπληρωματικό προϋπολογισμό και είπε ότι θα έχει τη δυνατότητα η όποια κυβέρνηση να καταθέσει μέχρι και δύο συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, αρχής γενομένης από τις 15 του Ιουνίου και μετά, δηλαδή στο δεύτερο μισό του έτους.

Η κυβέρνηση η απερχόμενη του κ. Αναστασιάδη έρχεται με ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό που έμεινε ακριβώς στην τελευταία συνεδρία της ολομέλειας της Βουλής! Γιατί έμεινε εντελώς εις το τέλος η κυβέρνηση η απερχόμενη να φέρει το συμπληρωματικό προϋπολογισμό; Σε εμάς η σκοπιμότητα είναι κάτι περισσότερο από ξεκάθαρη. Προσπαθεί μέσα από το συμπληρωματικό προϋπολογισμό πρώτα απ' όλα η κυβέρνηση να κάμει προεκλογική εκστρατεία. Έρχεται να καλύψει επιπρόσθετες ανάγκες η οποία η ίδια δημιούργησε μέσα από το κρεσέντο των προεκλογικών εξαγγελιών που έχει επιδοθεί αυτή η κυβέρνηση ενόψει των επερχόμενων προεδρικών εκλογών. Άρα, περίμενε η κυβέρνηση να φτάσουμε εις το τέλος τζιαι κοντά στις προεδρικές εκλογές, για να αρχίζει να μοιράζει απλόχερα υποσχέσεις και όχι δεσμεύσεις αυτή τη φορά, διότι το ρήμα "δεσμεύομαι" έγινε κακόφημο πάρα πολύ, το χρησιμοποίησε απλόχερα ο κ. Αναστασιάδης το 2013 και ήθελε να το αποφύγει, για να μην κάνουν συνειρμούς οι πολίτες, και πήγε τώρα στις υποσχέσεις.

Τους τελευταίους τρεις μήνες λοιπόν ξανά η απερχόμενη κυβέρνηση υποσχέθηκε τον ουρανό με τ' άστρα και κάμνει εξαγγελίες και κάποιος πρέπει να πληρώσει αυτόν τον ουρανό με τ' άστρα. Ποιος θα το πληρώσει; Το δημόσιο χρήμα και ο φορολογούμενος πολίτης. Κάνει προεκλογική εκστρατεία ο απερχόμενος πρόεδρος με τα λεφτά των φορολογούμενων πολιτών και τα λεφτά του δημοσίου. Άρα, το πρώτο χαρακτηριστικό στοιχείο του συμπληρωματικού προϋπολογισμού είναι ο έντονα προεκλογικός χαρακτήρας.

Λένε οι απερχόμενοι: «Μα, θα σταματήσει η κυβέρνηση να κυβερνά; Έν' για πέντε χρόνια που έχει εκλεγεί». Και το δεύτερο επιχείρημα που καταθέτουν οι απερχόμενοι κυβερνώντες είναι ότι είναι καλύτερα τα οικονομικά δεδομένα πλέον, γι' αυτό μπορούμε να κάνουμε και κοινωνική πολιτική. Αυτό μας είπε και ο Υπουργός Οικονομικών, όταν ήρθε στην επιτροπή Οικονομικών. Ρωτήθηκε «Καλά, τότε άρχισαν να

φτιάχνουν τα οικονομικά δεδομένα του προϋπολογισμού;» και μας είπε «Από το 2014. Το 2015 ήταν πιο σταθερά και το 2016».

Έρχονται τώρα να κάνουν εξαγγελίες. Δεν ήρθαν ούτε τον Ιούνιο που δικαιούνταν, ούτε τον Ιούλιο που δικαιούνταν, να τους πιστώσω τον Αύγουστο που είναι κλειστή η Βουλή, δεν ήρθαν ούτε το Σεπτέμβριο, ούτε τον Οκτώβριο. Ήρθαν το Νιόβρη! Στις 4 του Νιόβρη κατατέθηκε ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός, 10 του Νιόβρη, συγγνώμη, το πρώτο δεκαήμερο, 10 του Νιόβρη κατατέθηκε ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός. Να υποθέσουμε λοιπόν ότι για τους κυβερνώντες, με βάση τη δική τους την επιχειρηματολογία, τα οικονομικά του κράτους καλύπτουν τ'ούτ' 10 του Νιόβρη και μετά. Μόνο τότε είχε η κυβέρνηση τη δυνατότητα να αρχίσει να μοιράζει εξαγγελίες!

Έχουν υποσχεθεί επίδομα μάνας, αυτή τη φορά όχι με νόμο, όπως ήταν προηγουμένως, αλλά με σχέδιο. Και ξέρετε ποια είναι η διαφορά του σχεδίου από το νόμο. Το σχέδιο, όπως το Υπουργικό Συμβούλιο το αποφασίζει, μπορεί τζιαι να το καταργήσει κιόλας. Άρα, όλοι όσοι χαίρονται γιατί θα πάρουν επίδομα μάνας, έστω και κουτσουρεμένο, να ξέρουν ότι οι εκλογές πλησιάζουν και, αν επανεκλεγεί ο κ. Αναστασιάδης, δε θα το έχει σε τίποτα να κάνει αυτό που έκανε το 2013. Υποσχέθηκε τον ουρανό με τ' άστρα, όπως είπα προηγουμένως, και μετά ο ουρανός με τ' άστρα έπεσε σφοντύλι στα κεφάλια των Κυπρίων πολιτών!

Το δεύτερο έχει να κάνει με το Ταμείο Αλληλεγγύης. Τα €25 εκατομ. για τη στήριξη των κουρεμένων καταθετών, τους οποίους έχει κουρέψει ο κ. Αναστασιάδης, που υποσχέθηκε το 2012 ρητώς, ευθαρσώς ότι δεν πρόκειται καν να συζητήσει το κούρεμα των καταθέσεων. Από αυτή την άποψη φάνηκε συνεπής, δεν το συζήτησε καν, το δέχτηκε και το έφερε στην Κύπρο! Τι προέκυψε μέσα τ'ούτ' τη συζήτηση για το Ταμείο Αλληλεγγύης; Ότι η κυβέρνηση δεν έχει καμία πρόταση. Αυτό που ονομάζει πρόταση δεν είναι πρόταση, πρώτον, γιατί δεν έχει κανονισμούς αυτό το ταμείο, δεύτερον, γιατί δεν ξέρει η κυβέρνηση... Και ρωτήθηκε ο υπουργός και δεν μπορούσε να απαντήσει ποιους θα στηρίξει, πώς θα τους στηρίξει, τότε θα τους στηρίξει, με ποια σειρά θα τους στηρίξει, τίποτε δεν ήταν σε θέση να μας πει. Τρίτον, ρωτήσαμε: «Καλά, τώρα είναι καλύτερα η οικονομία, από τις 10 του Νιόβρη τζιαι μετά, για να βάλουμε τα €25 εκατομ.; Του χρόνου που έχετε εξαγγείλει ότι θα βάλετε ανάλογα με την κατάσταση της οικονομίας, εάν και εφόσον είσαστε κυβέρνηση, γιατί δεν έχει στον προϋπολογισμό του 2018 πρόνοια;» Δεν έχει ούτε €10 πρόνοια, δεν έχει καμία πρόνοια στον προϋπολογισμό του 2018 για το Ταμείο Αλληλεγγύης.

Είναι φανερό, συναδέλφισσες και συναδέλφοι, κύριε Πρόεδρε, ότι αίφνης ένιωσε η απερχόμενη κυβέρνηση και ο απερχόμενος Πρόεδρος ότι πρέπει να χαϊδέψει και τα αυτιά των κουρεμένων καταθετών και έκανε μια εξαγγελία με τα λεφτά των φορολογουμένων, αλλά καμία πρόταση στην ουσία δεν υπάρχει. Από κει και πέρα, έχουμε και κάποιες αυξημένες παροχές, που προέκυψαν από τις εξαγγελίες που σωρηδόν και απλόχερα μοιράζει ο απερχόμενος Πρόεδρος, ενώ προηγουμένως αρνείτο η κυβέρνησή του πολύ έντονα, όπως τζιαι στο θέμα της στήριξης των κουρεμένων, όπως και στο θέμα της μάνας, να δώσει οποιαδήποτε στήριξη, γιατί, όπως έχουμε πει, αίφνης στις 10 του Νιόβρη που κατέθεσαν το συμπληρωματικό προϋπολογισμό ανακάλυψαν ότι καλύπτει η οικονομία.

Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός έχει και ένα δεύτερο χαρακτηριστικό στοιχείο: Έχουμε μείωση ή κατάργηση κονδυλίων από αναπτυξιακά έργα, από έργα υποδομής, από στεγαστικά προγράμματα και από τον τομέα της υγείας. Η απερχόμενη κυβέρνηση του Αναστασιάδη-Συναγερμού, δε φτάνει που κατέθεσε έναν τακτικό προϋπολογισμό για το 2017 που είναι συντηρητικός, αντιαναπτυξιακός, αντιλαϊκός, με το συμπληρωματικό προϋπολογισμό που έχει καταθέσει κάνει τον προϋπολογισμό ακόμα πιο συντηρητικό, ακόμα πιο αντιλαϊκό, ακόμα πιο αντιαναπτυξιακό.

Δε φτάνει που οι αναπτυξιακές δαπάνες και τα έργα υποδομής από την απερχόμενη κυβέρνηση είναι μειωμένα και καθηλωμένα κατά τη διάρκεια της θητείας τους, τα μειώνουν ακόμα περισσότερο. Έχουν μειώσει τις αναπτυξιακές δαπάνες και τις δαπάνες για τα έργα υποδομής μέσα από αυτόν το συμπληρωματικό προϋπολογισμό κατά €64,8 εκατομ., καθηλωμένες αναπτυξιακές δαπάνες και καθηλωμένα έργα υποδομής στον τακτικό προϋπολογισμό. Αφαιρέστε από μέσα €65 εκατομ. που αφαιρεί τώρα η κυβέρνηση και σημειώστε, παρακαλώ, ότι γι' αυτόν τον καθηλωμένο αναπτυξιακό προϋπολογισμό η κυβέρνηση για ακόμα μια φορά σημειώνει ρεκόρ στο χαμηλό ποσοστό υλοποίησης του αναπτυξιακού προϋπολογισμού. Ύστερα βέβαια μπορεί να κάνουν και ελληνικές στατιστικές, όπως έλεγε κάποτε ο κ. Νεοφύτου, να αφαιρούμε τα λεφτά από μέσα, για να δείχνουμε το ποσοστό υλοποίησης το χαμηλό του αναπτυξιακού προϋπολογισμού ακόμα πιο ψηλά.

Δε φτάνει που εξαιτίας της πολιτικής των απερχομένων η υγεία έχει βρεθεί στον πάτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με τις δαπάνες -είμαστε η τελευταία χώρα της Ευρώπης- δε φτάνει που οι πολίτες ταλαιπωρούνται σε ατέλειωτες ουρές στα δημόσια νοσηλευτήρια, γιατί δεν υπάρχουν γιατροί, δεν υπάρχουν αναλώσιμα, δεν υπάρχουν κλινικές, δε φτάνει που οι πολίτες ανησυχούν πλέον μπας και αρρωστήσουν, γιατί δε θα έχουν κάλυψη ιατροφαρμακευτική τ'ούτ' το δημόσιο, έρχεται η κυβέρνηση με το συμπληρωματικό προϋπολογισμό και μειώνει τα κονδύλια για την υγεία κατά €11,5 εκατομ.

Αφαιρέστε δηλαδή από τις ήδη καθηλωμένες δαπάνες, που μας έβαλαν στην τελευταία θέση της Ευρώπης όσον αφορά τις δαπάνες για τη δημόσια υγεία, ακόμα €11,5 εκατομ., την ώρα, παρακαλώ, που οι δανειολήπτες ανησυχούν για το τι θα γίνει η πρώτη κατοικία τους όσον αφορά τις εκποιήσεις και την ώρα που σκέφτονται πού είναι όλα αυτά που έχει εξαγγείλει ο κ. Αναστασιάδης για τη στήριξη και την προστασία της πρώτης κατοικίας και της μικρής επαγγελματικής στέγης. Δεν τα είδαμε αυτά να γίνονται πραγματικότητα. Αφαιρέστε ακόμα €4,5 εκατομ. από τα ανύπαρκτα στεγαστικά προγράμματα αυτής της κυβέρνησης -έτσι, για να συμπληρώνεται το παζλ όσον αφορά μια πολύ ζωτική ανάγκη για τους πολίτες, που έσκει να κάμει με τη στέγη- που έχουν εξανεμιστεί. Βέβαια, πρέπει να πω ότι τότε τους δανειολήπτες τους άφησαν ανοχύρωτους και απροστάτευτους με τη βοήθεια και του Δημοκρατικού Κόμματος και όχι μόνο. Ήταν τότε που κυριαρχούσε και εφαρμοζόταν η πολιτική του "Αβέρωφ Παπαδόπουλου του Ορφανίδη", όπως πολύ χαρακτηριστικά και γλαφυρά είχε αναφέρει κάποτε ο φίλτατος δήμαρχος της Λευκωσίας, ο Κωνσταντίνος ο Γιωρκάτζης.

Εν κατακλείδι -γιατί αντιλαμβάνομαι ότι ανησυχεί και ο Πρόεδρος, πρέπει να κλείσουμε- πρώτον, ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός επιτείνει τον αντιλαϊκό χαρακτήρα του τακτικού προϋπολογισμού της απερχόμενης κυβέρνησης. Δεύτερον, ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός έχει έντονο προεκλογικό χαρακτήρα και χρώμα και χαρακτηρίζεται από ένα γεγονός: Με το χρήμα του δημοσίου και των φορολογούμενων πολιτών προσπαθεί ο κ. Αναστασιάδης να προωθήσει την υποψηφιότητά του.

Είναι φανερό ότι εμείς έναν τέτοιο προϋπολογισμό δεν μπορούμε να τον υπερψηφίσουμε. Την ίδια ώρα, πρέπει να πω ότι εμείς δεν μπορούμε να απορρίψουμε δαπάνες που έστω εν μέρει, έστω αποσπασματικά, έστω προσωρινά και προεκλογικά ικανοποιούν κάποιες από τις δικές μας θέσεις, κάποια από τα δικά μας τα αιτήματα, κάποιες από τις δικές μας τις διεκδικήσεις, που εδώ και τόσο καιρό εμείς προσπαθούσαμε να μπουν στη ζωή, όπως για παράδειγμα το επίδομα της μάνας, όπως για παράδειγμα η συμπερίληψη διάφορων ομάδων συμπολιτών μας που έχουν ανάγκη τη φροντίδα του κράτους σε διάφορα προγράμματα, είτε για τους αναπήρους είτε άλλως πως, η κάλυψη αναγκών των δήμων, που προέκυψαν ως αποτέλεσμα του κουτσουρέματος της κρατικής βοήθειας για τους δήμους, και μια σειρά από άλλα προγράμματα.

Την ίδια ώρα, πρέπει να πω ότι εμείς θα στηρίξουμε το σταύρωμα των €25 εκατομ. για το Ταμείο Αλληλεγγύης, γνωρίζοντας βέβαια ότι είναι λίγο παράξενο να σταυρώνεις κονδύλια σε ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό του τέλους του χρόνου, αλλά πρέπει κάποια στιγμή οι κυβερνώντες να δώσουν περισσότερες εξηγήσεις, αν έχουν πρόταση, που δεν έχουν, για το Ταμείο Αλληλεγγύης. Την ίδια ώρα, εμείς θα δεχτούμε και την πρόταση για σταύρωμα της επιστροφής ΦΠΑ για την Εκκλησία. Απ' εκεί και πέρα το ΑΚΕΛ θα τηρήσει αποχή σε ό,τι αφορά την ψήφιση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεκαπέντε λεπτά, κύριε Στεφάνου.

Δεκαπέντε λεπτά ο κ. Στεφάνου, δεκατρία λεπτά ο κ. Περδίκης. Εδώκετέ μου την εντύπωση ότι συζητούμε τον προϋπολογισμό σήμερα!

Λοιπόν, σας παρακάλεσα πάρα πολύ να είστε λίγο σύντομοι και επί της ουσίας, να μην τραβούμε σε μακρος τις ομιλίες μας αυτές.

Κύριε Νεοφύτου, κάτι θέλετε να πείτε;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έν' μια τεχνική λεπτομέρεια, αλλά θα την πω, όταν θα πάρω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Ο κ. Γιωργάλλας.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα είμαι σύντομος.

Όσο και αν η κυβέρνηση θέλει να δώσει άλλο νόημα ή άλλη εικόνα στην κατάθεση αυτού του συμπληρωματικού προϋπολογισμού σε μία χρονιά που έχουμε προεδρικές εκλογές, η κατάθεση ενός συμπληρωματικού προϋπολογισμού στο τέλος του χρόνου, του οικονομικού έτους, αναπόφευκτα οδηγεί σε συνειρμούς και ξεκαθαρίζει την εικόνα ότι γίνεται προσπάθεια να δημιουργηθούν προεκλογικά οφέλη από μια τέτοια ενέργεια.

Σε ό,τι αφορά τις τροπολογίες τις οποίες καταθέτει μαζί με άλλα κόμματα η Αλληλεγγύη, έχουν εξηγηθεί από τον κ. Περδίκη. Δε θα πω τίποτα περαιτέρω. Θα σημειώσω απλά ότι τουλάχιστον οι χορηγίες για τις συσσωρευμένες οφειλές στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων ή τις οφειλές των ποδοσφαιρικών σωματείων είναι δύο περιπτώσεις κακοδιαχείρισης, τις οποίες πρέπει να τις δούμε με άλλο μάτι και όχι να λέμε ότι απλά πάμε να βοηθήσουμε κάποια συμβούλια να απεμπλακούν από χρέη προς το δημόσιο ή κάποια σωματεία από οφειλές του ΦΠΑ. Ειδικά τα χρέη προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων είναι λεφτά που, όπως ειπώθηκε ήδη, είχαν εισπραχθεί και δυστυχώς διοχετεύτηκαν αλλού και όχι στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Για το Ταμείο Αλληλεγγύης απλά να πω ότι είναι ένα πυροτέχνημα προεκλογικό, μια ελπίδα χωρίς αντίκρισμα, γιατί και τώρα που το συζητούμε δεν ξέρουμε πώς, πότε και ποιοι θα αποζημιωθούν και αν μπορούν να αποζημιωθούν τα τόσα δις που χάθηκαν στο κούρεμα με μικρά ποσά, όπως είναι αυτά των €25 εκατομ.

Θα κάμω μια έτσι, αν θέλετε, παρατήρηση, διότι το νιώθω έντονα... Διότι, αν δούμε τα ποσά που μεταφέρονται και αποτελούν περίπου το μισό αυτού του συμπληρωματικού προϋπολογισμού... Ποσά του 2017 που μεταφέρονται τώρα στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό, γιατί δεν έγιναν οι προϋπολογισμένες δαπάνες. Είναι ποσά που αφορούν ως επί το πλείστον τη δημιουργία βιοτεχνικών περιοχών, παροχές στέγασης, δαπάνες για αποχετευτικά συστήματα, συνδέσεις και άλλα έργα υποδομής. Ένα μεγάλο ποσό αφορούσε πρωταρχικούς δρόμους, άλλα ποσά αφορούσαν πλατείες, πάρκα, εξωραϊστικά σχέδια. Όλα αυτά ήταν προϋπολογισμένες δαπάνες που δεν έγιναν.

Αυτό που πρέπει πραγματικά να μας απασχολήσει είναι ακριβώς αυτή η εικόνα, που φανερώνει την αδυναμία, έθθα έλεγα της κυβέρνησης μόνο, του κράτους γενικότερα να δρομολογήσει προς υλοποίηση όλα αυτά τα αναπτυξιακά έργα μικρής κλίμακας σε τοπικό επίπεδο, τα οποία θα μπορούσαν να αναζωογονήσουν την ανάπτυξη στις τοπικές κοινωνίες. Ευαγγελίζεται η κυβέρνηση ανάπτυξη, αλλά ακριβώς σε αυτό το κομμάτι της πραγματικής ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο δυστυχώς οι αποδόσεις ή οι επιδόσεις είναι πάρα πολύ χαμηλές. Και αυτό το πρόβλημα πραγματικά πρέπει να το δούμε, διότι δεν είναι μόνο θέμα της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών -που και αυτό είναι ένα σημαντικό θέμα που κάποια στιγμή πρέπει η Βουλή να το αγγίξει, για να μπορέσουν οι διαδικασίες προσφοροδότησης να γίνουν πιο ευέλικτες- αλλά είναι και θέμα σχεδιασμού και όλα αυτά νομίζω αξίζει πολύ περισσότερο να τα δούμε συν τω χρόνω παρά να προσπαθούμε να πείσουμε προς τη μια ή την άλλη κατεύθυνση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Γιωργάλλα.

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν πρόκειται να σχολιάσω το αδόκιμο της πρακτικής να φέρνουν οι κυβερνώντες στην τελευταία ολομέλεια της Βουλής ένα συμπληρωματικό προϋπολογισμό για εκατοντάδες εκατομμύρια συμπληρωματικές δαπάνες, καθώς θεωρώ ότι αυτό το ζήτημα έχει καλυφθεί από προηγούμενους ομιλητές.

Θα επικεντρωθώ κυρίως σε ένα ζήτημα, που αφορά την εισήγηση για τη δέσμευση ενός εκ των κονδυλίων, που έχει να κάνει με το Ταμείο Αλληλεγγύης, που έρχεται από τις δικές μας κοινοβουλευτικές ομάδες, που έχουμε καταθέσει σχετική πρόταση νόμου, γιατί είναι γεγονός ότι υπό κανονικές συνθήκες θα έπρεπε να χαιρετίζουμε αυτή την πράξη, την ενέργεια της κυβέρνησης να καταθέσει €25 εκατομ. σε ένα ταμείο, για να ξεκινήσει με αυτό τον τρόπο η αποζημίωση των κουρεμένων καταθετών, των κατόχων αξιογράφων και των ταμείων προνοίας, για να αντιμετωπιστούν κάποιοι από τις επιπτώσεις του κουρέματος του 2013. Δυστυχώς όμως, οφείλουμε να επισημάνουμε αντιφάσεις, αλλά και συγκεκριμένες πολιτικές σε σχέση με τη διαχείριση του συγκεκριμένου ζητήματος, οι οποίες ανάγονται σε κοροϊδία των κουρεμένων καταθετών, των κατόχων αξιογράφων και των δικαιούχων των ταμείων προνοίας.

Κάποιοι από εμάς εδώ και τρεισήμισι χρόνια ή περισσότερο λέμε ότι πρέπει να αποζημιωθούν συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού μας για την αδικία που επήλθε με την απόφαση του κουρέματος το 2013. Και ακούγαμε τον Υπουργό Οικονομικών να μας απαντά ότι χρειαζόμαστε €9 δις, για να αποζημιώσουμε αυτούς τους δικαιούχους. «Πού θα τα βρούμε; Ούτε σε διακόσια χρόνια», έλεγε ο Υπουργός Οικονομικών, «δεν μπορούμε να αποζημιώσουμε τους κουρεμένους», έστω και με τα ποσά που κάποιοι από εμάς προτείναμε να παραμερίζουμε κάθε χρόνο σε ένα μακροχρόνιο πρόγραμμα αποζημιώσεων.

Και ακούσαμε χθες τον κ. Αναστασιάδη να επαναλαμβάνει στην ουσία το ίδιο αφήγημα, κατ' ακρίβειαν να υποστηρίζει το αφήγημα του κ. Ντάισελμπλουμ ότι καλά έκαναν που μας κούρεψαν, γιατί, αν στήριζαν οι Ευρωπαίοι εταίροι μας τις κυπριακές τράπεζες, θα αυξανόταν σε τόσο μεγάλο βαθμό το δημόσιο χρέος, που δε

θα ήταν βιώσιμη η κυπριακή οικονομία. Και συμφώνησε μαζί του ο κ. Αναστασιάδης. Άρα, οφείλουμε να ρωτήσουμε προς τι τότε να αποζημιώσουμε τους κουρεμένους. Αφού καλά μας έκαμαν, ήταν σωστό το κούρεμα! Εάν δεν κουρεύαμε, θα είχαμε ένα πελώριο δημόσιο χρέος. Επομένως, οφείλει πρώτα και κύρια η κυβερνητική πλευρά να ξεκαθαρίσει ποια είναι η θέση της σε σχέση με τις αποζημιώσεις των κουρεμένων, αν ήταν σωστό ή λανθασμένο το κούρεμα. Γιατί εμείς, κύριε Πρόεδρε, διαφωνούμε κάθετα με τον κ. Ντάισελμπλουμ και όσους υποστηρίζουν ότι καλά μας έκαναν και μας κούρεψαν, γιατί αυτό που ζητούσε τότε η Κύπρος αναλογούσε σε μεγέθη στο τι ζήτησαν και άλλες χώρες για τις τράπεζές τους. Η κυπριακή οικονομία είναι το ένα δέκατο της ελληνικής οικονομίας και ζητούσαμε τότε το ένα δέκατο που δόθηκε στις ελληνικές τράπεζες να δοθεί στις δικές μας τράπεζες. Ενώ στην περίπτωση της Ελλάδας οι Ευρωπαίοι εταίροι μας αποφάσισαν να στηρίξουν το ελληνικό τραπεζικό σύστημα με €110 δις, δεν μπορούσαν να βρουν €10 δις, για να στηρίξουν το κυπριακό τραπεζικό σύστημα. Θα καταστρεφόταν η οικονομία της Ευρώπης!

Επομένως, επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε, διαφωνούμε με τον κ. Ντάισελμπλουμ, διαφωνούμε με την κ. Γιωρκάτζη, διαφωνούμε με τον κ. Αναστασιάδη και με όλους όσους ισχυρίζονται και λένε ότι καλά μας έκαναν που μας κούρεψαν. Ήταν μια λανθασμένη απόφαση, η οποία οδήγησε την κυπριακή οικονομία σε περαιτέρω περιπέτειες. Εξάλλου, τα βλέπουμε και σήμερα. Μετά από εκείνα που μας έκαμαν, δηλαδή που μας πήραν τα χρήματα και μας άφησαν τα χρέη, έχουμε το υψηλότερο ποσοστό μετά την Ελλάδα σήμερα μη εξυπηρετούμενων δανείων στην Ευρώπη, το υψηλότερο ποσοστό ιδιωτικού δανεισμού στην Ευρώπη.

Και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο είναι περιέργη η πρωτοβουλία, ενώ για τεσεράμισι χρόνια μάς έλεγαν ότι δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε για τους κουρεμένους, δύο μήνες πριν από τις εκλογές να βλέπουμε να κατατίθεται μια εισήγηση για αποζημιώσεις με €25 εκατομ., χωρίς να μας λένε ποιοι θα αποζημιωθούν, πότε θα αποζημιωθούν, πώς θα τους αποζημιώσουμε. Διότι δεν υπάρχει τίποτε στη συγκεκριμένη νομοθεσία του Ταμείου Αλληλεγγύης, στο ταμείο στο οποίο υποτίθεται ότι θα μπουν αυτά τα λεφτά, κάτι για το οποίο εγώ αμφιβάλω, γιατί πρέπει να παρθεί ακόμα μία κυβερνητική απόφαση, για να μπουν τα λεφτά μέσα στο ταμείο. Δε σημαίνει, επειδή θα ψηφίσει η Βουλή οποιοδήποτε συμπληρωματικό προϋπολογισμό, θα τα βάλει η κυβέρνηση. Αλλά το θέμα είναι... Σε αυτό το ταμείο, και να μπουν τα λεφτά, δε θα τα δουν οι κουρεμένοι. Αυτό το ταμείο δεν αναφέρει τίποτε για κουρεμένους καταθέτες ή κατόχους αξιογράφων ή για ταμεία προνοίας. Είναι ένα ταμείο στήριξης των τραπεζών. Δεν είναι τις τράπεζες που εμείς εισηγούμαστε ότι πρέπει να στηρίξουμε αλλά τους κουρεμένους. Και είναι αυτό που έχουμε πει από την πρώτη στιγμή, ότι δεν υπάρχει σε αυτό το ταμείο, σε κανένα νόμο και ούτε στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό οποιαδήποτε θεσμοθετημένη διαδικασία αποζημίωσης οποιοδήποτε δικαιούχου. Τίποτε! Ούτε πώς θα πάρει τα χρήματα ούτε πώς θα τα αιτηθεί ούτε το τι δικαιούται ούτε ποιος θα τον πληρώσει. Τίποτε απολύτως, μηδέν! Το μόνο που ξέρουμε είναι ότι θα μπουν €25 εκατομ. σε ένα ταμείο που δε γνωρίζουμε τι θα κάμνει, γιατί δεν υπάρχουν μέσα στο νόμο πρόνοιες για αποζημιώσεις.

Επομένως, γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε καταθέσει συγκεκριμένη εισήγηση, πρόταση νόμου, με την οποία θα ξεκαθαρίζεται ότι στη βάση αυτού του ταμείου θα υπάρχει μία θεσμοθετημένη ετήσια διαδικασία αποζημιώσεων και η χρηματοδότηση αυτών των αποζημιώσεων θα προκαθορίζεται με συγκεκριμένο τρόπο. Εισηγούμαστε την αξιοποίηση του 10% του πρωτογενούς πλεονάσματος, αλλά και την αξιοποίηση άλλων περιουσιακών στοιχείων του κράτους, για να μπορέσουν να συμπληρωθούν αυτές οι αποζημιώσεις στους δικαιούχους, και καθορίζουμε ποιοι είναι οι δικαιούχοι.

Θα ανέμενα ότι οποιοσδήποτε ήθελε πραγματικά να προχωρήσει σε τέτοιες αποζημιώσεις θα προνοούσε για τέτοιες πρόνοιες στη συγκεκριμένη νομοθεσία με πρόταση νόμου ή με νομοσχέδιο της κυβέρνησης. Δεν υπάρχει κάτι τέτοιο από την κυβερνητική πλευρά, μόνο από εμάς. Και αυτό από μόνο του δείχνει ποιοι πραγματικά θέλουν να αποζημιώσουν τους κουρεμένους και ποιοι θέλουν να τους κοροϊδέψουν, παραμονές των εκλογών. Ο λόγος, κύριε Πρόεδρε, που έχουμε καταθέσει αυτή την πρόταση νόμου και ο λόγος που εισηγούμαστε να δεσμευτεί το συγκεκριμένο κονδύλι, παρά το ότι γνωρίζουμε ότι υπάρχει μεγάλο, τεράστιο, πρακτικό πρόβλημα δέσμευσης κονδυλίων συμπληρωματικών προϋπολογισμών στο τέλος του χρόνου -το γνωρίζουμε αυτό το πράγμα- ο λόγος όμως που επιμένουμε ότι πρέπει να γίνει αυτή η δέσμευση είναι γιατί εμείς επιθυμούμε, επιδιώκουμε και θέλουμε να διασυνδεθεί αυτός ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός, αυτό το κονδύλι με την πρόταση νόμου που έχουμε καταθέσει. Εάν η δική μας πρόταση ψηφιστεί, είμαστε έτοιμοι να αποδεσμεύσουμε το κονδύλι και αύριο ή τη Δευτέρα ή την Τρίτη ή την Τετάρτη ή την Πέμπτη ή την Παρασκευή είμαστε στη διάθεση της κυβέρνησης να έρθουμε πίσω στη Βουλή να αποδεσμεύσουμε το κονδύλι.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Έχω την εντύπωση ότι κανένας δεν έχει αμφιβολία ότι αυτός ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός αποσκοπεί στην ικανοποίηση των προεκλογικών υποσχέσεων και δώρων του Προέδρου της Δημοκρατίας. Αυτό είναι σίγουρο. Το δεύτερο, να υπενθυμίσω ότι ο προϋπολογισμός του 2017 -κατά την κυβέρνηση- ήταν πλεονασματικός και με θετικό πρόσημο. Εάν αφαιρέσουμε τώρα τα €261 εκατομ., ο προϋπολογισμός του 2017 θα είναι πλεονασματικός ή θα είναι ελλειμματικός; Αυτό είναι το δεύτερο ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε, το οποίο δεν απαντάται. Λοιπόν, στην ουσία θα καταστεί ελλειμματικός ο προϋπολογισμός του 2017. Το τρίτο στοιχείο είναι ότι ο προϋπολογισμός του 2018 στάλθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για έλεγχο και ενδεχομένως να υπάρχουν σημειώσεις, καθώς επίσης και ενδεχόμενες προτάσεις για περαιτέρω δημοσιονομικά μέτρα, για να μην υπάρχει ενδεχομένως οποιοσδήποτε εκτροχιασμός. Έχω την εντύπωση ότι μέχρι στιγμής δεν έχουμε οποιαδήποτε απάντηση σε αυτό το σημείο, άρα θα ήταν σκόπιμο να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, από τη στιγμή που εξαγγέλλουμε στα τέλη του χρόνου, ένα μήνα πριν να ολοκληρωθεί το οικονομικό έτος, ένα σημαντικό συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

Δεν αμφισβητούμε το γεγονός ότι υπάρχουν στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό ποσά τα οποία θα πρέπει να εγκριθούν, όπως, για παράδειγμα, η μισθοδοσία κρατικών υπαλλήλων, όπως οι επιστροφές φόρων. Αυτό εδώ είναι πάρα πολύ σημαντικό. Από τη στιγμή που η κυβέρνηση παίρνει τις φορολογίες από τους επιχειρηματίες, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και όλους τους υπόλοιπους αυτοεργοδοτούμενους και στη συνέχεια πρέπει να επιστρέψει τους φόρους αυτούς, γιατί υπάρχει αυτή η τεράστια καθυστέρηση; Και σήμερα υπάρχουν μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες βρίσκονται στα πρόθυμα κλεισίματος, γιατί ακριβώς τους χρωστά δεκάδες χιλιάδες λίρες το κράτος ως επιστροφή ΦΠΑ και δεν έχουν τη δυνατότητα να πληρώσουν το προσωπικό τους. Πότε επιτέλους θα προχωρήσει η διαδικασία του συμψηφισμού, του αυτόματου συμψηφισμού, ούτως ώστε να μην υπάρχει αυτή η διαδικασία του πάρε-δώσε; Και είναι ένα θέμα για το οποίο πρέπει οπωσδήποτε να βελτιωθεί και η διαδικασία από πλευράς του Τμήματος Φορολογίας. Γιατί δεν είναι δυνατόν για φορολογικές δηλώσεις -το 'χω πει πάρα πολλές φορές- του 2011 να λαμβάνουμε εκκαθαριστικά σημειώματα το 2017, δηλαδή έξι χρόνια μετά, για να ξέρουμε τι χρωστούμε ή τι πρέπει να λάβουμε πίσω, να υπάρχουν αυτές οι διαδικασίες. Και δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι υπάρχουν και απώλειες, γιατί μπορεί σε αυτό το χρονικό διάστημα κάποιες επιχειρήσεις ή κάποια άτομα να κηρύξουν πτώχευση, άρα δεν έχει να πάρει από το μη έχοντα το λαβείν.

Παροχές υγείας. Αναμφίβολα χρειάζεται να εγκριθούν για την κάλυψη των αναγκών, για ασθένειες, για αποστολή ασθενών στο εξωτερικό ή ακόμα και στον ιδιωτικό τομέα. Όμως, πραγματικά, είναι για να εκπλήσσει και να διερωτάσαι. Όταν από προγράμματα του Υπουργείου Υγείας τα οποία αφορούν μηχανολογικό ή οποιοδήποτε άλλο εξοπλισμό μεταφέρονται εκατομμύρια, για να πάν' ενδεχομένως στα αθλητικά σωματεία, για να πάν' ενδεχομένως οπουδήποτε αλλού, σε άλλες παροχές, γιατί αυτό το υπουργείο δε διαθέτει €1 εκατομ. -το έχουμε πει πάρα πολλές φορές- για να αγοράσει ένα δεύτερο μαγνητικό τομογράφο, ώστε να ικανοποιήσει τις ανάγκες των ασθενών, και φτάνουμε σήμερα στο σημείο να έχουμε λίστες αναμονής μηνών, να μετακινούνται οι ασθενείς από την Πάφο και από ολόκληρη την Κύπρο, για να έρθουν στη Λευκωσία να κάμουν μαγνητική τομογραφία, ώστε να γίνει διάγνωση του προβλήματός τους, για να μπορέσουν να χειρουργηθούν ή για να μπορέσουν να λάβουν συγκεκριμένη θεραπεία; Και διερωτώμαι πραγματικά. Τόσο δύσκολο είναι από όλα αυτά τα λεφτά τα οποία εξοικονομούμε να διαθέσει το υπουργείο €1 εκατομ.; Για να μην πω για το γεγονός ότι θα έπρεπε ήδη, αφού βρισκόμαστε σε διαδικασία για την εφαρμογή του ΓΕΣΥ, να προχωρήσουν τα προγράμματα για την αποσυμφόρηση των νοσοκομείων, για τον εξοπλισμό που πρέπει να αγοραστεί, για τις πρόσθετες κλινικές που πρέπει να γίνουν. Θα τα πούμε κατά τη διάρκεια της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού την ερχόμενη εβδομάδα. Επίσης εγκρίναμε προηγουμένως τους κανονισμούς των υπαξιωματικών. Είναι γεγονός ότι θα χρειαστεί να καλύψουμε τις δαπάνες για τη μισθοδοσία τους με βάση το καινούριο πρόγραμμα, αλλά και αυτά τα οποία αφορούν δαπάνες για την αμυντική θωράκιση.

Σκόπιμα έχω αφήσει τελευταίο και θα κλείσω με αυτό, κύριε Πρόεδρε, το Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης. Αναφέρθηκαν και προηγούμενα συνάδελφοι, όμως θεωρώ ότι δεν περιποιεί καθόλου τιμήν στην κυβέρνηση. Είναι απουσία σοβαρότητας, για να μην πω ότι είναι και κάτι το οποίο δεν είναι πρόπον να συμβαίνει και σε κάποιο βαθμό προκαλεί και γέλωτα. Δεν μπορεί η κυβέρνηση αρχές Οκτωβρίου να έρχεται στη Βουλή και να ζητεί την κατάργηση του ταμείου, γιατί δεν εξυπηρετεί κανένα σκοπό πια, και δύο εβδομάδες μετά να καταθέτει συμπληρωματικό προϋπολογισμό, για να κατατεθούν τα €25 εκατομ., με τη δικαιολογία ότι έχουμε πλεονάσματα! Έχω την εντύπωση ότι πλεονάσματα είχαμε και στον προϋπολογισμό του 2016, και το 2016 είχαμε πρωτογενή πλεονάσματα. Γιατί το 2016 από αυτά τα πρωτογενή πλεονάσματα δε φροντίσαμε να καταθέσουμε σε αυτό το συγκεκριμένο ταμείο δεν υπήρξε καμία κατάθεση οποιουδήποτε ποσού προς αυτή την κατεύθυνση; Είναι λοιπόν προφανές ότι εξυπηρετεί σκοπιμότητες προεκλογικής φύσης και νομίζω ότι δεν είναι προς τιμήν της Βουλής να συμπεριφέρεται με απάθεια μπροστά σε τέτοιου είδους φαινόμενα.

Από την πλευρά μας, ως ΕΔΕΚ, παρά το γεγονός ότι θα μπορούσαμε να καταψηφίσουμε το συμπληρωματικό προϋπολογισμό, εμείς θα ψηφίσουμε τις δαπάνες για τη μισθοδοσία των κρατικών υπαλλήλων, τις επιστροφές των φόρων -για τους λόγους που εξήγησα προηγουμένως- τις παροχές της υγείας και τις δαπάνες αμυντικής θωράκισης. Θα ζητήσουμε όλα τα υπόλοιπα κονδύλια να σταυρωθούν, για να μπορέσει να γίνει έλεγχος για το πού θα δαπανηθούν αυτές οι δαπάνες και, αν και εφόσον το σταύρωμα γίνει σεβαστό από τη Βουλή, θα ψηφίσουμε και τον προϋπολογισμό. Σε αντίθετη περίπτωση, θα αποφασίσουμε ανάλογα με την εξέλιξη για την τελική μας στάση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Δεν βλέπω να υπάρχει άλλος ομιλητής... Ετελειώσαμεν με τους...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Συγγνώμη, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, κύριε Νεοφύτου, εσβήσετε το όνομά σας 'πού πάνω.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Άμα σβήσεις, εν ξαναγράφεις;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έν' αυτό που λένε «ό,τι γράφει δε ξεγράφει». Έτσι εννά το πάμε;

Λοιπόν, ο κ. Νεοφύτου. Να του τη χαρίσω; Κάποιος του το 'σβησεν, έκαμεν του σαμποτάζ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μια κοινοβουλευτική πρακτική, η οποία με βάση τον εκσυγχρονισμό του ΙΤ έχει διαγραφεί και η οποία είναι θέμα για το οποίο πρέπει να μιλήσουν οι αρμόδιοι με τον Πρόεδρο, ώστε να επανέλθει. Η κοινοβουλευτική πρακτική έχει ένα σεβασμό όσον αφορά τη σειρά των ομιλητών σε σχέση με τις δυνάμεις, την πολιτική δύναμη κάποιου κόμματος. Με το ηλεκτρονικό πάτημα αυτό έχει πλέον ισοπεδωθεί. Δεν είναι... Ανεξάρτητα του πότε πατά κάποιος το κουμπί, αυτή η κοινοβουλευτική πρακτική δεκαετιών πρέπει να ρυθμίζεται από οποιονδήποτε προεδρεύει.

Έρχομαι επί του προκειμένου. Δε θα σας κουράσω, γιατί γίνεται συζήτηση με βάση επιτελεία εδώ και όχι με βάση κοινοβουλευτική πρακτική. Και για αυτό το θέμα να επαναλάβουμε τα κλισέ μας.

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να κάνω μία τοποθέτηση που αφορά ένα τεχνικό ζήτημα. Ό,τι θέλετε ονομάστε το, "ένθεση", "σταύρωμα". Όταν την τελευταία ημέρα που συνεδριάζει για κοινοβουλευτική εργασία το κοινοβούλιο έχετε ενώπιόν σου συμπληρωματικό προϋπολογισμό, δεν είναι τίποτε άλλο από απόρριψη. Τελεία και παύλα. Απλώς να το ξεκαθαρίσουμε. Λογοπαίγνια με "ένθεση", "σταύρωμα", ότι σήμερα είναι η τελευταία μέρα που συνεδριάζει το σώμα και να κάμνουμε παίγνια εδώ, ότι σταυρώνουμε... Να ψηφιστείτε τότε; Αφού εν έσειι άλλη συνεδρία. Παρακαλώ... Κλείει το κοινοβούλιο.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Παρακαλώ. Έρχομαι τώρα... Να μιλήσουμε πολιτικά και καταλαβαίνετε όλοι και μην τα κάμνετε σ' εμένα αυτά τα τερτίπια και αυτές τις τρίπλες! Ή βρείτε άλλον ή άλλους, για να μην πω και την... Ως εδώ.

Ένας συνάδελφος στο Ευρωκοινοβούλιο πήγε για ψάρεμα. Αντί για ψάρι, ετραυμάτισεν τον εαυτό του. Αυτά παθαίνουμε, όταν πάμε να εκμαιεύσουμε κάτι, για να στηρίξουμε το αφήγημά μας. Ποιο ήταν το αφήγημά μας; Κοιτάξτε, ο κακός ο Αναστασιάδης επέμενε στο Eurogroup να μας κουρέψει. Εκβίασέν τους, για να πάρουν τζιαι λανθασμένη απόφαση να κουρέψουν τζιαι κάτω από εκατό χιλιάδες. Τζιαι ηύραμεν τζιαι πρακτικά που διαφωνούσαν και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τζιαι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Αυτό ήταν το αφήγημα συγκεκριμένου επιτελείου. Τζιαι για υποστήριξη εγωνιάσαμεν τον Ντάισελμπλουμ στο Ευρωκοινοβούλιο. Έν' ώρα να βάλουμε τζιαι μια σφραγίδα πάνω στο αφήγημά μας. Ε, είναι μ' που μας είπε; Αυτός που μεταξύ μας, ε... Για να ξέρετε, συνάδελφε, έντζεν κακώς που είναι φιλελεύθερος ή ανήκει στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα. Είναι στο κόμμα, την οικογενειακή πολιτική ομάδα που στηρίζει συγκεκριμένο υποψήφιο! Ανήκει στη σοσιαλιστική ομάδα ο Ντάισελμπλουμ! Και τι απάντησε; Το πρώτο, είπε ότι «καθυστερήσατε ως Κύπρος να πάρετε μέτρα», κάτι που δε νομίζω να διαφωνεί ο φίλος μου ο Νικόλας. Μαζί τα λέγαμε! Μετά, είπε, αποφασίσαμε να βάλουμε ένα μικρό φόρο στις καταθέσεις. Και μη μου μιλάς, συνάδελφε ευρωβουλευτή, για εγγυημένες καταθέσεις, διότι εμείς ελέγξαμε και ήταν ένα πουκάμισο αδειανό! Δεν είχατε κανένα ταμείο που

είχατε λεφτά, για να νιώθει ο καταθέτης ότι ήταν εγγυημένες κάτω από €100.000! Και αντιδρούσε η κυβέρνησή σας στο κούρεμα, γι' αυτό και επιμέναμε σε αυτό το φόρο. Αλλά, δεν είναι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα που το απέρριψε, λέει: «ήταν το κυπριακό κοινοβούλιο» -διαβάζω κατά λέξη- «και όχι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα που απέρριψε εκείνη τη λύση».

Εγώ δηλώνω και εκ μέρους του κόμματός μου ότι κακώς τηρήσαμε αποχή, άσχετα αν δεν άλλαζε το αποτέλεσμα. Έπρεπε να ψηφίσουμε "ναι"! Ε, αυτοί που καταψήφισαν με τόσο έντονο τρόπο ας μην προσπαθούν να αυτοδικαιωθούν και να φορτώνουν -κοιτάξτε- το βαθύ κούρεμα στον Αναστασιάδη ή στο Συναγερμό. Έτσι για σκοπούς φρεσκαρίσματος της μνήμης, ο νόμος βάσει του οποίου έγινε και το κούρεμα του 47,5% στην Τράπεζα Κύπρου και το κούρεμα πάνω από €100.000 στη Λαϊκή είναι αυτός ο νόμος που ψηφίσαμε, που ετοιμάστηκε από το Νοέμβριο του 2012 και ήταν στα συρτάρια του Υπουργείου Οικονομικών και της Νομικής Υπηρεσίας και μας τον έφερε ο τότε Διοικητής, ο Πανίκος ο Δημητριάδης, και μας είπε -σωστά μας είπε ο άνθρωπος- ότι, «αν δεν ψηφιστεί, το σύστημα διαλύεται». Ε, είκοσι βουλευτές είχε ο Συναγερμός! Έντιζε ζηπούλλιασεν τζιαι εγίνησαν είκοσι εννιά! Και βλέπω όσους δε με βλέπουν τώρα. Και το ΔΗΚΟ ψήφισε! Το είπα. Άρα, όχι τώρα, που είναι προεκλογική περίοδος, να λέμε ότι αυτό το βαρύ κούρεμα εκάμαν το άλλοι! Τότε ήταν πράξη πολιτικής ευθύνης, αλλά τώρα είναι έγκλημα! Εμείς, όπως και τότε σας είπαμε ότι πολιτικά υπεύθυνα τοποθετηθήκατε, το ίδιο λέμε και σήμερα, διότι τα πράγματα θα ήταν πολύ χειρότερα για τον τόπο μας. Εμείς δε λέγαμε άλλα το 2013 και άλλα το 2018! Και αυτό πρέπει να το έχουμε υπόψη μας, γιατί οι εκλογές θα περάσουν και θα χρειαστεί να αντιμετωπίσουμε πολλές άλλες προκλήσεις ως τόπος και στο εθνικό και στην οικονομία. Και τις γέφυρες πρέπει να κρατήσουμε και τη συνεννόηση, αλλά και δεν μπορούμε για χάρη της προεκλογικής περιόδου να ανατρέπουμε τα πάντα, προσπαθώντας ο καθένας να κερδίσει κάποιους πόντους.

Και θα πω και κάτι τελευταίο. Πολύ σωστά όλες οι πολιτικές δυνάμεις είπαμε ότι για τη δημοσιονομική εξυγίανση φορτώθηκε το σύνολο του λαού κόστος, άλλοι λιγότερο, άλλοι περισσότερο· για τη χρηματοπιστωτική κρίση, συγκεκριμένη μερίδα του λαού. Και είπαμε, όταν βρεθεί η ευκαιρία με βάση τα αποτελέσματα της οικονομίας και τις δυνατότητες των δημόσιων οικονομικών, να κοιτάσουμε αυτούς τους ανθρώπους. Ε, τώρα που ήρθε η ώρα, ξέρετε τι εικόνα στέλνουμε; Όσπου το ελαλούσαμε εμείς πριν ένα χρόνο, ήταν καλά. Τώρα, που υπάρχει δυνατότητα 'που τα δημόσια οικονομικά να το κάνουμε πράξη, στέλνουμε ένα μήνυμα ότι επικκαραστήκαμεν, αντιδρούμε και δε σκεφτόμαστε αυτούς που όλοι θέλαμε να στηρίξουμε, άμπα τζιαι πκιάσει κάποιος την πίστωση! Όχι, κύριοι, την πίστωση δε θα την πάρει ούτε ο Αναστασιάδης ούτε ο Νικόλας ούτε ο Αβέρωφ! Είναι αυτό που οφείλουμε σε αυτούς τους ανθρώπους, αν εννοούσαμε αυτά που λέγαμε τόσα χρόνια. Και τώρα, που υπάρχει δυνατότητα, να ξεπεράσουμε κάποιες μικρότητές μας όλοι. Και, αν πράγματι το εννοούσαμε, είναι η ευκαιρία να ξεκινήσουμε. Θέλετε διά μέσου της ενθέσεως να μην πάρουν τα €25 εκατομ.; Σεβασμός στην πλειοψηφία!

Αυτά λέγοντας, κύριε Πρόεδρε, δε θα καταχραστώ άλλο το χρόνο. Απλώς, να σημειώσω ότι στις 22 του Μάρτη του 2013 ήταν η ημέρα της ευθύνης αυτού του κοινοβουλίου, που μαζί με το ΔΗΚΟ και το τότε ΕΥΡΩΚΟ με μία στάση ευθύνης, η οποία συνεχίστηκε και μεταγενέστερα και με άλλες δυνάμεις, σώσαμε την οικονομία του τόπου.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν δώσετε το λόγο παρακάτω, να συνεννοηθούμε για ένα διαδικαστικό θέμα, αν μου επιτρέψετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ήταν να το θέσω κι εγώ τώρα το διαδικαστικό θέμα.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Δεν πρόκειται να σχολιάσω οτιδήποτε λέχθηκε εδώ. Απλώς, επειδή έχει πει ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, που είναι και πολύ έμπειρος -εγώ είμαι νέος στο κοινοβούλιο, ειδικά έχοντας υπόψη την εμπειρία του κ. Νεοφύτου- επειδή έχει αναφέρει ότι, όταν σταυρώσεις ένα κονδύλι, πρέπει να έρθεις ολομέλεια, για να το απελευθερώσεις... Εγώ ήξερα έως τώρα ως μέλος της επιτροπής Οικονομικών ότι τα σταυρωμένα κονδύλια πηγαίνουν στην επιτροπή Οικονομικών. Εκεί ασκείται ο ανάλογος έλεγχος -γι' αυτό σταυρώνονται τα κονδύλια- και είτε συνεχίζουμε το σταύρωμα είτε απελευθερώνουμε τα κονδύλια και πάμε παρακάτω. Θέλω να ξέρω αν είναι αυτή η διαδικασία, διότι τότε δεν προκύπτει το θέμα που λέει ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο κ. Παπαγιάννης.

Πριν να μιλήσει ο κ. Παπαγιάννης, να σας κάνω μια ανακοίνωση. Τη Δευτέρα θα αρχίσουμε στις 10.00 το πρωί και θα τελειώσουμε στις 3.00 το μεσημέρι και όχι η ώρα 4.00 το απόγευμα, για να τελειώσουμε στις 10.00 το βράδυ. Αυτό με ειδοποίησαν τώρα οι υπηρεσίες της Βουλής.

Λ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Πολύ καλά!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

10.00 π.μ. με 3.00 μ.μ. Αυτή είναι η πληροφόρηση που έχω μέχρι τώρα.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κάμετέ το 9.00 π.μ.!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ εννά το κάμω, Νίκο; Έν' δαμαί η κ. Ηλιάδη τζιαι ακούει!

Ναι, κύριε Παπαγιάννη.

Λ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι ο πιο σύντομος και ο πιο ουσιαστικός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελπίζω.

Λ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Από τη στιγμή που υπάρχουν ποσά τα οποία αφορούν την υγεία, τις κοινωνικές παροχές, το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, την αμυντική θωράκιση και τις αποζημιώσεις προς τους γεωργούς και τους κτηνοτρόφους, είμαστε αναγκασμένοι να ψηφίσουμε το συμπληρωματικό προϋπολογισμό. Δε θα ψηφίσουμε το ποσό που αφορά το Ταμείο Αλληλεγγύης. Είναι όντως κρίμα, που η κυβέρνηση περίμενε την τελευταία ολομέλεια της Βουλής, για να φέρει το συμπληρωματικό προϋπολογισμό, αλλά αυτό δεν είναι σε καμία περίπτωση ένας λόγος, για να μην τον ψηφίσουμε. Η πλευρά των δύσπιστων θα στείλει ένα μήνυμα: Υπεράνω όλων είναι ο λαός και το συμφέρον αυτού. Ούτε οι καρέκλες ούτε τα αξιώματα. Είναι καθήκον μας να ψηφίσουμε αυτό τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαγιάννη.

Είναι γραμμένος στον πίνακα ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, που θα δευτερολογήσει. Σας ρωτώ αν θέλετε να μιλήσετε άλλοι. Μετά τον κ. Παπαδόπουλο, αν του δώσω το λόγο, δε θα μιλήσει κανένας.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, να δευτερολογήσει, λέω, κύριε Αβέρωφ!

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το είπα και προηγουμένως. Τούτος ο ηλεκτρονικός πίνακας δεν μπορεί να καταργήσει τις κοινοβουλευτικές πρακτικές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος τις κατάργησε;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αν ο συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος θα δευτερολογήσει επί της ουσίας και θα κρίνουμε ότι πρέπει να δευτερολογήσουμε, θα ζητήσουμε το λόγο. Δεν μπορώ εκ των προτέρων να ξέρω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Νεοφύτου, για να συνεννοούμαστε, για να μιλούμε τα ίδια ελληνικά. Νομίζω καταλαβαινόμαστε! Εγώ είπα, αν μιλήσει ο κ. Παπαδόπουλος, δευτερολογεί. Και από εκεί πέρα, εκείνος που θα πάρει το λόγο από εκεί και πέρα είναι για να απαντήσει δευτερολογώντας στον κ. Παπαδόπουλο. Έν' ελληνικά που μιλήσαμε!

Λοιπόν, κύριε Παπαδόπουλε, έχετε το λόγο.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...συμφωνεί ο κ. Νεοφύτου, αλλά γιατί; Αν εγώ θεωρήσω και κρίνω σκόπιμο ότι θέλω να απαντήσω σε αυτά τα οποία θα λεχθούν, δε θα δικαιούμαι να απαντήσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι αυτό που λέει! Είναι αυτό που εννοούμε, ότι είναι δικαίωμα, άμα δευτερολογήσει ο κ. Παπαδόπουλος, σ' αυτά που θα πει όταν υπάρχουν συνάδελφοι που θέλουν να απαντήσουν, και βέβαια να απαντήσουν. Έντζιε αφαιρούμε το λόγο 'πού κανέναν!

Κύριε Παπαδόπουλε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε, γιατί καταλαβαίνω ότι είναι προχωρημένη η ώρα.

Είναι επόμενο ο κ. Ντάισελμπλουμ να θέλει να υποστηρίξει το κούρεμα. Εκείνο που δεν καταλαβαίνω είναι γιατί το υποστηρίζει ο κ. Αναστασιάδης, συμφωνώντας μαζί του. Και δυστυχώς, τόσο για τον κ. Ντάισελμπλουμ όσο και για τον κ. Νεοφύτου, υπάρχουν γραπτά κείμενα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για το τι είπε η ίδια η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για το κούρεμα. Αναφέρομαι στη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου του 2013, όπου κάνει σαφή αναφορά σε εξαίρεση των καταθέσεων κάτω από €100.000. Υπάρχουν δηλώσεις του κ. Ντράγκι, ημερομηνίας 4 Απριλίου, όπου είπε ότι «το κούρεμα των καταθέσεων κάτω από €100.000 δεν ήταν εξ ημών και ευτυχώς», είπε ο κ. Ντράγκι, ο Διοικητής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, «αυτή η απόφαση διορθώθηκε γρήγορα την επόμενη ημέρα μέσω τηλεδιάσκεψης του Eurogroup». Κάτι που δεν αποκαλύφθηκε ποτέ στη Βουλή των Αντιπροσώπων! Δεν ενημερώθηκε η επιτροπή Οικονομικών, δεν ενημερώθηκε η ολομέλεια του σώματος από την κυβέρνηση του κ. Αναστασιάδη. Και στις 20 του Μάρτη του 2013 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητούσε εναλλακτική πρόταση από την κυβέρνηση του κ. Αναστασιάδη για τη διάσωση των κυπριακών τραπεζών, πρόταση που δε θα περιλάμβανε κούρεμα κάτω από τις €100.000.

Είναι καλά να μας πει η κυβέρνηση του κ. Αναστασιάδη τι πρόταση πήρε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με βάση αυτές τις δηλώσεις! Αλλά οι υπόλοιπες αναφορές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είναι εκεί. Δε νομίζω να είπα ψέματα ο κ. Ντράγκι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει κανένας που θέλει να δευτερολογήσει ή να απαντήσει στον κ. Παπαδόπουλο;

Δε βλέπω να υπάρχει κανένας.

Σας έκανα μία ανακοίνωση προηγουμένως, 10.00 π.μ. με 3.00 μ.μ. Θέλω να σας πω εδώ επίσης ότι η προγραμματισμένη συνεδρία της επιτροπής Εσωτερικών για τις 3.00 μ.μ., που έχει να κάνει με την αναπομπή τη σημερινή του Προέδρου, θα γίνει κανονικά. Απλώς, για να το γνωρίζετε. Δε σημαίνει ότι ακυρώνεται η συνεδρία της επιτροπής Εσωτερικών στις 3.00 μ.μ. τη Δευτέρα.

Λοιπόν, έχουμε τροπολογίες, όπως είπαμε. Να προχωρήσουμε στις κοινές τροπολογίες των κομμάτων και θα παρακαλέσω τη γραμματέα να τις διαβάσει μία μία και να ακολουθεί ψηφοφορία.

Ναι, Αννίτα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κοινές προτεινόμενες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Κινήματος Αλληλεγγύη, του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και του ανεξάρτητου βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Παύλου Μυλωνά για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2017»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Υποομάδα	Επεξήγηση	Ποσό
1.	8	160100.2 Υπουργείο Εσωτερικών	04040	Αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης	€115.551.770

Ένθεση σημείωσης στη σχετική υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος του συνολικού κονδυλίου, ύψους €18.694.750, που αφορά πρόσθετη χορηγία προς εξόφληση των συσσωρευμένων οφειλών κοινοτικών συμβουλίων προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ), να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ακούσατε την τροπολογία. Αυτή είναι τροπολογία του...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, της ΕΔΕΚ, του Κινήματος Αλληλεγγύη, του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και του κ. Μυλωνά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ψηφίστε, παρακαλώ. Ηλεκτρονικά ψηφίστε!

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε. Δεκατέσσερις ψήφοι υπέρ και τριάντα τρεις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκατέσσερις ψήφους υπέρ, τριάντα τρεις εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Υποομάδα/ Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
2.	17-18	180100.2 Υπουργείο Οικονομικών	04450 (04487)	Παροχές κοινωνικής πρόνοιας (Έκτακτες χορηγίες)	€49.785.000

Ένθεση σημείωσης στη σχετική υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος του συνολικού κονδυλίου ύψους €19.500.000, που αφορά την παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων για την αποπληρωμή των οφειλών των ποδοσφαιρικών σωματείων προς το Τμήμα Φορολογίας (€18.000.000) και την Υπηρεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (€1.500.000) μέχρι τις 30 Ιουνίου 2007, καθώς και για το μέρος του συνολικού κονδυλίου ύψους €25.000.000, που αφορά την παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων για την καταβολή προς το Ταμείο Αλληλεγγύης και τη δημιουργία αποθεματικού, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνεπακόλουθες τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ψηφίστε.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Στεφάνου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να μπουν ξεχωριστά.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Εδώ υπάρχουν δύο θέματα που μπαίνουν μαζί. Το ένα είναι το θέμα της αποπληρωμής των οφειλών των ποδοσφαιρικών σωματείων, που έχει να κάνει με μία απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το 2007, που αντιλαμβάνομαι ότι όλα τα σωματεία αφαίρεσαν και τις υποχρεώσεις τους με βάση αυτή τη συμφωνία από τα ταμεία τους και έμεινε το λογιστικό μέρος του κράτους, για να το αφαιρέσει απ' αυτά που θεωρητικά χρωστούν

τα σωματεία προς το κράτος από το 2007 και πίσω. Άρα, δεν έχει τίποτε να πάρει το κράτος. Στην ουσία είναι λογιστικά που θα γίνει το θέμα. Και ήταν στη βάση μίας συμφωνίας που μιλούσε για τη συνέπεια των αποπληρωμών. Το δεύτερο είναι το Ταμείο Αλληλεγγύης πάλι.

Εμείς για το θέμα του Ταμείου Αλληλεγγύης συμφωνούμε, θέλουμε να το σταυρώσουμε. Το άλλο το θέμα όμως, που έχει να κάνει ουσιαστικά με την ολοκλήρωση πλέον μίας διαδικασίας που ξεκίνησε με απόφαση του 2007, εμείς δε θα θέλαμε να το σταυρώσουμε, γιατί πρέπει να τελειώνει αυτή η ιστορία, να φύγει λογιστικά 'πού πάνω. Άρα, εάν μπορεί, να χωριστεί τούτο, να ξέρουμε τζιαι εμείς είντα μ' που εννά κάμουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορούμε να το χωρίσουμε τούτο το πράγμα;

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Μπορούμε, βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κώστα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Να μπουν ξεχωριστά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Άλφα και βήτα. Να ψηφίσουμε πρώτα για την αποπληρωμή των οφειλών των ποδοσφαιρικών σωματείων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, είπαμε άλφα και βήτα. Το άλφα αφορά τα σωματεία.

Ψηφίστε, παρακαλώ.

Λοιπόν, να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε παρόντες, κύριε Πρόεδρε, δεκατέσσερις ψήφοι υπέρ, τριάντα εναντίον και ένας ή μία δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα ψήφους εναντίον, δεκατέσσερις υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Το βήτα σκέλος τώρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Που αφορά την καταβολή προς το Ταμείο Αλληλεγγύης και τη δημιουργία αποθεματικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ψηφίστε.

Να ανακοινωθεί το αποτέλεσμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα δύο ψήφοι υπέρ και δεκατέσσερις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Άλλη τροπολογία, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία του Κινήματος Αλληλεγγύη, του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών και του ανεξάρτητου βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Παύλου Μυλωνά για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2017»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Υποομάδα/Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1.	19	180400.2 Τμήμα Φορολογίας	04120 (04132)	Άλλες μεταβιβάσεις εσωτερικού (Χορηγίες έναντι επιστροφής φόρου προστιθέμενης αξίας)	€3.300.000

Ένθεση σημείωσης στη σχετική υποομάδα, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για το μέρος του συνολικού κονδυλίου που αφορά την παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων για την κάλυψη αυξημένης δαπάνης που προέκυψε λόγω παραχώρησης χορηγίας έναντι επιστροφής ΦΠΑ προς την Εκκλησία της Κύπρου, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση:

Να γίνουν οι συνακόλουθες τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ψηφίστε.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι μία ψήφοι υπέρ και είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι έξι ψήφους εναντίον, είκοσι μία υπέρ και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεν υπάρχουν άλλες τροπολογίες.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους €271.191.250 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2017. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του Παραρτήματος-Μισθολογικές Θέσεις του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Δημιουργία και Κατάργηση Θέσεων. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ψηφίστε.

Κυρία Δημητρίου, τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και δεκαοκτώ αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και δεκαοκτώ αποχές, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να προχωρήσουμε σε ψήφιση του συνόλου.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα επτά παρόντες, κύριε Πρόεδρε, είκοσι πέντε ψήφοι υπέρ, τρεις εναντίον και δεκαεννέα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και δεκαεννέα αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 20, 21 και 22 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2017», «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2017» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 3) του 2017». Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση συμπληρωματικών πιστώσεων για την κάλυψη αναγκών της Αρχής για τις οποίες η αρχική πρόβλεψη κρίθηκε ανεπαρκής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος

Παρόντες:

Μάριος Μαυρίδης, αναπλ. πρόεδρος

Μαρίνος Μουσιούττας

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Στέφανος Στεφάνου

Γιώργος Περδίκης

Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2017. Στη συνεδρία παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) και της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ).

Σκοπός όλων των νομοσχεδίων είναι η έγκριση συμπληρωματικών πιστώσεων για την κάλυψη αναγκών της ΑΗΚ για τις οποίες η αρχική πρόβλεψη κρίθηκε ανεπαρκής.

Ειδικότερα, με το πρώτο νομοσχέδιο σκοπεύεται η παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων ύψους €135.636 για τους εξής σκοπούς:

1. Μεταφορά ή και μετονομασία θέσεων, καθώς και δημιουργία δεκαοκτώ (18) νέων θέσεων πρώτου διορισμού, ήτοι δεκαεπτά (17) θέσεων Βοηθού Μηχανικού Δικτύου και Μηχανικού Δικτύου και μίας (1) θέσης Τεχνικού Πληροφορικής. Οι εν λόγω θέσεις προκύπτουν, σύμφωνα με τα στοιχεία, από την ανάγκη εκπλήρωσης βασικών υποχρεώσεων της ΑΗΚ έναντι της πολιτείας, αλλά και από τις συνεπαγόμενες αλλαγές οι οποίες πηγάζουν από σχετική ρυθμιστική απόφασή της ΡΑΕΚ που αφορά το λειτουργικό διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της ΑΗΚ.
2. Εξορθολογισμός της οργανικής δομής της ΑΗΚ με βάση πρόνοια σχετικής συμφωνίας του 2012 μεταξύ της διοίκησης της ΑΗΚ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, σύμφωνα με την οποία παρέχεται το δικαίωμα ανέλιξης στην κλίμακα Α13 όσων υπαλλήλων κατείχαν θέσεις εισδοχής με κλίμακα Ν3 ή Ν3Α κατά τις 3 Απριλίου 2012, ημερομηνία υπογραφής της εν λόγω συμφωνίας.

Συναφώς, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί, το πρόσθετο κόστος που προκύπτει για τη δημιουργία των πιο πάνω δεκαοκτώ νέων θέσεων θα ανέλθει σε €543.000 για το πρώτο έτος, ενώ αναφορικά

με τη ρύθμιση για εξορθολογισμό της οργανικής δομής της ΑΗΚ, αυτή δεν αναμένεται να επιφέρει οποιοδήποτε κόστος μέχρι το 2019, ενώ το πρόσθετο κόστος για τα έτη 2020 και 2021 αναμένεται να ανέλθει σε €16.900 και €45.600, αντίστοιχα.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η ΡΑΕΚ με σχετική επιστολή της ενημέρωσε το αρμόδιο υπουργείο ότι συμφωνεί με τις προτεινόμενες μετονομασίες των εν λόγω θέσεων, διευκρινίζοντας ότι τα υπόλοιπα θέματα που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

Με το δεύτερο νομοσχέδιο σκοπείται η παραχώρηση συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους €44.619.000 για την κάλυψη των ακόλουθων πρόσθετων αναγκών:

1. Αποδοχές προσωπικού €6.700.000 (€700.000 για δικαιώματα υπερωριών και €6.000.000 για εισφορές στα ταμεία συντάξεων).
2. Αγορά δικαιωμάτων θερμοκηπιακών αερίων €7.588.000.
3. Αγορά καυσίμων €30.331.000.

Ειδικότερα, οι πρόσθετες δαπάνες κατ' αντιστοιχία των πιο πάνω αφορούν την κάλυψη των ακόλουθων:

1. Των υπερωριακών δαπανών που προκύπτουν για την εύρυθμη λειτουργία των ηλεκτροπαραγωγών σταθμών και του δικτύου μεταφοράς και διανομής.
2. Του συνταξιοδοτικού κόστους των ταμείων συντάξεων το οποίο προκύπτει έπειτα από τη διενέργεια αναλογιστικής μελέτης.
3. Του αναμενόμενου ελλείμματος που θα προκύψει για την αγορά δικαιωμάτων θερμοκηπιακών αερίων.
4. Της αγοράς καυσίμων, η οποία κρίνεται απαραίτητη τόσο λόγω της αυξημένης σε σχέση με την προβλεπόμενη ζήτηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας όσο και λόγω της μειωμένης παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, το οποίο είχε ως συνεπακόλουθο τη χρήση πρόσθετων ποσοτήτων καυσίμου.

Με το τρίτο νομοσχέδιο σκοπείται η παραχώρηση συμπληρωματικών πιστώσεων ύψους οκτώ ευρώ (€8) ως συμβολική πρόνοια για τη δημιουργία των ακόλουθων έξι νέων θέσεων πρώτου διορισμού για τις ανάγκες της ΑΗΚ:

1. Τριών (3) θέσεων Βοηθού Ενεργειακού Ελεγκτή και Ενεργειακού Ελεγκτή (Κλίμακα Ν3).
2. Μίας (1) θέσης Βοηθού Πολιτικού Μηχανικού και Πολιτικού Μηχανικού (κλίμακα Ν3).
3. Μίας (1) θέσης Λειτουργού Νομικών Υπηρεσιών/Λειτουργού Νομικών Υπηρεσιών Α' (Κλίμακα Ν3Α).

Οι πιο πάνω θέσεις προκύπτουν, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, από την εκπλήρωση αρμοδιοτήτων της ΑΗΚ που σχετίζονται με την προσπάθεια επίτευξης του σωρευτικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας, της έλευσης του φυσικού αερίου και των αυστηρότερων ορίων στις εκπομπές ρύπων που απαιτούν τις συνεπαγόμενες αλλαγές των υφιστάμενων λειτουργικών συστημάτων, καθώς και αυξημένες απαιτήσεις νομικής φύσεως που προκύπτουν από το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρισμού, την αναθεώρηση των κανόνων αγοράς ηλεκτρισμού κ.α.

Σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο της συζήτησης των νομοσχεδίων, κατατέθηκε εκ μέρους του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού αναθεωρημένο ενιαίο κείμενο νομοσχεδίου στο οποίο ενσωματώθηκαν οι τρεις προτεινόμενοι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί. Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του υπουργείου, η ενοποίηση κρίθηκε απαραίτητη τόσο για σκοπούς ορθότερης νομοτεχνικής παρουσίασης όσο και για πρακτικούς λόγους.

Σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, στο ενιαίο κείμενο περιλαμβάνονται όλες οι πρόνοιες που είχαν αρχικά περιληφθεί στους τρεις συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, με εξαίρεση τις ζητούμενες πρόσθετες πιστώσεις ύψους €135.636 που περιλαμβάνονταν στον πρώτο συμπληρωματικό προϋπολογισμό και αφορούν την κοστολόγηση για τρεις μήνες των δεκαοκτώ προτεινόμενων νέων θέσεων. Η ίδια εκπρόσωπος επισήμανε ότι η δημιουργία των εν λόγω θέσεων περιλαμβάνεται μεν στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, ωστόσο έχει περιληφθεί μόνο συμβολική πρόνοια για τις θέσεις αυτές, καθότι δεν αναμένεται η πλήρωσή τους κατά το τρέχον έτος.

Κατά την εξέταση του θέματος, την επιτροπή απασχόλησε σωρεία ζητημάτων τα οποία αφορούν, μεταξύ άλλων, τους λόγους αύξησης της προϋπολογιζόμενης δαπάνης για αγορά καυσίμων και αγορά δικαιωμάτων θερμοκηπιακών αερίων, καθώς και για την αυξημένη καταβολή υπερωριακών δικαιωμάτων και εισφορών στα ταμεία συντάξεων.

Συναφώς, οι εκπρόσωποι της ΑΗΚ ενημέρωσαν την επιτροπή για τα ακόλουθα:

1. Η αύξηση στην προϋπολογιζόμενη δαπάνη για την αγορά καυσίμων οφείλεται κυρίως στην αυξημένη ζήτηση για κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προέκυψε, μεταξύ άλλων, από τη μειωμένη παραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
2. Η αύξηση στην προϋπολογιζόμενη δαπάνη για αγορά δικαιωμάτων θερμοκηπιακών αερίων οφείλεται στην αύξηση της τιμής αγοράς δικαιωμάτων εκπομπής θερμοκηπιακών αερίων και στην αυξημένη ζήτηση κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.
3. Η αύξηση στην προϋπολογιζόμενη δαπάνη για δικαιώματα υπερωριών προκύπτει από την ελλιπή στελέχωση της Αρχής, που έχει ως αποτέλεσμα την εκτέλεση εργασίας πέραν του κανονικού ωραρίου, ώστε να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της ΑΗΚ.
4. Η αύξηση στην προϋπολογιζόμενη δαπάνη για τις εισφορές στα ταμεία συντάξεων αφορά την κάλυψη πρόσθετης δαπάνης για κάλυψη του συνταξιοδοτικού κόστους, όπως αυτό έχει υπολογιστεί βάσει της πρόσφατης σχετικής αναλογιστικής μελέτης.

Περαιτέρω, αναφορικά με τις πρόσθετες πιστώσεις που αφορούν στην υπερωριακή απασχόληση, οι ίδιοι εκπρόσωποι ανέφεραν τα ακόλουθα:

1. Σε σχέση με τους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς οι δαπάνες για δικαιώματα υπερωριών αναλογούν σε ποσοστό ύψους σαράντα τοις εκατόν (40%) του συνολικού κόστους της διεύθυνσης παραγωγής και πρόκειται για ανελαστικά και σταθερά κόστη τα οποία επαναλαμβάνονται κάθε έτος και αφορούν τα ακόλουθα:
  - α. Την εκφόρτωση καυσίμων.
  - β. Τη διεξαγωγή συντηρήσεων επί των αεριοστροβίλων των μονάδων του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού Βασιλικού.
  - γ. Τη λειτουργία Μονάδας Επεξεργασίας Υγρών Βιομηχανικών Αποβλήτων στον ηλεκτροπαραγωγό σταθμό Βασιλικού.
2. Ποσοστό ύψους εξήντα τοις εκατόν (60%) αφορά υπερωριακή εργασία του προσωπικού των τμημάτων λειτουργίας και συντήρησης των σταθμών παραγωγής το οποίο καλείται να εκτελέσει εργασία πέραν του κανονικού ωραρίου ως αποτέλεσμα ελλιπούς στελέχωσης και ανάγκης για επιδιόρθωση έκτακτων βλαβών που προκύπτουν στον εξοπλισμό για τη διασφάλιση της επάρκειας, της ασφάλειας και της οικονομικής λειτουργίας των μονάδων παραγωγής.
3. Η χρήση και καταβολή υπερωριών υπόκειται σε αυστηρό έλεγχο από τις διευθύνσεις και πραγματοποιείται μόνο στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο και που αφορούν κατά κύριο λόγο την αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του συστήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του ενιαίου κειμένου των νομοσχεδίων, όπως αυτό έχει σύμφωνα με τα πιο πάνω διαμορφωθεί, κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος και αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2017».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2017.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2017.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 3) του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει ετοιμαστεί εν τω μεταξύ ενιαίο κείμενο για τους τρεις προϋπολογισμούς.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Θεοπέμπτου.

Χ. ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, Πρόεδρε.

Θέλω να επισημάνω ότι μέσα στον προϋπολογισμό υπάρχει ένα κονδύλι €7,5 εκατομ., παρακαλώ, για το δικαίωμα να αγοράσουμε ρύπους, γιατί είμαστε μία χώρα η οποία δεν καταφέρνει να μειώσει την εκπομπή των ρύπων. Να υπενθυμίσω επίσης ότι €7,5 εκατομ. είναι συμπληρωματικός. Έχουμε ήδη ξοδέψει άλλα τόσα για αγορά δικαιωμάτων να εκπέμπουμε ρύπους στην ατμόσφαιρα. Έχουμε ξοδέψει δηλαδή πάνω από €14-

€15 εκατομ., για να έχουμε το δικαίωμα να ρυπαίνουμε κάθε χρόνο. Και γιατί το κάμνουμε τούτο; Γιατί, για παράδειγμα, έχουμε μείνει πίσω στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Έχουμε στόχο μέχρι το 2020 το 13% και εμείς είμαστε στο οκτώ και κάτι.

Έπρεπε να είχαμε δώσει σημασία στην ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων του δημοσίου. Βάλαμε €20 εκατομ. στον προϋπολογισμό πέρσι, εψηφίσαμεν το με χαρά, χαρήκαμε που μπήκε, να το πω διαφορετικά, και δεν εκάμαμεν τίποτε. Έχουμε υποχρέωση να βοηθήσουμε τα σπίτια του κόσμου, τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, τα μεγάλα κτίρια να πάρουν μέτρα να μειώσουν την κατανάλωση της ενέργειας τζιαι δεν εκάμαμεν τίποτε, παρά το γεγονός ότι υπάρχουν πολλοί τρόποι στο εξωτερικό έξυπνης χρηματοδότησης, για να μη στοιχίζει στον ιδιοκτήτη του κτιρίου. Δεν εκάμαμεν τίποτε. Έχουμε υποχρέωση να μειώσουμε την κατανάλωση ηλεκτρισμού, για να μειώσουμε τους ρύπους, τζιαι μπορούσαμε, για παράδειγμα, να κάμουμε κάτι για τον οδικό φωτισμό, που τον πληρώνουν οι δήμοι τζιαι οι κοινότητες. Δεν κάμνουμε τίποτε σπουδαίο. Αφήκαμεν τα πίσω τούτα τα πράματα, γιατί πληρώνουμε €15 εκατομ. το δικαίωμα εκπομπής ρύπων, τα οποία φυσικά δεν τα πληρώνει η κυβέρνηση, αλλά τα πληρώνουν οι καταναλωτές και κανένας δεν ασχολείται να κάμει κάτι, κάτι σοβαρό τουλάχιστον, πέρα 'πού το να λέμε απλώς τις ευθύνες και τα λόγια μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Θεοπέμπτου.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα συνεχίσω απ' εκεί που έμεινε ο κ. Θεοπέμπτου, για να υπενθυμίσω ότι από το 2008 είχαμε καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις, οι οποίες ουσιαστικά αφορούσαν στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου προγράμματος: αυτά τα λεφτά να διατεθούν για τη δημιουργία φωτοβολταϊκών πάρκων στις ορεινές και στις ημιορεινές περιοχές και μάλιστα με αυτό τον τρόπο να μπορέσουμε να προσφέρουμε μέχρι σ' ένα επίπεδο ακόμα δωρεάν ηλεκτρικό ρεύμα στους κατοίκους αυτών των περιοχών, λόγω του ότι και στο παρελθόν τούς δίναμε επίδομα θέρμανσης, το οποίο αποκόπηκε, αλλά και σε μία προσπάθεια στήριξης της παραμονής τους στις περιοχές τους. Αντί αυτού, εμείς αυτά τα λεφτά προτιμούμε να τα πληρώνουμε ως πρόστιμο, για να εξαγοράζουμε ρύπους. Νομίζω ότι κάποτε πρέπει αυτή η κατάσταση να σταματήσει. Είναι καιρός να υπάρξει ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα προς όφελος κυρίως των πολιτών ειδικά των δυσπραγουσών περιοχών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Σιζόπουλε.

Η κ. Θεολόγου.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ απλώς να αναφέρω συμπληρωματικά σε όσα ανέφεραν οι δύο συνάδελφοι ότι έχουν ανοίξει μέσα στο συγκεκριμένο συμπληρωματικό προϋπολογισμό και κάποιες θέσεις προσωπικού, οι οποίες θέσεις προσωπικού έγιναν για καθυσχασμό στην ουσία των απειλών της Αρχής Ηλεκτρισμού ότι θα προέβαιναν σε απεργίες. Για να μην προβούν σε απεργία, έχουμε ανοίξει θέσεις στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό, δεκαέξι συν τέσσερις, για να πκιάμεν προσωπικό και να μπορέσει άλλο προσωπικό να φύγει με τα σχέδια εθελούσιας αποχώρησης. Αυτό το πράγμα για καταγραφή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Θεολόγου.

Υπάρχει άλλος που θέλει να μιλήσει;

Όχι.

Θα προχωρήσουμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του ενιαίου κειμένου που έχει ετοιμαστεί.

Κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ύψους €44.619.010 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2017. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, τρεις εναντίον και καμιά αποχή, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε, τριάντα επτά ψήφοι υπέρ, δύο ψήφοι εναντίον και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα επτά ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και καμιά αποχή, τα νομοσχέδια ψηφίζονται σε ενιαίο κείμενο νόμου.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς δεν ψηφίζουμε εναντίον, επειδή έχουμε πρόβλημα με τις θέσεις τις λογικές, αλλά γι' αυτές οι οποίες ανοίχτηκαν χωρίς κονδύλι, εντελώς παράδοξα και αντικανονικά. Κυρίως, η ψήφος εναντίον που βάλλουμε σήμερα είναι ψήφος εναντίον αυτής της ανύπαρκτης ενεργειακής πολιτικής της κυβέρνησης, η οποία ομολόγησε ενώπιον της Βουλής ότι έχει μειωθεί η παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενώ αυξήθηκε η κατανάλωση του μαζούτ και του ντίζελ για την παραγωγή ηλεκτρισμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα θέματα με τους αριθμούς 23, 24 και 25, τα οποία τιτλοφορούνται «Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017», «Οι περί Νομικής Υπηρεσίας - Θέση Δικηγόρου της Δημοκρατίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2017» και «Οι περί Υπουργικού Συμβουλίου - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2017», δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2017». Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αντικατάσταση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ώστε αυτό να συνάδει προς το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2017»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος

Πανίκος Λεωνίδου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Νίκος Νουρής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2017. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών και του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως του ίδιου υπουργείου, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Παγκύπριας Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ) και της Ανεξάρτητης Συντεχνίας Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου (ΑΣΔΥΚ).

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η αντικατάσταση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας [Κλίμακα Α13⁽ⁱⁱ⁾] στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, ώστε αυτό να συνάδει προς το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας (Κλίμακα Α9-11-12).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από την εκτελεστική εξουσία, η ετοιμασία νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας [Κλίμακα Α13⁽ⁱⁱ⁾] κρίθηκε αναγκαία, επειδή το 2005 καταρτίστηκε νέο σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας (Κλίμακα Α9-11-12) στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως λόγω της μετονομασίας των προηγούμενων συνδυασμένων θέσεων Λειτουργού Πολεοδομίας 2^{ns} Τάξης (Κλίμακα Α9) και Λειτουργού Πολεοδομίας 1^{ns} Τάξης (Κλίμακα Α11-12). Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα απαιτούμενα προσόντα του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας περιλαμβάνεται πρόνοια για τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στην προηγούμενη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας 2^{ns} Τάξης, στην οποία θα μπορούσε μέχρι το 2005 να προαχθεί λειτουργός Πολεοδομίας 1^{ns} Τάξης, εφόσον είχε πενταετή τουλάχιστον υπηρεσία. Ως εκ τούτου, κρίθηκε αναγκαίο να παρασχεθεί η δυνατότητα προαγωγής στη θέση Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας και σε λειτουργούς του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως οι οποίοι κατέχουν οκταετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας.

Όπως επισημαίνεται περαιτέρω στα εν λόγω στοιχεία, με την ετοιμασία νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας καθίσταται δυνατή η προαγωγή στην εν λόγω θέση τόσο των υπαλλήλων με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στην προηγούμενη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας 2^{ns} Τάξης όσο και των υπαλλήλων με οκταετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας. Συναφώς, απώτερος στόχος της προωθούμενης ρύθμισης είναι να μην εγείρεται οποιοδήποτε θέμα συμβατότητας του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας με το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας και περαιτέρω να δοθεί το δικαίωμα στους λειτουργούς Πολεοδομίας οι οποίοι διορίστηκαν μετά τον καταρτισμό του πιο πάνω αναφερόμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας το έτος 2005 να διεκδικήσουν τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας, ώστε να διασφαλίζεται κατ' ακολουθίαν η αρχή της ίσης μεταχείρισης.

Σημειώνεται ότι το υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στα πλαίσια της αρμόδιας για σχέδια υπηρεσίας υποεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Ο εκπρόσωπος της ΑΣΔΥΚ διατύπωσε τη διαφωνία της οργάνωσής του με τους υπό συζήτηση κανονισμούς και εισηγήθηκε όπως το όλο θέμα της ετοιμασίας νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας εξεταστεί σε εύθετο χρόνο και πιο συγκεκριμένα αφού ολοκληρωθεί η επικείμενη διαδικασία για την πλήρωση των υφιστάμενων κενών θέσεων Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Οι υπόλοιπες πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί το προτεινόμενο με τους κανονισμούς σχέδιο υπηρεσίας και γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εμείς δε θα ψηφίσουμε αυτή τη δημιουργία θέσης στη βάση μιας αναφοράς που έχει καταθέσει η Ανεξάρτητη Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου όπου, από ό,τι φαίνεται, ο τρόπος και τα προσόντα που έχουν κατατεθεί αφορούν συγκεκριμένα άτομα, δηλαδή πρόκειται ουσιαστικά για δημιουργία "φωτογραφικής" θέσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Άλλος που θέλει να μιλήσει; Όχι. Προχωρούμε στην ψηφοφορία...

Η κ. Μαύρου. Δεν το είδα, κυρία Μαύρου, τώρα το είδα.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Απολογούμαι, αλλά θεωρώ ότι είναι απαραίτητο να εξηγήσουμε μετά την αναφορά του συναδέλφου. Αντίθετα με το σχέδιο υπηρεσίας όπως έρχεται ενώπιον της Βουλής, διευρύνεται ο κατάλογος των δικαιούχων. Αν έμενε το σχέδιο υπηρεσίας όπως είχε παλιά, τότε θα κάλυπτε μόνο τις παλιές θέσεις Λειτουργών Πολεοδομίας Πρώτης και Δευτέρας Τάξης, ενώ με τα νέα δεδομένα θα προστεθούν και όσοι έχουν προσληφθεί στη θέση Λειτουργού Πολεοδομίας μεταγενέστερα. Άρα, στην πραγματικότητα με τις αλλαγές διευρύνεται ο κατάλογος και δεν περιορίζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Μαύρου.

Άλλος που θέλει να μιλήσει; Όχι.

Να προχωρήσουμε λοιπόν στην ψηφοφορία.

Παρακαλώ, ψηφίστε τους κανονισμούς.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον, καμία αποχή και δύο άτομα δεν έχουν ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, τρεις ψήφους εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 27 θέμα είναι «Ο περί Συμβουλίων Εγγραφής Επαγγελματιών του Τομέα της Υγείας (Άσκηση Ιεραρχικής Προσφυγής) Νόμος του 2017». Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 27 νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθεσίας για την οριζόντια ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν τα συμβούλια εγγραφής επαγγελματιών του τομέα της υγείας και ειδικότερα τα θέματα της άσκησης ιεραρχικής προσφυγής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμβουλίων Εγγραφής Επαγγελματιών του Τομέα της Υγείας (Άσκηση Ιεραρχικής Προσφυγής) Νόμος του 2017»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Αδάμος Αδάμου

Νίκος Νουρής

Γεώργιος Προκοπίου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γεώργιος Παπαδόπουλος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 26 Οκτωβρίου, καθώς και στις 30 Νοεμβρίου 2017. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η θέσπιση νομοθεσίας για την οριζόντια ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν τα συμβούλια εγγραφής επαγγελματιών του τομέα της υγείας και ειδικότερα τα θέματα της άσκησης ιεραρχικής προσφυγής.

Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός του χρονικού περιθωρίου εξέτασης και λήψης απόφασης από τα συμβούλια εγγραφής των αιτήσεων των επαγγελματιών υγείας για εγγραφή στα σχετικά μητρώα.
2. Η δημιουργία δευτεροβάθμιου σώματος ενώπιον του οποίου θα μπορεί ο αιτητής να προσφύγει σε περίπτωση που δεν ικανοποιείται από την απόφαση ενός συμβουλίου.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής για το νομοσχέδιο, την επιτροπή απασχόλησαν οι πρόνοιές του σε σχέση με τη χρονική διάρκεια εξέτασης μιας αίτησης για εγγραφή σε μητρώο επαγγελματιών υγείας. Ειδικότερα, ορισμένα μέλη της επιτροπής ήγειραν τον προβληματισμό τους σε σχέση με το γεγονός ότι ενώπιον αρκετών συμβουλίων εκκρεμεί για μεγάλο χρονικό διάστημα η εξέταση αριθμού αιτήσεων, χωρίς να υπάρχει ενδεχομένως κάποιος σοβαρός λόγος για την καθυστέρηση στην εξέτασή τους. Στη βάση του πιο πάνω προβληματισμού, τα ίδια μέλη εισηγήθηκαν όπως συμπεριληφθεί στο νομοσχέδιο σχετική ρύθμιση για τις περιπτώσεις εκείνες των αιτήσεων που εκκρεμούν για εξέταση ενώπιον συμβουλίων για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει το προβλεπόμενο στο νομοσχέδιο τρίμηνο και για τις οποίες οι αιτητές δεν έχουν λάβει ακόμη οποιαδήποτε απάντηση. Συγκεκριμένα, η πιο πάνω εισήγησή τους διαλαμβάνει ότι η παράλειψη εξέτασης της σχετικής αίτησης και λήψης απόφασης από ένα συμβούλιο μετά την πάροδο έξι μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης θα τεκμαίρεται ως απόρριψή της και θα παρέχεται η δυνατότητα στον αιτητή για άσκηση ιεραρχικής προσφυγής στον Υπουργό Υγείας με βάση τις σχετικές πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω μελέτης του νομοσχεδίου και λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να εισηγηθεί και την προσθήκη μεταβατικής διάταξης στο νομοσχέδιο όσον αφορά τις αιτήσεις των οποίων η εξέταση εκκρεμεί ήδη ενώπιον συμβουλίων και για τις οποίες δε θα έχει ληφθεί απόφαση πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου. Συγκεκριμένα, αποφασίστηκε όπως οι αιτήσεις αυτές εξετάζονται το αργότερο εντός έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας συμφώνησαν με όλες τις πιο πάνω εισηγήσεις που κατατέθηκαν.

Ως εκ τούτου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του νομοσχεδίου στη βάση των πιο πάνω εισηγήσεων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Χρόνος εξέτασης αιτήσεων. Άρθρο 4.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 5.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμβουλίων Εγγραφής Επαγγελματιών του Τομέα της Υγείας (Άσκηση Ιεραρχικής Προσφυγής) Νόμος του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον, καμία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 28 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2017». Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 28 θέματος είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας ποσού ύψους €300.000, το οποίο θα καλυφθεί από τις μη δαπανηθείσες πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2017»

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Χρίστος Ορφανίδης

Γιώργος Κάρουλλας

Μιχάλης Γιωργάλλας

Αντρέας Καυκαλιάς

Χαράλαμπος Θεοπέμπτου

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Παύλος Μυλωνάς

Πανίκος Λεωνίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 22 και 29 Νοεμβρίου 2017. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, του Οργανισμού Νεολαίας, του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου και της οργάνωσης “Νεολαία Οικολόγων”.

Οι οργανώσεις νεολαίας ΝΕΔΗΣΥ, ΕΔΟΝ, ΝΕΔΗΚ, ΕΔΕΚ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ και ΝΕΟΛΑΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ, παρ’ όλο που κληθήκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας ποσού ύψους €300.000, το οποίο θα καλυφθεί, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2017, από μη δαπανηθείσες πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι δαπάνες για τις οποίες ζητείται ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός αφορούν σκοπούς για τους οποίους τα υφιστάμενα κονδύλια δεν επαρκούν με βάση τις πιστώσεις στον περί του Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας του 2017, Νόμο του 2017, που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου του 2017.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το εν λόγω νομοσχέδιο, καθώς και τα όσα ανέφερε στην επιτροπή ο εκτελεστικός γραμματέας του Οργανισμού Νεολαίας, το υπό έγκριση ποσό προορίζεται για την κάλυψη του κόστους του προγράμματος “Φοιτητές σε Δράση”, το οποίο αποτελεί ένα νέο πρόγραμμα επιχορηγήσεων, το οποίο υλοποιείται από τον οργανισμό σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Σκοπός του προγράμματος, όπως ανέφερε ο ίδιος, είναι η υποστήριξη και η ενδυνάμωση των φοιτητών και στοχεύει στα εξής:

1. Στην ενίσχυση της έρευνας και της τεκμηρίωσης σε θέματα νεολαίας.
2. Στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας των νέων μέσω της ενδυνάμωσης των δεξιοτήτων και ικανοτήτων τους.
3. Στην ενίσχυση της συμμετοχής των φοιτητών.
4. Στην ενίσχυση της φοιτητικής επιχειρηματικότητας.

Σύμφωνα με τον ίδιο, το πρόγραμμα “Φοιτητές σε Δράση” συνδέεται με την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία.

Επεξηγώντας το πρόγραμμα αναλυτικότερα, ο εκτελεστικός γραμματέας του Οργανισμού Νεολαίας ανέφερε ότι το εν λόγω πρόγραμμα επικεντρώνεται στις ακόλουθες τέσσερις δράσεις:

1. Υποτροφίες, σκοπός των οποίων είναι η μερική χρηματοδότηση του ερευνητικού μέρους των σπουδών των αιτητών και η εκπόνηση μελετών/ερευνών στα πλαίσια των υποχρεώσεων των σπουδών τους. Το θέμα της έρευνας πρέπει να σχετίζεται με μια από τις οκτώ θεματικές της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία και δικαιούχοι είναι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας που είναι αποδεδειγμένα φοιτητές προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού επιπέδου σε πανεπιστήμια της Κύπρου ή του εξωτερικού και οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει το τριακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων.
2. Σχέδια για φοιτητές, σκοπός των οποίων είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση προγραμμάτων από φοιτητές για φοιτητές που να περιλαμβάνουν σειρά δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα. Η θεματολογία και το περιεχόμενο των σχεδίων πρέπει να σχετίζονται με μια ή περισσότερες θεματικές της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία και δικαιούχοι είναι φοιτητές, ομάδες φοιτητών και φοιτητικές οργανώσεις.
3. Φοιτητική δράση, σκοπός της οποίας είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση πιο βραχυπρόθεσμων προγραμμάτων ή και μεμονωμένων δράσεων από φοιτητές για φοιτητές. Η θεματολογία και το περιεχόμενο των σχεδίων πρέπει να σχετίζονται με μια ή περισσότερες θεματικές της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία και δικαιούχοι είναι φοιτητές, ομάδες φοιτητών και φοιτητικές οργανώσεις.
4. Φοιτητική Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία, δράση που στοχεύει στην ενδυνάμωση φοιτητών και φοιτητικών ομάδων για την ανάπτυξη της δημιουργικότητας, της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και της επιχειρηματικής κουλτούρας και δικαιούχοι είναι φοιτητές και ομάδες φοιτητών οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει το τριακοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους κατά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό εξέταση νομοσχεδίου, δηλώνοντας ότι το ποσό των €300.000 προέρχεται από πλεόνασμα

από σχετικό κονδύλι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και συγκεκριμένα από το κονδύλι της φοιτητικής χορηγίας. Το ποσό αυτό, πρόσθεσε, θα διατεθεί μέσω του προγράμματος του Οργανισμού Νεολαίας με έναν πρωτοποριακό τρόπο, που συνάδει με τη νέα στρατηγική και το όραμα του Οργανισμού Νεολαίας, και θα αξιοποιηθεί σε δράσεις φοιτητών.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι για το πιο πάνω ποσό υπάρχει έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, ότι αυτό προέκυψε από εξοικονόμηση στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και ότι το Υπουργείο Οικονομικών συμφωνεί με το σκοπό του νομοσχεδίου.

Ο εκπρόσωπος του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας ανέφερε κατά την τοποθέτησή του ότι σύντομα ολοκληρώνεται ο έλεγχος του Οργανισμού Νεολαίας για το 2016. Το πρόγραμμα “Φοιτητές σε Δράση”, πρόσθεσε, αποτελεί ένα νέο πρόγραμμα το οποίο θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά. Ως εκ τούτου, δεν αποτέλεσε αντικείμενο ελέγχου από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Ανέφερε επιπρόσθετα ότι δημιουργεί ερωτηματικά το γεγονός ότι ο Οργανισμός Νεολαίας έχει προχωρήσει σε όλες τις ενέργειες για την προώθηση του εν λόγω προγράμματος, πριν εξασφαλιστεί η έγκριση του υπό εξέταση συμπληρωματικού προϋπολογισμού από τη Βουλή.

Το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου, όπως ανέφερε ο εκπρόσωπός του, στηρίζει το πρόγραμμα που υλοποιείται από τον Οργανισμό Νεολαίας και το θεωρεί ωφέλιμο για την κυπριακή κοινωνία.

Η εκπρόσωπος της Νεολαίας Οικολόγων χαιρέτισε την απόφαση του Οργανισμού Νεολαίας για προώθηση του εν λόγω προγράμματος, τονίζοντας ότι η υλοποίησή του είναι σημαντική για τους νέους της Κύπρου και για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης του νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής ζήτησαν όπως ενημερωθούν περαιτέρω για το περιεχόμενο των δράσεων του εν λόγω προγράμματος και εξέφρασαν τον προβληματισμό τους προς το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για το γεγονός ότι, ενώ υπάρχουν παράπονα από πολίτες ότι δεν καθίσταται δυνατό να εξασφαλίσουν φοιτητική χορηγία, το εν λόγω κονδύλι του προϋπολογισμού του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού παρουσιάζει πλεονάσματα. Επίσης, απευθυνόμενοι προς τον Οργανισμό Νεολαίας, ζήτησαν να πληροφορηθούν κατά πόσο υπάρχουν στοιχεία στον οργανισμό για τον αριθμό των φοιτητών που διέκοψαν τις σπουδές τους λόγω οικονομικών δυσχερειών και κατά πόσο κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων λήφθηκαν υπόψη κοινωνικοοικονομικά κριτήρια.

Τοποθετούμενος επί των πιο πάνω θεμάτων, ο εκτελεστικός γραμματέας του Οργανισμού Νεολαίας ανέφερε ότι ο οργανισμός δεν κατέχει στατιστικές πληροφορίες αναφορικά με τον αριθμό των φοιτητών που διέκοψαν τις σπουδές τους και ότι δε λήφθηκαν υπόψη κοινωνικοοικονομικά κριτήρια για την αξιολόγηση των αιτήσεων για το εν λόγω πρόγραμμα. Συναφώς, ανέφερε ότι τα κριτήρια που λήφθηκαν υπόψη για την αξιολόγηση των εν λόγω αιτήσεων ήταν η σχετικότητα της πρότασης με τους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία, η ποιότητα της αίτησης, ο αντίκτυπος του αποτελέσματος της δράσης στην κοινωνία και η καινοτομία της πρότασης. Τέλος, ο ίδιος ανέφερε ότι οι δράσεις του εν λόγω προγράμματος ολοκληρώθηκαν το Νοέμβριο του 2017.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιον της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, των μελών της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες-Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή της Αλληλεγγύης και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, τάσσεται υπέρ της ψήφισης του εν λόγω νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση των συμπληρωματικών πιστώσεων.

Ωστόσο, οι βουλευτές μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες-Δυνάμεις επέκριναν το γεγονός ότι το κονδύλι για φοιτητική πρόνοια δε διατίθεται στο σύνολό του από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προς όφελος των δυσπραγούντων φοιτητών που το έχουν ανάγκη για την ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος, τονίζοντας ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έπρεπε, στο μέτρο που εξοικονομήθηκαν χρήματα από το κονδύλι για τη φοιτητική χορηγία, αυτά να αξιοποιηθούν άμεσα προς όφελος των φοιτητών, χαλαρώνοντας τα κριτήρια έγκρισης, με στόχο το εναπομείναν κονδύλι να παραχωρηθεί σε φοιτητές που το έχουν ανάγκη και οι οποίοι αποκλειστήκαν λόγω μικρής διαφοράς στη μοριοδότησή τους.

Το μέλος της επιτροπής ανεξάρτητος βουλευτής κ. Παύλος Μυλωνά τάχθηκε εναντίον της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο, σημειώνοντας ότι, εφόσον τα χρήματα αυτά προήλθαν από εξοικονομήσεις από τη φοιτητική χορηγία και εφόσον υπάρχουν ακόμα φοιτητές που αδυνατούν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους εξαιτίας οικονομικών δυσχερειών, είναι αδιανόητο οι εξοικονομήσεις αυτές να χρησιμοποιούνται για οποιοδήποτε άλλο λόγο πέρα από την παροχή περαιτέρω οικονομικής βοήθειας σε αυτούς που το έχουν ανάγκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μυλωνάς.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Για πολύ λίγο, κύριε Πρόεδρε, χωρίς κραυγές και εντάσεις, αλλά αυτό δείχνει την ευαισθησία και των υπηρεσιών, νομίζω, και κάποιων συναδέλφων, όχι όλων. Οι €300.000 είναι από τα πλεονάσματα -ακούστε- από τις φοιτητικές χορηγίες και γνωρίζουμε όλοι ότι υπάρχουν παιδιά που σταμάτησαν τις σπουδές τους και θα δώσουμε αυτά τα λεφτά -έστω και τις €300.000- για καινοτόμες ιδέες. Ποιων; Των δικών μας παιδιών στον Οργανισμό Νεολαίας, που θα επιλέγει. Την ώρα που έχουμε παιδιά που σταμάτησαν τις σπουδές τους! Γι' αυτό και καταψηφίζω βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος που θέλει να μιλήσει;

Δεν υπάρχει άλλος.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας ποσού ύψους €300.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2017. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Λειτουργγοί που ασκούν έλεγχο επί των κονδυλίων. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για τα άρθρα, παρακαλώ.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Τριάντα έξι ψήφοι υπέρ, πέντε εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα έξι ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε για το σύνολο του νομοσχεδίου.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Τριάντα τέσσερις ψήφοι υπέρ, τρεις ψήφοι εναντίον, μία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα τέσσερις ψήφους υπέρ, τρεις ψήφους εναντίον και μία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 29 θέμα τιτλοφορείται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2016 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81(2) του Συντάγματος της

Κυπριακής Δημοκρατίας». Κυρία Δημητρίου, παρακαλώ το σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 29 θέματος είναι η έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2016, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το ίδιο έτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2016 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Γεώργιος Προκοπίου

Γεώργιος Γεωργίου

Γιώργος Περδίκης

Μάριος Μαυρίδης

Λίνος Παπαγιάννης

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε την πιο πάνω απόφαση σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Νοεμβρίου 2017. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Σημειώνεται ότι με την εν λόγω απόφαση της Βουλής τίθεται προς έγκριση ο τελικός απολογισμός για το έτος 2016 όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2016.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας ως ο καθ' ύλην αρμόδιος διευθύνει και επιβλέπει κάθε λογιστική εργασία η οποία είναι σχετική με τα χρηματικά διαθέσιμα και το λοιπό ενεργητικό της Δημοκρατίας και επίσης αποδέχεται και διενεργεί κάθε πληρωμή χρημάτων που αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία. Επίσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 81 του συντάγματος, η δημοσιονομική έκθεση, που αποτελεί τον τελικό απολογισμό εκάστου οικονομικού έτους, κατατίθεται εντός τριών μηνών από τη λήξη του έτους αυτού στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

Στα πλαίσια της εξέτασης της πιο πάνω δημοσιονομικής έκθεσης, η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε ενημερωτικά μεταξύ άλλων ενώπιον της επιτροπής ότι η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2016, η οποία κατατέθηκε ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφορά τον τελικό απολογισμό των οικονομικών συναλλαγών του δημόσιου τομέα για το έτος 2016.

Σύμφωνα με την υπό επισκόπηση έκθεση, το περιεχόμενο της δημοσιονομικής έκθεσης καθορίζεται στο άρθρο 78 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου και περιλαμβάνει παρουσίαση των εσόδων και των δαπανών που είχαν περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό σε σύγκριση με τα πραγματικά έσοδα και τις δαπάνες που αναγνωρίστηκαν κατά το ίδιο οικονομικό έτος, λαμβάνοντας υπόψη και τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και τις τυχόν μεταφορές πιστώσεων. Πέραν του τελικού απολογισμού, η δημοσιονομική έκθεση περιλαμβάνει οποιαδήποτε άλλα θέματα καθορίζονται από το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας. Περαιτέρω, σύμφωνα και με τη σχετική εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τη δημοσιονομική έκθεση για το 2016, αυτή αποτελείται από το Μέρος Α', που αφορά τον τελικό απολογισμό και άλλες οικονομικές καταστάσεις, και από το Μέρος Β', που περιλαμβάνει αναλυτικές καταστάσεις για τις οικονομικές συναλλαγές που αφορούν στην υλοποίηση του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωματικών πιστώσεων που δόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, και καλύπτει τόσο τα υπουργεία όσο και τις ανεξάρτητες υπηρεσίες του κράτους.

Ειδικότερα, στο Μέρος Α' της δημοσιονομικής έκθεσης, που αφορά τον τελικό απολογισμό του κρατικού προϋπολογισμού, ο οποίος ετοιμάζεται με βάση τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές, περιλαμβάνονται διάφορες καταστάσεις που παρουσιάζουν συνοπτικά την υλοποίηση του προϋπολογισμού με διάφορες μορφές και αναλύσεις. Επιπρόσθετα, στο μέρος αυτό της δημοσιονομικής έκθεσης περιλαμβάνονται καταστάσεις που αναλύουν τα καθυστερημένα έσοδα και τις εκκρεμείς οφειλές, καθώς και τις επενδύσεις και τις συνδρομές ή τη συμμετοχή του κράτους σε διεθνείς οργανισμούς. Περαιτέρω, περιλαμβάνονται καταστάσεις για το δανεισμό, τα γραμμάτια του δημοσίου, τα μεταβιβάσιμα γραμμάτια, τις εγγυήσεις που παρέχει το κράτος, καθώς και τα δάνεια που παραχωρήθηκαν από το δημόσιο ταμείο.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το περιεχόμενο της εν λόγω δημοσιονομικής έκθεσης, καθώς και με τα συμπληρωματικά στοιχεία που τη συνοδεύουν, προκύπτουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι εισπράξεις από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν κατά το έτος 2016 στα €5.914 εκατομ., ενώ οι αντίστοιχες πληρωμές ανήλθαν στα €5.622 εκατομ. Ως εκ τούτου, το πλεόνασμα που προέκυψε από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες από τις οικονομικές πράξεις που έγιναν το 2016 ανήλθε στα €293 εκατομ. σε σύγκριση με πλεόνασμα ύψους €129 εκατομ. το 2015, ενώ είχε προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €333 εκατομ. Μετά τη συμπερίληψη και των καθαρών πληρωμών για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους, δηλαδή των τόκων που ανήλθαν στα €501 εκατομ. το 2016 σε σύγκριση με €545 εκατομ. το 2015, παρουσιάζεται έλλειμμα για το 2016 ύψους €208 εκατομ. σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους €416 εκατομ. το 2015. Λαμβάνοντας υπόψη και τις αναλήψεις και αποπληρωμές δανείων που έγιναν κατά τη διάρκεια του 2016, προέκυψε πλεόνασμα ύψους €263 εκατομ. σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους €160 εκατομ. το 2015, ενώ είχε αρχικά προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €793 εκατομ.
2. Η αύξηση του πλεονάσματος από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες του έτους 2016, που ανήλθε στα €293 εκατομ. από τα €129 εκατομ. που ήταν το 2015, οφείλεται κυρίως στους πιο κάτω λόγους:
  - α. Μείωση των δαπανών για επενδυτικές δραστηριότητες που ανήλθαν στα €288 εκατομ. το 2016 σε σύγκριση με €447 εκατομ. το 2015, που αφορούν μη επαναλαμβανόμενη κάλυψη κεφαλαιουχικών αναγκών της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας (€175 εκατομ.).
  - β. Αύξηση των εσόδων από έμμεσους φόρους που ανήλθε στα €2.833 εκατομ. το 2016 σε σύγκριση με €2.693 εκατομ. το 2015, ενώ επηρεάζεται αντίστροφα από την αύξηση στις δαπάνες κοινωνικών παροχών που ανήλθαν στα €960 εκατομ. το 2016 σε σύγκριση με €822 εκατομ. το 2015.
3. Τα έσοδα από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν στα €5.914 εκατομ. (2015: €5.821 εκατομ.) σε σύγκριση με τα προϋπολογισθέντα που ήταν €5.925 εκατομ. (2015: €5.905 εκατομ.), δηλαδή σημειώθηκε ποσοστό υλοποίησης 99,8% (2015: 98,6%). Τα έσοδα ήταν αυξημένα κατά 1,6% σε σχέση με το 2015 και προέρχονταν κυρίως από έμμεσους φόρους (2016: €2.833 εκατομ., 2015: €2.693 εκατομ.), από άμεσους φόρους (2016: €2.174 εκατομ., 2015: €2.152 εκατομ.) και από άλλα έσοδα (2016: €905 εκατομ., 2015: €974 εκατομ.).

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι οι εισπράξεις από τους έμμεσους φόρους αυξήθηκαν κατά €140 εκατομ. σε σχέση με το 2015. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στα αυξημένα έσοδα από την εισπράξη φόρου προστιθέμενης αξίας, φόρου κατανάλωσης πετρελαιοειδών και στα αυξημένα τέλη μεταβιβάσεων και υποθηκών. Τα έσοδα από το φόρο προστιθέμενης αξίας συνεχίζουν να αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των έμμεσων φόρων (2016: €1.789 εκατομ., 2015: €1.691 εκατομ.).

Οι εισπράξεις των άμεσων φόρων αυξήθηκαν κατά €22 εκατομ. σε σχέση με το 2015 (2016: €2.174 εκατομ., 2015: €2.152 εκατομ.). Η μεταβολή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των εισπράξεων εταιρικού φόρου και φόρων κεφαλαιουχικών κερδών και επηρεάζεται αντίστροφα από τη μείωση στις εισπράξεις φόρων ακίνητης ιδιοκτησίας και άμεσων φορολογιών.

Στα υπόλοιπα έσοδα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων έσοδα από προσφορά υπηρεσιών και πώληση αγαθών ύψους €233 εκατομ. (2015: €217 εκατομ.), χορηγίες που λαμβάνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ύψους €38 εκατομ. (2015: €92 εκατομ.), μέρισμα από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ύψους €93 εκατομ. (2015: €133 εκατομ.) και δικαιώματα διαχείρισης αερολιμένων ύψους €37 εκατομ. (2015: €61 εκατομ.). Επίσης, κατά το 2016 λήφθηκαν μερίσματα ύψους €66 εκατομ. (2015: €67 εκατομ.) από οργανισμούς δημόσιου δικαίου (2016: Cyta €50 εκατομ. και Αρχή Λιμένων Κύπρου €16 εκατομ., 2015: Cyta €52 εκατομ. και Αρχή Λιμένων Κύπρου €15 εκατομ.).
4. Οι δαπάνες για λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν στα €5.622 εκατομ. (2015: €5.692 εκατομ.) σε σύγκριση με τις προϋπολογισθείσες που ήταν €6.258 εκατομ. (2015: €6.278 εκατομ.), δηλαδή σημειώθηκε ποσοστό υλοποίησης 90% (2015: 91%). Σημειώνεται ότι οι δαπάνες ήταν χαμηλότερες κατά 1%, κυρίως λόγω της περσινής δαπάνης για την κάλυψη των κεφαλαιουχικών αναγκών της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, δαπάνη η οποία δεν επαναλήφθηκε το 2016, ενώ επηρεάστηκαν αντίστροφα από την αύξηση στα ποσά των μεταβιβάσεων. Ειδικότερα, οι δαπάνες για λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες του έτους αποτελούνται κυρίως από μεταβιβάσεις 37% (€2.064 εκατομ.), δαπάνες προσωπικού 32% (€1.805 εκατομ.), λειτουργικές δαπάνες 16% (€888 εκατομ.), συντάξεις και φιλοδωρήματα 10% (€577 εκατομ.) και κεφαλαιουχικές δαπάνες 5% (€288 εκατομ.).
5. Οι μεταβιβάσεις ανήλθαν κατά το έτος 2016 στα €2.064 εκατομ. (2015: €2.000 εκατομ.) και αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία δαπανών του κράτους. Αφορούν κυρίως χορηγίες και συνεισφορές του

κράτους σε διάφορους οργανισμούς, στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και σε φυσικά πρόσωπα. Ειδικότερα, οι χορηγίες προς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου ανήλθαν κατά το έτος 2016 στο συνολικό ποσό ύψους €200 εκατομ., οι χορηγίες προς τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ανήλθαν στο συνολικό ποσό ύψους €100 εκατομ. Η γενική κυβερνητική εισφορά προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανήλθε στο συνολικό ποσό ύψους €311 εκατομ. Οι κοινωνικές παροχές αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία μεταβιβάσεων και ανήλθαν κατά το έτος 2016 στα €960 εκατομ. σε σύγκριση με €822 εκατομ. το 2015. Οι σημαντικότερες κοινωνικές παροχές ήταν το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα (2016: €258 εκατομ., 2015: €221 εκατομ.), το επίδομα τέκνου (2016: €114 εκατομ., 2015: €107 εκατομ.), η χορηγία σε συνταξιούχους με χαμηλά εισοδήματα (2016: €45 εκατομ., 2015: €57 εκατομ.), η κοινωνική σύνταξη (2016: €69 εκατομ., 2015: €68 εκατομ.) και η φοιτητική χορηγία (2016: €50 εκατομ., 2015: €52 εκατομ.).

6. Οι δαπάνες προσωπικού ανήλθαν κατά το έτος 2016 στα €1.805 εκατομ. (2015: €1.794 εκατομ.), σημειώνοντας αύξηση 0,6%. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών προσωπικού αφορά το προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (34%) με συνολική δαπάνη που ανήλθε στα €609 εκατομ., ενώ το δεύτερο μεγαλύτερο αφορά αυτό του Υπουργείου Υγείας (15%) με συνολική δαπάνη που ανήλθε στα €262 εκατομ. Ειδικότερα, για το έτος 2016 καταβλήθηκε συνολικό ποσό ύψους €530 εκατομ. για συντάξεις και €47 εκατομ. για φιλοδωρήματα (αφυπηρετήσεις), ενώ κατά τη διάρκεια του ίδιου έτους έγιναν συνολικές αποκοπές, οι οποίες απορρέουν από σχετικές νομοθεσίες, από τη μισθοδοσία των κρατικών αξιωματούχων, κρατικών υπαλλήλων και ωρομίσθιου προσωπικού συνολικού ύψους €295 εκατομ.
7. Οι λειτουργικές δαπάνες ανήλθαν κατά το έτος 2016 σε €888 εκατομ. σε σύγκριση με €851 εκατομ. το 2015, σημειώνοντας αύξηση κατά 4%. Οι κυριότερες κατηγορίες λειτουργικών δαπανών αφορούν στις επιστροφές φόρων και τελών ποσού ύψους €257 εκατομ., στις δαπάνες άμυνας και αστυνόμευσης ποσού ύψους €153 εκατομ., στις δαπάνες για αγορά φαρμάκων και ιατρικών προμηθειών ποσού ύψους €127 εκατομ. και στις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες ποσού ύψους €92 εκατομ.
8. Τα κρατικά έσοδα ανήλθαν σε ποσό ύψους €7.718 εκατομ. το 2016 σε σύγκριση με ποσό ύψους €9.252 εκατομ. το 2015, δηλαδή μειώθηκαν κατά 17%, ενώ τα προϋπολογισθέντα έσοδα ανήλθαν στο ποσό των €7.462 εκατομ. το 2016 σε σύγκριση με το ποσό των €9.488 εκατομ. το 2015, σημειώθηκε δηλαδή ποσοστό υλοποίησης των εσόδων ύψους 103% το 2016 σε σύγκριση με ποσοστό ύψους υλοποίησης 98% το 2015. Ειδικότερα, τα έσοδα/εισπράξεις του έτους 2016 προέρχονταν κυρίως από έμμεσους φόρους κατά ποσοστό 48% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 46% το 2015, από άμεσους φόρους κατά ποσοστό 37% σε σύγκριση με το ίδιο ποσοστό το 2015 και από άλλα έσοδα κατά ποσοστό 15% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 17% το 2015.
9. Οι κρατικές δαπάνες ανήλθαν σε ποσό ύψους €7.455 εκατομ. το 2016 σε σύγκριση με ποσό ύψους €9.412 εκατομ. το 2015, μειώθηκαν δηλαδή κατά 21%, ενώ οι προϋπολογισθείσες δαπάνες ανήλθαν στα €8.254 εκατομ. το 2016 σε σύγκριση με το ποσό των €10.238 εκατομ. το 2015, σημειώθηκε δηλαδή ποσοστό υλοποίησης των δαπανών ύψους 90% το 2016 σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό ύψους 92% το 2015. Ειδικότερα, οι δαπάνες/πληρωμές του έτους 2016 προέρχονταν κυρίως από μεταβιβάσεις κατά 37% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 35% το 2015, από δαπάνες προσωπικού κατά 32% σε σύγκριση με το ίδιο ποσοστό ύψους 32% το 2015, από λειτουργικές δαπάνες κατά 16% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 15% το 2015, από συντάξεις και φιλοδωρήματα κατά 10% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 11% το 2015 και από κεφαλαιουχικές δαπάνες κατά 5% σε σύγκριση με το ίδιο ποσοστό ύψους 5% το 2015.
10. Οι εισπράξεις από χρηματοδοτικές δραστηριότητες κατά το έτος 2016 ανήλθαν στα €1.787 εκατομ. (2015: €3.412 εκατομ.), ενώ οι πληρωμές ανήλθαν στα €1.316 εκατομ. (2015: €3.156 εκατομ.). Το μεγαλύτερο μέρος των εισπράξεων (€1.000 εκατομ.) αφορούσε έκδοση Ευρωπαϊκών Μεσοπρόθεσμων Γραμματίων.
11. Ο προϋπολογισμός για το έτος 2016 προνοούσε δαπάνες συνολικού ύψους €7.392 εκατομ. (2015: €9.195 εκατομ.). Κατά τη διάρκεια του έτους εγκρίθηκαν συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους €862 εκατομ. (2015: €1.043 εκατομ.), που προήλθαν από συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς, ύψους €68 εκατομ. (2015: €226 εκατομ.), και πρόσθετες πιστώσεις από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, ύψους €794 εκατομ. (2015: €817 εκατομ.), οι οποίες δεν απαιτούν κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Κατά συνέπεια, οι συνολικές εγκριθείσες δαπάνες ανήλθαν για το 2016 στο ποσό των €8.254 εκατομ. σε σύγκριση με το ποσό των €10.238 εκατομ. το 2015.
12. Τα καθυστερημένα έσοδα σημείωσαν αύξηση από €2.173 εκατομ. μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2015 στα €2.306 εκατομ. στο τέλος του 2016, δηλαδή σημείωσαν αύξηση κατά 6%, και αφορούσαν κυρίως ποσό ύψους €1.823 εκατομ. στο Τμήμα Φορολογίας σε σύγκριση με ποσό ύψους €1.743 εκατομ. το 2015 και ποσό ύψους €136 εκατομ. στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων σε σύγκριση με ποσό ύψους €131 εκατομ.

το 2015. Σημειώνεται ότι από το έτος 2014 το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας δημοσιεύει κατάλογο με τις διαγραφές που έγιναν από την Τεχνική Επιτροπή Διαγραφής Μη Εισπράξιμων Δημοσίων Χρημάτων, Αξιών και Υλικών, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμων.

13. Το ύψος των εκκρεμοσών οφειλών την 31^η Δεκεμβρίου 2016 ήταν €5,5 εκατομ. σε σύγκριση με €7,5 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2015, σημειώνοντας μείωση κατά 27%. Επιπλέον, οι οφειλές του κράτους για επιστροφές φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) την 31^η Δεκεμβρίου 2016 ανέρχονταν στα €120 εκατομ. (31^η Δεκεμβρίου 2015: €95 εκατομ.) και οι οφειλόμενες αποζημιώσεις για απαλλοτριώσεις την 31^η Δεκεμβρίου 2016 ανέρχονταν στα €330 εκατομ. (31^η Δεκεμβρίου 2015: €340 εκατομ.).
14. Το συνολικό ύψος του δανεισμού την 31^η Δεκεμβρίου 2016, περιλαμβανομένου του ενδοκυβερνητικού δανεισμού ύψους €7.663 εκατομ., ανήλθε στα €26.878 εκατομ. σε σύγκριση με €26.538 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2015, από τα οποία τα €15.311 εκατομ. αφορούσαν δάνεια εξωτερικού (2015: €14.459 εκατομ.). Στα πλαίσια της Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης, η οποία υπογράφηκε με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας το 2013, η Κυπριακή Δημοκρατία θα λάμβανε δανειοδότηση συνολικού ύψους €8.968 εκατομ. από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και περίπου €1.000 εκατομ. από τον Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2016 εκταμιεύτηκαν €6.300 εκατομ. από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και €1.010 εκατομ. από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Επιπρόσθετα, όσον αφορά τα δάνεια εξωτερικού, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει λάβει δάνειο ύψους €2.500 εκατομ. από τη Ρωσική Ομοσπονδία, το οποίο φέρει επιτόκιο 2,5% και είναι αποπληρωτέο σε οκτώ ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις, οι οποίες αρχίζουν από την 1^η Μαρτίου 2018.
15. Το συνολικό ύψος των κρατικών εγγυήσεων που εκκρεμούσαν την 31^η Δεκεμβρίου 2016 ήταν €2.028 εκατομ. σε σύγκριση με €3.072 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2015, σημειώνοντας μείωση κατά 34% κυρίως λόγω της ακύρωσης ομολόγων ύψους €1.000 εκατομ. προς την Τράπεζα Κύπρου.
16. Το ύψος των δανείων προς τρίτους το οποίο εκκρεμούσε την 31^η Δεκεμβρίου 2016 ανερχόταν στα €992 εκατομ. σε σύγκριση με €1.018 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2015, σημειώνοντας μείωση κατά 2,5%.

Επιπρόσθετα, η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε μεταξύ άλλων ενώπιον της επιτροπής ότι, μέσω του αναβαθμισμένου νομικού πλαισίου που ισχύει από το 2014, το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας έχει προχωρήσει στις ακόλουθες δράσεις:

1. Δημοσιοποίηση οικονομικών συναλλαγών/διαφάνεια:

Εφαρμόζοντας τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας στα πλαίσια της ενίσχυσης της διαφάνειας, το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας προχώρησε στις 10 Ιουνίου 2016 σε αναβάθμιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που παρέχεται στο κοινό με τη δημοσιοποίηση μεταξύ άλλων των πιο κάτω:

- α. Καταλόγου με φυσικά/νομικά πρόσωπα που έλαβαν ποσά πέραν των €1 εκατομ. από τη Δημοκρατία, καθώς και των συναλλαγών ύψους πέραν των €5.000 για κάθε τμήμα/υπηρεσία/ειδικό ταμείο της κυβέρνησης.
- β. Των διαγραφών από την Τεχνική Επιτροπή Διαγραφής Μη Εισπράξιμων Δημοσίων Χρημάτων, Αξιών και Υλικών.
- γ. Του συμψηφισμού εσόδων και εξόδων της Δημοκρατίας.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι μέσω της διαδικασίας συμψηφισμού εισπράχθηκαν κατά το 2016 έσοδα συνολικού ύψους €33,8 εκατομ., τα οποία αφορούν κυρίως φόρους και εισφορές προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Από την έναρξη της εφαρμογής της νομοθεσίας μέχρι το τέλος του 2016 έγιναν συμψηφισμοί συνολικού ύψους €107,9 εκατομ. (€134 εκατομ. μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 2017).

Η παροχή έγκαιρης και χρήσιμης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ενισχύεται και αναβαθμίζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών των ενδιαφερόμενων μερών. Τονίζεται επίσης ότι με τη δημοσιοποίηση των πιο πάνω στοιχείων εξυπηρετείται ταυτόχρονα και η ίση μεταχείριση των πολιτών.

2. Κυβερνητικές εγγυήσεις:

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 3 Ιουνίου 2015, ανατέθηκε στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας η αρμοδιότητα της διαχείρισης και παρακολούθησης των κυβερνητικών εγγυήσεων, της αξιολόγησης νέων αιτημάτων για παραχώρηση εγγυήσεων και η ετοιμασία εκθέσεων αξιολόγησης των πιστωτικών κινδύνων που προκύπτουν από τις κυβερνητικές εγγυήσεις. Επιπρόσθετα, έχει ετοιμαστεί από το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας έκθεση αξιολόγησης των πιστωτικών κινδύνων που απορρέουν από το Χαρτοφυλάκιο των Κυβερνητικών Εγγυήσεων.

Τέλος, η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας, αναφερόμενη στον εκσυγχρονισμό της λογιστικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης του κράτους, δήλωσε ότι το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, ανταποκρινόμενο στις πρωτόγνωρες συνθήκες που δημιουργήθηκαν με την οικονομική κρίση, έχει αναλάβει πρωτοβουλία για προσφορά αναβαθμισμένης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, η οποία αναμένεται να βοηθήσει ουσιαστικά τόσο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων όσο και στη λογοδοσία στο δημόσιο. Στο πλαίσιο αυτό έχουν συσταθεί ομάδες εργασίας, οι οποίες μελετούν και υλοποιούν τα εξής:

1. Την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων (σύστημα ERP), το οποίο θα περιλαμβάνει αριθμό εφαρμογών λογισμικού που υποστηρίζουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και λειτουργιών πέραν των λογιστικών και αποτελεί ένα εργαλείο ελέγχου, παρακολούθησης και συντονισμού των εργασιών με οριζόντια εφαρμογή σε ολόκληρο τον κρατικό τομέα. Το σύστημα αυτό θα παρέχει πιο αξιόπιστη και πλήρη εικόνα για υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και θα λειτουργεί υποστηρικτικά τόσο στη διοικητική μεταρρύθμιση όσο και στη μεταρρύθμιση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών. Εντός του έτους 2018 αναμένεται να ολοκληρωθεί η αξιολόγηση των προσφορών και η κατακύρωση και η υπογραφή του συμβολαίου με τον ανάδοχο, καθώς και να ξεκινήσει η πρώτη φάση του έργου, δηλαδή η φάση του σχεδιασμού και της επικύρωσης των απαιτήσεων. Η διάρκεια της υλοποίησης του έργου έχει υπολογιστεί στους τριάντα έξι (36) μήνες.
2. Τη μετάβαση στη λογιστική βάση των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, η οποία θα παρέχει μεταξύ άλλων τη δυνατότητα στο κράτος να παρακολουθεί και να αξιοποιεί καλύτερα τα περιουσιακά του στοιχεία, καθώς και να γνωρίζει άμεσα τους χρεώστες και τους πιστωτές του, εξέλιξη που θα υποβοηθήσει το στόχο της καλύτερης εισπραξιμότητας των οφειλόμενων ποσών στο δημόσιο. Παράλληλα, θα μπορεί να γίνεται καλύτερη και πιο έγκαιρη διαχείριση των κινδύνων με την παροχή όλης της οικονομικής πληροφόρησης που αφορά ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας βρίσκεται στο στάδιο υλοποίησης του σχεδίου δράσης που υιοθετήθηκε με σχετική απόφασή του το Υπουργικό Συμβούλιο το Σεπτέμβριο του 2016. Με βάση το σχεδιασμό αυτό, βρίσκεται σε εξέλιξη η προσπάθεια ετοιμασίας των λογιστικών πολιτικών στη νέα λογιστική βάση των δεδουλευμένων, έχοντας ως σημείο αναφοράς τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Δημόσιου Τομέα, με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσής τους το τέλος του τρέχοντος έτους. Επιπρόσθετα, πέραν της ετοιμασίας των λογιστικών πολιτικών, έχει ήδη αρχίσει και βρίσκεται σε εξέλιξη η συλλογή της κατάλληλης πληροφόρησης, η οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την ετοιμασία του αρχικού ισολογισμού. Μέσα στα πλαίσια αυτά το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας έχει απευθυνθεί στα υπουργεία και έχει ζητήσει μεταξύ άλλων την καταγραφή των στοιχείων πάγιου ενεργητικού που τα ίδια ελέγχουν.

Η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε επίσης ότι τα οφέλη για το κράτος από τις πιο πάνω εξελίξεις αναμένεται να είναι τεράστια, καθότι θα ενισχυθούν οι δυνατότητες όλων των υπουργείων και τμημάτων για βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και γενικότερα του τρόπου εργασίας και λήψης αποφάσεων, καθώς και της οικονομικής πληροφόρησης που προσφέρεται.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά το σκέλος των δαπανών του κράτους, η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι η Κυπριακή Δημοκρατία κατά το υπό εξέταση έτος κατέβαλε προς τα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως συνεισφορά από ίδιους πόρους ΦΠΑ και από ίδιους πόρους ως ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος συνολικό ποσό ύψους €160 εκατομ. (2015: €217,6 εκατομ.). Την ίδια χρονική περίοδο έλαβε ως χορηγία από την Ευρωπαϊκή Ένωση ποσό που ανερχόταν μόλις στα €38 εκατομ. (2015: €92 εκατομ.).

Περαιτέρω, η ίδια αξιωματούχος δήλωσε ότι το συνολικό ύψος του δανεισμού, συμπεριλαμβανομένου του ενδοκυβερνητικού δανεισμού, ύψους €7.663 εκατομ., την 31^η Δεκεμβρίου 2016, ανήλθε στα €26,878 εκατομ. σε σύγκριση με €26.538 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2015, από τα οποία τα €15.311 εκατομ. είναι δάνεια εξωτερικού (€2015: €14.459 εκατομ.), για τα οποία το κράτος κατέλαβε για εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους τόκους συνολικού ύψους €501 εκατομ. (2015: €545 εκατομ.).

Τέλος, πρόσθεσε ότι τα τραπεζικά υπόλοιπα του κράτους κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 ανήλθαν στα €1.400 εκατομ. σε σύγκριση με €896 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2015.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της για εκπλήρωση της συνταγματικής υποχρέωσής της που πηγάζει από το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του τελικού απολογισμού στην ολομέλεια του σώματος. Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών υποβάλλει στην ολομέλεια της Βουλής την παρούσα έκθεσή της για την έγκριση της σχετικής απόφασης που αφορά τον τελικό απολογισμό όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2016.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

προχώρησαν στις εξής παρατηρήσεις αναφορικά με τη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2016:

1. Η δημοσιονομική έκθεση για το 2016 αντικατοπτρίζει τη συνετή και νοικοκυρεμένη πολιτική που ακολούθησε η κυβέρνηση, που είχε ως αποτέλεσμα την επίτευξη πραγματικού πλεονάσματος για πρώτη φορά μετά από αρκετά χρόνια. Το γεγονός αυτό επιτρέπει στην κυβέρνηση να διαθέτει περισσότερους πόρους στην πραγματική οικονομία, αναβαθμίζοντας έτσι τις προοπτικές ανάπτυξης, αλλά και να βελτιώνει και να διευρύνει την κοινωνική της πολιτική. Τα δημοσιονομικά πλεονάσματα επιτρέπουν επίσης στην κυβέρνηση να μειώνει φορολογίες, αυξάνοντας το διαθέσιμο εισόδημα και αναβαθμίζοντας έτσι το βιοτικό επίπεδο των νοικοκυριών.
2. Το νοικοκύρεμα των δημόσιων οικονομικών έχει συμβάλει στη μείωση του κόστους δανεισμού της κυβέρνησης από τις διεθνείς αγορές, το οποίο υποχώρησε κάτω από το 3% το 2016 και κάτω από το 2% σήμερα. Αυτή η εξέλιξη έχει μειώσει σημαντικά το κόστος εξυπηρέτησης του υφιστάμενου χρέους, που υποχώρησε στα €501 εκατομ. για το 2016 σε σχέση με €545 εκατομ. το 2015. Για το 2017 και το 2018 αναμένεται περαιτέρω μείωση του κόστους εξυπηρέτησης, αφού η κυβέρνηση εξοφλεί μέρος του υφιστάμενου χρέους.
3. Τα φορολογικά έσοδα καταγράφουν αύξηση λόγω της διεύρυνσης της φορολογικής βάσης και όχι λόγω αύξησης φορολογιών. Για την ακρίβεια, η κυβέρνηση μείωσε φορολογίες, όπως αυτήν της ακίνητης ιδιοκτησίας, η οποία καταργήθηκε εντελώς. Επίσης, τερματίστηκε η έκτακτη εισφορά επί των μισθών σε ολόκληρη την οικονομία.
4. Η δαπάνη για το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα αυξήθηκε το 2016 στα €258 εκατομ. σε σχέση με €221 εκατομ. το 2015, αντικατοπτρίζοντας τη διεύρυνση της κοινωνικής πρόνοιας σε περισσότερες οικογένειες που έχουν ανάγκη. Επίσης, το επίδομα τέκνου αυξήθηκε το 2016 στα €114 εκατομ. σε σχέση με €107 εκατομ. το 2015. Σημειώνεται η μείωση της δαπάνης για το συμπληρωματικό επίδομα για τους χαμηλοσυνταξιούχους στα €45 εκατομ. από €57 εκατομ. το 2015, η οποία οφείλεται στην καλύτερη στόχευση του επιδόματος.
5. Χαιρετίζουμε τις προσπάθειες της Γενικής Λογίστριας για εκσυγχρονισμό της λογιστικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης του κράτους με δύο σημαντικές μεταρρυθμίσεις. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές αφορούν την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων και τη μετάβαση στη λογιστική βάση των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων. Οι δύο αυτές μεταρρυθμίσεις θα επιτρέπουν στην κυβέρνηση να ασκεί καλύτερο έλεγχο στις δραστηριότητές της. Παράλληλα, η προετοιμασία των δημοσιονομικών λογαριασμών στη βάση των δεδουλευμένων θα επιτρέπει σε όλους τους εμπλεκόμενους να βλέπουν την πραγματική εικόνα των δημόσιων οικονομικών.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις προχώρησαν στις εξής επισημάνσεις ως προς τη δημοσιονομική πολιτική που ακολουθήθηκε το 2016:

1. Οι πραγματικές δαπάνες για κοινωνικές παροχές το 2016 ήταν €959 εκατομ., κατά €47 εκατομ. μειωμένες σε σχέση με το εγκεκριμένο κονδύλι στον προϋπολογισμό του έτους. Παρουσιάζεται συνεπώς μια αδυναμία πλήρους υλοποίησης και χρήσης του εν λόγω κονδυλίου από την κυβέρνηση. Δε φτάνει απλώς να παρουσιάζεται ότι αυξάνονται κάποιες δαπάνες. Πρέπει να υλοποιούνται κιάλας προς όφελος των πολιτών και όσων έχουν ανάγκη κρατικής στήριξης.
2. Οι αναπτυξιακές δαπάνες για το 2016 σημείωσαν σημαντική μείωση σε σχέση με το 2015 (€523 εκατομ. έναντι €694 εκατομ.). Η υλοποίηση των αναπτυξιακών δαπανών παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα και για το έτος 2016, αγγίζοντας μόλις το 70% των εγκεκριμένων δαπανών. Από τη μια, η σημαντική μείωση μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι το 2015 δόθηκαν περίπου €175 εκατομ. για την κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας. Από την άλλη όμως, το χαμηλό ποσοστό υλοποίησης δείχνει και την ανικανότητα ή την απροθυμία της κυβέρνησης να γίνουν έργα.
3. Πρέπει να τονιστεί η καταβολή μερίσματος προς το κράτος από οργανισμούς δημόσιου δικαίου, ύψους €66 εκατομ., που ήταν στο ίδιο περίπου ύψος με το περσινό (€67 εκατομ.). Το γεγονός ότι οι δημόσιοι οργανισμοί καταφέρνουν να δίνουν στο κράτος κάθε χρόνο ένα πολύ σημαντικό ποσό εν μέσω εξαιρετικά δύσκολων συνθηκών για την οικονομία υποδεικνύει την ανάγκη διατήρησης του δημόσιου χαρακτήρα αυτών των οργανισμών.
4. Αξιοσημείωτη είναι η συνεχής αύξηση της δαπάνης για συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες, η οποία καταδεικνύει μια τάση από πλευράς κυβέρνησης απορρύθμισης των εργασιακών σχέσεων και εισαγωγής ενός νέου καθεστώτος εργασίας. Συγκεκριμένα, η συνολική δαπάνη για το 2016 ήταν €91,6 εκατομ., αυξημένη κατά €31 εκατομ. σε σχέση με το 2015 (€61 εκατομ.), και αποτελεί το κονδύλι με τη μεγαλύτερη αύξηση από όλες τις λειτουργικές δαπάνες.
5. Οι δαπάνες υγείας παραμένουν στα ίδια χαμηλά επίπεδα των προηγούμενων ετών. Η συνολική δαπάνη για το 2016 έφθασε τα €507 εκατομ. σε σχέση με €488 εκατομ. για το 2015, ενώ το 2013 ήταν €562

εκατομ. Η μικρή αύξηση δεν αντανακλάται σε δαπάνες που μπορεί να ανατρέψουν ουσιαστικά την τραγική κατάσταση την οποία παρουσιάζει η δημόσια υγεία ως αποτέλεσμα της πολιτικής σκληρής λιτότητας που ακολουθεί η κυβέρνηση. Αυτό ενισχύεται και από το ποσοστό υλοποίησης του προϋπολογισμού, αφού δεν έχουν αξιοποιηθεί σχεδόν €38 εκατομ. Να σημειωθεί ότι ο προϋπολογισμός για το 2016 ήταν €545 εκατομ.

6. Οι εισπράξεις έμμεσων φόρων αυξήθηκαν κατά €140 εκατομ. σε σχέση με το 2015. Αυτό οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εσόδων του ΦΠΑ (€1.789 εκατομ. έναντι €1.691 εκατομ. το 2015), του φόρου κατανάλωσης πετρελαιοειδών και των τελών μεταβιβάσεων και υποθηκών. Οι εισπράξεις των άμεσων φόρων επίσης αυξήθηκαν κατά €22 εκατομ. Με τη διαδικασία συμψηφισμού εισπράχθηκε κατά το 2016 ποσό ύψους €33,8 εκατομ., το οποίο αφορά κυρίως το Τμήμα Φορολογίας και το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
7. Εξακολουθεί να προβληματίζει το γεγονός ότι τα καθυστερημένα έσοδα σημείωσαν αύξηση από €2.173 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2015 σε €2.306 εκατομ. στο τέλος του 2016. Αφορούν κυρίως το Τμήμα Φορολογίας (2016: €1.823 εκατομ., 2015: €1.743 εκατομ.), και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (2016: €136 εκατομ., 2015: €131 εκατομ.). Φαίνεται ότι οι υπηρεσίες του κράτους αδυνατούν ακόμη να αντιμετωπίσουν το ζήτημα.
8. Σημειώνεται επίσης η μη ικανοποιητική δαπάνη που είχε προϋπολογισθεί για την επιστροφή ΦΠΑ, γεγονός που οδήγησε στην αποστέρωση ρευστότητας από την οικονομία.
9. Τα τραπεζικά υπόλοιπα κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2016 ανήλθαν στα €1.400 εκατομ. σε σύγκριση με €896 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2015. Μεγάλο μέρος του αποθέματος αυτού, που προέκυψε ως αποτέλεσμα των πολιτικών σκληρής λιτότητας που εφάρμοσε η κυβέρνηση, των περικοπών που έχουν προαναφερθεί και της χαμηλής υλοποίησης των δαπανών, εξαγγέλλεται στα πλαίσια του προεκλογικού αγώνα της απερχόμενης κυβέρνησης για έργα και παροχές που θα έπρεπε ήδη να είχαν γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είσαστε όλοι σύμφωνοι ότι είναι αναγνωσθείσα, να μην τη διαβάσουμε;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Εντάξει, προχωρούμε... Συγγνώμη;

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Έχουμε διαφοροποιήσει θέσεις σε κάποια πράγματα και έχουν ενσωματωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άρα, ξαναρωτώ: Θέλετε να τη διαβάσουμε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η απόφαση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική απόφαση)

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, προνοείται ότι εντός τριών μηνών από της λήξεως του οικονομικού έτους κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση ο τελικός απολογισμός,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση που αποτελεί τον τελικό απολογισμό για το έτος 2016 κατατέθηκε εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2016 αντικατοπτρίζει τα πραγματικά έσοδα και τις πραγματικές δαπάνες που αναφέρονται στο λογαριασμό εισπράξεων και πληρωμών που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2016,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2016 παρουσιάζει τις πραγματικές οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις που αφορούν την υλοποίηση του προϋπολογισμού για το έτος 2016,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο υπό αναφορά τελικός απολογισμός πρέπει να υποβληθεί για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων,

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει τον τελικό απολογισμό για το έτος 2016 όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2016.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψηφίστε, παρακαλώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Κύριε Κουλία, ήθελα να 'ξερα πόσοι την εδκιαβάσετε!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εμείς ξέρουμεν την! Έν' άλλοι που... Αν θέλετε, να πεταχτώ να τη διακιάσω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γελώντας)

Όχι, είναι εντάξει!

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, μία αποχή και καμία εναντίον, η απόφαση εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 30 θέμα πιλοφορείται «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2018». Κυρία Δημητρίου, να διαβαστεί ο σκοπός.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός του υπ' αριθμόν 30 θέματος είναι η παροχή σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου των οποίων δεν έχουν ακόμα εγκριθεί οι προϋπολογισμοί για το έτος 2018 εξουσιοδότησης για διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 2018 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2017 το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Ιανουάριο του 2017.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2018

Παρόντες:

Αβέρωφ Νεοφύτου, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Μάριος Μαυρίδης

Μαρίνος Μουσιούπτας

Ονούφριος Κουλλά

Μαρίνος Σιζόπουλος

Στέφανος Στεφάνου

Άννα Θεολόγου

Άριστος Δαμιανού
Αντρέας Καυκαλιάς

Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2017.

Με την εν λόγω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου των οποίων δεν έχουν ακόμα εγκριθεί οι προϋπολογισμοί για το έτος 2018 εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 2018 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2017 το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Ιανουάριο του 2017.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου για το έτος 2018.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, αριθμός προϋπολογισμών νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου δεν έχει ακόμη κατατεθεί ή εγκριθεί από τη Βουλή, γεγονός που καθιστά αναγκαία την παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με βάση τα πιο πάνω, χωρίς να δεσμεύεται ως προς τις τελικές της θέσεις, που θα προκύψουν μετά τη μελέτη κάθε προϋπολογισμού ξεχωριστά, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό αναφορά απόφασης για τη διενέργεια δαπάνης, σύμφωνα με τα πιο πάνω, για το μήνα Ιανουάριο του 2018.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Η απόφαση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική απόφαση)

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2018

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμους, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση της διενέργειας των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση στη Βουλή των Αντιπροσώπων ή η μελέτη και έγκριση των προϋπολογισμών αυτών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 2017,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου,

Γ' αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του έτους 2018 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του έτους 2017 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το έτος 2018.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Να ανακοινωθούν τα αποτελέσματα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ένας παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

Σαράντα ψήφοι υπέρ, καμία εναντίον, καμία αποχή και ένα άτομο δεν έχει ψηφίσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η απόφαση εγκρίνεται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 31 μέχρι 65 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στους κανονισμούς που έχουμε κηρύξει επείγοντες και πιλοφορούνται «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Καθορισμός μη Ανεπτυγμένης Οικοδομήσιμης Γης και Λοιπές Διατάξεις) Κανονισμοί του 2017».

Η κ. Θεολόγου.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να δηλώσω έννομο συμφέρον στους συγκεκριμένους κανονισμούς και να μου επιτρέψετε να μη συμμετέχω στην ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει καταγραφεί, κυρία Θεολόγου.

Ο κ. Σιζόπουλος.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως είναι γνωστό, το βασικό νόμο εμείς τον καταψηφίσαμε. Άρα, δε θα ψηφίσουμε ούτε τους κανονισμούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Περδικής.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εν τη απουσία μου, κύριε Πρόεδρε, στις 3 του Νιόβρη ψηφίστηκε μια τροπολογία των Οικολόγων που ζητούσε αντί για εγκύκλιο να καθορίζεται με κανονισμό σε ποια τεμάχια θα εφαρμόζεται το ΦΠΑ. Αυτή η τροπολογία είσεν την έννοια ότι θα δινόταν η ευκαιρία στη Βουλή να εξετάσει αυτόν τον κανονισμό.

Εγώ καταρχάς να πω ότι θεωρώ εντελώς διαστρέβλωση αυτής της άποψης που είχαμε, της θέλησής μας που είχαμε. Νιώθω δηλαδή ότι η θέλησή μου έχει βιασθεί, γιατί δε μας δόθηκε η ευκαιρία να συζητήσουμε το περιεχόμενο αυτών των κανονισμών. Είκοσι τέσσερις ώρες ούτε μας δόθηκαν να το συζητήσουμε.

Βέβαια, ο πρόεδρος της επιτροπής μας θεωρεί ότι είναι συμφωνημένο αυτό το κείμενο. Αυτός ξέρει καλύτερα από εμένα ποιοι το έχουν συμφωνήσει, μπορεί να σας πει στη συνέχεια ποιοι το έχουν συμφωνήσει. Εμείς δε συμφωνούμε με αυτό το κείμενο, θεωρούμε ότι δεν είναι αυτό το οποίο είχαμε αντιληφθεί ότι θα ήταν συμφωνημένο με βάση το ολλανδικό μοντέλο, δηλαδή ότι θα ετύγχαναν ΦΠΑ μόνο τα έτοιμα προς πώληση τεμάχια και όχι τα μη ανεπτυγμένα ουσιαστικά τεμάχια. Δικαίωμα της πλειοψηφίας να το ψηφίσει, εμείς δεν μπορούμε να το ψηφίσουμε, γιατί δεν ήταν αυτό που θέλαμε ευθύς εξαρχής, παρά το γεγονός ότι θέλουμε να εφαρμοστεί η Οδηγία για το ΦΠΑ στα οικόπεδα.

Να πω επίσης ότι ήταν πάρα πολύ ενδιαφέρουσα και η πρόταση που ακούστηκε στην επιτροπή, που δυστυχώς δεν υλοποιήθηκε, να εξαιρούνται από αυτή τη διαδικασία του ΦΠΑ όσα οικόπεδα μπαίνουν σε διαδικασία αναδιάρθρωσης δανείων, για να ενδυναμωθεί αυτή η διαδικασία της αναδιάρθρωσης δανείων. Αυτή η ψηφοφορία θα επηρεάσει τη διαδικασία της αναδιάρθρωσης των δανείων, γιατί δημιουργεί πρόβλημα στις τιμές των ακινήτων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καυκαλιάς.

Α. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Από τη στιγμή, κύριε Πρόεδρε, που η βασική μας θέση, όπως κατατέθηκε και όταν συζητούσαμε το νόμο, για να εξαιρείται η επιβολή του 19% από αγορά οικοπέδων προς σκοπό την ανέγερση πρώτης κατοικίας, δεν περιλαμβάνεται στις εξαιρέσεις των κανονισμών, όπως έχουν διαμορφωθεί, εμείς δεν μπορούμε να υπερψηφίσουμε αυτούς τους κανονισμούς και θα τηρήσουμε την ίδια στάση που τηρήσαμε και στο νομοσχέδιο.

Θα καταψηφίσουμε τους κανονισμούς. Επιπλέον, υπάρχουν πολλές ασάφειες, αδιευκρίνιστα σημεία που καθιστούν αυτή τη διαδικασία ακόμα πιο “σκοτεινή”.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Καυκαλιά.

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πάλε ένα τεχνικό ζήτημα, που πρέπει να ενημερώσω το σώμα, για να μη γίνει κανένα ατύχημα πάλε! Η τυχόν καταψήφιση του κανονισμού σημαίνει ΦΠΑ και στο τελευταίο κομμάτι γης που υπάρχει στην Κύπρο.

Α. ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Υπάρχει ο νόμος που περιορίζει...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Επαναλαμβάνω, διευκρίνιση του κανονισμού. Από εκεί και πέρα, ό,τι θέλετε κάμετε! Ο κανονισμός ή το διάταγμα δίδει την ευχέρεια να περιοριστεί στο ελάχιστο η επιβολή του ΦΠΑ. Κατανοώ τους συναδέλφους που είχαν κάποιες απόψεις στην ψήφιση του νομοσχεδίου, αλλά, από τη στιγμή που ψηφίστηκε ο νόμος, αν δεν περάσουν οι κανονισμοί, είναι εις βάρος του κοσμάκη και δε θεωρώ ότι ήταν αυτή η πρόταση. Αν δεν περνούσε ο νόμος, καλώς. Γι' αυτό, και επειδή προβλέπω ατύχημα, είχα υποχρέωση να ενημερώσω το σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Νεοφύτου.

Ο κ. Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Απλά, συμπληρώνοντας σε σχέση και με όσα έχουμε ενημερωθεί στην επιτροπή προηγουμένως, να υπενθυμίσω και πάλι ότι εμείς είχαμε ζητήσει τούτοι οι κανονισμοί να περνούν 'που τη Βουλή, ακριβώς για να υπάρχει ένας έλεγχος και οι κανονισμοί τούτοι περίπου αντίγραφαν την εγκύκλιο την οποία ο έφορος είχε ήδη ετοιμάσει και είχε έρθει στην επιτροπή μας.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Στάλθηκε και στις Βρυξέλλες.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Πήγε και στις Βρυξέλλες και εγκρίθηκε και όλη η προσπάθεια ήταν να καταφέρουμε, μέσα από τούτη την κατάσταση που εκάμαμε, να εξαιρεθούν όσο το δυνατό περισσότερες περιπτώσεις, εκμεταλλευόμενοι το ολλανδικό μοντέλο. Αν σήμερα, λένε, δεν περάσουμε τούτο τον κανονισμό, δεν αναστέλλουμε την εφαρμογή της νομοθεσίας. Θα εφαρμόζεται η νομοθεσία, απλά οι λειτουργοί που θα την εφαρμόζουν θα θεωρούν ότι όλες οι περιπτώσεις εμπίπτουν στην εφαρμογή του νόμου.

Νομίζω ότι έν' ζημιά που εννά κάμουμε, αν δεν το ψηφίσουμε, γι' αυτό εμείς εν πάση περιπτώσει θα το υποστηρίξουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλος ομιλητής που θέλει να μιλήσει;

Όπως καταλαβαίνετε από αυτά που έχουν συζητηθεί, έν' πολύ σημαντική η ψηφοφορία...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ!

Ναι, κύριε Λουκαΐδη.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήρθαν οι κανονισμοί και πάλι την τελευταία στιγμή, πρέπει να πούμε, έτσι; Έχει βάλει μίαν παράμετρο ο κ. Νεοφύτου, την οποία δεν μπορούμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό είπα ότι έν' σοβαρή.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...να μη λάβουμε υπόψη μας, ανεξαρτήτως της πολιτικής μας τοποθέτησης, την οποία είχαμε εκφράσει ολοκληρωμένα, όταν συζητούσαμε τη νομοθεσία, τη σχετική νομοθεσία ή την ενσωμάτωση της Οδηγίας στη σχετική νομοθεσία την κυπριακή.

Θέλουμε δύο λεπτά να διαβουλευθούμε μεταξύ ημών, για να αποφασίσουμε πώς θα ενεργήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλετε να κάνουμε διάλειμμα; Είναι το τελευταίο...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Εν χρειάζεται το διάλειμμα!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από τη θέση σας; Εντάξει. Λοιπόν, συζητήστε. Εννά σας περιμένουμε.

Θα διακόψουμε για λίγα λεπτά.

(Ωρα διακοπής: 3.20 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.25 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ετελειώσαμε, κύριε Λουκαΐδη;

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Λοιπόν, για πάρτε τις θέσεις σας, παρακαλώ, να τελειώσουμε.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Θα ήθελα το λόγο για θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, θα σας το δώσω, απλώς να καθίσουν οι συνάδελφοι, για να συνεχίσουμε.

Παρακαλώ, πάρτε τις θέσεις σας. Είναι το τελευταίο θέμα. Κάμετε λίγο υπομονή και τελειώνουμε.

Ο κ. Λουκαΐδης έχει το λόγο.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θέλουμε να διερευνήσουμε αυτά που έχει πει ο κ. Νεοφύτου -δεν έχουμε τη δυνατότητα να διαμορφώσουμε τελική άποψη αυτήν την ώρα που μιλούμε- και επειδή έχουμε τη δυνατότητα να συζητήσουμε το θέμα από Δευτέρας στην ολομέλεια -έχουμε τζιαι άλλη σχετική νομοθεσία που ανέπεμψε ο Πρόεδρος και την οποία θα συζητήσουμε έξω από το πλαίσιο της συζήτησης του προϋπολογισμού- το αίτημά μας είναι να αναβληθεί η λήψη απόφασης, να διακοπεί η συζήτηση εδώ και να τοποθετηθούμε την ερχόμενη Δευτέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αντιρρήσεις στην αναβολή του θέματος;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Την Τετάρτη.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Την Τετάρτη. Όποτε είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, σας ρωτώ: Έχετε αντίρρηση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

Λοιπόν, το θέμα αναβάλλεται για την Τετάρτη...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Περιμένετε, κύριε Νεοφύτου, περιμένετε να ακούσετε τις ανακοινώσεις!

Κεφάλαιο Δεύτερο: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Έχει ήδη γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.295, ημερομηνίας 1^{ης} Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Γιώργου Τ. Γεωργίου

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με την κατανομή του ποσού που υπάρχει στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού προς τους συνδέσμους γονέων ειδικών σχολείων παγκύπρια και ξεχωριστά για τον καθένα, καθώς και για τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία το υπουργείο προχωρεί στην κατανομή χορηγίας προς τον κάθε σύνδεσμο, παραθέτοντας αναλυτικά στοιχεία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.296, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με το άρθρο 111Α του περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου 141(Ι) του 2002, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να παρακάμψει τις προϋποθέσεις που καθορίζονται από τον Πίνακα 3 του υπό αναφορά νόμου και να επιτρέψει, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως τιμητικά πολιτογραφηθεί αλλοδαπός (παροχή υπηκοότητας κατ' εξαίρεση). Επιπρόσθετα, το Υπουργικό Συμβούλιο αναθέωρησε το "Σχέδιο για Κατ' Εξαίρεση Πολιτογράφηση μη Κύπριων Επενδυτών/Επιχειρηματιών" και έθεσε επιπρόσθετα κριτήρια και όρους βάσει των οποίων θα δύνανται να αποκτούν κατ' εξαίρεση την κυπριακή υπηκοότητα αλλοδαποί επιχειρηματίες/επενδυτές.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσες είναι συνολικά μέχρι σήμερα οι υπηκοότητες που δόθηκαν κατ' εξαίρεση ανά έτος και εθνικότητα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.297, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη, ημερομηνίας 10 Μαΐου 2017, σε κοινοβουλευτική μου ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.720 αναφορικά με τους αυξημένους ελέγχους που διενεργούνται σε πλοία τα οποία παραμένουν εντός λιμενικής περιοχής για συγκεκριμένα συνεχόμενα χρονικά διαστήματα, έτσι ώστε αυτά να παραδίδουν τα λύματά τους στη στεριά και να μην απορρίπτονται στη θάλασσα, πληροφορήθηκα ότι η αρχή Λιμένων βρισκόταν στη διαδικασία σχεδιασμού ενός ενιαίου συστήματος συλλογής των λυμάτων, μέσω του οποίου θα γίνεται υποχρεωτική η παράδοση των λυμάτων από πλοία τα οποία παραμένουν για μεγάλα χρονικά διαστήματα στο αγκυροβόλιο, καθώς και από σκάφη που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά εντός των πιο πάνω λιμενικών περιοχών. Το εν λόγω σύστημα θα λειτουργούσε στο νέο λιμάνι Λεμεσού, στο λιμάνι Λάρνακας και στο λιμάνι του Βασιλικού.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει σχεδιαστεί το εν λόγω σύστημα, αν έχει τεθεί σε εφαρμογή και, εάν ναι, πώς αξιολογείται μέχρι στιγμής η λειτουργία του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.298, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη, ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2017, σε κοινοβουλευτική ερώτηση (αρ. 23.06.011.02.157) αναφορικά με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (αρ. 73.315) για επιστροφή ΦΠΑ στις περιπτώσεις οικοδομικών και άλλων εργασιών που γίνονται σε εκκλησίες, πληροφορήθηκα ότι το ποσό που έχει επιστραφεί από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου (14 Μαρτίου 2012) μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2017 ανέρχεται στα €2,9 εκατομ. από συνολικό ποσό αιτημάτων ύψους €5,5 εκατομ.»

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικό κατάλογο στον οποίο θα καταγράφονται όλα τα αιτήματα για απαλλαγή του ΦΠΑ που έχουν κατατεθεί στη βάση της συμφωνημένης διαδικασίας, είτε αυτά έγιναν αποδεκτά είτε απορρίφθηκαν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.299, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σύμφωνα με πρόσφατο δημοσίευμα, οι αρχές στα πλαίσια επιβολής πιο αυστηρών ελέγχων εξετάζουν το ενδεχόμενο να εγκαταστήσουν στις Κεντρικές Φυλακές σύγχρονο σύστημα απενεργοποίησης κινητών τηλεφώνων. Είναι γνωστό ότι άτομα που κατοικούν κοντά στις Κεντρικές Φυλακές εκφράζουν συχνά παράπονα για το γεγονός ότι τα κινητά τους τηλέφωνα πολλές φορές δε λειτουργούν, όπως ισχυρίζονται, λόγω της λειτουργίας αυτών των μηχανισμών απενεργοποίησης κινητών τηλεφώνων.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν έχει εξεταστεί από τους αρμόδιους φορείς για ποιο λόγο τα κινητά τηλέφωνα όσων ζουν στα περίξ των Κεντρικών Φυλακών μερικές φορές παρουσιάζουν προβλήματα λειτουργίας, καθώς και αν έχει εξεταστεί κατά πόσο η εγκατάσταση σύγχρονου συστήματος απενεργοποίησης τηλεφώνων στις Κεντρικές Φυλακές θα επιδινώσει το υπό αναφορά πρόβλημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.300, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη, ημερομηνίας 10 Μαΐου 2017, σε κοινοβουλευτική ερώτησή μου με αρ. 23.06.011.01.720 αναφορικά με τις αδυναμίες που παρουσιάστηκαν στον έλεγχο και στην εφαρμογή των κανονισμών σχετικά με τη διαχείριση λυμάτων στο παλιό λιμάνι Λεμεσού με τη χρήση ιδιωτικών βυτιοφόρων, πληροφορήθηκα ότι η Αρχή Λιμένων επρόκειτο να προχωρήσει στην εγκατάσταση χερσαίου συστήματος άντλησης λυμάτων, το οποίο σε συνδυασμό με τη χρήση ροομετρητή και την εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης θα συνέβαλλε, ώστε οι παραδόσεις λυμάτων στη στεριά να ελέγχονται σε πολύ υψηλό βαθμό. Επίσης, πληροφορήθηκα ότι η Αρχή Λιμένων κατέθεσε αίτημα στο Συμβούλιο Αποχετεύσεως Λεμεσού-Αμαθούντας (ΣΑΛΑ) για επιπρόσθετη σύνδεση για το παλιό λιμάνι Λεμεσού, με σκοπό την απευθείας σύνδεση ενός συστήματος σωληνώσεων στο σύστημα αποχετεύσεως του παλιού λιμανιού Λεμεσού, ώστε να διασφαλίζεται η απόρριψη των λυμάτων εντός του αποχετευτικού δικτύου. Ίδιο αίτημα αναμένετο να κατατεθεί και για το νέο λιμάνι Λεμεσού.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Έχει εγκατασταθεί το χερσαίο σύστημα άντλησης λυμάτων στο παλιό λιμάνι Λεμεσού και, εάν ναι, πώς αξιολογείται μέχρι στιγμής η λειτουργία του;
2. Ποια ήταν η απάντηση του ΣΑΛΑ στα υπό αναφορά αιτήματα της Αρχής Λιμένων και πού βρίσκεται η εν λόγω διαδικασία;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.301, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Νίκου Κουγιάλη, ημερομηνίας 23 Ιουνίου 2017, σε κοινοβουλευτική ερώτησή μου (αρ. 23.06.011.01.645) αναφορικά με υπόθεση εκμίσθωσης περιοχής εντός κρατικού δάσους στην περιοχή "Κάβο Γκρέκο" σε ιδιωτική εταιρεία με σκοπό τη δημιουργία γηπέδου γκολφ σε περιοχή προστασίας της φύσης, η οποία θα συνοδεύεται και από οικιστική ανάπτυξη, πληροφορήθηκα ότι, αν και η σύμβαση μίσθωσης υπογράφηκε το Μάρτιο του 2015, εντούτοις δεν ετοιμάστηκαν μέχρι στιγμής οποιαδήποτε σχέδια από το μισθωτή για τη δημιουργία του υπό αναφορά γηπέδου. Επίσης, ο κ. υπουργός με ενημέρωσε ότι ενώπιον του Υπουργείου Εσωτερικών εκκρεμούσε η εξέταση αιτήματος της εταιρείας για μίσθωση χαλίτικης γης κοντά στη θέση που θα δημιουργηθεί το γήπεδο γκολφ.

Παρακαλώ τους αρμόδιους υπουργούς να πληροφορήσουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων τα εξής:

1. Ποιες είναι οι εξελίξεις στην υπό αναφορά υπόθεση;
2. Έχει εξεταστεί από το Υπουργείο Εσωτερικών το αίτημα της εταιρείας για μίσθωση χαλίτικης γης κοντά στη θέση που προβλέπεται να δημιουργηθεί το γήπεδο γκολφ και ποια είναι η απόφαση;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.302, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Σύμφωνα με ρεπορτάζ του δημοσιογράφου κ. Πέτρου Θεοχαρίδη στην εφημερίδα "Ο Φιλελεύθερος", η Αρχή Λιμένων Κύπρου αποφάσισε να προχωρήσει σε εκποίηση ρυμουλκών, πλοηγίδων και βοηθητικών λέμβων, που βρίσκονται στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας, είτε ως έχουν είτε με τεμαχισμό τους σε μεγάλα

κομμάτια και απομάκρυνσή τους ως παλιοσίδηρων. Αρχικά, ανάμεσα στα υπό εκποίηση σκάφη βρισκόταν και το ρυμουλκό "Οθέλλος", το οποίο είναι ένα από τα πρώτα ρυμουλκά που αποκτήθηκαν από την Αρχή Λιμένων Κύπρου και το οποίο σήμερα είναι αγκυροβολημένο στο νέο λιμάνι Λεμεσού. Ωστόσο, το ενδεχόμενο να τεμαχιστεί το εν λόγω ρυμουλκό σε παλιοσίδηρα προκάλεσε ποικίλες αντιδράσεις, για αυτό και στη συνέχεια η Αρχή Λιμένων Κύπρου δήλωσε ότι θα διαθέσει το σκάφος για αξιοποίησή του στο πνεύμα της ιστορικότητας που έχει, με προϋπόθεση ωστόσο η λύση που θα βρεθεί να εξασφαλίζει ότι το σκάφος θα ανελκυσθεί, θα συντηρηθεί κατάλληλα και θα μεταφερθεί εκτός λιμανιού. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, ενδιαφέρον για την αξιοποίηση του εν λόγω σκάφους έχουν εκφράσει δήμοι, οργανωμένα σύνολα, αλλά και ιδιώτες, ο οποίος φαίνεται να προτίθεται να αξιοποιήσει το ρυμουλκό σε επαγγελματικές θαλάσσιες δραστηριότητες.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια τα σχέδια της Αρχής Λιμένων Κύπρου σχετικά με την αξιοποίηση του εν λόγω ρυμουλκού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.303, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιο είναι το θεσμικό πλαίσιο που διέπει το επάγγελμα του αμμοφύλακα. Πόσοι αμμοφύλακες εργοδοτούνται και ποια τα απαιτούμενα προσόντα και υποχρεώσεις τους;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.304, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Κατά τη διάρκεια της τελευταίας επίσκεψης του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στην Αθηνά, στις 30 Νοεμβρίου 2017, ειπώθηκε από τον ίδιο ότι θα δημιουργηθεί σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο συγκεκριμένο δήμο.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα εξής:

1. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η δημιουργία της συγκεκριμένης σχολής;
2. Αν έχει γίνει κάποια μελέτη βιωσιμότητας για το εν λόγω έργο.
3. Αν έχει σημειωθεί ενδιαφέρον και από άλλο δήμο για τη δημιουργία σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
4. Αν έχει σημειωθεί ενδιαφέρον και από άλλο δήμο για τη δημιουργία σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, πώς αντιμετώπισε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού το συγκεκριμένο αίτημα.
5. Αν έχει σημειωθεί ενδιαφέρον από άλλο δήμο και έχει εγκριθεί η δημιουργία σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σε ποιο στάδιο βρίσκεται και αν έχει γίνει μελέτη βιωσιμότητας για το εν λόγω έργο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.305, ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Κατά τη διάρκεια της τελευταίας επίσκεψης του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού στην Αθηνά, στις 30 Νοεμβρίου 2017, ειπώθηκε από τον ίδιο ότι η έναρξη κατασκευής αμφιθεάτρου στην Αθηνά προβλέπεται για το έτος 2019.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ποιο στάδιο βρίσκεται η όλη διαδικασία που αφορά τη δημιουργία αμφιθεάτρου.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.644, ημερομηνίας 14 Μαρτίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Τάλας αναφέρεται σε παλιούς διαχωρισμούς οικοπέδων που έγιναν από εταιρείες ανάπτυξης πριν 30 χρόνια και δεν είχαν υποβληθεί όροι υποχρεωτικής κατασκευής πεζοδρομίων στους αιτητές.
2. Η επαρχιακή Διοίκηση Πάφου, ως Αρμόδια Αρχή, κατά την εξέταση νέων αιτήσεων για άδειες οικοδομής για τα πιο πάνω οικοπέδα, επιβάλλει όρους για κατασκευή πεζοδρομίων και άλλων συναφών έργων.
3. Το Κοινοτικό Συμβούλιο Τάλας, θα μπορούσε να αναμένει την κατασκευή πεζοδρομίων στο στάδιο της ανάπτυξης των οικοπέδων, εάν όμως κρίνει ότι υπάρχει άμεση ανάγκη για κατασκευή πεζοδρομίων, θα πρέπει να υποβάλει συγκεκριμένο αίτημα με βάση τις τυχόν προτεραιότητές του για μελέτη και κοστολόγηση από τις Τεχνικές Υπηρεσίες της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, ώστε να υλοποιηθούν

κάποιες εργασίες στα πλαίσια των ετήσιων Προϋπολογισμών του Κράτους ή/και μέσω του Ταμείου της Κοινότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.667, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Σχετικά με την πιο πάνω ερώτηση θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι τα ΜΙΕΕΚ είναι αναγνωρισμένα Προγράμματα Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όπου η φοίτηση είναι δωρεάν. Επιπρόσθετα παρέχεται η κρατική Φοιτητική Χορηγία σε όσους σπουδαστές την δικαιούνται.

Λόγω του ότι ο αριθμός αιτητών είναι ικανοποιητικός και πολλές φορές υπερβαίνει κατά πολύ τον αριθμό των προσφερόμενων θέσεων το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δεν προτίθεται στο παρόν στάδιο να προχωρήσει σε παραχώρηση κινήτρων σε ανέργους με σκοπό τη φοίτησή τους στα ΜΙΕΕΚ.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.673, ημερομηνίας 21^{ης} Μαρτίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Για την Παραλιακή Λεωφόρο, από το τέλος της πρόσφατα κατασκευασμένης Λεωφόρου “Τάφοι των Βασιλέων”, διασχίζοντας τις κοινότητες Χλώρακας, Λέμπας και Κισσόνεργας μέχρι τη συμβολή με την οδό Χριστού Κκέλη στην Κισσόνεργα, έχει ετοιμαστεί Ρυθμιστικό Σχέδιο από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, σε συνεργασία με τις επηρεαζόμενες Τοπικές Αρχές. Το σχέδιο αυτό που περιλαμβάνει όχι μόνο τον αναφερόμενο Δρόμο Πρωταρχικής Σημασίας, αλλά και το Δευτερεύον Οδικό Δίκτυο της περιοχής, έχει τεθεί και εγκριθεί με ορισμένες παρατηρήσεις στην Τεχνική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων. Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές το σχέδιο τροποποιήθηκε. Σημειώνεται ότι στο παρόν στάδιο μελετάται το υπόλοιπο τμήμα του δρόμου μέχρι τη συμβολή προς τον Κόλπο των Κοραλλίων και τη Λεωφόρο Μιχαλάκη Κυπριανού στην Πέγεια και σύντομα θα σταλεί για συζήτηση/έγκριση στην Τεχνική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα Επίλυσης Κυκλοφοριακών Προβλημάτων.
3. Με βάση τη νέα διαδικασία που ακολουθείται, για την περαιτέρω ετοιμασία των κατασκευαστικών σχεδίων του δρόμου και την ένταξή του στον Προγραμματισμό/Προϋπολογισμό του κράτους, απαιτείται η έγκριση Σημειώματος Έργου (PCN). Το Σημείωμα αυτό ετοιμάστηκε από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και στάληκε στην ΕΠΣΑ για έγκριση.
4. Αφού εγκριθεί, θα προγραμματιστεί η περαιτέρω προώθηση του έργου με τη συμπερίληψη του στον Προϋπολογισμό του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως για τον προγραμματισμό εκτέλεσης του έργου. »

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.768, ημερομηνίας 5 Απριλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Το αγρόκτημα Γεροκηπιάς στο Δήμο Γεροσκήπου

Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

2. Το αγρόκτημα Γεροκηπιάς βρίσκεται σε μέρος του τεμ. 42, Φ./Σχ. 50/27 στην τοποθεσία Τσιφλίτζιν Γεροτσιπιάς στη Γεροσκήπου, ιδιοκτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας και έχει κηρυχθεί ως διατηρητέο από τον Υπουργό Εσωτερικών με σχετικό Διάταγμα που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας (Κ.Δ.Π. 75/2004), σύμφωνα με το άρθρο 38 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου. Η υπό αναφορά κήρυξη έγινε στα πλαίσια ομαδικού διατάγματος διατηρητέων οικοδομών, μετά από σχετικό αίτημα και τη σύμφωνη γνώμη του Δήμου Γεροσκήπου.
3. Το αγρόκτημα είναι εξαιρετικής ιστορικής και αρχιτεκτονικής αξίας με μεγάλες προοπτικές αξιοποίησης ως πολυλειτουργικός χώρος, λόγω της υφιστάμενης χωροταξικής του διαμόρφωσης. Σε αυτό το πλαίσιο, ο χώρος εκχωρήθηκε στο Δήμο Γεροσκήπου ώστε να μετατραπεί σε πολιτιστικό χώρο υπερτοπικής σημασίας.
4. Για το σκοπό αυτό ο Δήμος Γεροσκήπου προχώρησε στην προκήρυξη αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για τη συνολική συντήρηση και αποκατάσταση του συγκροτήματος με στόχο την αξιοποίηση κονδυλίων από Ευρωπαϊκά ή άλλα κονδύλια. Αυτό δεν κατέστη δυνατό, αφού αν και ολοκληρώθηκε ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός, ο Δήμος δεν έχει προχωρήσει μέχρι και σήμερα σε αίτηση για Συναίνεση και Πολεοδομική Άδεια για την συντήρηση και αποκατάσταση του συγκροτήματος και κατά συνέπεια ούτε σε σχετική αίτηση για επιχορήγηση διατηρητέων οικοδομών.

5. Επισημαίνεται ότι, μετά την επιδείνωση της κατάστασης των κτιρίων του αγροκτήματος, ο Δήμος σε συνεννόηση με το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως έχει εκπονήσει σχετική μελέτη για την εκτέλεση άμεσων εργασιών για στήριξη των οικοδομών, για την οποία εξασφαλίστηκε η Συναίνεση της Πολεοδομικής Αρχής. Σημειώνεται ότι για τις εργασίες αυτές ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος υποσχέθηκε στο Δήμο Γεροσκήπου το ποσό των €40.000.
6. Με την ευκαιρία, το Υπουργείο Εσωτερικών εκφράζει απολογίες για τη μεγάλη και αδικαιολόγητη καθυστέρηση που μεσολάβησε μέχρι την απάντηση στην Ερώτηση του έντιμου κ. Βουλευτή.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.1010, ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το φαινόμενο της ανάρτησης διαφημιστικών πινακίδων από τρίτους τόσο στους ξύλινους πασσάλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου όσο και στις μεταλλικές κολώνες οδικού φωτισμού έχει από καιρό απασχολήσει τις αρμόδιες Υπηρεσίες, αφού πέραν της οπτικής ρύπανσης που προκαλείται παρουσιάζονται και διάφορα προβλήματα, ασφάλειας προσωπικού της ΑΗΚ, καθώς και των προσώπων που τις τοποθετούν αφού δεν τηρούνται κανονισμοί ασφάλειάς της.
2. Οι Δήμοι λαμβάνουν μέτρα για αφαίρεση των παράνομων αφισών/πινακίδων, όταν αυτές εντοπίζονται. Σημειώνεται ότι υπάρχουν αντικειμενικές δυσκολίες στην πάταξη του φαινομένου καθώς αυτό είναι επαναλαμβανόμενο και οι διατάξεις επιβολής μέτρων δεν είναι αποτελεσματικές.
3. Σε συνάντηση παρουσία της ΑΗΚ, της Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων καθώς και της Αστυνομίας, αποφασίστηκε η αφαίρεση των διαφημιστικών πινακίδων από πασσάλους μέσα από στα πλαίσια των εργασιών συντήρησης του εναέριου δικτύου. Σχετικό Δελτίο Τύπου κυκλοφορεί από την ΑΗΚ, καλώντας τους κατόχους των αναρτημένων πινακίδων να τις αφαιρέσουν ενώ σε διαφορετική περίπτωση, οι εν λόγω πινακίδες αφαιρούνται από το προσωπικό της ΑΗΚ, μέσα στα πλαίσια του προγράμματος συντήρησης ή άλλων εργασιών της.
4. Σημειώνεται ότι, σε περιόδους προεκλογικών εκστρατειών, γίνονται από τους Δήμους ειδικές ρυθμίσεις για την προβολή υποψηφίων/κομματικών συνδυασμών κλπ, με στόχο την αποφυγή της ρύπανσης των δημοτικών περιοχών με αφίσες και πινακίδες.
5. Τέλος αναφέρεται ότι υφίσταται πολυνομία στο θέμα του ελέγχου των διαφημίσεων και διαφημιστικών κατασκευασμάτων. Με την προώθηση των περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση, θα επιλυθεί ουσιαστικά το πρόβλημα της πιθανής αυθαίρετης τοποθέτησης των διαφημιστικών πινακίδων και θα καθοριστούν οι διαδικασίες που θα ακολουθούνται.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.1017, ημερομηνίας 7 Ιουλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γιώργου Κ. Γεωργίου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η μετακίνηση της κ. Ελένης Παπαστεφάνου από το Παγκύπριο Γυμνάσιο σε άλλο σχολείο διενεργήθηκε στο πλαίσιο εξυπηρέτησης εκπαιδευτικών αναγκών, οι οποίες επιβάλλονταν με απώτερο στόχο την ομαλή λειτουργία του εν λόγω σχολείου.
2. Επιπρόσθετα, εκπαιδευτικές ανάγκες επέβαλαν και τη μετακίνηση των δύο συγκεκριμένων καθηγητών στους οποίους αναφέραστε στην ερώτησή σας.
3. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.01.1034, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι, ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας έχει ήδη προβεί σε προκαταρκτική συζήτηση του όλου θέματος με διάφορους εμπλεκόμενους φορείς και εκ πρώτης φαίνεται ότι το όλο θέμα είναι ιδιαίτερα σύνθετο και περίπλοκο αφού οποιαδήποτε διαφοροποίηση στον τρόπο αγοράς και διάθεσης των φυσιγγίων δυνατό να επηρεάσει αρνητικά το θεσμό του ελεύθερου εμπόριου.

2. Συγκεκριμένα το όλο θέμα είχε συζητηθεί στο παρελθόν με το σύνδεσμο κατασκευαστών φυσιγγίων καθώς και τους ιδιοκτήτες καταστημάτων κυνηγετικών ειδών οι οποίοι εξέφρασαν τις έντονες ανησυχίες τους όσον αφορά:

- (α) την αύξηση του κόστους παραγωγής φυσιγγίων,
- (β) τη μείωση του κύκλου εργασιών τους,
- (γ) την πολυπλοκότητα της διαδικασίας,
- (δ) το χειρισμό των επιστρεφόμενων φυσιγγίων.

3. Ως εκ τούτου το όλο θέμα θα πρέπει να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση όταν υπάρξει η ανάγκη για τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, έτσι ώστε όλοι οι επηρεαζόμενοι να εκφράσουν με λεπτομέρεια και τεκμηριωμένα τις απόψεις τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.013, ημερομηνίας 27 Ιουλίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην Ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.013, που υποβλήθηκε από το Βουλευτή Λάρνακας κ. Χρίστο Ορφανίδη, και επιθυμώ να σας ενημερώσω για τα ακόλουθα:

- (i) Στην Τόχνη παρατηρούνται σοβαρά αποχετευτικά προβλήματα λόγω της μορφολογίας του εδάφους και της αμφιθεατρικής δόμησης των δύο συνοικιών του χωριού ένθεν του ποταμού που το διασχίζει. Τα τελευταία χρόνια το πρόβλημα εντάθηκε ένεκα και των πολλών αναπαλαιώσεων διατηρητέων οικοδομών και της μετατροπής πολλών απ' αυτές σε αγροτουριστικά καταλύματα και χώρους εστίασης. Την περίοδο 2008-2012, έγιναν προκαταρκτικές τεχνικές/οικονομικές εκτιμήσεις από το αρμόδιο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, σε σχέση με τη δημιουργία Κεντρικού Αποχετευτικού Δικτύου συλλογής λυμάτων στην οικιστική περιοχή της Τόχνης, με εκτίμηση κόστους γύρω στα €2.000.000. Ως αποτέλεσμα, όμως, της οικονομικής κρίσης το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων παγοποίησε από το 2012 τις διαδικασίες εξέτασης/μελέτης δημιουργίας αποχετευτικών συστημάτων σε κοινότητες κάτω των 2000 κατοίκων, οι οποίες δεν εντάσσονται στην Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία αστικών λυμάτων. Περισσότερες πληροφορίες επί του θέματος αναμένεται ότι θα σας δοθούν από το αρμόδιο υπουργείο, το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
- (ii) Παράλληλα γίνονται συντονιστικές ενέργειες για την προώθηση της δημιουργίας Ενιαίου Συμπλεγματοποιημένου Αποχετευτικού Συστήματος, στο οποίο να ενταχθούν όλες οι κοινότητες της περιοχής Βασιλικού. Για το σκοπό αυτό, τέθηκε κοινό αίτημα των κοινοτήτων, ως αντισταθμιστικό έργο λόγω της δημιουργίας Ενεργειακού Κέντρου, τα λύματα του ενιαίου αποχετευτικού συστήματος να διοχετεύονται στο μελλοντικό Σταθμό Επεξεργασίας Λυμάτων του Ενεργειακού Κέντρου και προς αυτή την κατεύθυνση η Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας θα συντονίσει την προώθησή του προς το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και άλλα συναρμόδια Τμήματα/Υπηρεσίες.
- (iii) Σε ό,τι αφορά την υγειονομική κατάσταση που επικρατεί με τη ροή λυμάτων στον ποταμό της Τόχνης, γίνονται συνεχείς συστάσεις προς το κοινοτικό συμβούλιο για τη λήψη μέτρων στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, σε συνεργασία με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες. Περαιτέρω, η Επαρχιακή Διοίκηση προωθεί την προσφοροδότηση του Έργου Ανάπλασης της Κοίτης του Ποταμού και της δημιουργίας γραμμικού πάρκου και μέσα σ' αυτά τα πλαίσια, με επιμέρους κατασκευαστικές ρυθμίσεις, αναμένεται ότι, σε μεγάλο βαθμό, θα επιλυθούν πολλά υγειονομικά προβλήματα μέχρι την υλοποίηση κεντρικού αποχετευτικού συστήματος. Το έργο ανάπλασης αναμένεται να ξεκινήσει εντός του 2018.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.034, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεрдίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας ενημερώσω ότι το Υπουργείο Οικονομικών είναι αρμόδιο για την εφαρμογή του περί Προσλήψεως Εκπαιδευμένων Τυφλών Τηλεφωνητών στη Θέση Τηλεφωνητή στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία και στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ειδικά Διατάξεις) Νόμου του 1988.

2. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του περί Πρόσληψης Ατόμων με Αναπηρίες στον Ευρύτερο Δημόσιο Τομέα (Ειδικές Διατάξεις) Νόμου 146 (I)/2009, προάγει τις ευκαιρίες απασχόλησης των ατόμων με αναπηρίες, αντισταθμίζοντας τις περιορισμένες ευκαιρίες που έχουν λόγω της αναπηρίας τους. Στα πλαίσια της εν λόγω Νομοθεσίας έχουν διοριστεί μέχρι σήμερα εκατόν είκοσι πέντε (125) άτομα με αναπηρίες στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, εκ των οποίων τα δεκαεπτά (17) είναι άτομα με οπτική αναπηρία.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.083, ημερομηνίας 25 Αυγούστου 2017, του βουλευτή εκλογικής Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω Ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Μετά από αίτημα του Διευθυντή Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, έγιναν συσκέψεις υπό την προεδρία της Αρχής Λιμένων Κύπρου που σκοπό είχαν την πρόσβαση Πυροσβεστικών και άλλων οχημάτων έκτακτης ανάγκης (ασθενοφόρα, αστυνομία) στο αλιευτικό καταφύγιο και την ασφάλεια του χώρου από τον ανεφοδιασμό των σκαφών, ιδιαίτερα αυτών που παρέχουν τουριστική δραστηριότητα.
3. Σημειώνεται ότι, επειδή το εν λόγω θέμα δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εσωτερικών αλλά του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, διαβιβάζεται αντίγραφο της πιο πάνω Ερώτησης στο αρμόδιο Υπουργείο, για τη δέουσα ενέργεια.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Άμυνας κ. Χριστόφορου Φωκαΐδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.087, ημερομηνίας 28 Αυγούστου 2017, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκευής Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση αναφορικά με την εφαρμογή του Νόμου περί Αναγνώρισης της Προσφοράς, Καθιέρωσης Ημέρας Μνήμης και Τιμής και Παροχής Ωφελημάτων προς τους Αιχμαλώτους Πολέμου του 1974 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- a) Το Υπουργείο Άμυνας έχει ήδη προωθήσει το θέμα της κατάρτισης του Μητρώου Αιχμαλώτων του Πολέμου του 1974, στο οποίο θα αναγράφονται τα ονόματα όλων των κληρωτών και εφέδρων που διατέλεσαν Αιχμάλωτοι Πολέμου του 1974. Ο καταρτισμός του Μητρώου αναμένεται να υλοποιηθεί εντός του 2017, μετά την ολοκλήρωση της επεξεργασίας των στοιχείων που εξασφαλίστηκαν από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Αιχμαλώτων και την αρμόδια Διεύθυνση του ΓΕΕΦ. Για το θέμα έχει ενημερωθεί και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων- Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων κατά τη συνεδρία της στις 3.10.2017, όπου συζητήθηκαν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αιχμάλωτοι Πολέμου του 1974.
  - β) Με την ολοκλήρωση των εργασιών για καταρτισμό του Μητρώου και σε συνεργασία με τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Αιχμαλώτων Πολέμου του 1974, θα επιδοθούν στα πρόσωπα που θα περιλαμβάνονται στο Μητρώο, τιμητικά διπλώματα προς αναγνώριση της προσφοράς τους.
2. Σχετικά με το θέμα της δημιουργίας μνημείου, πληροφορείστε ότι στο παρόν στάδιο προωθείται η ανέγερση μνημείου αγνοουμένων, σε συνεργασία με τις οργανώσεις των συγγενών των αγνοουμένων, η ολοκλήρωση του οποίου αναμένεται μέχρι τον Ιούλιο του 2018.
  3. Επίσης, αναφορικά με την 23^η Απριλίου, η οποία έχει οριστεί ως “Ημέρα Μνήμης και Τιμής Αιχμαλώτων Πολέμου”, το Υπουργείο Άμυνας προγραμματίζει τη διοργάνωση ειδικής εκδήλωσης για την έμπρακτη απόδοση της οφειλόμενης τιμής προς τους αιχμάλωτους πολέμου.
  4. Είμαι στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.129, ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην ερώτηση 23.06.011.02.129 και παραθέτω πιο κάτω σχετική πληροφόρηση:

2. Στην οδό Αγίας Μαρίας/Χρυσοσπηλιώτισσας που ενώνει τον κύριο δρόμο Ανθούπολης - Παλαιχωρίου με τη Λεωφόρο Αρχ. Μακαρίου Γ' (κύριος δρόμος Δευτεράς), έχουν ήδη κατασκευαστεί δύο κυρτώματα οδοστρώματος από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας, στην αρμοδιότητα της οποίας εμπίπτει ο συγκεκριμένος δρόμος, μετά από σχετικό αίτημα του Προέδρου του Κοινοτικού Συμβουλίου Κάτω Δευτεράς και τη θετική τοποθέτηση της Τεχνικής Επιτροπής του Κεντρικού Φορέα για την Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων, σε συνεδρία στις 8 Δεκεμβρίου 2014.
3. Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Αστυνομίας, τα τρία τελευταία χρόνια, δηλαδή μετά την κατασκευή των πιο πάνω κυρτωμάτων, δεν έχουν καταχωρηθεί οποιεσδήποτε οδικές συγκρούσεις στο δρόμο αυτό.
4. Επιπρόσθετα, στην οδό Αγίας Μαρίας/Χρυσοσπηλιώτισσας έχει εγκριθεί πρόσφατα η κατασκευή μιας υπερυψωμένης διάβασης πεζών zebra, σε σημείο μεταξύ της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου και του χώρου στάθμευσης που βρίσκεται απέναντι. Η κατασκευή της διάβασης αυτής, θα προωθηθεί από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας σύμφωνα με το σχέδιο που θα ετοιμάσει το Τμήμα Δημοσίων Έργων.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Ιωάννη Κασουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.211, ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σε απάντηση της πιο πάνω ερώτησης για την ετοιμασία μελέτης που υπολογίζει τις επιπτώσεις της μη εφαρμογής από την Τουρκία της Τελωνειακής Ένωσης ΕΕ-Τουρκίας στην περίπτωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενημερώνω ότι η εν λόγω μελέτη παρελήφθη στις 23 Οκτωβρίου 2017.

Η μελέτη ετοιμάστηκε με σκοπό να αναδείξει τους τομείς στους οποίους η Κυπριακή Δημοκρατία υφίσταται οικονομικές απώλειες, τόσο από την μη εφαρμογή της Τελωνειακής Ένωσης από την Τουρκία έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας, όσο και από τη συνέχιση των περιοριστικών μέτρων που επιβάλλει η Τουρκία εις βάρος της Κύπρου.

Επί του παρόντος, η μελέτη βρίσκεται στο στάδιο αξιολόγησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας, για σκοπούς εξακρίβωσης των στοιχείων που χρησιμοποιούνται και για επαλήθευση της μεθοδολογίας με την οποία τεκμηριώνονται οι επιπτώσεις που καταγράφονται σ' αυτήν.

Ανεξάρτητα από το περιεχόμενο της πιο πάνω μελέτης, και δεδομένης της συνεχούς άτεγκτης στάσης της Τουρκίας για μη αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας και για μη εφαρμογή της υφιστάμενης Τελωνειακής Ένωσης ΕΕ-Τουρκίας, έναντι της Κυπριακής Δημοκρατίας, η θέση της Κυπριακής Κυβέρνησης παραμένει αμετάβλητη. Ως εκ τούτου, και υπό το φως αυτών των περιστάσεων δεν προτιθέμεθα να δώσουμε τη συγκατάθεσή μας σε οποιαδήποτε προσπάθεια για αναβάθμιση της υφιστάμενης Τελωνειακής Ένωσης ΕΕ-Τουρκίας.»

Απάντηση ημερομηνίας 1^{ης} Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.213, ημερομηνίας 11 Οκτωβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Φοίτηση μαθητών του Κέντρου Φιλοξενίας Αιτητών Ασύλου στην Κοφίνου

Σχετικά με το πιο πάνω σας αναφέρω τα εξής:

Το Υπουργείο Παιδείας επιδεικνύει την πρόθυμη σημασία για την εκπαίδευση του κάθε μαθητή ξεχωριστά, αφού η προστασία των δικαιωμάτων του κάθε παιδιού είναι μία από τις κύριες προτεραιότητές του. Το μέτρο που λήφθηκε για τη δημιουργία προπαρασκευαστικής τάξης στο Κέντρο Υποδοχής Αιτητών Ασύλου στην Κοφίνου ήταν προσωρινό και υποβοηθητικό με στόχο την ομαλή ένταξη των παιδιών στη σχολική διαδικασία και στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα. Σε καμία περίπτωση δε λήφθηκε ως μέτρο αποκλεισμού από το σχολικό περιβάλλον και δεν αντιμετωπίστηκε και εφαρμόστηκε ως αυτοσχέδιο πρόγραμμα. Είχε προγραμματισμό και ξεκάθαρη στόχευση. Τα μέτρα που λήφθηκαν ανταποκρίνονταν στις ιδιαίτερες συνθήκες που δημιουργήθηκαν και ήταν ευέλικτα και αναπροσαρμοσμένα στη βάση των ειδικών κατά περίπτωση και χρονική στιγμή αναγκών των παιδιών.

Επιπλέον, σας ενημερώνουμε ότι κατά την επίσκεψη του Επαρχιακού Επιθεωρητή Λάρνακας/Αμμοχώστου, κ. Μιχάλη Λοϊζίδη και του Επιθεωρητή φιλολογικών μαθημάτων κ. Παύλου Δαπόλα, στην τάξη υποδοχής, στο Κέντρο Υποδοχής Αιτητών Ασύλου στην Κοφίνου, διαπιστώθηκε το πολύ καλό επίπεδο εκπαίδευσης των παιδιών. Επίσης, οι ίδιοι οι γονείς και οι μαθητές εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την αποτελεσματικότητα του επιτελούμενου έργου. Το πρόγραμμα ήταν συγκεκριμένης διάρκειας, άρχισε στις 8 Ιανουαρίου 2017 και ολοκληρώθηκε στις 15 Ιουνίου 2017. Από τη φετινή σχολική χρονιά 2017-2018, όλα τα παιδιά φοιτούν κανονικά σε Γυμνάσια. Συγκεκριμένα, κάποια από τα παιδιά εντάχθηκαν στο Γυμνάσιο/Λύκειο Λευκάρων που είναι η εκπαιδευτική τους περιφέρεια και κάποια άλλα σε άλλες σχολικές μονάδες της Λάρνακας.

Στη δημόσια εκπαίδευση της Κύπρου λειτουργεί ειδικό πρόγραμμα για την ένταξη των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία στο εκπαιδευτικό σύστημα. Υπάρχουν τάξεις υποδοχής στις οποίες τα παιδιά αυτά διδάσκονται αρκετές ώρες ελληνικά παράλληλα με κάποια άλλα μαθήματα του ωρολογίου προγράμματος όπως Μαθηματικά, Φυσική, Χημεία, Βιολογία, Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές, Τέχνη, Μουσική, Γυμναστική. Μαθαίνοντας την ελληνική γλώσσα μέσα στο σχολικό περιβάλλον στο οποίο συναναστρέφονται με όλα τα παιδιά οδηγούνται σταδιακά στην ομαλή και ισότιμη ένταξή τους στο εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων κ. Μάριου Δημητριάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.250, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων εγγράφει μηχανοκίνητα οχήματα στο Μητρώο του Εφόρου Μηχανοκινήτων Οχημάτων, αφού πρώτα ο αιτητής ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος

του παρουσιάσει το όχημα στα κατά τόπους επαρχιακά γραφεία του Τμήματος για επιθεώρηση, με όλα τα έγγραφα εισαγωγής τους.

2. Μεταξύ των εγγράφων που απαιτούνται για την εγγραφή ενός οχήματος είναι και το πρωτότυπο έγγραφο ΤΕΛ72Α, το οποίο εκδίδεται από το Τμήμα Τελωνείων. Το εν λόγω έντυπο αποτελεί απόδειξη ότι το όχημα προς εγγραφή εισήλθε στην Κυπριακή Δημοκρατία από τα νόμιμα λιμάνια και τους αερολιμένες της καθώς, επίσης, ότι ο κάτοχος του έχει ταξινομήσει το όχημα στο Τμήμα Τελωνείων καταβάλλοντας τα νενομισμένα τέλη ή/και φορολογία.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.250, ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Πεردίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση του αξιότιμου βουλευτή κ. Γιώργου Πεردίκη και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 4(α) του Κανονισμού της Πράσινης Γραμμής (ΕΚ) αρ. 866/2004 της 29ης Απριλίου 2004, συγκεκριμένα εμπορεύματα όπως για παράδειγμα τα μεταφορικά μέσα, μπορούν να εισέρχονται προσωρινά από τις κατεχόμενες στις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Εάν τα εμπορεύματα αυτά δεν επιστραφούν στις κατεχόμενες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας κατά τη λήξη της περιόδου προσωρινής εισόδου, κατάσχονται από τις τελωνειακές αρχές της Δημοκρατίας.
2. Τα οχήματα τα οποία εισάγονται από τα κλειστά λιμάνια, μετά τη μεταφορά τους στις ελεύθερες περιοχές όπως αναφέρεται στην παρ. 1 πιο πάνω, δεν μπορούν να παραμείνουν σε αυτές και να τακτοποιηθούν δασμοφορολογικά. Ένα όχημα μπορεί να εισαχθεί νόμιμα στην Κυπριακή Δημοκρατία μόνο μέσω των εγκεκριμένων σημείων εισόδου/εξόδου της Δημοκρατίας, δηλαδή, τα λιμάνια της Λεμεσού και της Λάρνακας και τα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, όπου διεκπεραιώνονται οι τελωνειακές διαδικασίες κατά την εισαγωγή ή την εξαγωγή.
3. Επιπλέον, τονίζεται ότι είναι πάγια πολιτική του Τμήματος Τελωνείων, η οποία συμφωνήθηκε και με το Υπουργείο Εξωτερικών, να μην νομιμοποιείται οποιοδήποτε όχημα, το οποίο διακινείται από τις κατεχόμενες στις ελεύθερες περιοχές μέσω των εγκεκριμένων Σημείων Διέλευσης, να παραμένει σε αυτές, ούτε και να εξάγεται από τα εγκεκριμένα σημεία εξόδου της Δημοκρατίας, και θα πρέπει απαραίτητα να επιστρέφεται στις κατεχόμενες περιοχές.
4. Όσον αφορά την αναφορά που γίνεται στην ερώτηση του κ. Πεردίκη σε περιστατικά παράνομης εισαγωγής οχημάτων από τα κλειστά λιμάνια και στη μετέπειτα μεταφορά τους στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας από μη εγκεκριμένα σημεία διέλευσης, σας πληροφορώ ότι αυτή δεν έχει έρθει σε γνώση του Τμήματος Τελωνείων.

Σε περίπτωση που υπάρχουν συγκεκριμένες πληροφορίες για εμπλεκόμενα πρόσωπα ή/και για τον τρόπο ή τόπο μεταφοράς των οχημάτων που αναφέρονται στην καταγγελία, αυτές θα πρέπει να διαβιβαστούν στο Τμήμα Τελωνείων για ανάλογη διερεύνηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2017 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Ιωάννη Κασουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.02.261, ημερομηνίας 13 Νοεμβρίου 2017, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας, υπ' αρ. φακ. 23.06.011.02.261, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η Υπάτη Αρμοστεία της Δημοκρατίας στην Πρετόρια, δέχεται τα τελευταία δύο χρόνια αυξημένο αριθμό αιτημάτων προξενικής φύσης, ενώ παράλληλα αντιμετώπιζε πρόβλημα υποστελέχωσης που αφορούσε τόσο το μόνιμο, όσο και το επιτόπιο προσωπικό. Υπό το φως του όγκου προξενικής εργασίας που καλείται να διεκπεραιώσει η Υπάτη Αρμοστεία, το Υπουργείο Εξωτερικών προχώρησε στην ενίσχυσή της με ακόμα ένα μόνιμο δημόσιο λειτουργό.

Ο εν λόγω λειτουργός ανέλαβε τα καθήκοντά του τον περασμένο Σεπτέμβριο, ενώ ταυτόχρονα, αναπληρώθηκε μέρος του επιτόπιου προσωπικού της Υπάτης Αρμοστείας που για διάφορους λόγους έπαυσε να εργάζεται στο προξενικό τμήμα. Παρά το γεγονός ότι οι εισπράξεις από προξενικά τέλη των δύο τελευταίων ετών καταδεικνύουν ότι ο αριθμός των αιτημάτων που εξετάζονται μάλλον αυξάνονται παρά μειώνονται, είμαστε βέβαιοι ότι με την εκπαίδευση και την απαραίτητη εξοικείωση των νέων μελών του προσωπικού με τα καθήκοντά τους, η ανταπόκριση της Υπάτης Αρμοστείας στα προξενικά αιτήματα θα είναι αποτελεσματικότερη.

Σε ό,τι αφορά τις προξενικές υπηρεσίες που παρέχονταν στο Γιοχάνεσμπουργκ, σημειώνεται ότι αυτές έπαψαν κατόπιν ενστάσεων από το αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου Εξωτερικών της Νοτίου Αφρικής, που αφορούν σε πρόνοιες της Σύμβασης της Βιέννης περί Προξενικών Σχέσεων του 1963. Εν τούτοις, με την ενίσχυση της Υπάτης Αρμοστείας και δεδομένου του ότι η απόσταση μεταξύ Γιοχάνεσμπουργκ και Πρετόριας

δεν υπερβαίνει τα 53 χιλιόμετρα, θεωρούμε ότι η εξυπηρέτηση των Κυπρίων πολιτών που κατοικούν στο Γιοχάνεσμπουργκ θα συνεχίσει απρόσκοπτα.

Μέλημά μας είναι όπως, με όλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει, η Υπάτη Αρμοστεία, η οποία δέον σημειωθεί ότι είναι παράλληλα διαπιστευμένη σε άλλες 11 χώρες, συνεχίσει να βελτιώνει το επίπεδο παροχής των υπηρεσιών της, μέσα και από την διαχρονική στενή και αγαστή σχέση με τις Οργανώσεις των Αποδήμων.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Δε θα μπορούμε σήμερα.

Εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Δευτέρα, 11 Δεκεμβρίου 2017, στις 10.00 π.μ., όπου θα έχουμε την έναρξη της συζήτησης για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2018 με τις ομιλίες των αρχηγών ή και εκπροσώπων των κομμάτων, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού του 2018 Νόμος του 2017.

(Αρ. Φακ. 23.01.058.165-2017).

(Έναρξη της συζήτησης).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 3.25 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λεωνίδου Πανίκος
Αριστείδου Μαριέλλα	Λουκαΐδης Γιώργος
Βότσης Άγγελος	Μαυρίδης Μάριος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μουσιούπτας Μαρίνος
Γιωργάλλας Μιχάλης	Μυλωνάς Παύλος
Δαμιανού Άριστος	Μυριάνθους Ηλίας
Δημητρίου Αννίτα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Δημήτρης	Νουρής Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Ορφανίδης Χρίστος
Ευσταθίου Κωστής	Παπαγιάννης Λίνος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Θεολόγου Άννα	Περδίκης Γιώργος
Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Κάρουλλας Γιώργος	Προκοπίου Γεώργιος
Κασίνης Σόλων	Σάββα Ευανθία
Καυκαλιάς Αντρέας	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κέττηρος Νίκος	Σταύρου Ελένη
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Στεφάνου Στέφανος
Κουλίας Ζαχαρίας	Τζιοβάνης Χριστάκης
Κουλλά Ονούφριος	Τορναρίτης Νίκος

Κυπριανού Ανδρέας	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κυριακίδου Στέλλα	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κώστα Κώστας	Χρίστου Χρίστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης
Μαχτεσιάν Βαρτέκς
Μαντοβάνη Αντωνέλλα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην επέτειο της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και στην Παγκόσμια Ημέρα κατά της Διαφοράς.
2. Ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Βουλής για την επίσκεψη εργασίας που πραγματοποίησε στο Λονδίνο.
3. Ενημέρωση από τον Πρόεδρο της Βουλής για τη συμμετοχή του κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη στη συνάντηση του προεδρείου της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη.
4. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
5. Εισήγηση του κ. Γιώργου Λουκαΐδη για κήρυξη ως επείγοντος του σχεδίου ψηφίσματος της Βουλής των Αντιπροσώπων για καταδίκη της αναγνώρισης της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του κράτους του Ισραήλ, συζήτηση (Ν. Τορναρίτης, Άντρος Κυπριανού, Πρόεδρος, Α. Νεοφύτου) και απόφαση για μη κήρυξή του.
6. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Ατόμων με Αναπηρίες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017», αγορεύσεις (Γ. Περδίκης, Α. Φακοντής, Ανδρέας Κυπριανού), μερική αποδοχή της αναπομπής και ψήφιση αναδιαμορφωμένου κειμένου νόμου.
7. Εκθέσεις για τους κανονισμούς:
  - α. «Οι περί Εθελοντών - Εθελοντριών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017»,
  - β. «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Προσλήψεις, Ιεραρχία, Προαγωγές και Τερματισμός Απασχόλησης Συμβασιούχων Υπαξιωματικών) Κανονισμοί του 2017»,
  - γ. «Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) Κανονισμοί του 2017»,
αγορεύσεις (Κ. Κώστα, Πρόεδρος, Γ. Προκοπίου, Γ. Κάρουλλας, Μ. Σιζόπουλος, Μ. Γιωργάλλας) και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2016», αγορεύσεις και συζήτηση (Χ. Θεοπέμπτου, Α. Δαμιανού, Δ. Δημητρίου) και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κρατικού Αρχείου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς:
  - α. «Ο περί Σύστασης και Λειτουργίας της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Αστυνομίας Νόμος του 2017»,
  - β. «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»,
  - γ. «Ο περί Ρυθμίσεως Ορισμένων Ανακριτικών Εξουσιών (Υπό Κάλυψη Αστυνομικοί) Νόμος του 2017»,
  - δ. «Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017»,
  - ε. «Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017»,
  - στ. «Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017»,

- αγορεύσεις και συζήτηση (Π. Λεωνίδου, Λ. Παπαγιάννης, Α. Δαμιανού, Κ. Ευσταθίου, Γ. Περδίκης, Δ. Δημητρίου, Μ. Γιωργάλλας, Α. Νεοφύτου, Ζ. Κουλίας, Ζ. Ζαχαρίου, Μ. Σιζόπουλος), ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους και έγκριση των κανονισμών.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2017» και έγκρισή τους.
  12. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
    - α. «Ο περί των Οργανωμένων Ταξιδιών και Συνδεδεμένων Ταξιδιωτικών Διακανονισμών Νόμος του 2017»,
    - β. «Ο περί των Δικαιωμάτων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017»,
    - γ. «Ο περί της Έκδοσης Δικαστικών Διαταγμάτων για την Προστασία των Συλλογικών Συμφερόντων των Καταναλωτών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2017»
 και ψήφισή τους σε νόμους.
  13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2017», παρατηρήσεις του κ. Μαρίνου Σιζόπουλου και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου του 2017 Νόμος (Αρ. 2) του 2017».
  14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2017», αγορεύσεις (Μ. Σιζόπουλος, Α. Καυκαλιάς, Γ. Περδίκης), καταψήφιση μέρους του νομοσχεδίου και ψήφιση μέρους του σε νόμο.
  15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2017», αγορεύσεις και συζήτηση (Γ. Περδίκης, Α. Θεολόγου, Στ. Στεφάνου, Μ. Γιωργάλλας, Ν. Παπαδόπουλος, Μ. Σιζόπουλος, Α. Νεοφύτου, Λ. Παπαγιάννης) και ψήφισή του σε νόμο.
  16. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
    - α. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2017»,
    - β. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2017»,
    - γ. «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 3) του 2017»,
 αγορεύσεις (Χ. Θεοπέμπτου, Μ. Σιζόπουλος, Α. Θεολόγου), ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο νόμου με τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2017» και δικαιολόγηση αρνητικής ψήφου από τον κ. Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.
  17. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Πολεοδομίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2017», παρατηρήσεις των κ. Γιώργου Περδίκη και Ελένης Μαύρου και έγκρισή τους.
  18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμβουλίων Εγγραφής Επαγγελματιών του Τομέα της Υγείας (Άσκηση Ιεραρχικής Προσφυγής) Νόμος του 2017» και ψήφισή του σε νόμο.
  19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος (Αρ. 1) του 2017», παρατηρήσεις του κ. Παύλου Μυλωνά και ψήφισή του σε νόμο.
  20. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2016 σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
  21. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2018, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
  22. Αγορεύσεις και συζήτηση (Α. Θεολόγου, Μ. Σιζόπουλος, Γ. Περδίκης, Α. Καυκαλιάς, Α. Νεοφύτου, Α. Βότσης) για τους κανονισμούς «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Καθορισμός μη Ανεπτυγμένης Οικοδομήσιμης Γης και Λοιπές Διατάξεις) Κανονισμοί του 2017» και αναβολή τους, έπειτα από εισήγηση του κ. Γιώργου Λουκαΐδη.
  23. Ερωτήσεις βουλευτών:

Η κατανομή της χορηγίας προς τους συνδέσμους γονέων ειδικών σχολείων - Υπηκοότητες που δόθηκαν κατ' εξαίρεση - Σύστημα για διαχείριση των λυμάτων πλοιαρίων στα λιμάνια - Επιστροφή ΦΠΑ από οικοδομικές εργασίες σε εκκλησίες - Σύστημα απενεργοποίησης κινητών τηλεφώνων στις Κεντρικές Φυλακές - Διαχείριση των λυμάτων στα λιμάνια - Εκμίσθωση περιοχής εντός κρατικού δάσους στο Κάβο Γκρέκο για τη δημιουργία γηπέδου γκολφ - Ρυμουλκό "Οθέλλος" - Εργοδότηση αμμοφυλάκων - Δημιουργία σχολής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο δήμο Αθηνών - Κατασκευή αμφιθεάτρου στο δήμο Αθηνών.

24. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Αίτημα Τάλας για οικονομική στήριξη για κατασκευή πεζοδρομίων - Κίνητρα σε ανέργους για φοίτηση στα Μεταλυκειακά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης - Αίτημα Πέγειας για βελτίωση του δρόμου Κισσόνεργας-Κόλπου των Κοραλλίων - Αξιοποίηση του αγροκτήματος της Γεροκηπιάς στη Γεροσκήπου - Τοποθέτηση αφισών στους δρόμους - Μετάθεση της διευθύντριας του Παγκύπριου Γυμνασίου - Η διαχείριση των άδειων κυνηγετικών φυσιγγίων - Μη ύπαρξη αποχετευτικού συστήματος στην Τόχνη - Εργοδότηση τυφλών στις δημόσιες υπηρεσίες - Πρόβλημα από την τοποθέτηση υπαίθριας επίπλωσης σε δημόσιους χώρους στο αλιευτικό καταφύγιο Λατσιού - Η εφαρμογή του νόμου για τους αιχμαλώτους του πολέμου του 1974 και τους εξαρτημένους τους - Πρόβλημα ασφάλειας δρόμου στην Κάτω Δευτερά - Μελέτη ιδιωτικής εταιρείας για χρήση από το Υπουργείο Εξωτερικών - Προπαρασκευαστική τάξη για παιδιά προσφύγων στο Κέντρο Υποδοχής και Φιλοξενίας Αιτητών Διεθνούς Προστασίας Κοφίνου - Κύκλωμα παράνομης εισαγωγής οχημάτων μέσω κατεχομένων - Υποβάθμιση της Πρεσβείας της Κύπρου στη Νότιο Αφρική.

Τιμή: €3,50